

Gaekwad's Oriental Series
Published under the Authority
of the Maharaja Sayajirao
University of Baroda, Baroda

General Editor :
A. N. Jani,
M.A., Ph.D., D.Litt.,
**Kāvyaśāstra,
Director, Oriental Institute**

No. 163

मीनराजविरचितं
बृद्धयवनजातकम् ।
द्वितीयो भागः ।

**VṚDDHAYAVANA JĀTAKA
OF
MĀNARĀJA
Vol. II**

Edited by
David Pingree,
Ph.D.
Professor of the History of Mathematics,
Brown University, U.S.A.

**Oriental Institute
Baroda
1976**

First Edition : 1976

Copies 500

**Published with the Financial Aid of the University Grants Commission,
the Government of Gujarat and the M. S. University of Baroda**

Price Rs. 64/-

Copies can be had of :—

**The Manager,
UNIVERSITY PUBLICATIONS SALES UNIT,
M. S. University of Baroda, Press, (Sadhana Press),
Near Palace Gate, Palace Road, Baroda-390001.**

**Printed by Shri R. J. Patel, Manager, The Maharaja Sayajirao University of Baroda Press
(Sadhana Press), Near Palace Gate, Palace Road, Baroda, and published by Dr. A. N. Jani,
Director, Oriental Institute, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Baroda,
December, 1976.**

FOREWORD

I am very happy to place before the world of scholars Vol. II of the *Vṛddhayavanajātaka* of Minarāja critically edited by Dr. David Pingree of Brown University (U.S.A.).

The present volume contains chapters 40-71 of the text and the four appendices giving later insertions in the text at several places.

Regarding the importance of the *Vṛddhayavanajātaka*, I find I have already said what I wished to in the Foreword to Vol. I and I do not see any reason in repeating it here.

I am particularly happy that it has been possible to present a better text of Vol II. than was the case for Vol. I.

I thank Dr. Pingree for his meticulous care and wholehearted co-operation for preparing the present critical edition. We eagerly look forward to Vol. III in which Dr. Pingree has promised to give a full introduction to the present text, elucidating the early stages in the development of Astrology, particularly in Western India, and throwing valuable light on cultural relations between ancient Greece and India in this field.

Finally, I take the opportunity to express our grateful appreciation of the financial assistance given by University Grants Commission and the Government of Gujarat.

Oriental Institute,
Baroda.
November 26, 1976

A. N. JANI
Director

P R E F A C E

This, the second volume of Mīnarāja's *Vṛddhayavaṇajātaka*, contains the remainder of the text as it is preserved in the manuscripts—that is to say, *cdhyāyus* 40—71. There are a number of lacunae in these *adhyājas*, which the systematic arrangement of Mīnarāja's work allows one to detect without trouble; these have been noted in the edition. One suspects that there are others as well, and that some of the text here edited was added to the original at some intermediate time between Mīnarāja and the copying of the earliest manuscript in the fifteenth century; but nothing regarding these matters can be positively affirmed.

The text as edited and copied will, I hope, prove to be both legible and intelligible. I have usually resisted radical emendations, preferring to mark particularly suspicious passages with a dagger. Others might wish to employ that symbol more generously than have I. The text displays several imperfections in language and in prosody; I believe Mīnarāja is often at fault rather than the scribes.

The manuscripts upon which the text contained in this volume is based are the following :

- A. MS 558 of 1899/1915 in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.
- B. MS 104 of 1873/74 in the same library.
- C. MS 211 of 1883/34 in the same library.
- D. MS 11328 in the Oriental Institute, Baroda.
- F. Copy of MS 2499 in the Vishveshvaranand Vedic Research Institute, Hoshiarpur.
- G. MS 349 of 1882/83 in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.
 - I. MS Sanskrit 2330 in the India Office Library, London.
 - L. Or. 5244 in the British Museum, London.
 - O. Wilson 427 in the Bodleian Library, Oxford.
 - P. MS Sanscrit 1736 in the Bibliothèque Nationale, Paris.
 - R. MS G 3141 in the Asiatic Society, Calcutta.
 - S. Copy of MS 9503 in the Scindia Oriental Institute, Ujjain.
 - W. Copy of MS 8113 in the same library.

First Edition : 1976

Copies 500

**Published with the Financial Aid of the University Grants Commission,
the Government of Gujarat and the M. S. University of Baroda**

Price Rs. 64/-

Copies can be had of :—

The Manager,

**UNIVERSITY PUBLICATIONS SALES UNIT,
M. S. University of Baroda, Press, (Sadhana Press),
Near Palace Gate, Palace Road, Baroda-390001.**

**Printed by Shri R. J. Patel, Manager, The Maharaja Sayajirao University of Baroda Press
(Sadhana Press), Near Palace Gate, Palace Road, Baroda, and published by Dr. A. N. Jani,
Director, Oriental Institute, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Baroda,
December, 1976.**

FOREWORD

I am very happy to place before the world of scholars Vol. II of the *Vrddhayavanajātaka* of Minarāja critically edited by Dr. David Pingree of Brown University (U.S.A.).

The present volume contains chapters 40-71 of the text and the four appendices giving later insertions in the text at several places.

Regarding the importance of the *Vrddhayavanajātaka*, I find I have already said what I wished to in the Foreword to Vol. I and I do not see any reason in repeating it here.

I am particularly happy that it has been possible to present a better text of Vol II. than was the case for Vol. I.

I thank Dr. Pingree for his meticulous care and wholehearted co-operation for preparing the present critical edition. We eagerly look forward to Vol. III in which Dr. Pingree has promised to give a full introduction to the present text, elucidating the early stages in the development of Astrology, particularly in Western India, and throwing valuable light on cultural relations between ancient Greece and India in this field.

Finally, I take the opportunity to express our grateful appreciation of the financial assistance given by University Grants Commission and the Government of Gujarat.

Oriental Institute,
Baroda.
November 26, 1976

A. N. JANI
Director

P R E F A C E

This, the second volume of Mīnarāja's *Vṛddhayavānajātaka*, contains the remainder of the text as it is preserved in the manuscripts—that is to say, *adhyāyus* 40—71. There are a number of lacunae in these *adhyāyas*, which the systematic arrangement of Mīnarāja's work allows one to detect without trouble; these have been noted in the edition. One suspects that there are others as well, and that some of the text here edited was added to the original at some intermediate time between Mīnarāja and the copying of the earliest manuscript in the fifteenth century; but nothing regarding these matters can be positively affirmed.

The text as edited and copied will, I hope, prove to be both legible and intelligible. I have usually resisted radical emendations, preferring to mark particularly suspicious passages with a dagger. Others might wish to employ that symbol more generously than have I. The text displays several imperfections in language and in prosody; I believe Mīnarāja is often at fault rather than the scribes.

The manuscripts upon which the text contained in this volume is based are the following :

- A. MS 558 of 1899/1915 in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.
- B. MS 104 of 1873/74 in the same library.
- C. MS 211 of 1883/34 in the same library.
- D. MS 11328 in the Oriental Institute, Baroda.
- F. Copy of MS 2499 in the Vishveshvaranand Vedic Research Institute, Hoshiarpur.
- G. MS 349 of 1882/83 in the Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.
- I. MS Sanskrit 2330 in the India Office Library, London.
- L. Or. 5244 in the British Museum, London.
- O. Wilson 427 in the Bodleian Library, Oxford.
- P. MS Sanscrit 1736 in the Bibliothèque Nationale, Paris.
- R. MS G 3141 in the Asiatic Society, Calcutta.
- S. Copy of MS 9503 in the Scindia Oriental Institute, Ujjain.
- W. Copy of MS 8113 in the same library.

In volume three of this edition these manuscripts, those used for volume one, and some others that I have examined will be more fully described. That volume will also include an historical and technical introduction to Mīnarāja's work, editions of some shorter texts related to the *Vṛddhayavanajātaka*, and an index of verses.

Now it is my most pleasant duty to express my sincere thanks to the many libraries whose manuscripts I have been allowed to consult, and to the Oriental Institute at Baroda, and especially its former Director, Dr. B. J. Sandesara, for having agreed to include the *Vṛddhayavanajātaka* in the *Gaekwad's Oriental Series*. I also thank Dr. A. N. Jani, present Director for showing personal interest in the printing of the present work. I also thank my young friend Shri P. H. Joshi, Research officer, Oriental Institute, for assiduously going through the tedious task of correcting the proofs of the present work.

But I am particularly indebted to Dr. U. P. Shah, who has for many years encouraged me to complete this edition. I hope that he, and the many others who have aided my studies, will find it useful for elucidating not only the early stages in the development of astrology in India, but also the society of Western India during the domination of Kṣatrapas. But I anticipate volume three.

Brown University,
Providence, R. I., U.S.A.
June 24, 1976

David Pingree

विषयानुक्रमः ।

विषयाः	पृष्ठांकः
४० लग्नाश्रययोगाध्यायः	१
४१ धनाश्रययोगाध्यायः	३१
४२ सहजाश्रययोगाध्यायः	५६
४३ सुखाश्रययोगाध्यायः	८९
४४ भुताश्रययोगाध्यायः	१०५
४५ शत्रुभावाश्रययोगाध्यायः	१३०
४६ कामाश्रययोगाध्यायः	१५४
४७ मृत्युस्थानाश्रययोगाध्यायः	१७८
४८ धर्माश्रययोगाध्यायः	१८८
४९ कर्माश्रययोगाध्यायः	२१०
५० लाभाश्रययोगाध्यायः	२३२
५१ व्याश्रययोगाध्यायः	२५४
५२ सङ्कृताश्रययोगाध्यायः	२७६
५३ वज्रादियोगाध्यायः	२७८
५४ तन्वादिद्वादशभावाधीशफलाध्यायः	२९९
५५ द्वादशभावस्थानचिन्ताध्यायः	३००
५६ रद्विमिन्ताध्यायः	३१७
५७ राजयोगाध्यायः	३२३

५८	स्त्रीजातके लग्नफलाध्यायः	३३१
५९	,, चन्द्रराशिगुणाध्यायः	३३३
६०	,, नक्षत्रगुणाध्यायः	३३५
६१	,, भावफलाध्यायः	३३८
६२	,, राजयोगाध्यायः	३४८
६३	नक्षत्रगुणाध्यायः	३५०
६३A	लग्नदर्शनचाराध्यायः	३५५
६३B	लग्नचाराध्यायः	३५४
६४	मृत्युक्षानाध्यायः	३५६
६५	अनिष्टमूच्नाध्यायः	३६५
६६	शुभस्वप्नाध्यायः	३६९
६७	मिथ्रिकाध्यायः	३७४
६८	काकहताध्यायः	३७८
६९	श्यामाचेष्टिताध्यायः	३८२
७०	श्वाचेष्टिताध्यायः	३८३
७१	गोचेष्टिताध्यायः	३८५
१	Appendix—I	३८६
२	,, II	३८९
३	,, III	३९४
४	,, IV	३९८

॥ श्रीः ॥

मीनराजविरचितं

वृद्धयवनजातकम् ।

द्वितीयो भागः ।

तत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४० ॥

लग्नस्थितो वासरपः सचन्द्रः

करोति मर्त्ये विकृतं कृतधनम् ।

मूँकं जडं वा परदाररकं

विहीनवित्तं सरुजं सदैव ॥ १ ॥

भैमेन युक्तो दिनपः प्रसूते

लग्नाश्रितः पापपरं मनुष्यम् ।

पराभिभूतं सुतरां सुचेष्ट

सुनिष्ठुरं कूरमतिं सदैव ॥ २ ॥

सूर्यो ज्युक्तो यदि लग्नसंस्थो

मर्त्यं प्रसूते विकलं कृशाङ्गम् ।

प्रेष्यं खलं पापरतं विशीलं

विवर्जितं सौहृदवन्धुभृत्यैः ॥ ३ ॥

ABCFILORSW

before I BFR have :

मेषाशके मेषविलग्नभाजे

सूर्येण दृष्टे प्रभवन्ति पुंसाम् ।

W has :

मेषाशके मेषविलग्नजाते

सूर्येण दृष्टे प्रभवन्ति पुंसाम् ।

भवेत् प्रबृज्ञो मनुजो स्यात्

शरीरपीडा मनुहे प्रहश्च ॥

Ia लग्नाश्रितो L id °निरं BILW 2a दिनपस्तु सूते L 2b लग्नस्थितः W
पापरतं LS 3b प्रसूता F

जीवेन युक्तो दिनपः प्रसूते
 मन्दं नरं प्रेष्यतम् सरोषम् ।
 कृष्णं कुमूर्तिं जटिलं सरागं
 मलिम्लुचं द्रेषपरं सदैव ॥ ४ ॥
 शुकान्वितो वासरपो विलम्बे
 नरं प्रसूते बहुवक्नेत्रम् ।
 स्वस्पात्मजं तीव्रतरं सरौदं
 परोपतापे सततं विरक्तम् ॥ ५ ॥
 मन्दान्वितस्तीक्षणकरो विलम्बे
 करोति मर्त्यं जटिलं सुकृष्णम् ।
 वाचानुरक्तं परुषस्वभावं
 त्यक्तं स्ववर्गेण गुणीर्विहीनम् ॥ ६ ॥
 भौमान्वितः शीतकरो विलम्बे
 पुष्टस्वभावं जनयेन् मनुष्यम् ।
 घनेन हीनं विषयप्रसक्तं
 विलक्षणं क्षेमसमस्तगात्रम् ॥ ७ ॥
 सौम्यान्वितः शीतकरो विलम्बे
 नरं प्रसूते सुविशालनेत्रम् ।
 त्रपाधिकं साधुजनानुरक्तं
 प्रियं प्रजानां नयकोविदं च ॥ ८ ॥
 जीवान्वितः शीतकरो विलम्बे
 नरं प्रसूते सुखिनं सुरूपम् ।
 प्राणाधिकं कीर्तियुतं सुनेत्रं
 सुमूर्धजं जन्तुषु सम्मतं च ॥ ९ ॥

ABCDEFGHILOSW

4a नीचेन W 4b प्रेल्यमति L 4c कलंकमूर्ति S कृशं L सरोगं IS 4d द्वेष्यं S
 5c तीव्रदरं L सरौदं A, सरौदं W 6a D begins with विलम्बे 6b कुटिलं L
 सकृष्णं ABCDILOSW 6c वचों FR पुरुषं BCDFIW 6d त्यक्तः BCIO च वर्गेण
 L 7a तीक्ष्णकरो L 8b-9a om. F 8c पापा° W, भया° D 8c-d °नुरक्तं—प्रजाना° om.
 A 8d जनाना° B 9b-10a om. BW 9b स्वरूपं LS 9d समर्द्दजं L, सुमूर्धजं A

शुक्रान्वितः शीतकरो विलग्ने
नरं प्रसूते विनयानुरक्तम् ।
सुचारुवक्त्रं विभवैः समेतं
स्वर्धमरक्तं नृपवल्लभं च ॥ १० ॥

सौरान्वितः शीतकरो विलग्ने
करोति मर्य शुभनं विषज्ञम् ।
क्षुद्रस्वभावं परवित्तलुब्धं
महाभिमानं विजितं स्लैश्च ॥ ११ ॥

भौमान्वितः सोमसुतो विलग्ने
करोति मर्य परवंचकं च ।
विवादशीलं विकृतानुकारं
सदा प्रवासाभिरतं नृशंसम् ॥ १२ ॥

भौमान्वितो देवगुरुविलग्ने
नरं प्रसूते कठिनस्वभावम् ।
स्वल्पात्मजं त्रासकरं जनानां
कुकर्मरक्तं प्रियसाहसं च ॥ १३ ॥

कुजेन युक्तो भृगुजो विलग्ने
नरं प्रसूते कफपीडिताङ्गम् ।
वृथाश्रमं वंचनकं कृतव्यं
प्रभूतवैरं विनयेन हीनम् ॥ १४ ॥

ABCDFILORSW

10b विषया° FR 10d शुष्म° F 11b शुभनं F विषक्षं S 11c पट° I °लव्यं
ABC 11d °भिभावं BDLW, °भिभागं ACI, °विभागं O, °विभाजं FR 12d प्रवासी°
CD वृपंसं B, वृपस्य W 13c सल्यात्मजं I शंसकरं BFR, सकरं W 13d कुकर्क° C
14c व्यथा° F 14d विजयेन BLW

कुजेन युक्तो रविजो विलम्बे
करोति पापेन रतं मनुष्यम् ।
जनातिगं निष्ठुरवाक्यरक्तं
प्रभूतकोपं कुजनानुरक्तम् ॥ १५ ॥

सौम्यान्वितो देवशुरुविलम्बे
नरं प्रसूतेऽतिधनं सुरूपम् ।
सौभाग्ययुक्तं विनयप्रधानं
प्रभासमेतं सुधनं मनोज्ञम् ॥ १६ ॥

सौम्येन युक्तो भृगुजो विलम्बे
नरं प्रसूते नृपकार्यदक्षम् ।
नरेन्द्रपूज्यं बहुशास्त्रदक्षं
धनान्वितं सत्यसमन्वितं च ॥ १७ ॥

सौम्यान्वितः सूर्यसुतो विलम्बे
नरं प्रसूते नृपकार्यदक्षम् ।
द्रोहानुरक्तं कुकलत्रनिष्ठं
विहीनवित्तं जनताविरुद्धम् ॥ १८ ॥

जीवान्वितो मूर्तिगतस्तु शुकः
करोति मर्त्यं नृपतेरभीष्टम् ।
बहुर्थयुक्तं सुतरां नयञ्जं
महाधनं शास्त्रविशारदं च ॥ १९ ॥

ABCDLFIORSW

15a-b °को—मनुष्य om. A 15b पापे निरतं FR रज I 15d °कोशं F 16b
विधूते W विधनं W, सुधनं S स्वरूपं W 16d प्रभावमेतं O, प्रभावसमेतं F 17c नृपेत्र° BFR
°शास्त्ररक्तं FR 17d °सत्यसमन्वितं om. A 18c कुकलत्र° B, कुकलत्र° I °सिष्टं L, °नष्टं I,
°निष्टं W 19a मूर्तिग सूर्यशुकाः F 19b मूर्त्यं O

जीवान्वितः सूर्यसुतो विलम्बे
नरं प्रसूते ऽतिकृतमतादयम् ।
मायाविहीनं कृपया विहीनं
नानापदं सत्यबहिकृतं च ॥ २० ॥

शुक्रान्वितः सूर्यसुतो विलम्बे
नरं प्रसूते गतबुद्धिसत्त्वम् ।
सदा कृतज्ञं परदाररक्तं
त्यक्तं सदा बन्धुजनेन रौद्रम् ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥
सूर्येन्दुभौमा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रकोपम् ।
हीनाङ्गतायुक्तमसत्यरक्तं
कूरं नृशंसं मतिवर्जितं च ॥ २२ ॥
॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सताममीष्टम् ।
गुणानुरक्तं मतिवित्तयुक्तं
महाप्रभावं सुखिनं सदैव ॥ २५ ॥

ABCFILORSW

20b-21a om. CD, but C adds in marg. 20d जनापदं F °बहिकृतं W,
°बृहिकृतं B 21a : सूर्यसुतो विलम्बे शुक्रो W 21b °सत्यं FR 21c कृतज्ञं C, कृतज्ञं in marg.
C after 21 : इति श्रीयवनजातके लग्नद्विप्रहविकल्पः L, इति श्रीबृद्धयवने द्वितीयविकल्पना संपूर्णं W
22c हानांगजा° S °युक्तिं° FR 22d दुसंसं W 23 om. cod. 24b-25a om. B order
in CDL : 24a, 25b-d, 25a, 24b-d

रवीन्दुशुका यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति शुभार्थयुक्तम् ।
सुकीर्तिमानोचतित्रहृद्धिभाजं
जनप्रधानं नृपसंयुतं च ॥ २५ ॥

रवीन्दुसौरा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति करालगात्रम् ।
स्वस्पायुषं रोगविवर्जिताङ्गं
पापं स्लं बन्धुजनप्रयुक्तम् ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्या यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति बहुश्रमाद्यम् ।
सदातुरं द्वेषकरं कृतमं
कफानिलाभ्यां परिपीडितं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवा यदि मूर्तिंगाः स्यु-
नेरं तदा गर्वयुतं प्रकुर्युः ।
प्रभूतमानं हि तथेर्षयाद्यं
रक्तं परेषां व्यसनाभ्युपायैः ॥ २८ ॥

ABCDLFILORSW

26 before 25 in S 25b शुभार्थं F, शुतार्थं I 25c °रुद्धि० FR, °मृद्धि० L,
°सद्धि० B, °कद्धि० D, °सद्धि० W 25d नय० FR °संमर्तं F 26a वित्तसंस्था D 26c °विवृद्धि-
तांगं L, °विवर्जितांगं FW, °विवर्जितं च C 27a सूर्यारजीवा F 27c सदानरं LW, सदाठरं B
27d पर० D °पीडितांगं L 28b सदा L गर्वकृतं F प्रकुर्वन्ति W 28c तथेर्षया० AW, तथेर्षया०
C, तथे-ता० L, तदेर्षपा० F, तेर्षया० S °यं ABDR नु 28 d °भ्युपायै FR, °भिपायै० W,
°हुपायै० D, सुपायै० C

सूर्यारशुका यदि मूर्तिसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति तरीं प्रधानम् ।
मुनीतिरक्तं विजितारिसंघं
गुणाधिकं बान्धवसंमतं च ॥ २९ ॥

सूर्यरसौरा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हितार्थदारम् ।
गतायुषं रोगसुदुःखिताङ्गं
विहीनसत्यं मतिवर्जितं च ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विदधभावम् ।
स्वकर्मधर्माभ्युदयप्रसक्तं
प्रभूतमित्रं रणकोविदं च ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुका यदि मूर्तिगः स्यु-
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतवेषम् ।
शूरं प्रभूतं च परं द्विजानां
नित्यं महाभोगसुखेन हृष्टम् ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौरा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति दरिद्रताद्यम् ।
व्याध्यन्वितं शीलनयेन हीनं
त्यक्तं स्ववर्गेण तथापरेण ॥ ३३ ॥

ABCDLFILORSW

29a मूर्तिकर्ता L 29b तरी] नरं O 29c °तार्थदार S 30b वितार्थ° FR 31c
°कर्मकर्म° ABCDFIORSW, °कर्मकर्म° L 32d हृष्ट FI 33b द्रष्टिषातं W 33c
व्याधा°RS, व्याधा° F, व्याधा CDILO 33d सुगर्वेण W

सूर्यमरेज्यभृगुजा विलने
 नरं प्रकुर्वन्ति गुणप्रधानम् ।
 नानाश्रुतप्रासिसुपुष्टवित्तं
 हतारिपक्षं क्षतसर्वदोषम् ॥ ३४ ॥

सूर्यमरेज्यार्कसुता विलने
 कुर्वन्ति मर्त्यं बहुशत्रुपक्षम् ।
 असद्ययं निष्ठुरमिष्टपापं
 हीनाङ्गमोजोरहितं सदैव ॥ ३५ ॥

दिनेशशुक्रार्कसुता विलने
 कुर्वन्ति मर्त्यं च सुदीनशृतिम् ।
 सदा दरिद्रं व्यसनाभिभूतं
 देशान्तरं प्राप्तिरतं हताशम् ॥ ३६ ॥

बन्द्रारसौम्या यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुधामभाजम् ।
 प्रभूतकोशं सुनयप्रधानं
 निरस्तशत्रुं विविधागमं च ॥ ३७ ॥

ABCFILORSW

34a सूर्यमरेज्या° ABCDFILORSW 34b गण° W 34c °श्रुता° F °पुष्टि°
 G °वित्तं FILORSW 34d हतसर्व° W 35b-36a om. BLW 35d हिनंगं AD,
 हीनंगं F 36d हतांरं F order in W : 36, 30a, 31b-32d, 40a-43a,

नरं प्रकुर्वन्ति बहुपापशुद्धि
 राज्याद्यं शत्रुभयं विवादं
 मायाविहीनं विनय कृतप्र

37a-40a, 46b

चन्द्रारजीवा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थयुक्तम् ।
मानाधिकं कृत्यपरं गुणजं
महानुभावं बहुसौहृदं च ॥ ३८ ॥

चन्द्रारशुक्रा यदि लग्नसंस्थाः
कुर्वन्ति मर्त्यं बहुबुद्धिभाजम् ।
विनाहवं वन्यतमं महाजं
प्रज्ञाधिकं कान्तिसमन्वितं च ॥ ३९ ॥

चन्द्रारसौरा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदातिरौद्रम् ।
विद्वीनवित्तं परुषस्वभावं
भयाधिकं कीर्तिविवर्जितं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदा विनीतम् ।
प्रियातिथि धर्मपरं प्रधानं
प्रभूतवित्तं प्रथितं प्रगल्भम् ॥ ४१ ॥

ABCDEFGHIORSW

38b सुतीर्थ° IL 38c मान्या° F गुणाद्यं LW 39a चंद्रारसौरा S 39b बहुधादि°
F 39c : नयेन युक्तं सुशरीरभाजं LW 39c विनीहवं FRS, विनीहवं B, जिताहवं CD वंच्य°
F, वंचाव्य° CD, वंच° AS 40a चंद्रारसौरम्या C, चंद्रज्ञमशत W 40c °विर्णं LW पुरुष°
CDFW 41a चंद्रोजीवा F 41d प्रभूतविज्ञ FRS, प्रधानं A प्रथितं प्रणत C,
प्रत्युत्र D

चन्द्रजशुका यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रनाथम् ।
 सुरूपगात्रं धृतिसत्ययुक्तं
 महाप्रभावं हृषितं सदैव ॥ ४२ ॥

चन्द्रजसौरा यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रभावम् ।
 विशिष्टरक्तं प्रियसाधुलोकं
 कलङ्कहीनं नितरां नयज्ञम् ॥ ४३ ॥

चन्द्रामरेज्यासुरपूजिताङ्गा
 विलग्नसंस्था मनुजं नितान्तम् ।
 कुर्वन्ति वस्त्रान्वराश्वभाजं
 सुखाधिकं कल्पतरुं सुधर्मम् ॥ ४४ ॥

चन्द्रामरेज्यार्कसुता विलग्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति तनुप्रभावम् ।
 स्थिरं सुजिद्धं जननाविरुद्धं
 सदा विषज्जं कृतकं कुचैलम् ॥ ४५ ॥

चन्द्रासुरेज्यार्कसुता विलग्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थभाजम् ।
 प्रजानुरक्तं बहुकर्मवित्तं
 प्रभासमेतं सततं सुबुद्धिम् ॥ ४६ ॥

ABCDEFGHIORSW

42c स्वरूप° L 42d हृषितं—43b °प्रभावं in marg.O 42d हृषितं B, मुख्यिनं CD 43b-46a om. W 43d निरता FRS 44a °पूजिताश्व L 44c वस्त्राश्वराज° FRS, वस्त्राभरणार्थ° L °लाभं L 44d कल्पतरं BFRS प्रसिद्धं L 45d कुचैव CD, कुचैलं L 46b शुतीर्थ° W 46c प्रजा° BLW, व्रता° FRS °वित्तं L 46d कुचुद्धि F

भौमज्जीवा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदा विनीतम् ।
विदेशलाभैर्विविधैः समेतं
स्थातं हितं भूत्यजनस्य नित्यम् ॥ ४७ ॥

भौमज्जशुका यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विशालनेत्रम् ।
विशालगात्रं ससुमूर्खजादूयं
प्रियंवदं सत्यरतं सुगम्यम् ॥ ४८ ॥

भौमज्जसौरा यदि लग्नसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति नयेन हीनम् ।
कुधर्मरक्तं कुकलत्रभाजं
स्वल्पात्मजं जन्तुविमीषकं च ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्यासुरपूज्यदेहाः
कुर्वन्ति लग्ने सुजनस्वभावम् ।
नरं सुधर्मार्थसुतैः समेतं
भक्तं द्विजानामथ देवतानाम् ॥ ५० ॥

भौमामरेज्यार्कसुता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति कफप्रधानम् ।
सुजिष्ठभावं वनिताजितं च
श्रमक्षुधार्तं बहुपैशुनं च ॥ ५१ ॥

ABCDIILORSW

48 om. LW 48b विलाश० C 48c °वक्त्रं R, °वक्तं FS 49c °रक्तायु० B
कुलत्र० AS, कुकल० C 49d °भिषीषकं FS, निमीषकं R 50a °पूजि० W °देवाः F 50b
स्वजन० W 50c °शुभैः L 51c-53b om. BLW 51c °भाजं S

भौमासुरेज्यार्कसुता विलग्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति सुचित्तदेहम् ।
 तीव्रस्वभावं नियमैर्विहीनं
 स्वपक्षविद्वेषकरं श्रमार्तम् ॥ ५२ ॥

ज्ञजीवशुक्रा यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति धनप्रधानम् ।
 सुखपदेहं वनितास्वमीषं
 प्रभूतमित्रं प्रचुरप्रतापम् ॥ ५३ ॥

ज्ञजीवसौरा यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कफार्तदेहम् ।
 प्रियामिषं कर्कशदन्तकेशं
 सुनिष्ठुरं त्रासकरं जनानाम् ॥ ५४ ॥

ज्ञशुक्रसौरा यदि लग्नसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुपीनदेहम् ।
 वाताधिकं कामरुजासमेतं
 हिंसारं नियमनन्तवादम् ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुता विलग्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति सुनैषिकं च ।
 आध्यात्मिकं मोक्षगतिप्रवीणं
 विवर्जितं कोपभयैः सदैव ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

ABCDLFILORSW

52b सुवित्तं FRS 53c स्वस्त्रं LW 53d प्रचारमित्रं FS प्रचुरात्मतावं L 54a
 जीवश्च W order in W : 55b-d, 55a, 54b-d 54b कफार्तिं F, कफाति० O, कार्त०
 B, च काति० W, च काति० L 54d नराणा D 55a शुक्रज्ञ० W 55b सुपीन० om. O 55c
 रुचा० D 55d हीसा० FS 56a जीवाऽमरेज्या० F 56b सुनैषिकं च C, सुपीनदेहं W 56c
 आध्या० BIO col. इति श्रीवृद्धयवने विग्रहयोग संपूर्ण W, इति श्रीवृद्धयल० विग्रहयोगाध्यायः L

दिनेशचन्द्रारबुधा विल्लने
करोति मत्थ्यं बहुरोगभाजम् ।
विशीलमत्थ्यहृतपापरक्तं
कृतम्भमङ्गव्यथितं सदैव ॥ ५७

सूर्येन्दुभौमामरराजपूज्या
नरं प्रकुर्वन्ति विकर्मरक्तम् ।
सदातुरै पापमति कृतम्भं
विद्याविहीनं विकृतं करालम् ॥ ५८ ॥

सूर्येन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
बुधाटनं वंचनकं नृशंसं
परापवादे निरतं च मीरुम् ॥ ५९ ॥

सूर्येन्दुभौमार्कसुता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति हतप्रतापम् ।
नयाष्विकं पुण्यपरं कुरुपं
स्यकं स्वभूत्यैः परतर्कं च ॥ ६० ॥

ABCD FILORSW

57a °चंद्रार्क° D 57c विशालमत्थ° CDI, विशीलसत्य° FRS, विसालसत्य° B,
विलाससत्य° W, बुनिष्ठुरै चा° L 58a °सौम्या° S °राज्य° DF order in D : 59,58
59a °पूजिताश L 59c व्यथा° F दंवनकं B 60b हित° L 60c सुरूपं BCDILW 60d
°तक्षंके BOR

सूर्येन्दुसौम्यामरराजपूज्या
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
भयाचिकं वंचनकं सुमीरुं
विरक्तपौरं परुषस्वभावम् ॥ ६१ ॥

सूर्येन्दुसौम्यासुरराजपूज्या
नरं प्रकुर्वन्ति कुण्डिवकत्रम् ।
दीनं जडं स्नेहविहीनमुग्रं
विपक्षवर्गेण पराजितं च ॥ ६२ ॥

सूर्येन्दुसौम्यार्कसुता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रहीणम् ।
निशान्धकं तैमिरिकं च यस्मात
कुदेशसेवानुरतं सुवैरम् ॥ ६३ ॥

सूर्येन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनसत्यम् ।
स्वल्पात्मजं निष्ठुरवाक्यभाजं
जितं विपक्षैः सततं सुदुःखम् ॥ ६४ ॥

सूर्येन्दुजीवार्कसुता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति जडस्वभावम् ।
जितेन्द्रियं कष्टसमाजितार्थं
नीचानुरागं ग्रहणैकदक्षम् ॥ ६५ ॥

ABCFILORSW

61-62 om. W 61b-62a om. BL 61a °राज्य° D 61c भवा° D 61d
पुरुष° CDIO °प्रभावं F 62a °सौम्यामर° ADIO °पूजितांगा RS, °पूज्यतांगा F 62b
सुरंपिवकत्रं I, मप्रतिप्रहीनं S 62c दानं BL 62d विपक्षि° L 63a °भौमा° W 63b पति°
A विहीनसत्यं F 63c निशाचिकं BDRSW 63c स्वल्पात्मजं निष्ठुरवाक्यता स्यात् (cf. 64c) F
यस्यात् C, यत्स्यात् D, वा स्यात् BLRSW, नस्यात् I, स्याच् O, स्यार A 63d सदैव CD
64a °पूजितार्थं L 64b °सत्त्वं I 64d सदुःखं DOW

सूर्येन्दुशुकार्कसुता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति कफानुरक्तम् ।
विरक्तपौरं सुतरां सुरक्तं
विहीनकोशं कठिनम्बभावम् ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति निराशमेव ।
वाताधिकं कामनीषीडिताङ्गं
सदातुरुं रौद्रशरीरकं च ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रतापम् ।
काकस्वरं निर्दयमन्त्यवित्तं
सुविद्वलाङ्गं हरिषाविकारैः ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुता विलग्ने
कुर्वन्ति मर्त्यं विषयप्रधानम् ।
दूतप्रियं निर्दयमर्थदारं
श्लेष्माधिकं कान्तिवर्जितं च ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
रोगाभिभूतं व्यसनैः समेतं
प्रभूतदुखं धनवर्जितं च ॥ ७० ॥

ABCDILORSW

६७a °सौम्यासुर° S °पूजिताश्च L ६७b नरानमेव W ६७c कामि० CL ६८a °पूजिताश्च
L ६८b °प्रकोपं CD ६८c °मत्य° CD ६८d सुजिह्वलांगं CD खल्ल चामरोगैः L °विकारौ
CD ६९d श्लेष्माधिकं om. A ७० om. W ७०a °पूजिताश्च L

चन्द्रारजीवार्कसुता विलम्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति परप्रसिद्धम् ।
 परोपकारे निरतं गतारिं
 सतामसीष्टं गुरुवत्सलं च ॥ ८१ ॥
 ॥ ८२-८६ ॥

भौमज्जीवाभृगुजा विलम्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति सुतैश्च युक्तम् ।
 शास्त्रानुरक्तं हतपापलोकं
 सुकीर्तिभाजं गतकल्पमषं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुता विलम्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रहीणम् ।
 पित्तानिलाभ्यां परिपीडिताङ्गं
 गुरुप्रियं गर्वविवर्जितं च ॥ ८८ ॥

भौमज्ञशुक्रार्कसुता विलम्ने
 नरं प्रकुर्वन्ति सरौद्रभावम् ।
 सुदीर्घगात्रं जटिलं विधर्म
 दुश्शर्मिणं कण्डुनिपीडिताङ्गम् ॥ ८९ ॥

ABCFILORSW

81c निरति I, विरति B, विरतं W, विति L 81d सदा° ABCD 82-86 om
 cod. order in D: 88, 87 87a °जीव° W 87b सुताक्ष° S, सुतैश्च R
 सुतैश्च F 87c हत° ORS 88c पित्तानिलाभ्यां S, प्रित्तानिलाभ्यां A, वित्तानिलाभ्यां I
 पित्तानिलाभ्यां D पर° F 89b सरौद्र° S, सरौद्र° BCDI, सरौद्र° W 89c अष्टिं O
 मलिलं I 89d दुश्शर्मिणं D, दुश्शर्मिणं L, —श्रमीणं W, कंतु° D

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
कुर्वन्ति मर्त्यं हि विलग्नसंस्थाः ।
खल्वाटमोजोरहितं प्रनिन्द्यं
प्रमन्त्रकुष्ठं शुभवर्जितं च ॥ ९० ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
बहुप्रतापं सुनखं सुदन्तं
सुदीर्घकेशं शुभवर्णभाजम् ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेन्द्रपूज्या
लग्नप्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतकोशं बहुशास्त्ररक्तं
सतामभीष्टं सुतवल्लभं च ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसिता विलग्ने
नरं प्रकुर्वन्ति गुणप्रधानम् ।
सुरूपगात्रं हितसर्वेलोकं
दयाविकं धर्मसमन्वितं च ॥ ९३ ॥

ABCDILORSW

90 °मरेज्य° W 90c °मोरहितं BFS प्रियव्वं LW, प्रतिष्ठं B 90d कुछं निकृष्टं FRS प्रचिन्न° W, प्रछिन्न° B, प्रछच्च° L 91a °मरेज्य° W 91c सुनरं I, कुनखं W सुदक्षं W 91d °कोशं FRS col. इति श्रीबृद्धयवने चतुर्गृहीयोग संपूर्णं W, इति श्रीबृद्ध° चतु विकल्पाने L 92b लग्नसंस्था संजनयन्ति F 92c °कोपं LW, °केशं F order in D : 94, 93 93c सर्व° ABILW 93d सर्व° ABCDILOW

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति दृढप्रहारम् ।
दयाविहीनं परिपुष्टकायं
विज्ञानहीनं मतिवर्जितं च ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुका
नरं प्रकुर्वन्ति विलम्नसंस्थाः ।
स्थिरस्वभावं विदितप्रभावं
शूरं कर्वि कीर्तिकरं निरीहम् ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्तितरां क्षतार्तम् ।
महाशनं नीतिविवर्जिताङ्गं
प्रभासुरं कामसमन्वितं च ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति परस्वलुब्धम् ।
सुदीर्घलिङ्गं बहुलालिताङ्गं
दुर्गन्धवक्त्रं सततं नृशंसम् ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुका
नरं प्रकुर्वन्ति विलम्नसंस्थाः ।
सुतार्थविद्याधनबन्धयुक्तं
सुदन्तनासाक्षिरदं मनुष्यम् ॥ ९८ ॥

ABCDILORSW

94b °प्रहारं A 94c परं DLW °पुष्टि° IL, °इष्टि° W 95 om. W 95a
°सौरा F 95d भरं S कर्वि om. F, तथा L 96c यदाशतं F °वर्जितोतं CI 97b
°लब्धं BC 97c °लातितांगं I, °नाडिगांवं AFORS 97d निरीहं L 98a °सौरा° L
°सौरा D 98c सुतीर्थं L 98d सुरंति° BFRS

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति सुषीनदेहम् ।
आमाधिकं पित्तकफप्रधानं
वित्ताधिकं काननगं सदैव ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
वाणिज्यशिल्पागमदानसर्कं
नटं नितान्तं विभवैः समेतम् ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
नरं विशोकं भयवर्जिताङ्गं
सदोषमाद्यं दृढभक्तिकं च ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
नयप्रधानं गुणसत्ययुक्तं
सतामभीष्टं प्रियदर्शनं च ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति विलग्नसंस्थाः ।
श्रमाभिभूतं सुकृशाङ्गयष्टिं
व्ययेन धैर्यं परतर्कं च ॥ १०३ ॥

ABCDIILORSW

99a °पूज्यपुत्रा F, °सूर्यपुत्रा BCDILRSW 99b सुयान° L 99c ग्रामा° F,
वाता° W 99d विश्वा° B कांतिनगं D 100c °शिल्पाराम° B, °शिल्पारति° LW 100d
नडं B, नदं S, नरं FLO 101d सदोद्य° FRS °मार्य ILW दृष्ट° I 102c °सत्प्रयुक्तं
C 103a °सौरामर° L 103c श्रयान्मिर्जतं W मुकुतांग° L 103d ययेन L, नयेन S
°तर्कं DOR

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति विलानसंस्थाः ।
 धनेन हीनं कुनखं कफाद्यं
 पैशुन्यरक्तं परवंचकं च ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रपूज्यम् ।
 बहृचपानाशयनानुरक्तं
 सुजानुनेत्रं कृपया समेतम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रधानम् ।
 सुगीतयुक्तं कुललोकमुस्त्वं
 महासुखं सत्यसमन्वितं च ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
 नरं प्रकुर्वन्ति मखानुरक्तम् ।
 सदा शुचिं तीर्थकथानुरक्तं
 विशिष्टदेहं जनवल्लभं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति सुजानुपादम् ।
 तेजोन्वितं मान्यमनोघर्षं
 रतं द्विजानं यजनावृतानाम् ॥ १०८ ॥

ABCDEFGHIORSW

104a °सौम्यामर° W 104c धनं विहीनं L कुरवं CD कफाद्यं FW, कपाद्यं ABCD, कृपाद्यं I 105a °सौम्यासुर° D 105b-106a om. ABCILOW 105c बहृचपानाशयनयानं FR °पानाशयनयान° S 105d बुजात° D त्रपया विहीनं RS, नयाविहीनं F 106a सूर्यार° D 107a °सौम्यासुर° W °शुक्रा/सौरा C, °सौरा F 107b सुखा° F, नखा° L 107c शुचिस्तीर्थ° FR, सुचितार्थ° W 107d तजबालजं W 108b-109a om. BCDLW 108c °मनोप° FI 108d °वृताना AIO, °घताना FRS.

चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति वृथाप्रलापम् ।
वृथाटनं भीतियुतं सुदीनं
गुणोद्धैर्व्याप्तमनन्तरोगैः ॥ १०९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति सुखाशयुक्तम् ।
प्रभूतमित्रं प्रथिताभिमानं
हितं सतां साधुसमागमं च ॥ ११० ॥

चन्द्रज्जीवासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति हुताशभक्तम् ।
दीक्षान्वितं कृत्रिमभावयुक्तं
सुमानुषज्ञं पितृमातृभक्तम् ॥ १११ ॥

मौमज्जीवासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति निषिप्रधानम् ।
विज्ञानशीलं प्रथिताभिमानं
जितेन्द्रियं भक्तिपरं सुराणाम् ॥ ११२ ॥

एवं पंचविकल्पाः ॥

ABCDEFGHIORSW

109c सुदानं BW, सुदीतं L 109d व्याप्तसवनरोगं W 110b सुखाश्च^० FORS
सुखैश्च I, सुखाश्च^० ABCD, सुखाश्च^० L, सुखा^० W 110d साखुजनैश्च युक्तं W 111b
हुताश्च^० FRS, हताश^० W 111d सुमानुषज्ञं om. L, सुभानुप्रज्ञं W 112a सूर्युत्रा
cod. 112b वि/निषि^० C, विषि^० D, भिषि^० F, निष्ठ^० L col. om. S, इति श्रीवृद्धयवने
पंचमभावग्रहयोग संपूर्णं W, इति श्रीवृद्धं लग्ने पंचविकल्पकथनाध्यायः L

सूर्येन्दुभौमज्जसुरेज्यशुका
लग्नाश्रिताः स्युर्यदि विग्रहकुर्युः ।

नरं तृष्णार्तं विधनं नृशंसं
सुदुःखितं शीलविवर्जितं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति महादरिद्रम् ।
तीक्ष्णस्वभावं हतमित्रपक्षं
त्यक्तं स्वर्गेण निपीडिताङ्गम् ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति गतार्थबुद्धिम् ।
तीव्रस्वभावं बहुरोगभाजं
विहीनवित्तं विनयातिगं च ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक-
शनैश्चराः स्युर्यदि लग्नसंस्थाः ।
तदा मनुष्यं कृतकस्वभावं
परभिभूतं जनयन्ति नित्यम् ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक-
शनैश्चराः स्युर्यदि लग्नसंस्थाः ।
तदा मनुष्यं व्यसनाभिभूतं
कुर्वन्ति नानाविधरोगभाजम् ॥ ११७ ॥
॥ ११८ ॥

ABCDIILORSW

113 om. S 113b लग्नस्थिताः L 113c त्रिष्णार्तं O, तृष्णाना B, तृष्णावा L,
तृष्णान्तं F, मृशान्तं R, नरेषाना W विधिनं BCDW, विविधं I 114 om. FI 115c
तीक्ष्ण° W 115d वित्तस्य बुद्धि कुरुते जनस्य L, वित्तविनाशं गतयातिगं च W विहीन° om.
B 116a °शुकाः FIRS 116d मर्यं F 117a °शुकाः FRS 118 om. cod.

चन्द्रासौम्यामरपूजयशुक-
शनैश्चराः स्युर्यदि लग्नसंस्थाः ।
तदातुरं पापमतिं नृशंसं
नरं प्रकुर्वन्ति रुजासमेतम् ॥ ११९ ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

सर्वे यदा स्युर्हि विलग्नसंस्थाः
सार्थाधिकं सौख्ययुतं मनुष्यम् ।
कुर्वन्ति भूपालसमस्तनाथं
सर्वैः समेतं परमप्रभावम् ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पाः ॥

केन्द्रैः समस्तैर्ग्रहसंयुतैश्च
रज्जुभवेद्योग इह प्रसिद्धः ।
इष्ट्याधिकः स्थातियुतः सुरुपो
नरः क्षतारिनुपसंमतश्च ॥ १२१ ॥

धनात्मजाष्टायगतैर्विलग्ना-
द्योगस्तु शुश्रो मुशलाभिधानः ।
नरोऽत्र जातो नयनाभिरामो
मानी भवेद्वित्तसमन्वितश्च ॥ १२२ ॥

ABCDIILORSW

११९a °शुक्रः FORS order in D : ११९a-b, १२०b-d, ११९d-१२०a
११९d सुना° BLW col. इति श्रीबृद्धयवने षट्प्रहयोगाध्यायः संपूर्णः W, इति श्रीबृ° लग्नाश्रित-
षट्प्रहयोगाध्यायः L १२०a ग्रहाः ACDIO हि om W १२०b सोथा° FR, सोथा°
W, -था° L, सौचा° CD °मतं F १२०c °भावं CD col. इति श्रीबृद्धयवने सप्तप्रह
संपूर्णः W, इति श्रीयवनजातके सप्तप्रहयोगाध्यायः L १२१-१४३ om. L १२१a °र्घृ° W
१२१b रज्जु CD, रक्षु° F इति SW १२१c द्रव्याधिक I स्थातिफलः F, स्थातयति
B १२१d कृतारि° B तृप्तसंभरं C, तृप्तसमन्वित° F १२२b नयनाभिधानः D

त्रिषट्कधर्मव्यगैर्विलग्ना-
 द्योगो नलाख्यो मुनिभिर्निरुक्तः ।
 नरो भवेदत्र विभुर्धनाद्वा
 जातो जनित्रीजननन्दनश्च ॥ १२३ ॥

केन्द्राश्रितैः पापखगैर्विलग्ना-
 द्योगो भवेत् सर्प इति प्रसिद्धः ।
 नरोऽत्र जातः पिशुनस्वभावो
 रोगाभिभूतः परवंचकश्च ॥ १२४ ॥

समस्तकेन्द्रोपगतैर्विलग्नात्
 सौम्यैः स्वगाल्यः कथिनस्तु योगः ।
 जातो भवेद्वक्तरिप्रमाथी
 सुखाधिकः कीर्तिसमन्वितश्च ॥ १२५ ॥

केन्द्रानुसंस्थैः सकलैग्रहेन्द्रैः
 गदा भवेदत्र पुमान् प्रसूतः ।
 यज्वान् विवेकी श्रुतशास्त्रलुब्धः
 सुखान्वितः पापविवर्जिताङ्गः ॥ १२६ ॥

लग्नास्तसंस्थैः सकलैर्नरः स्या-
 द्योगेऽत्र जातः सुभगो मनुष्यः ।
 भवेत्तदा शाकटिकः प्रसिद्धो
 नृपत्रियः सर्वकलासु दक्षः ॥ १२७ ॥

ABCDFIORSW

123a त्रिषक्त० B, त्रितक० F, द्वषक० RS 123c °र्जनाद्वा० FRS 124b सर्वे०
 BCDFRSW 124d रोगाभिमतः W पति० S 125a °लग्ने० W 125b सौम्या०
 CDO, सोमो W स्वगाल्यः CI, सुगाल्यः D, अमाल्यः RS, समोल्यः BW 125c
 °द्वक्ति० D 126a °र्ग्रहै०-S 126b °र्यदा० BCFS, °र्ग्येदा० AD 126c यज्वा०
 FIOR, यजा S, यज्ञा CW °शाक्ता० ACDW °लब्धः ABCDRSW 127b °द्योगो०
 FORS 127c तथा RS, तर्थ F शाकटित् D, शाकटिक्

लग्नात् समस्तैर्दशमाम्बुसंस्थैः
स कुन्तकाल्योऽत्र भवेन्मनुष्यः ।
दूतः कविर्वाक्यविशारदश्च
प्रभूतकोशः प्रथितप्रभावः ॥ १२८ ॥

विलगनधर्मात्मजगैर्गृहैश्च
शृङ्गाटकास्यः कथितोऽत्र योगः ।
प्रभूतसौख्यश्चिरकालजीवी
नरोऽत्र जातस्तु भवेत् प्रसिद्धः ॥ १२९ ॥

लग्नात् स्वविचारिगतैर्हलास्यो
योगो भवेदत्र नरः प्रसूतः ।
प्रभूतमित्रः कृषिकर्मभागी
सतामभीष्टः सततं सुशीलः ॥ १३० ॥

विलगनवित्तिसुखाश्रितैश्च
यूपो भवेदत्र नरः प्रसूतः ।
आद्यस्तथा गेययशः सुखाद्यो
नित्यं सुदुःखः कृतकस्वभावः ॥ १३१ ॥

ABCDFIORSW

128a लग्नास्तमस्तैऽ FRF समस्तो C 128b शंकुतथाल्यो FIORS, संकुतथाल्यो ABW 128c द्यूतकविद्याकविशारदश्च W 128d °कोपः W कथित° I 129a °त्मसैँ° D °गृहैश्च W 129b शृङ्गाटकास्यं W भोगः W 129c °जीवो ABCF 129d जातः शु° FRS, जातः सः W 130a लग्नतत्व° W हताल्यो I 130b त्र चेदत्र O 130c कुषि° I 131a °वित्तस्त्रिं° FRS °श्रिताश्च C 131b पूज्यो IW, पूज्यं BCDFORS, पू° A 131c आश° ABCDIO, आशा° W °स्तथा CDR, °स्त ABFIOSW

सुखात्मजार्थस्तगतैः समस्तैः
शरो भवेद्योग इह प्रजातः ।
हितः कठोरः प्रतिकूलवादी
भवेत्तरः कामविवर्जितश्च ॥ १३२ ॥

कामाष्टधर्माभ्वर्गैविलग्नाच्
छक्किभवेदत्र नरः प्रसूनः ।
सुदुःखितो रोगयुतः कृशाङ्गः
पराभिभूतो गतसौहृदश्च ॥ १३३ ॥

आयव्ययप्रागुदयप्रयतैः
ईर्हैः समस्तैः कथितश्च दण्डः ।
योगेऽत्र जातः सुजनैर्विमुक्तो
भवेत्तरोऽसौ सततं कृतम्भः ॥ १३४ ॥

लग्नादिकामान्तगतैर्प्रहेन्द्रै-
नैंसंज्ञितोऽत्र प्रभवेन्मनुष्यः ।
सुकीर्तियुक्तः प्रभुतासमेतः
प्रियंवदः शास्त्रविशारदश्च ॥ १३५ ॥

सौरुद्यादिकर्मान्तगतैर्प्रहेन्द्रैः
कूटास्त्रयोगोऽत्र भवेत् प्रजातः ।
असत्यवादी परदाररक्तो
महाप्रतापः प्रियदर्शनश्च ॥ १३६ ॥

ABCFIORSW

132a °जार्थस्त° BFIORSW, °जायस्त° CD, °जास्त° A 132b भवे°-
133b छक्कि° om. D 132b नरो cod. प्रयतः ABCFIRSW 132c °वादे W
133a °धर्मान्तर° BFIORSW 133c रोयुक्तः AC 134b °ईर्हैः W 134c योगो
ORSW °विशुद्धो S 134d नरा RS १३४ सौ om. FRS 135a °प्रहेन्द्रै° om. S,
°ईर्हेन्द्रै° W 135b-136a om. CD 135d सुर्वीति° W 136a °ईर्हेन्द्रैः W after
136b in F : क्षुद्रः कृतम्भो वनितानुरागं, कूटज्ञशास्त्रं परवंचक्ष, जायादिलग्नातंगतं समस्तं
°प्रतापी CD, °प्रभावः FW

कामादिलग्नान्तगतैर्ग्रहेन्द्रै—
 च्छत्रास्ययोगः कथितो मुनीन्द्रैः ।
 नरोऽत्र जातो निजवन्धुमान्यो
 दानानुरक्तः प्रचुरप्रतापः ॥ १३७ ॥

कर्मादिसौस्यान्तगतैर्ग्रहैश्च
 चापास्ययोगः कथितोऽत्र जातः ।
 भवेन्नरः शैर्यधनैः समेतः
 सतामभीष्टो दृढसौहृदश्च ॥ १३८ ॥

अर्थादिसप्तर्क्षगतैः समस्तै—
 योगोऽर्धचन्द्रः कथितोऽत्र जातः ।
 सौभाग्ययुक्तः सुधनो मनुष्यः
 प्रियातिथिर्धर्मपरः सदैव ॥ १३९ ॥

एकान्तरस्थैश्च ग्रहैर्विलग्ना—
 चक्रो भवेदन्न धनी मनुष्यः ।
 भावानुरक्तः प्रचुरप्रतापः
 सन्तुष्टचित्तो वनिताप्रियश्च ॥ १४० ॥

ABCDFIORSW

137a कर्मादि० BCDFIORSW °सांनांत° B, °सौख्यात° RSW ग्रहेन्द्रै० W
 137b-138a om. W 137b सुजीतैः B, त्र जातः FRS 138a कामादि O °सर्वक्षं०
 S 138b वाया० I, वाथा० R. वाया० FS, वाणा० W, वीणा० B 138c सौर्यधनैः
 BCO, सौर्यधनैः I, शौर्यधनैः S, सौर्यधनैः A 138d दरसौहृदश्च S 139b त्र चंद्रः
 S 139c सुधनैर्म० D 139d-140b om. I 139d प्रियार्थि S 140b °चक्रं
 ORSW, °शक्रं F

एकान्तरस्थैर्धनतो ग्रहेन्द्रै—
 भवेत् समुद्रः प्रवरोऽत्र योगः ।
 भवेन्मनुष्यो नृपतिप्रधानः
 प्रभूतकोशाश्रगजैः समेतः ॥ १४१ ॥

लग्नस्थितैः सौम्यफलैर्ग्रहेन्द्रैः
 पापैर्धनस्थैर्भृग एष योगः ।
 नरोऽत्र जातः शुचिरिष्टधर्मे
 रोषान्वितः कीर्तियुतः प्रमत्तः ॥ १४२ ।

लग्नस्थितैः पापयुतैः समस्तैः
 सौम्यैर्धनस्थैः सरभास्त्रयोगः ।
 नरोऽत्र जातो धनभोगभीरु—
 स्तृष्णाधिकः कोशसमन्वितश्च ॥ १४३

इति श्रीद्वादशवने लग्नाश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDEFGHIORSW

141a °धनस्थो गृहैश्वदै° W 142a सौम्यस्थित W 143a सौम्ययुतैः ACIOW,
 सौम्यफलैः FRS 143b °धनस्थः BDR सुरभाष्य° CD, स्वरभाव° I for 143c W
 repeats 142c 143c °भीच° ABORS, °भीष° F 143d °स्तृष्णाधिकः R,
 °द्वादशिकः F, रोषान्वितः W कास' BIRS, काल° W col. लग्नाध्यायः संपूर्णः W श्री°
 om. FIR

एकचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४१ ॥

धनस्थितस्तीक्षणकरः सचन्द्रो
 नं विधत्ते विधनं कृतधनम् ।
 सदा कुशीलं प्रभया विहीनं
 रोगाभिभूतं भयसंयुतं च ॥ १ ॥
 धनस्थितस्तीक्षणकरः सभौमो
 नं दरिद्रं सततं विधत्ते ।
 व्यपेतलज्जं वृण्या विहीनं
 सदातुरं पापसमन्वितं च ॥ २ ॥
 धनस्थितस्तीक्षणकरः ससौम्यो
 नं विधत्ते व्रणदग्धगात्रम् ।
 निःस्वं कुशीलं गतभृत्यवर्गं
 पराभिभूतं गतशोकभाजम् ॥ ३ ॥
 धनस्थितस्तीक्षणकरः सज्जीवो
 नं विधत्ते विनयेन हीनम् ।
 आमान्वितं पापरतं सुजिद्धं
 विदेशसेवाश्रयकष्टभाजम् ॥ ४ ॥
 धनस्थितस्तीक्षणकरः सशुको
 नं विधत्ते परुषस्त्रभावम् ।
 नीचानुरक्तं बहुशत्रुपक्षं
 विभीषकं कान्तिविवर्जितं च ॥ ५ ॥

ABCFILORSW

१b विधिनं ABDFIORS १c समेते LW १d नय° I 'संयतं F, समतं
 LW २b नरेन्द्रसत्यं विनये विधत्ते W २c विधेतलज्जा L व्रिण्या O, प्रणया W, वृण्या
 B ३ om. F ३a सज्जीवो D ३b वृण° L ३c सुक्षीलं D ३d गुरुशोक° RS
 ४b विधत्ते om. W ४c आमारतं D पापरतं om. A कृतधनं D ५ om ABCDIO
 ५b बहुराज्यभाजं LW ५c-d om. L, in W: धने च धान्यं बहुलं सुखं च 'लीपुत्रलाभं
 महीनी प्रतिष्ठा ५d विभीषकं F

धनस्थितस्तीक्ष्णकरः समन्दो
 नरं विधते बहुरोगभाजम् ।
 वृथाश्रमं निर्दयमुक्तकोपं
 विवर्जितं साधुसमागमेन ॥ ६ ॥

धनस्थितो रात्रिपतिः सभौगो
 नरं विधते जनताभिभूतम् ।
 विरक्तदारं जटरं कृतप्लं
 प्रेष्यं खलं कान्तिविवर्जितं च ॥ ७ ॥

तारापतिः स्वात्मसुतेन युक्तो
 धनस्थितः संजनयेन्मनुष्यम् ।
 प्रभूतवित्तं व्यसनैर्विहीनं
 सुखाधिकं भूमिपतेरभीष्टम् ॥ ८ ॥

चन्द्रः सुरेज्येन युतो धनस्थः
 करोति मत्यं च नराधिपं च ।
 तेजोन्वितं धर्मपरं हतारं
 प्रभूतपुत्रं जनवल्लभं च ॥ ९ ॥

शुक्रेण युक्तः प्रकरोति चन्द्रो
 धनाश्रितः शीलधनं मनुष्यम् ।
 महीपतं वा सचिवं च वा स्यात्
 प्रभूतमित्रं भृतलालसं च ॥ १० ॥

ABCDILORSW

6c °श्रयं ABCDFORS °युक्त° LW °कोशं I after 6 L adds : इति
 रवियुक्तद्विग्रहयोगफलं द्वितीये 7c °वारं I ववरं B, चवरं LW, यवरं I, यठरं O 8a
 स्वात्मसुतेन C 8d सुखाधितं RS, सुखान्वितं F 9d च om. AC 10d श्रुत°
 AFORS °लाभसं F

सौरेण युक्तः प्रकरोति चन्द्रो
दरिद्रमोजेरहितं कुरुधर्मम् ।
नरं प्रभूतारिज्जैनिरस्तं
विवादशीलं हतबन्धुपक्षम् ॥ ११ ॥

मौमो धनस्थः शशिपुत्रयुक्तो
नरं प्रसूते गतवित्तदारम् ।
दोषान्वितं व्याधिभिरर्दिताङ्गं
गुणैर्विहीनं हतबन्धुकृत्यम् ॥ १२ ॥

जीवान्वितो भूतनयो धनस्थो
नरं सुवाते रुजया समेतम् ।
विवेकहीनं कृतकस्वभावं
स्वल्पात्मजं बान्धवनिन्दितं च ॥ १३ ॥

शुक्रान्वितो भूतनयो धनस्थो
नरं सुवाते व्यसनश्रमार्तम् ।
नीचानुरक्तं श्रुतिशास्त्ररक्तं
स्वनिन्दितं सत्यविवर्जितं च ॥ १४ ॥

सौरान्वितो भूतनयो धनस्थो
नरं प्रसूते परदाररक्तम् ।
निःम्बं रुजार्तं कृतकस्वभावं
विनष्टशीलं शुभवर्जिताङ्गम् ॥ १५ ॥

ABCDILORSW

11b कृतज्ञं L after 11 L adds: इति चंद्रयुक्तद्वितीये प्रहाणा फलं 12a
शशिशुक्रं F 12b गतिं F, गजं L 14b-15a om. B, but adds in marg.
14b व्यसनैः LW °श्रमार्तं S 14c श्रुत° BDFRS °हीनं FLRSW 15d विनष्ट° L,
विषिष्ट° W, निष्ट° F श्रुत° FRS after 15 L adds: इति मौमयुक्तद्वितीये फलं

बुधान्वितो देवगुरुर्धनस्थो
नरं प्रसूते विघ्नं प्रशान्तम् ।
प्रभूतमुक्तामणिवित्तभाजं
खीसंमतं तीर्थरतं निरीहम् ॥ १६ ॥

सौम्यान्वितो दैत्यगुरुर्धनस्थो
नरं प्रसूते गजवाजिभाजम् ।
प्रभूतकोशं मतिधर्मयुक्तं
सत्यान्वितं ब्राह्मणसंमतं च ॥ १७ ॥

सौम्यान्वितः सूर्यसुतो धनस्थो
नरं प्रसूते धनमृत्युमुग्रम् ।
स्तलस्वभावं विभवैविहीनं
कुमित्रसंसर्गविगर्हितं च ॥ १८ ॥

जीवान्वितो दैत्यगुरुर्धनस्थो
नरं प्रसूते नृपतिप्रधानम् ।
मानार्थसार्थैः स्तुतशौर्यवृत्तिं
धर्मप्रधानं विनयैः समेतम् ॥ १९ ॥

जीवान्वितः सूर्यसुतो धनमथः
करोति मत्यं नृपर्णिडितं च ।
महारुजं सर्वसुखैविहीनं
निसर्गलङ्घं रिपुभिर्जितं च ॥ २० ॥

ABCDILORSW

१६b-१७a om. CD १६b विधिनं प्रधानं LW १६c °लाभं LS, °भाजं in
marg. L १७a सौम्यान्वितो L देव° LW १७c °केशं F १८b धनमृत्युमुग्रं after
१८d in B, धनमृत्तिमुग्रं RS, धनमृत्यमुग्रं F, मृत्युमुग्रं D, च विगर्हितं च L, -दिग्गर्हितं च
W १८c after १८b °मुग्रं in B १८d-१९b om. W १८d om. L १९c
श्रुत° LW °इति BDILW २०b °पीडितार्थं W, °पीडितार्थं FRS २०c °हौः D २०d
°लब्धं DW रिपुभिर्जितं L

शुक्रान्वितः सूर्यसुतो धनस्थो
नरं प्रसूते धनपुत्रहीनम् ।
सुगुणरोगाभिहतप्रभावं
मलीमसं रौद्रमर्ति कुचेष्टम् ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्प्याः ॥

धनस्थिताः सूर्यशशाङ्कभौमा
नरं प्रकुर्वन्ति धनैर्विहीनम् ।
पराभिभूतं विगतप्रभावं
नृशंसभावं भयसंयुतं च ॥ २२ ॥

सूर्येन्दुसौम्या यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति निसर्गभीरुम् ।
विद्याविहीनं विधनं कुदारं
कुकर्मसेवार्जितभूरिदुःखम् ॥ २३ ॥

सूर्येन्दुजीवा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कुपुत्रभाजम् ।
हिंसाधिकं कामपरं कृतध्वं
सुनिष्ठुरं त्रासकरं गुरुणाम् ॥ २४ ॥

ABCDILORSW

21c °भिहितं ABFLOR 21d मलीनसं CDF col. इति श्रीब्रह्मद्यवने वनभवने द्विग्रहयोगात्यायः W, इति वृ° धनभवने द्विग्रहयो° L इति CD, इति एवं F order in D : 22a-b प्रकुर्वन्ति, 23a-b, 22b खनै°—22d च, 23c-d 22d नृशंस° C, नृपस° B भव° B 23b °भासं I 23c विधिनं BCDL, विधिसंनं I, निधनं AF, धवेधनं S कुठारं S 24b-25a om. BCDILW

सूर्येन्दुशुका यदि विच्चसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुहृद्विरुद्धम् ।
 वह्नाशिनं नातिधनं कुरुपं
 वृद्धाश्रमं मन्युसमन्वितं च ॥ २५ ॥

सूर्येन्दुसौरा यदि विच्चसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कृतज्ज्ञभाजम् ।
 विदेशसेवासु रतं श्रमार्तं
 द्यूतप्रियं निर्गुणमर्पविच्चम् ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्या यदि विच्चसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रहीणम् ।
 बहुव्ययं त्रासयुतं कुपुत्रं
 त्रपाविहीनं गतसौहृदं च ॥ २७ ॥

सूर्यारंजीवा यदि विच्चसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विशालकोपम् ।
 दुष्टस्वभावं सुक्षणाङ्गयष्टिं
 निस्त्रिशसेवाहृतभूरिवैरम् ॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्रा यदि विच्चसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विवेकहीनम् ।
 हतप्रभं भूरिजनैनिरस्तं
 कुसेवकं युद्धपरं गतस्वम् ॥ २९ ॥

ABCDILORSW

25b °द्विरोधं L, °द्विशुद्धं D 25b-27a om. O, but 26b कृतज्ज्ञ°—27b प्रकुर्वन्ति in marg. 25b-26a om. A 25d मन्युतमन्वितं RS, मत्युतमन्वितं F 26b °शाजं C, °ताळ्यं FRS 26c °सेवानुरतं S 27c °व्यथं FRS 28c स्वकृशा° F, कृकृशा° LW 28d निस्त्रिस° L, निस्त्रिस° FR, निरस्त° S °हत° I, °कृत° W, °कृति° L 29b विकर्महीनं W 29d गतस्वं I, गताळ्यं LW

सूर्यारसौरा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुनिन्दिताङ्गम् ।
गुणार्थहीनं कलहप्रियं च
सदातुरं साधुजनैविहीनम् ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदाभिभूतम् ।
हिसात्मकं कामपरं सुलुब्धं
द्वृत्वैः समेतं कलहप्रियं च ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुक्रा धनगा यदा स्यु-
र्नरं प्रकुर्वन्ति बहुक्षताङ्गम् ।
निन्दान्वितं दुष्टमतिप्रभावं
जनाभिभूतं परतर्कं च ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञमन्दा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हतस्वपक्षम् ।
दरिद्रमुग्रं गुणवर्जिताङ्गं
सदाभिभूतं मतिवर्जितं च ॥ ३३ ॥

ABCFILORSW

30b सुनिवितं च S, सुरीनितांगं L, सुनितांगं F order in RS : 31a, 32b-d,
32a, 31b-d 31c हिंसापरं D सलुब्धं LW, सलुब्धं ABCDFIORS 32 om. F
order in B : 32b बहु°—32d च, 32a-b प्रकुर्वति 32a सूर्यर° L 32b विवेक-
हीनं L, धनलाभमुग्रं W 32c-d in L : हतप्रभं भूरिजनै निरस्तं

कुसेवकं शुर्सूर्यद्वपरं गतस्वं (cf. 29c-d)

in W : गजांश्वहमांवरक्तजाता

संमानसौख्यं बहुलं प्रतापं

32c विदा° ABO, वृदा° I 32d °तर्कुकं OR 33d वा W

सूर्यमिरेज्याभृगुजा धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति जडस्वभावम् ।
 विद्याविवेकै रहितं गतस्वं
 पापार्जितं लौल्यसमवितं च ॥ ३४ ॥

सूर्यमिरेज्यार्कसुता धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रकोपम् ।
 रोगाभिभूतं पिशुनस्वभावं
 पुण्यैर्विहीनं नितरां दरिद्रम् ॥ ३५ ॥

सूर्यसुरेज्यार्कसुता धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कुकर्मरक्तम् ।
 दुष्टस्वभावं विनयेन हीनं
 श्रमावितं दुर्जनचेष्टितं च ॥ ३६ ॥

चन्द्रारसौथा यदि वित्तसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति खलस्वभावम् ।
 द्वन्द्वान्वितं निष्ठुरवाक्यचित्तं
 विहीनसन्तानमनिष्टरक्तम् ॥ ३७ ॥

चन्द्रारजीवा यदि वित्तसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति मलिम्लुचं च ।
 दीनं विहीनं सुतविचदारै-
 स्तृष्णाधिकं भूरिरुज्जासमेतम् ॥ ३८ ॥

ABCDIILORSW

34a °मरेज्य° O 34b जर° FRS 34d पराजितं F, प्रवर्जितं S, पजितं R,
 पापैर्जितं LW लौक्य° L, सौम्य° D 35b-36a om.CD विद्र° F 35d °तरा दरिद्र
 om. S 36a सूर्यमिर° FI 36d °वेष्टितं LRS च om. B 37c दुष्टर° CD
 °वितं LRS 38b मलिक्षुचं S 38d °स्तृष्णाभिभूतं वहजासमेतं L,.....करिस्त्रीकरि W
 38d °सञ्चाधिकं S, °स्तृष्णाधिकं BR

चन्द्रारशुक्रा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कफादिरोगैः ।
संपीडिताङ्गं गुरुमक्तिहीनं
नयातिगं शास्त्रब्रह्मःकृतं च ॥ ३९ ॥

चन्द्रारमन्दा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति निमर्गदुष्टम् ।
पानप्रियं द्यूतमर्ति विरक्तं
स्वबन्धुवर्गेण विवर्जितं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति नराधिनाथम् ।
महाप्रभावं नयनाभिरामं
सौभाग्यविद्याधनधान्यभाजम् ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धनेन युक्तम् ।
प्रभूतमित्रागमधर्मयुक्तं
विद्याधिकं प्रीतिपरं सतां हि ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौरा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हतप्रभावम् ।
बहुव्ययं स्त्रीव्यसनाभिभूतं
दीनप्रभावं बहुवंचकं च ॥ ४३ ॥

ABCDIILORSW

39c गुरु° om. D 39d °बहिष्कृतं W 40a °शुक्रा F 40c यान° BILW
शुत° LW 41a चंद्रस्यमंदा F 41b-42a om. W 41b धरा° FRS 41c महादि-
तावं C नियता° L 42d विद्यापरं W मीर्ता° I 42d °ता हि—43c स्त्रीव्यसनाभि°
om. I 42d च S 43d दान° BFI

चन्द्रामरेज्यासुरपूजिताङ्गा
 नरं प्रकुर्वन्ति सुशुद्धभावम् ।
 महीपतिं भूरियशोन्वितं च
 प्रजाधिकं कुत्सितकर्मयुक्तम् ॥ ४४ ॥

चन्द्रामरेज्यार्कसुता धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुवीतरोषम् ।
 ब्रतानुरक्तं मधुरं मनोज्ञं
 स्त्रीणामभीष्टं श्रुतिलालसं च ॥ ४५ ॥

॥ ४६ ॥

मौमज्जीवा यदि वित्तसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विहीनवाहम् ।
 निःस्वं सुदुष्टं परदाररक्तं
 वृथाटनं कामनिपीडिताङ्गम् ॥ ४७ ॥

मौमज्जशुक्रा यदि वित्तसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति नयप्रधानम् ।
 कृतीबलं शाकटिकं समृद्धं
 चतुर्पदात्मं वहसौहृदं च ॥ ४८ ॥

ABCDILORSW

44a °पूजिताङ्ग LW 44b विशुद्ध° B, शुद्ध° S 44d प्रजा° D °कर्मकृत्यं W,
 °कर्मकृतिं L 45 om. LW 45c वाता° F मधुरं om. A 45d श्रुत° FRS
 46 om. cod. 47b-48a om. C 47b °वातं L 47c सदुष्टं O 47d कामिनि°
 L, कहनमनि° F 48c छाता° B शाकटिकं F, स्यात्कविकं C,—कविकं D, काशकटिकृ
 L समृद्धि CD, समृद्धैः LW 48d om. A

भौमज्जसौरा यदि वित्तसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रकोपम् ।
प्रियामिषं शाश्वरुचिं सुहिंसं
व्ययाग्निकं दुःखकरं स्वर्वर्णे ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्यासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सुशिल्पदक्षम् ।
दीक्षान्वितं भूरितपोनुरक्तं
सुरूपदेहं गतसाध्वसं च ॥ ५० ॥

भौमामरेज्यार्कसुता धनस्था
विरक्तपौरं जनयन्ति मर्त्यम् ।
पिताग्निकं स्थूलरदं सुसर्वं
दम्भोद्भवं लाभयुतं सुहष्टम् ॥ ५१ ॥

भौमासुरेज्यार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुवस्त्रभाजम् ।
भोगाग्निकं स्त्रीदयितं प्रगल्भं
श्रुतानुरक्तं सुधनं सुरूपम् ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्यासुरपूजिताङ्गा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
महीपर्ति हस्तिहयानुरक्तं
प्रभूतवितं सुजनानुरक्तम् ॥ ५३ ॥

ABCFILORSW

49c शास्त्रतुजीवहिंशं L	शस्त्रं R	50a °पूजिताश्व LW	50c °निरुक्तं
ABCFIORS	50d स्वस्त्रं W, सुरभ्यं FRS	°साधुसेवं W वा L	51c
खलं F	51d बुद्धं FS, बुद्धं I	52a भौमामरेज्या° ABCDLOW	52a
धनस्था—52d श्रुता° om. O	52d खरूपं L, बुद्धरं I	स्वं C	53a °पूजिताश्व
W, °पूज्यताश्व L	53c हस्तं D, स्वस्त्रं F	°दया° LW	

सौम्यामरेज्यार्कसुता धनस्थाः
 कुर्वन्ति पुण्यं प्रवर्त मनुष्यम् ।
 जनप्रसिद्धं बहुसार्थवाहं
 दयाधिकं कीर्तिसमन्वितं च ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुता धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति शुभोरुकुक्षिम् ।
 नानार्थशास्त्रागमसत्यरक्तं
 पुत्रान्वितं कृष्णपदानुरक्तम् ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुता धनस्थाः
 सुतार्थयुक्तं जनयन्ति मर्त्यम् ।
 मेधाविनं नीतिपरं सुखाद्यं
 क्रियाधिकं कान्तिसमन्वितं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पः

रवीन्दुभौमेन्दुसुता धनस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कुदेशरक्तम् ।
 कुर्पर्मभाजं कुकलत्रहृष्टं
 कुपुत्रदोषाकुलितं सदैव ॥ ५७ ॥

ABCDEFGHIORSW

54b क्रोति FRSW पञ्च° RS 54c जैनः W 54d हया° O, हव्या°
 LW 55a सौम्यामरेज्या° CDI 55b सुसीह° ABCDLW, सुर° L 55d
 सुशा° F, सुश° RS 56b सुतीय° LW 56c सुखायैः W col. इति श्रीहृदयवने
 धनभावत्रिप्रहीयोगाद्यायः W after एवं L adds : द्वितीये 57a °सौम्येतु° O, °भैमाश°
 W 57c कुकर्म° O °द्वं F

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा
नं प्रकुर्वन्ति गतस्वभावम् ।
विनष्टधर्मं प्रविहीनसत्यं
श्लेष्माधिकं कामसमन्वितं च ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
नं प्रकुर्वन्ति विवादशीलम् ।
मलीमसं त्रासकरं कृतव्यं
श्रामाकुलं स्थातिविवर्जितं च ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता धनस्था
नं प्रकुर्वन्ति विशीर्णदेहम् ।
लग्नोदरं स्वल्पकचं सुकृष्णं
विकल्पवाक्यं मतिसिद्धिहीनम् ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा
नं प्रकुर्वन्ति हुताशवृत्तिम् ।
क्षेशाधिकं वातकफार्दिताङ्गं
तृष्णाधिकं भूरिखलाश्रितं च ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
लिङ्गव्यथार्थं कृतकस्वभावं
म्बल्पात्मजं स्त्रीजनकं कुपुण्यम् ॥ ६२ ॥

ABCFILORSW

58 om. D 58a °भौमासुर° W 58b-59a om. L 58c वियहीन°
ABCIOW °सत्यं ABCIO 59 om. S 60b-61a om. S 60b °दृते FR
60d °वाचा F °सिद्ध° DF 61a °सौम्यासुर° D 62a °सौम्यामर° BDFL
62c °व्यथार्थं BS, व्यथार्थं A 62d कुपुण्यं DORS

रवीन्दुसौम्यार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति शिरोर्तिभाजम् ।
मलिम्लुचं वातकफातिरक्तं
सदा विरक्तं निजबन्धुवर्गे ॥ ६२ ॥

रवीन्दुजीवामुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति जडस्वभावम् ।
विरक्तपौरं व्यथया समेतं
सुनिष्ठुरं आन्तिसमन्वितं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनकोशम् ।
पराञ्छमुखं साधुगुरुद्विजानां
परान्नपुष्टं नृपर्णिडिताङ्गम् ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुक्रार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनपुत्रम् ।
न्यूनाङ्गमेवाधिकगात्रकं वा
दुष्टाशयं भोगविवर्जिताङ्गं ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति विशिलमुग्रम् ।
वध्वात्मकं स्त्रीचपलं कुनेत्रं
व्यान्वितं पापसमन्वितं च ॥ ६७ ॥

ABCDIILORSW

63b-63d om. I 63c °कफाधिरक्तं S 63d विवर्जितं च F °बँगः:
A, वर्ग C 64c विथया I, विषया BD, विजया C 64d भाति° S,
भीति° R, भीजि° F 65b °केशं I, °कोषं O, °कोपं ABCD 65d
°वृष्टं W 66c मूनांग° AB, पुंगांग° W, a नांग° O °सेवा° FRS
66d °वर्जितं च W 67a om. D 67a °भौमा° BIL 67b विशाल°
ABCDFILOSW 67c वंधा° FRS 67d व्यथा° FW पापसमन्वितं om. B

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सदा धनस्थाः
पापेन युक्तं सुकलत्रमुक्तं
सुबन्धुहीनं विषयात्मकं च ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति क्षतप्रदग्धम् ।
भयान्वितं दम्भपरं सुपापं
शिष्टोपदेशेन विवर्जितं च ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सुजिष्णनेत्रम् ।
द्विजिह्वकं धर्मक्रियाविहीनं
प्रभूतदोषं सततं कृतञ्जम् ॥ ७० ॥

[सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति महारूजं च ।
स्थूलास्थिकेशं परदेशभाजं
प्रभूतशत्रुं गतसौहृदं च ॥ ७०अ ॥]

सूर्यारजीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदा प्रकोपम् ।
श्रमाधिकं दुष्टमति नृशंसं
व्यपेतलज्जं जनताप्रमुक्तम् ॥ ७१ ॥

ABCDEFGHIORSW

order in LW : 71a≈74a, 75b-91d, 68-74 68b सदा—68c
युक्तं om. C 68c °त्रयुक्तं LW 68d °कीनं F 69c सुपापं L 70c
द्विजिह्वकं O, द्विजिह्विकं FR 70Aa=71a in F 70Ab महासजं R, महासनं FS
70Ac स्थलास्थिं F, स्थलाति° W 71b-72a om. L 71c श्रगा° F 71d
जनिता° FRS

सूर्यारशुकार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुकष्टभाजम् ।
धनैर्विहीनं श्रुतसौस्व्यहीनं
पापानुषङ्गेन सदा निरस्तम् ॥ ७२ ॥

सूर्यज्ञजीवाभृगुजा धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सदातुरं च ।
रोगाभिभूतं कृशमल्पसत्त्वं
जडात्मकं दोषकथानुरक्तम् ॥ ७३ ॥

सूर्यज्ञजीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धनेन हीनम् ।
तुष्णाधिकं कामपरं रुजार्ते
कुरुपनेत्रं हतसौहदं च ॥ ७४ ॥

॥ ७५-७६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मुनिप्रियं शास्त्रकथानुरक्तं
भक्तं द्विजानां नयनाभिरामम् ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यामुरपूजिताङ्गा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तीर्थानुरक्तं व्रतशास्त्ररक्तं
सुपूजितं भूपतिना सदैव ॥ ७८ ॥

ABCDEFGHIORSW

72b शु ^० om. W, स ^० ABCDIOS °कण्ठ ^० B	72c श्रुति ^० FRS
73a °जीव ^० OS order in S: 73a, 74, 73c-d	73b सदानुरक्तं W
73c °सत्यं FR 74c रुजार्ति L 74d हत ^० CIORS °बृहस्पौर्णं FRS	
75-76 om. cod. 77d भक्तं om. AB, भक्ति F	78a °सौम्यामर ^० W
78c शृत ^० F, वत ^० W	

चन्द्रारसौम्यार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धनप्रधानम् ।
गजाधगोवस्त्रसुवर्णभाज
ख्यातं कविं धर्मरतं सदैव ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सदा धनस्थाः ।
विद्याविनीतं गणकप्रधानं
मेघाविनं ब्राह्मणवल्लभं च ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति जयेन युक्तम् ।
सुशीलमालबविशालवित्तं
नरेन्द्रपूज्यं ब्रतलालसं च ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुक्रार्कसुताः सदैव
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानाश्ववस्त्रद्रविणैः समेतं
विमुक्तरोगं गुणसंयुतं च ॥ ८२ ॥

ABCDIILORSW

79a-b om. W 79b दमप्रधानं C 79c शश्याशः F, शस्यासः
R, शस्याजः S, राजाश्वः W 79d ख्यातिं DL °रति CL सदैव] कविं च
RS, कपिविवं F after 79 W adds: धनं च धान्यं बहुलं प्रतापं
राजशीमान्यं स्त्रीपुत्रलाभं

80b प्रधानं सदा B 80c °विहीनं F 81b नयेन L मुक्तं O 81c शुशीलवाः
FRSW, शुशीलवान् ABCDI, शुशीलवन् O, शुशीलिनं L °लंषं FRS, °लाधं W,
चालं L °विलासं L 81d °लाभसं F 82a °जीवा° cod. 82c नानास्त्रं
BCDILW °बस्त्रं om. B, °विद्या° W

चन्द्रज्जीवासुरपूजिताश्च
नरं प्रकुर्वन्ति मसानुरक्तम् ।
सत्साधुसेवानिरतं प्रगल्भं
महाधनं शास्त्रतं सदैव ॥ ८३ ॥

चन्द्रज्जीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति रतं द्विजानाम् ।
मनोज्ञदेहं स्मितपूर्ववाचं
सदा प्रहृष्टं नृपतेरभीष्टम् ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्ञशुकार्कसुता यदा स्यु-
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नृपप्रधानं प्रणतारिपक्षं
प्रभूतकोशान्वितमिष्टधर्मम् ॥ ८५ ॥

चन्द्रामरेज्यासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रधानम् ।
नरेन्द्रपूज्यं सचिवं गुरुं च
सदैव हृष्टं प्रथितप्रभावम् ॥ ८६ ॥

नरं प्रकुर्वन्ति हितं द्विजानां
प्रस्त्यातवीर्यं नृपकार्यदक्षम् ।
क्षमान्वितं सर्वं बुद्धैः समेतं
भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गाः ॥ ८७ ॥

ABCDIILORSW

83b सत्ता० BI	84c °वादे F	84d प्रट्ठं F	86c सतते
W वा FRS	86d हृष्टं F	°प्रभूतं B	order in W:
87d °पूज्यताङ्गाः O			87d, 87a-c

भौमज्जीवार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विदेशसङ्गात् ।
धनान्वितं साधुसमागमोक्त—
मारामवापीनृपकृत्यरक्तम् ॥ ८८ ॥

भौमज्जुक्तार्कसुता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतदारम् ।
र्म्याकृतिं साधुजनानुरक्तं
सत्रामभीष्टं बहुसस्यवित्तम् ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्यासुरपूज्यसौरा
धनाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतसस्यं श्रुतसौर्यपुष्टं
कविप्रधानं नियमैः समेतम् ॥ ९० ॥

बुधामरेज्यासुरपूज्यसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कलासु दक्षं क्षपितारिपक्षं
सुकीर्तियुक्तं जनवल्लभं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥
रनीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्या
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्लेशान्वितं कूरमतिं सुलुब्धं
विवेकहीनं लघुगात्रं च ॥ ९२ ॥

ABCDIILORSW

88b विदोषं ABCDILW 88c °गमेकं FR, गमे रतं ABCDILOW
 88d °नृपवृत्यरक्तं D 90b धनस्थिताः L 90c-91d om. D 91b
 91d धनाश्रिताः C धनं ABCFLORSW, वृपं I col. इति श्रीबृद्धयक्ने चतुर्प्रद्योगा-
 ध्यायः W [col, एवं] इति D 92c सुलुब्धं BFLORS, सुलुब्धं CDIW, सुलुब्धं A

रवीन्दुभौमज्जसिता धनस्था
नरं प्रकुर्वन्ति बहुव्यथार्थम् ।
तेजोविहीनं मलिनस्वभावं
सुनिष्टुरं पापमति सदैव ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्रा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निशान्धकं कामरतं हतस्वं
प्रभूतवैरं मतिवर्जितं च ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्रियाविहीनं कुधनं कुचलं
रोगाभिभूतं परदेशरक्तम् ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति सुहृद्विरुद्धम् ।
परोपकारप्रविवर्जिताङ्गं
सुदीनवृत्तिं हतपौरुषं च ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति खलानुरक्तम् ।
त्रणमृद्दिताङ्गं क्षतजव्यथार्थ
पापद्विसंसक्तमतिप्रकोपम् ॥ ९७ ॥

ABCDILORSW

93b °व्यथार्थ FRS, °व्यथार्थ ABCD 94c कामरवं FRS हतस्वं B
95c विधनं FRS, सततं D 96c °परिवर्जिताङ्गं D, °प्रविवर्जिता वा B, °प्रविवर्जिते
वा LW 96d °वृत्तं CD च om. B 97a °भौममर° W 97c
रणा° W, वणा° L भतज° FRS, हतज° B 97d पापाद्विं° I, पापाद्विं° BL

रन्वीदुसौम्यामरपूज्यशुका
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दम्भोत्कटं क्षान्तिविवर्जिताङ्गं
गतंवृणं नीतिविवर्जितं च ॥ ९८ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
जनातिंगं सत्यधनैर्विहीनं
पापेन युक्तं निरतं कुधर्मे ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तृष्णात्मकं क्रोधायुतं गताशं
विधर्मिणं भीतिपरं सदैव ॥ १०० ॥

सूर्येन्दुजीवासुरपूज्यसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निःस्वं भयार्तं कृतभूरिपापं
सुलोङ्गुपं पण्यपरं सुनिन्द्यम् ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुका
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निःस्वं कृतद्वनं परकर्मभाजं
सुकृष्टदारं गतपौरुषं च ॥ १०२ ॥

॥ १०३ ॥

ABCDEFGHIORSW

98a °भौमा° D 98b मर्त्य—98c क्षांति° om. S 98c दपो° FIR, °दम्भो° W ज्ञाति° W 99a भौमामर° ACI, °भौमासुर° D 99c—100b om. C 99c जनातिसंगत्य° I 100a °भौमासुर° D, भौमामर° ABILOW 100c कृष्णात्मकं CD, तृष्णाधिकं L 100d भीतिसमन्वितं च FRS order in D: 101a-b, 102c-d, 102a-b, 101c-d 101c °भूमि° O 102d सलोङ्गुपं D, °मलोङ्गुपं ABFIORSW, मलिम्लुचं L पुण्यपर ABCW, पुणरति L, च एव परं F 102c नियं FRS 102d सुत्कृष्ट° S, सुत्कृष्ट° F, सुकृष्ट° R 103 om. cod.

सूर्यारसौयासुपूज्यसौरा

धनाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नित्यं सतां वंचनकं कृतव्यं

विरुद्धचेष्टं सुविरुद्धदारम् ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा

धनाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

उरुपकोपं कृतकोपचारं

नृशंसचेष्टं श्रुतसौख्यहीनम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा

धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

श्रुतार्थहीनं व्यसनाभिभूतं

सुनिर्दयं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौयामरपूज्यशुक्रा

धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

प्रभूतवित्तं नृपतेरभीष्टं

द्विजेक्षया हर्षिनमानसं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौयासुरपूज्यसौरा

धनस्थिताः संदधते मनुष्यम् ।

स्ववन्धुक्त्येषु सदानुरक्तं

प्रभूतकोशं शृतवाहनाल्यम् ॥ १०८ ॥

ABCDLFILORSW

104a °शुक्रासुर° F °शुक्रा C order in FRS : 105c-d, 105a-b, 104c-d
order in ACDIOW : 106, 105 order in BL : 106, 105c-d, 105a-b
105a °शुक्रासुर° ABCDFILORS 105c उर° FO, उशं° B, भूप° L, मन° W
105d वृपंस° ABCDFIORSW शृत° FRS 106c शृता° R, मृत्या° F 106d
मुग्रिदये W 107c °मित्रं L 107d द्विजेष्टया FRS हीर्षित° B 108a
°सौम्यामर° BFRSW, °रेज्यामर° L 108b °दधनुमै° ABFILOR, °दनुमै° S,
°देवनम° W, °लाघनुम° CD 108c शु° F 108d °कोषं O, °कोपं IW
मृत° I, श्रुत° O, श्रुत° FRS, शु° L

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा
धनाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सूक्तानुरक्तं सचिवं नृपं वा
मतिप्रगल्भं विनयप्रधानम् ॥ १०९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति कृतज्ञताक्षम् ।
सुमित्रयुक्तं प्रणतं निरीहं
गताशनेहासु सदानुरक्तम् ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
धनाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गुरुद्विजातिप्रणतं सुचितं
धर्मप्रधानं सुरकर्मदक्षम् ॥ १११ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
लघुप्रकोपं बहुमित्रवर्गं
श्रुतानुरक्तं प्रियसादसं च ॥ ११२ ॥

एवं पञ्चविकल्पाः ॥

रवीन्द्रुभौमज्ञसुरेज्यशुक्रा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्लेशाधिकं सत्यधनैर्विमुक्तं
प्रेष्यं खलं दुर्जनसंमतं च ॥ ११३ ॥

ABCDLORSW

१०९a चेद्रामरेज्यामर° L १०९b धनस्थिता L १०९c सूरा° W, सश° L
सचिनुपवाद W ११०d शनेशासु ABCDLORSW, °शनोत्तमासु F, 'शानंशासु I
१११b धनस्थिताः L १११c-११२b om. CD १११c सुवितं FRS, सुवीरं L
col. इति श्रीबृहदगवने पञ्चमहाध्यः W col. एवं] इति DL ११३c 'विंयुक्तं W

रवीन्दुभौमज्जसुरेजयसौरा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
स्वसम्यपुत्रै रहितं सुदुष्टं
कुशास्त्रमित्रागमसेवकं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा
धनस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मन्युपधानं सुहृदामभीषं
धनप्रहीनं वहुवंचकं च ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजयशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दम्भान्वितं पुण्यकथानुरक्तं
सुलोलजिष्ठं गुरुशोकभाजम् ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजयशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धनस्थिताः कीर्तिधनप्रहीनं
निन्दं प्रहीनं नियमैविहीनम् ॥ ११७ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजयशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृत्यैविहीनं मतिवित्तहीनं
सदातुरं क्लेशसमन्वितं च ॥ ११८ ॥

ABCDFIORSW

114 om. BLW 114a शुका ACDFIORS 114b-115a “सिता”
om. I 114c स्वशत्यँ O 114d °गम°—115a om. O 115b मर्त्यम् om.
C 115c मरुँ W °मनेष्टं FRS 115d धनप्रहीनं om. W °बद्धकँ O 116a
“शुका: FLRSW 116c-117b om. W 116c दत्ता’ F °विरक्तं FRS 116d
“जिणं L, “जिणुं, S, जियुं F 117a “शुका: FLRS 117b मर्त्यम् om. C
117c कीर्तिमति° L 117d प्रशानं FRS नयनै° W 118a “शुका: FLR
118b मर्त्यम् om. D 118c-119b om. CD 118d सदातुरुक्तेश° LW

चन्द्रारसैम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
समुद्रपर्यन्तधराधिनाथं
धर्मध्वं भूरियशोनिवासम् ॥ ११९ ॥

एवं षड्कल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धनस्थिता भूरिधनाश्वनगैः
संसेवितं धर्मपरं सदैव ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पाः ॥

इति श्रीबृद्धयवने धनाश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDLFIORSW

119a °शुक्राः FLR 119c °यशौभिवासं I 119d °यशौभिवासं I col.
इति श्रीबृद्धयवने षड्कल्पना संपूर्णा W 120a °शुरेश° L °शुक्राः FR 120b मर्त्य
om. D 120c °धनैश्च नागैः CD col. इति श्रीसात्मविकल्पः W chapter
col. श्री° cm. DFIR °यवनजातके O

द्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥

तृतीयगस्तीक्षणकरः सचन्द्रो
नरं विधत्ते प्रियबन्धुदारम् ।
जनानुरक्तं व्रतशास्त्रयुक्तं
शूरं कविं कीर्तिविवर्धनं च ॥ १ ॥

तृतीयगस्तीक्षणकरः समैमो
नरं प्रसूते नृपतुव्यवीर्यम् ।
भोगान्वितं चास्त्रं सुनेत्रं
प्रियातिथिं बद्धियुतं सदैव ॥ २ ॥

तृतीयगस्तीक्षणकरः ससौम्यो
नरं प्रसूते बहुपुत्रपौत्रम् ।
जितेन्द्रियं भूरिपराक्रमाद्यं
विस्थायातकीर्तिं जनवल्लभं च ॥ ३ ॥

तृतीयगस्तीक्षणकरः सजीवो
नरं विधत्ते खलतासमेतम् ।
तीक्षणस्वभावं बहुमायथाद्यं
निर्सर्गदुष्टं मतिक्रद्धिहीनम् ॥ ४ ॥

तृतीयगस्तीक्षणकरः सशुको
नरं प्रसूते विगतस्वपक्षम् ।
क्षुद्रस्वभावं सुतरां दरिद्रं
विदेशरक्तं बहुगृहितं च ॥ ५ ॥

ABCDIILORSW

1c °मुक्तं CILOW 1d स्वरं BFRSW, वरं ACDIO °वर्धकं W, वर्जितं
CDL 2c चास्तरं FRS, साषुरतं L 3c °मायं D 3d विल्याति? L 4c
मानयाद्यं B, °पापयाद्यं L, °व्ययाद्यं F 4d °रिद्धि? ABCDFILORW 5c छुरं
B, क्षरं W, क्षमरं L 5d °गहितं AB, °वर्जितं CD

तृतीयगस्तीक्षणकरः ससौरो
नरं प्रसूते दृढनिष्ठुराङ्गम् ।
शूरं हतारिं प्रियवाक्यदक्षं
क्षितीधराणामनुकूलचेष्टम् ॥ ६ ॥

तृतीयगः शीतकरः सभौमो
नरं प्रसूते कृषिकर्मदक्षम् ।
मुदाविहीनं विनयप्रधानं
स्त्रीणामभीष्टं सुतलालसं च ॥ ७ ॥

तृतीयगः शीतकरः ससौम्यो
नरं विधते विकृतानुकारम् ।
परात्रवित्ताश्रयदारकं
द्यूतप्रियं मत्सरिणं सदैव ॥ ८ ॥

तृतीयगः शीतकरः सजीवो
नरं प्रसूते व्यसनप्रधानम् ।
प्रभूतदुःखं कुटिलस्वभावं
विद्रेशरक्तं धृतिशर्जितं च ॥ ९ ॥

तृतीयगः शीतकरः सशुको
नरं विधर्तेऽहिकरोरुजिद्वाम् ।
जडात्मकं दुःखसहं धनाद्वं
सर्वैर्विमुक्तं च सुदीनवृत्तिम् ॥ १० ॥

ABCDLFIORSW

6b दहनि° I °रामं CD 6c हितारि A after 6 L adds : रवि 7a
शीतकरः om. A 7d स्त्रीणामभीष्टं om. BL, नरं समेतं W धनधान्यलाभं W 9c
कलिल° B 9d विद्वश° L 10b °प्रिं° D, °हू° RS, °हू° W, °हू° F, °हू° B
°कयोहू° S, °करोति° O 10c जटा° I

तृतीयगः शीतकरः ससौरो
 नरं प्रसूते निरुजं निरीहम् ।
 प्रमादहीनं ब्रह्मसाधुसेव्यं
 प्रभृतवित्तं घृण्या समेतम् ॥ ११ ॥

तृतीयगो भूमिसुतः ससौम्यो
 नरं विधत्ते हितमल्परोगम् ।
 सुगन्धगात्रं शुभमूर्धजात्यं
 महाप्रभावं विभवैः समेतम् ॥ १२ ॥

तृतीयगो भूतनयः सजीवो
 नरं प्रसूते भयवर्जिताङ्गम् ।
 पुण्यानुरक्तं बहुबुद्धिभाजं
 तेजोनिवितं भयशुचिं सदैव ॥ १३ ॥

तृतीयगो भूतनयः सशुको
 नरं प्रसूते बहुशिल्पदक्षम् ।
 सुधार्मणं तीर्थरतं गुणजं
 महौजसं नीतिविशारदं च ॥ १४ ॥

तृतीयगो भूतनयः ससौरो
 नरं प्रसूते नृपतिप्रभावम् ।
 शूरं कविं रोगविवर्जिताङ्गं
 विशेषविप्रे निरतं गतारिम् ॥ १५ ॥

ABCDIILORSW

११c प्रसाद° O १२b दिन° LW °रोषं FRS १२c °पात्रं L 'मूर्ति-
 जात्यं D, °मूर्धनात्यं W order in D: १३a, १४b-१४d, १३b-१३d १३c बहु°
 om. W, सु° L गुणानुरक्तं FRS १३d तेजस्विनं L १४a मजिको C १४b
 "शिष्य° I १५d निररा L

तृतीयगः सोमसुतः सजीवो
नरं विधत्ते धनधान्ययुक्तम् ।
गीतप्रियं साधुजने सुमन्त्रं
तीर्थाटनं पुत्रजनैर्युतं च ॥ १६ ॥

तृतीयगः सोमसुतः सशुको
नरं प्रसूते जडतासमेतम् ।
द्रोहोद्यतं तामसमिन्द्रयार्थैः
सुतार्जितं गुद्धरुजासमेतम् ॥ १७ ॥

तृतीयगः सोमसुतः ससौरो
नरं प्रसूते धनिनामभीष्टम् ।
साधुं सदाचाररतं शुभाङ्गं
प्रसन्नवक्त्रं बहुशीलभाजम् ॥ १८ ॥

तृतीयगो देवगुरुः सशुको
नरं विधत्ते धनपुत्रहीनम् ।
पग्जिताङ्गं बहुदुःखसेव्यं
व्यपेतलजं हतसोहृदं च ॥ १९ ॥

तृतीयगो देवगुरुः ससौरो
नरं प्रसूते स्थिरतासमेतम् ।
मिष्ठानपानाम्बरशास्त्ररक्तं
कुलप्रधानं धनसंयुतं च ॥ २० ॥

ABCDILORSW

16 om. ABCDILORSW	16a सुजावो F	16c °जनेषुमेवा F	17b
जरता° RS, रजता° ABCDILOW	17c द्रोहो° ABFR, द्राशो° CD, द्राशो° W,		
द्रासो° I, द्रोद° O °धनं BCDI, °धृतं W °मंदिर्यार्थैः: BCDL °पर्यैः: I	17d छुत-		
जितं FRS	18a ससौम्यो S	18c सदाचार° I, सदा वाद° L °भाष्यं I, °भोगं	
W	18d °शास्त्र° F	19b प्रसूते CDF	20c °पानं वर° F

तृतीयगो दैत्यगुरुः ससौरः
करोति मर्त्ये विभवप्रधानम् ।
प्रसन्नशीलं नृपतेरभीष्टं
विमुक्तरोगं गरिमासमेतम् ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पः ॥

तृतीयसंस्था रविचन्द्रभौमा
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रधानम् ।
सुवाहनाव्यं सुसुखाभिधानं
प्रभूतकोशं सुधिया समेतम् ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्या सहजाश्रिताः स्यु-
र्यदा तदासौ सुभगो मनुष्यः ।
शास्त्रानुरक्तः प्रियसाधुकृयो
महानुभावो भयवर्जितश्च ॥ २३ ॥

तृतीयसंस्था रविचन्द्रजीवा
नरं प्रकुर्वन्ति हतप्रभावम् ।
बन्ध्याश्रमं नीचसमागमोक्तं
विपन्नशीलं श्रुतवर्जितं च ॥ २४ ॥

तृतीयसंस्था रविचन्द्रशुका
नरं प्रकुर्वन्ति रुजाश्रमार्तम् ।
कष्टान्वितं दौत्यरतं कृतज्ञं
निरूपकायं विकलं खलं च ॥ २५ ॥

ABCDFILORSW

21a देवगुरुः CW	21d गिरिमा° B, परिसा° L	22c सुसुखंनि° ACD-FILORSW,
		23b तदा स्यात् BRS
24c नवश्रमा° L	°मोक्षः ABDFIRW, °मोक्षः CO	23d भव° F, भवा° K
इज° ABCDIOW	25c दैत्य° F, दोज्य° B	25a °चंद्रयुक्ताः D
		25b

तृतीयसंस्था रवीचन्द्रसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति सुरूपदेहम् ।
हुताशनाभ्यर्चनदानरक्तं
प्रभूतमित्रं त्रपया समेतम् ॥ २६ ॥

तृतीयसंस्था रविभौमसौम्या
नरं प्रकुर्वन्ति नृपप्रधानम् ।
सत्याधिकं कीर्तिकरं सुरूपं
महाधनं धर्मपरं कृतज्ञम् ॥ २७ ॥

तृतीयसंस्था रविभौमजीवा
नरं प्रकुर्वन्ति धृतिप्रधानम् ।
जितेन्द्रियं मन्युविवर्जिताङ्गं
गुणानुरक्तं प्रियवलुभं च ॥ २८ ॥

तृतीयसंस्था रविभौमशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनपापम् ।
सुपुण्यशीलं परमं विधिज्ञं
प्रज्ञाधिकं कामविवर्जितं च ॥ २९ ।

ABCDEFGHIORSW

२६c °भ्यर्थ्यन° AO, °भ्यर्चन° B °दाररक्तं FRS २६d कृपया F २७d
कृतज्ञं DIL, परमं ABFORSW २८b धृत° W २८c मन्यु°—२८d लिय° om.
LW २८c °विवर्जितं च D after २८d च W adds: नीत्र धनं च आनयं बहुलं
प्रतापं २९a °मौरा D २९d यज्ञा° S

तृतीयसंस्था रविभौमसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रनाथम् ।
 विशालकीर्ति गजवाजिपुष्टं
 शूरं कविं शत्रुभयहरं च ॥ ३० ॥

तृतीयसंस्था रविसौम्यजीवा
 नरं प्रकुर्वन्ति जयेन युक्तम् ।
 सेनापतिं शास्त्रकलासु दक्षं
 क्षतारिपक्षं क्षमया समेतम् ॥ ३१ ॥

तृतीयसंस्था रविसौम्यशुका
 नरं प्रकुर्वन्ति चतुर्पदाव्यम् ।
 सतामभीष्टं कृषिकर्मदक्षं
 प्रभूतवित्तं जनसंमतं च ॥ ३२ ॥

तृतीयसंस्था रविसौम्यसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति जितारिपक्षम् ।
 प्रभूतशस्त्रं रणकर्मदक्षं
 क्षमाधिकं शौचरतं सदैव ॥ ३३ ॥

तृतीयसंस्था रविजीवशुका
 नरं प्रकुर्वन्ति नयप्रधानम् ।
 जितेन्द्रियं भूरिकथानुरक्तं
 प्रहासशीलं नृपसंमतं च ॥ ३४ ॥

ABCDIORSW

30b विहीनपार्ण F 31a °भौम° LW 31b मुक्तं CD 31c शस्त्र°
 ABDORS सेनाधिपं L 31d प्रभूतशस्त्रं रणकर्मदक्षं LW क्षयम् B after 31d L
 adds : क्षमाधिकं सौचरतं क्षतारिं (cf. 33d) पक्षं क्षमया समेतं 32a °सौरा L 32c
 सदामष्टं L कृश° B, कृस° L, कषि° F 32d प्रभूतमित्रं L order in 1: 34, 33
 33d क्षमान्वितं F 34 om. BLW 34b वृप° I, नर° F, न° R 34d
 प्रहास्य° ACDIOR, प्रहृप° F

तृतीयसंस्था रविजीवसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति विधिप्रसिद्धम् ।
दानान्वितं वै दथितं सुरूपं
सुशिक्षितं सर्वेकालासु दक्षम् ॥ ३५ ॥
॥ ३६ ॥

तृतीयसंस्था: शशिभौमसौम्या
नरं प्रकुर्वन्ति श्रुतप्रसिद्धम् ।
कृषीबलं पुण्यकथानुरक्तं
सुपुष्टदेहं बहुपोरुषं च ॥ ३७ ॥

तृतीयसंस्था: शशिभौमजीवा
नरं प्रकुर्वन्ति विचित्रवेष्टम् ।
शास्त्रानुरक्तं विविधान्नपानं
सुसंयुतं पापपराङ्मुखं च ॥ ३८ ॥

तृतीयसंस्था: शशिभौमशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतदारम् ।
श्रद्धान्वितं वाक्यविशारदं च
प्रस्त्यातकार्यं भयवर्जितं च ॥ ३९ ॥

तृतीयसंस्था: शशिभौमसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति हिनं प्रमिद्धम् ।
प्रभूतवितं प्रभया समेतं
सदा विनीतं प्रमदाप्रियं च ॥ ४० ॥

ABCFILORSW

35c वं दथितं om. S, स्त्रीदथितं FR 35d सुषुक्षितं CD, सुक्षितं
B 36 om. cod. 37 om. L 37d-38d om. B 37d सुस्पृष्टं F
वसु० CD 38 om. ACD 38a °भौमगिद्वा W 38b=37b in W
38b °वैष्णं F, °नेष्टं S 38d सुसंयुतं om. LW, सुसंयतं IR 39d नय० S

तृतीयसंस्था: शशिसौम्यजीवा
नरं प्रकुर्वेन्ति सदा दरिद्रम् ।
रोषाभिभूतं पिशुनस्वभावं
पापानुरक्तं हतबन्धुवर्गम् ॥ ४१ ॥

तृतीयसंस्था: शशिसौम्यशुक्रा
नरं प्रकुर्वेन्ति पराभिभूतम् ।
सुनीचसेवानुरतं कृतव्यं
दुःखाधिकं साधुपराङ्मुखं च ॥ ४२ ॥

तृतीयसंस्था: शशिसौम्यसौरा
नरं प्रकुर्वेन्ति परान्नपुष्टम् ।
प्रमदकं शत्रुजनस्य नित्यं
नीरोगदेहं सततं सुखाव्यम् ॥ ४३ ॥

तृतीयसंस्था: शशिजीवशुक्रा
नरं प्रकुर्वेन्ति सुकष्टभाजम् ।
व्यपेतलजं घृणया विहीनं
पराङ्मुखं शास्त्रगुरुद्विजानाम् ॥ ४४ ॥

तृतीयसंस्था: शशिजीवसौरा
नरं प्रकुर्वेन्ति हितं द्विजानाम् ।
सदा नयज्ञं प्रभुतासमेतं
गतव्यथं श्रीसहितं प्रधानम् ॥ ४५ ॥

ABCDEFGHIORSW

42c °रक्तं F	43a सौम्यशोभ्याः W	43c प्रमादिकं L, प्रमादकं W
45a रविजीव° D	45b=46c in S	45d °व्यव्य CD, °व्यव्या° W, °व्यव्यं F स्त्री° LW प्रदानं F

तृतीयसंस्थाः शशिशुक्रसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति हुताशवृत्तिम् । ,
मान्यं सुदान्तं प्रभुतासमेतं
विद्याविनीतं हतशत्रुपक्षम् ॥ ४६ ॥

तृतीयसंस्थाः कुजसौम्यजीवा
नरं प्रकुर्वन्ति द्वाङ्गयष्टिम् ।
अगर्वितं तीर्थरतं सुधर्म
प्रभूतवीर्यं सुजनानुरक्तम् ॥ ४७ ॥

तृतीयसंस्थाः कुजसौम्यशक्ता
नरं प्रकुर्वन्ति सुभोगभाजम् ।
स्त्रीवल्लभं भव्यतरं महाहृ
नृपक्रियासक्तमलोलुपं च ॥ ४८ ॥

तृतीयसंस्थाः कुजसौम्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति सुमैः समेतम् ।
सौभाग्यवित्तश्वाजैः समेतं
कृपाधिकं स्थैर्यसमन्वितं च ॥ ४९ ॥

तृतीयसंस्थाः कुजजीवशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति श्रुतप्रधानम् ।
गुणान्वितं सत्यशुचिप्रगल्भं
भयेन हीनं बहुवल्लभं च ॥ ५० ॥

ABCDIILORSW

46a °सौम्या D	46b हताश° AC	46c माज्यं W	सुदीनं CD	प्रभया
W	46d °विहीनं FW	47 om. LW	47c अंगर्वितं B,	अंगर्वितं FR,
अंगर्वितं ACO,	आगर्वितं I,	अंगान्वितं D	सुधर्म्य R	48 om. I
FRS	महाहृ LW,	सुधार्म्य CD	49c सौभाग्य° O	48c भव्यतम
49d क्षण° D after °थिकं CD add :			°शुक्लाख° W	
			समेत om. C	
			50b=49b in W	

तृतीयसंस्था: कुजंजीवसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति हिरण्यपण्यम् ।
 कृषीवलं भूरिचतुष्पदाद्यं
 हयैः समेतं सततं सुमत्यम् ॥ ५१ ॥

तृतीयसंस्था: कुजशुकसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रतापम् ।
 सदा विनीतं सुकृतानुरक्तं
 स्थिरस्वभावं सुतसौस्त्ययुक्तम् ॥ ५२ ॥

तृतीयसंस्था बुधजीवशुक्रा
 नरं प्रकुर्वन्ति भयेन युक्तम् ।
 स्त्रीनिर्जितं भूरितमोन्निवाङ्गं
 कण्ठ्यमानं च रूजासमेतम् ॥ ५३ ॥

तृतीयसंस्था बुधजीवसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति सुदानदक्षम् ।
 दोषैर्विमुक्तं श्रुतसौस्त्ययुक्तं
 विनीतकर्मणमगर्वितं च ॥ ५४ ॥

तृतीयसंस्था बुधशुकसौरा
 नरं प्रकुर्वन्ति तपस्विभक्तम् ।
 सुश्रोत्रियं दानपरं विपापं
 स्त्रीवित्तरागार्जनकं सदैव ॥ ५५ ॥

ABCDEFGHIORSW

51b °पुण्यं F, °पुण्याः W 51d सुमत्यं I, सुसद्यं B 53b-54a om.
 LW 53c स्त्रीभिर्जितं D 54b सुतानं° W 54c उत° L 54d °कर्मा
 च स° ABCDILOW, °कर्माक्ष स° FR °गर्वितक्ष ABDCIOW 55b-56a om.
 LW 55d °रागाजनकं F, °रागर्जनकं I, °गर्जनकं B

तृतीयसंस्था गुरुशुक्लैरा
नं प्रकुर्वन्ति सुखैः समेतम् ।
निधानलाभं युवतीजनेष्टं
सन्तुष्टिचित्तं दृढसौहृदं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमेन्दुसुतास्तृतीये
नं प्रकुर्वन्ति महाविभूतिम् ।
महाप्रभावं शुभसङ्करकं
सकृत्यनिष्ठासु सदा प्रसक्तम् ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सत्यं जितारिं प्रथिताभिमानं
प्रसन्नवाक्यार्जितभूरिमित्रम् ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सज्जातिमुख्यं बहुमित्रभाजं
सतामभीष्टं गुरुवत्सलं च ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुतास्तृतीये
नं प्रकुर्वन्ति विद्यधिद्यम् ।
पुराणिं ग्रामचतुष्पदाङ्गं
नरेन्द्रपूजासहितं सदैव ॥ ६० ॥

ABCDEFGHIORSW

56 om. D 56c युवती^० SW, जुवती^० O 56d संतुष्ट^० om. W,
संचुष्ट^० L 57b ग्रहभिं^० O °भूतं B 57c शुभं सरकं CD 58a °पूज्य-
तांगा F 58d °वाकर्जित^० F 59a °भौमामर^० L 59c सज्जाति^० LW,
सत्याति^० B, सज्जाति^० ACDFI 59d °बळमं O 60b °विधं LW, °विघ्नं A

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

गुरुप्रियं साधुसमागमोक्तं
क्रियाविकं ब्राह्मणभक्तिभाजम् ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

॥ ६२ ॥

रवीन्दुसौम्यार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति बहुश्रुतार्थम् ।
बहुनपानाम्बरभोगभाजं
जनानुरक्तं नृपपूजितं च ॥ ६३ ॥

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
चतुष्पदाच्छादनभोजनाद्यं
यशोनिवासं सुतसौम्ययुक्तम् ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति दशाभिभूतम् ।
संग्रामलब्धार्थसुखं यशस्य—
मध्यात्मविद्यासहितं हितं च ॥ ६५ ॥

ABCFILORSW

61c °गमं च W 62c-d = 63c-d (but with वदेभपीताम्बरभाष्य°) in S
for 62c-d W has :

धनं च धान्यं बहुलप्रतापं
गोभूहिरप्याम्बरत्नजातं

the rest omit 62c-d 63c बहान्न° IR °भागं D, जातं W 64d श्रुत° D
65c °लग्नार्थ° F °मुखं FR 65d हितं om. BLW after च L adds शश्वत्

रवीन्दुशुकर्कुसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतबुद्धिम् ।
आरामवापीतरुक्षपरक्तं
तडागसत्कीर्तनभक्तिरक्तम् ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति पुराधिनाथम् ।
तेजस्विनं मुख्यतमं सुरूपं
शास्त्रानुरक्तं सदयं सदैव ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सुरलभाजम् ।
तृतीयसंस्थाः सुतविच्चभाजं
भयेन युक्तं जितशत्रुसंघम् ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति सुकीर्तिभाजम् ।
मदाजयं जन्तुहितं सुसौयं
जितेन्द्रियं गीतरतं गुणजम् ॥ ६९ ॥

मूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुषृणं भव्यतमं स्ववर्गे
सुश्रीकमुत्साहिनमुग्रवीर्यम् ॥ ७० ॥

ABCDEFGHIORSW

67a °सौम्याषुर° W 67c सूर्यं CIL 67d सदयं om. A 68d
नयेन BL 69b सुकीर्तियुक्तं W 69c तंतु° I, तु° A ससौम्यं L 70d °वीर्यं
om. S

सूर्यार्जीवार्कसुतास्तृतीये
 नरं प्रकुर्वन्ति गुणप्रधानम् ।
 सौभाग्यविद्यार्थीनयैः समेतं
 महाप्रभावं व्यसनैर्विहीनम् ॥ ७१ ॥

सूर्यारशुक्रार्कसुतास्तृतीये
 नरं प्रकुर्वन्ति सुबुद्धिभाजम् ।
 भव्याकृतिं तत्कुललोकरक्तं
 महाप्रशंसान्वितमिष्ठधर्मम् ॥ ७२ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा—
 स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 देवद्विजानां प्रणतं निरीहं
 प्रभूतयज्ञैः सहितं सुपुत्रम् ॥ ७३ ॥

सूर्यज्ञजीवार्कसुतास्तृतीये
 नरं प्रकुर्वन्ति सुयोगरक्तम् ।
 अध्यात्मकं कीर्तिकरं कृतज्ञं
 प्रभूतशास्त्रागमलब्धकीर्तिम् ॥ ७४ ॥

सूर्यज्ञशुक्रार्कसुतास्तृतीये
 नरं प्रकुर्वन्ति सुभृत्यवर्गम् ।
 बहुश्रुतं धर्मनयैः समेतं
 नरेन्द्रपूजासहितं सदैव ॥ ७५ ॥

ABCDEFGHIORSW

71a °स्तृतीया W 71d व्यसनप्रहीनं W 72a=71a in D 72c
 भव्य° F कृतं BCDILW सत्कुल° W 73a=70a in F 73b धर्म L
 73d °जिज्ञैः FRS प्रथितं FRS 74b-75a om. W 74c आध्यात्मिकं FRS
 कमज्ञं FRS 74d °नव्य° I, °नष्ट° F 75b कुम्भव° L 75d °पूज्यासाहिकं F

सूर्यमरेज्यासुरपूज्यसौर—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

बहात्मजं स्यातियुतं बहुजं

दोषैः प्रमुक्तं गजसंघयुक्तम् ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

दुष्टस्वभावं विनयेन हीनं

प्रभूतकोशं कृतकस्वभावम् ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

विवेकहीनं निजबन्धुनिदं

युद्धानुरक्तं कलहप्रियं च ॥ ७८ ॥

चन्द्रारसौम्यार्कसुतास्तृतीये

नरं प्रकुर्वन्ति सदानुरागम् ।

गुणविहीनं जडतासमेतं

कृपाविहीनं प्रियसाहसं च ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

तेजोविहीनं गतबुद्दिसत्यं

तृष्णानिवं द्वेषकरं विरूपम् ॥ ८० ॥

ABCDIILORSW

76c बहासनं B स्यावियुतं L 76d प्रयुक्तं CDFR, युक्तं S जन° AD
 77a चन्द्रारमरेज्यासुरपूजि (पूज्य F)–तोण° cod. 77b-78a om. W 77d
 °कोषं ABCDO 79b सदानुरक्तं CD 79c युष्मै° L 80c नत° R, तव° F
 °बुद्ध° B, °बुध° I °सव्यं FR, °सत्वं S 80d ह्यान्वितं F

चन्द्रारजीशक्षुतास्तुतीये
नरं प्रकृद्वन्ति विरक्तपौरम् ।
चरित्रहीनं बहुशक्तुर्वर्गं
प्रियामिषं सत्यधनैः प्रयुक्तम् ॥ ८१ ॥

चन्द्राशुकर्क्षुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति कुबुद्धिभाजम् ।
कौलं नृशंसं सुनां दरिद्रं
विदेशसेवानिरतं सदैव ॥ ८२ ॥

चन्द्रज्ञीवासुरपूजिताङ्गा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्यम् ।
क्लेशार्थनाशार्तियुतं विसंज्ञं
विरक्त्तदारं विकृताश्रयं च ॥ ८३ ॥

चन्द्रज्ञजीवार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति चरित्रहीनम् ।
द्विजातिविद्वेषपरं सुराहं
सदातिहीनं मलिनात्मकं च ॥ १४ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति हताश्वदारम् ।
रोगार्दितं पातकपानरक्त-
मसद्यायं पापरुचिं सैव ॥ ८५ ॥

ABCDIILORSW

order in S : 81a-b, 82c-d, 82a-b, 81c-d 81c चारित्र० S बहुपुत्र०
 S 81d सर्वधनैः F 83c क्लशार्ति० L विसंज्ञे om. D, प्रवृत्ते C
 83d विक्तिऽ O, विहात० RS, विहता० F 84c सन्ह॑ ABCDILOW, सुनह॑ F
 84d विहीनं CF 85a °स्त्रीतीया W 85b हृताश्व० S, हितस्व० D, हतश्व F,
 हतस्व० O 85c वातकफानि० FRS

चन्द्रामरेज्यासुरपूज्यसौरा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
गतस्वभावं स्वजनैर्बिमुक्तं
विद्याविहीनं बहुसौहृदं च ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सुतात्मजाद्वम् ।
सत्यानुरक्तं बहुबुद्धिभाजं
प्रभर्जिताङ्गं गुणवर्जितं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति दयाप्रधानम् ।
प्रभूतदानार्जनधर्मभाजं
जनानुरक्तं श्रुतलालसं च ॥ ८८ ॥

भौमज्ञशुकार्कसुतास्तृतीये
नरं प्रकुर्वन्ति धृतिप्रधानम् ।
स्वधर्मरक्तं बहुकीर्तिरक्तं
प्रियातिर्थि बान्धवपूजितं च ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्यासुरपूज्यसौरा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सुरूपदेहं कृतकस्वभावं
विहीनपापं धनसंयुतं च ॥ ९० ॥

ABCDILORSW

86a चन्द्रामरेज्यासुर° B	86c °स्वभावं om. LW बुजनै° D °बिमुक्तं FRSW	
86d गतसौहृदं O	87b बुधा° C	87d प्रभुजितांगं ABCDO, प्रभुं जितांगं ILRW,
88d अधर्म° BCDILW °युक्तं FRS	88d जया° W	89b नरं प्रधानं धृतिया समेतं W
90c स्वरूप° BL कृतवस्तु° W	90c °संजितं F	

सौम्यामरेज्ञासुरपूज्यसौरा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

खलात्मकं पापमतिं कृतव्यं

गुणैर्विहीनं नयवर्जितं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेन्द्रपूज्या—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

प्रभूतविद्याध्यसुतैः समेतं

रूपान्वितं स्त्रीदयितं सदैव ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसितास्तृतीये

नरं प्रकुर्वन्ति महानुभावम् ।

यज्ञक्रियारम्भवहुप्रसिद्धं

धर्मध्वजं जीवहितं प्रधानम् ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्रा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

विशिष्टसेवार्जितनीतिभाजं

जयान्वितं सत्यसमन्वितं च ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा—

स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।

विद्यध्वयाक्यव्रतमप्रभावं

विहीनगं काननगं सदैव ॥ ९५ ॥

ABCDILORSW

91c=90c in W	91c कृतज्ञ C	91d नृप° F च om. I col:
इति श्रीवृद्धशब्दने चतुर्विकल्पना संग्रही W col. एवं om. B	92c °विद्यास्त्र° O, °विद्याशु°	B 92d मनोङ्ग FRS 93c यज्ञाविकं रैभ° B 94c विशेष° C 94d-
दया° L भक्तिपरं सदैव CD 95b-95Aa om. LW	95d कामनगं D	

[रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
मेधाविनं नाश्वरतं रसजं
गीतप्रसक्तं बहुरोगभाजम् ॥ ९५A ॥]

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
कुलीनसंमर्गरतं सुतुष्टं
देवद्विजानां निरतं विधिज्ञम् ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
आज्ञाविहीनं हतशत्रुदर्प
प्रधानस्त्रिं त्रप्याविकं च ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
दयानिवतं कीर्तिकरं कृतज्ञं
सतामभीष्टं नृजनानुरक्तम् ॥ ९८ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रियातिथिं देवमनुप्यभाजं
प्रेमापरकं सुधिया समेतम् ॥ ९९ ॥

ABCDEFGHIORSW

95Ac नाथ० BC, नाथ० AO, नाथ० F °रसं BLW, °तरं FRS सदाचं CD
 95Ad बहुरोग० FRS 96c °संगीतरतं F शुपुष्टं S, संतुष्टं B 96d-115b om.
 W 97b जनयन्ति मर्त्यं om. L पर्णी B 97c राजा ABCDILo, राजा० R,
 राज० F 97d क्राया० B, चक्राया० F 98a °भाँमाश्र० CD 98c दमा० FS
 98d स्वजना० L 99b जनयन्ति मर्त्यं om. D 99c °भावे L 99d प्रेमाथ०
 I, प्रेमास० FRS सुप्रिया० S

चन्द्रज्जीवासुरपूज्यसौरा-
 स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 नीचानुरक्तं कुकलत्रभाजं
 विशिष्टसेवाविरतं सदैव ॥ १११ ॥

भौमज्जीवासुरपूज्यसौरा-
 स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 वृथाटनं नष्टमनोरथं च
 चरित्रहीनं नितरां कुरुपम् ॥ ११२ ॥

एवं पंचविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक्रा-
 स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 विचित्रवेषाभरणं सुरम्यं
 गीतानुरक्तं बहुधर्मभाजम् ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यसौरा-
 स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 गान्धवीविद्याद्रविणं सुभाष्यं
 सुशुद्धकण्ठं प्रियदर्शनं च ॥ ११४ ॥

ABCDEFGHIORS

111b जनयति मर्त्य om. CD 111c-112b om. F 112b जनयति
 मर्त्य om. CD 112c °मनोरथैव F 112d चारित्र° FRS col. इति श्रीबृद्धयवने
 पंचविकल्पना संशोर्णा W after 96 col. चतुर्विंश्च D, चतु/पंचविंश्च C 113b
 जनयति मर्त्य om. CD 113c-114b om. I 114b जमयति मर्त्य om. CD
 114 om. F 114c °विद्याप्रविणं ABILRS सुभाष्यं ABC, सुभास्यं IRS, सुसास्यं
 L, corr. to सुभाष्यं L², सुसास्यं D 114d सुशुद्ध° IL

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा—
स्तृतीयसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
महाजनेष्टं जनतास्वभीष्टं
हितं द्विजानां गुणसंयुतानाम् ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्र—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तृतीयसंस्थाश्चतुरं सप्तसौख्यं
प्रभूतविद्यं रणकर्मदक्षम् ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्र—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तृतीयसंस्था धनस्ययुक्तं
वराननं नीतिविशारदं च ॥ ११७ ॥

सूर्यरसौम्यामरपूज्यशुक्र—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तृतीयसंस्था धनवृद्धिभाजं
जितेन्द्रियं पुण्यविवर्धितं च ॥ ११८ ॥

ABCDILORSW

115b जनयति मर्त्यं om. D मर्त्यं om. C 115c देजाजनेष्टं W बनिता० D
115d गुणसंतं च F 116a °शुक्राः FR 116b मर्त्यं om. D 116c
प्रसौख्यं A, शसौख्यं FR 116d-117d om. L 116d °विद्या० BSW
117a शुक्राः DFORSW 117b मर्त्यं om. D 117c °सस्यभाजं W 118a
°शुक्राः FRS 118b मर्त्यं om. D 118c-119b om. I 118c धनवृद्धिं
ABCLOW, मृद्धिं D, धनक्रद्धिं RS, धनशुद्धिं F 118d °विवर्धने W, °विवर्जिते FS

चन्द्रारसौभ्यामरपूज्यशुक-
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तृतीयसंस्था सुखलं सुदीनं
 भयान्वितं हीनविचेष्टितं च ॥ ११९ ॥

एवं पद्मावेकल्पः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक-
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तृतीयसंस्था जयिनं प्रगल्भं
 पुण्याधिकं कीर्तिसमन्वितं च ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पः ॥

इति श्रीवृद्धवने सहजाश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDILORSW

119a °शुकाः FR 119b संजनयंति मर्त्यं om. CD 119c सखलं CD,
 सुखुलं L सुरीमनं S, सुदान A, सुहीनं B 119d शीक्षिं ACDIO col. : इति
 श्रीवृद्धवने शिवकल्पना संपूर्णा W col. om. O 120a °शुकाः FIR 120b
 संजनयंति मर्त्यं om. C 120c यथिनं FRS, जनयंति B col. : सप्तमविकल्पना संपूर्णा
 W chapter col. om. O श्रीं om. FIRS सहजमात्र संपूर्णः W

त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥

चन्द्रान्वितस्तीक्ष्णकरः सुखस्थो
 नरं विधते सुखसौरुद्धीनम् ।
 विपत्रशीलं परतर्कं च
 प्रभावहीनं गतसत्यशौचम् ।
 व्यपेतलजं भयविहूलं च ॥ १ ॥
 भौमान्वितस्तीक्ष्णकरः सुखस्थो
 नरं विधते क्षतजार्तदेहम् ।
 प्रसूतिवानापहतं विपुण्यं
 श्रमार्दितं कोपसमन्वितं च ॥ २ ॥
 सौम्यान्वितस्तीक्ष्णकरश्चतुर्थे
 नरं सुवाते कफर्णिडिताङ्गम् ।
 स्वल्पात्मजं भूरियगभिभूतं
 खलप्रियं द्वेषरतं सदेव ॥ ३ ॥
 जीवन्वितस्तीक्ष्णकरः सुखस्थो
 नरं प्रसूते मलिनस्वभावम् ।
 विहीनवित्तं कृतकस्वग्रवं
 पित्ताधिकं कोपसमन्वितं च ॥ ४ ॥
 शुक्रान्वितस्तीक्ष्णकरः सुखस्थो
 नरं प्रसूते बहुपानसक्तम् ।
 बाधाधिकं रुक्षतरं नृशंसं
 बह्वाशनं लौल्यसमन्वितं च ॥ ५ ॥

ABCDIILORSW

१b मृत° CDF १c om. C °तर्कुकं ADL १d प्रभावि° DORS
 १e om. AO २b °जार्नि° O २c प्रसूत° DO °ना चैत° S २d कंप° W.
 पाप° CD ३a शत्रुयों ORS, मुखस्थो L ३b प्रसूते F, विधते L ३c सुनि°
 FLW ३d द्वेषररे CD ४b मरिट° I ४c कुकच° C, कुक° L ५b
 °यान° B, °पाप° F, °वात° W °भाजं F ५c व्याधा° F, वाता° LW सूक्ष° C °तम
 R, °तनुं S, °करं B

सौरान्वितस्तीक्ष्णकरः सुखस्थो
 नरं प्रसूते रसपीडिताङ्गम् ।
 सुतीत्रिकोपं कलहानुरक्तं
 विमुक्तलज्जं जडतासमेतम् ॥ ६ ॥

चन्द्रान्वितो भूतनयः सुखस्थः
 स्वल्पायुषं संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 क्षमाविहीनं परदाररक्तं
 जनातिगं साधुविवर्जितं च ॥ ७ ॥

चन्द्रान्वितः सोमसुतः सुखस्थो
 नरं प्रसूते बहुसौख्ययुक्तम् ।
 प्रसन्नवाक्यं सुविवेकभाजं
 जनग्रियं प्राणभृतां वरिष्ठम् ॥ ८ ॥

चन्द्रान्वितो देवगुरुः सुखस्थो
 नरं नयज्ञं सुभगं प्रसूते ।
 बहुप्रतापं नृपतेरभीष्टं
 कृपान्वितं देवगुरुप्रसक्तम् ॥ ९ ॥

चन्द्रान्वितो दैत्यगुरुः सुखस्थो
 महानरं स्फीतिकरं प्रसूते ।
 प्रभूतमित्रार्जितभूरिसौस्थं
 कुलप्रधानं विनतं सदैव ॥ १० ॥

A B C D F I L O R S W

6b-7a om. W 6c °कायं F, °पोयं L 7b स्वल्पायुतं FR, स्वल्पात्मजं
 W, खलमश्रुतं च S 7c °दार° om. A, °दान° L 7d जनाभिगं ADFILW
 शासु° FR, शास्त्र° S °विपर्यितं O 9c-10b om. A 10b श्रीति° L 10d
 विनीतं B

चन्द्रान्वितः सूर्यसुतः सुखस्थो
नरं प्रसूते परुषं सदैव ।
रोगाभिभूतं परुषस्वभावं
निन्द्यं कृतधनं परदेशरक्तम् ॥ ११ ॥

भौमान्वितः सोमसुतः सुखस्थो
नरं प्रसूते क्षतजातदेहम् ।
स्त्रीचौर्यपानव्यसनाभिभूतं
द्यूतप्रियं प्रीतिविवर्जितं च ॥ १२ ॥

भौमान्वितो देवगुरुः सुखस्थः
करोति मर्यं विजितं सुदीनम् ।
कदर्यमल्पात्मजमिष्टपापं
स्वबन्धुमुक्तं कलहानुरक्तम् ॥ १३ ॥

भौमान्वितो दैत्यगुरुः सुखस्थो
नरं प्रसूते विफलोद्यमं च ।
चरित्रहीनं विरतं स्ववर्गं
कदर्यमल्पश्रुतमोजसात्म ॥ १४ ॥

भौमान्वितः सूर्यसुतः सुखस्थो
नरं प्रसूते बहुदःखभाजम् ।
असद्यायं स्नेहविवर्जिताङ्गं
सुनीचकर्माणमतिप्रयुक्तम् ॥ १५ ॥

ABCDIILORSW

११a सूर्यसुतः om. B,.....शनिः W	११b उरुषं BCFLRSW	११c			
पुरुषः D	१२d गीति० D	१३b सुदानं BF	१३c कंदर्य० cod.	१४c चारित्र० FLRSW	१५c आयं W
ACIOW, °माभ्यात्मजं L,	१३b सुदानं BF	१३c कंदर्य० cod.	१४c चारित्र० FLRSW	१५c आयं W	१५d
°मध्यात्मजं D,	१४om. O	१४c चारित्र० FLRSW	१५c आयं W	१५d	
१४c चारित्र० FLRSW	१५c आयं W	१५d			
१५c आयं W	१५d				

सौम्यान्वितो देवगुरुः सुखस्थो
 नरं प्रसूते बहुसौख्ययुक्तम् ।
 दयाधिकं कीर्तिकरं प्रशान्तं
 नरेन्द्रपूज्यं मतिसंयुतं च ॥ १६ ॥

सौम्यान्वितो दैत्यगुरुः सुखस्थो
 नरं प्रसूते नृपतेरभीष्टम् ।
 नरेन्द्रतुल्यं सचिवं च वा स्यात्
 सेनापतिं वा जनयेत् प्रधानम् ॥ १७ ॥

सौम्यान्वितः सूर्यमुतः सुखस्थो
 नरं प्रसूते विजितान्तरोगम् ।
 सम्पीडिताङ्गं कृपणस्वभावं
 रोगादिताल्यं उवरसंयुतं च ॥ १८ ॥

जीवान्वितो दैत्यगुरुः सुखस्थो
 नरं प्रसूतेऽर्थसमृद्धिभाजम् ।
 सुवर्णमुक्तामणिभृत्सुताल्यं
 श्रद्धान्वितं तीर्थरतं सदैव ॥ १९ ॥

॥ २० ॥

शुकान्वितः सूर्यमुतः सुखस्थो
 नरं प्रसूतेऽल्पसुखं विजिह्नम् ।
 विरक्तमित्रं रसनस्वभावं
 सुशैल्ययुक्तं परवंचकं च ॥ २१ ॥

प्रावं द्विविकल्पाः ॥

ABCDFIJKLMNOPSW

१६c दयाधिकं om. L, in marg.	L ²	१६d मन्त्रसंकरं F	१७a देव-
गुरुः DW	१७b नृपते° om. LW	१७c वा] आन् FR	१७d सोमा° L
१८b 'नारिपक्षं W, °नाल्यरोगैः FRS °रोगः ABCDI, 'रोगः O	१९ om. W	१८d °तायं ABFI-	१९a दैत्य"—१९d श्रद्धान्वितं
ORW, 'नाथा C, °ताथ° DS	१९b ऽद्वं D	१९c °भृत्सुखाल्यं D	२० om. cod. २१c
२१ om. BL	२१b ऽद्वं D	२१c °सुखाल्यं W	
	२१d सुख्य° W		

रवीन्दुभौमा: सुखगा मनुष्यं
सदा प्रकुर्वन्ति विनष्टवित्तम् ।
दुर्गनिधिवक्त्रं मतिहीनमुग्रं
पित्तादितं क्लेशसमन्वितं च ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्याः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति शीलेन विवर्जिताङ्गम् ।
गुरुप्रभावानिकरं कृतघ्नं
सुकष्टसेवार्जितपुष्टदुष्टम् ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवाः सुखगा मनुष्यं
व्ययार्थितं क्लेशकुकर्मरक्तम् ।
कुर्वन्ति गोगव्यसनाभिभूतं
शौन्यं दरिद्रं मतिवित्तहीनम् ॥ २४ ॥

रवीन्दुशुक्राः सुखगा मनुष्यं
सदा प्रकुर्वन्ति कलत्रभाजम् ।
राष्ट्रप्रकोपादितमूक्षमकायं
पराभिभूतं नयवर्जितं च ॥ २५ ॥

रवीन्दुसौराः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति वाताधिकसुग्रमेव ।
यगङ्गमुखं देवगुरुद्विजानां
नानाखलम्नेहसुदुष्टचित्तम् ॥ २६ ॥

ABCDILORSW

22a सुभगा D खगानां W 22b विनष्ट°—23b कुर्वति om. F order
in S : 22a, 23b-d, 23a, 22b-d 23a °मौमा: S 23b खिलेन BIW,
खिलेन CD 23c °हीनकरं W 23d °संवर्जित° L °हृष्टं S 24a सुभगा
CD 24d शौचं CD, शौचं FW 25b सुकृत्प° CD 25c प्रचंडकोपार्जित°
L °कार्यं W 26c °द्विपानां W

सूर्यारसौम्याः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति तीव्रं परवित्तलुभ्यम् ।
 कुटुम्बमुक्तं कृतकस्वभावं
 वन्ध्याश्रमं शास्त्रशराङ्गमुखं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवाः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति मातापितृबन्धुहीनम् ।
 विलक्ष्मोजोरहितं प्रकामं
 सुनिष्ठुरं नीचजनानुरक्तम् ॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्राः सुखगा मनुष्यं
 सदा प्रकुर्वन्ति सुखप्रधानम् ।
 सेनाधिकं शास्त्रकथानुरक्तं
 दुष्टस्वभावं भयसंयुतं च ॥ २९ ॥

सूर्यारसौराः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति दुःखैर्विविधैः समेतम् ।
 विमुक्तलज्जं जडतासमेतं
 स्वल्पायुषं भीतिसमन्वितं च ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवाः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति नानाविधदुःखभाजम् ।
 कुशीलरक्तं कृपणस्वभावं
 हर्षाधिकारार्दितशिष्टकामम् ॥ ३१ ॥

ABCFILORSW

27c *मुक्ता ABCDFIORW 27d वेष्या° W 28a *सौम्या F 28b
 मातापितृ° LW 31d हर्षादि° BCDILW *नारादि° BCDIL, *जारादि° W

सूर्यज्ञशुकाः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापे निरतं कुशीलम् ।
पितृप्रकोपार्दितसर्वगात्रं
त्रपविहीनं कुनसं कृतज्ञम् ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौराः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति चारित्रविवर्जितं च ।
कुमित्रसङ्गासभयं सदैव
प्रद्वेषशीलं कुकलत्रभाजम् ॥ ३३ ॥

सूर्यामरेज्याभृगुजाः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुखेन हीनम् ।
नितान्तमुग्रं परदेशसङ्गात्
कृच्छ्रेण लब्धद्रविणं कर्दर्यम् ॥ ३४ ॥

सूर्यामरेज्यार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति परम्बलुब्धम् ।
विमुक्तसत्यं परुषस्वभावं
शंसाविवेकार्थनर्यैर्विहीनम् ॥ ३५ ॥

सूर्यासुरेज्यार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुहृद्विमुक्तम् ।
विमुक्तहर्म्यं रुजया समेतं
हीनाधिकाङ्गं गुणवर्जितं च ॥ ३६ ॥

ABCDEFGHIORSW

32c वित्त° F	°प्रकोपार्चित° BW	32d किया° F	33d प्रद्वेष° ।
order in W :	34a, 35b-d, 35a, 34b-d	34a °मरेज्य° W	34d लुब्धं
O	35b °लब्धं ACFL	36a सूर्यामरेज्य° CDLW	36b °द्विमुक्तं W
36c °कर्म्य F			

चन्द्रारसौम्याः सुखगा मनुष्य
 कुर्वन्ति विद्याज्ञनधर्मयुक्तम् ।
 प्रभूतसौख्यं विजितेन्द्रियार्थ
 पराङ्मुखं पापम्वलावमानाम् ॥ ३७ ॥

चन्द्रारजीवाः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति नानाविधिसौख्यभाजम् ।
 नरेन्द्रपूज्यं निजवन्धुमान्यं
 महाप्रभावं जनसंमतं च ॥ ३८ ॥

॥ ३९ ॥

चन्द्रारसौराः सुखगा मनुष्य
 कुर्वन्ति पापप्रविमुक्तकायम् ।
 श्रुतार्जनेच्छं चतुरस्त्वभावं
 विशिष्टशक्यार्जिततन्परं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवाः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति भूपालमरोगदेहम् ।
 हयाश्कोशैविविधैः समेतं
 वहुप्रभावं विजितारिसंघम् ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुक्राः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति भूरिप्रभुतासमेतम् ।
 प्रभूतयज्ञार्जितशुश्रकीर्ति
 कृपासमेतं सुजनानुकूलम् ॥ ४२ ॥

ABCDIILORSW

37d °मानं cod.	38d °संज्ञुतं O	39 om. cod.	40a °सौम्याः
SW 40b °विभक्त° W	°कर्त्य BW	41a-42a om. C	41c हयाश्व'
DW, हयाश्व ABCIOR	41d °प्रत्यपं W	विवर्जितासिंधं S	42a सुखगा D
42d किंग° D स्वजना° L			

चन्द्रज्ञसौराः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति वित्तश्रुतिविप्ररक्तम् ।
महामनुष्यं सुकुलप्रधानं
मातापितृभ्यां सततं च रक्तम् ॥ ४३ ॥

चन्द्रेज्यशुक्राः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति भूताथमतिप्रगल्भम् ।
जगत्प्रसिद्धं धृणया समेतं
हतारिपक्षं जनसंमतं च ॥ ४४ ॥

चन्द्रेज्यसौराः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति कीर्त्यान्वितमिष्टधर्मम् ।
नीरोगदेहं स्थितसाधुवितं
नानार्थसार्थैः स्तुतमीश्वरं च ॥ ४५ ॥

चन्द्रासुरेज्यार्कमुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धृतिप्रधानम् ।
सुवन्धुमान्यं सुसदाभिरक्तं
नरेन्द्रसत्त्वार्जितभूरिवित्तम् ॥ ४६ ॥

भौमज्ञजीवाः सुखगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पुत्रार्जितसौस्थ्यभाजम् ।
कृष्णवलं लघवयशःप्रतापं
द्विजातिर्थिं प्रीतिसमन्वितं च ॥ ४७ ॥

ABCDIILORSW

43b °प्रतिविप्र° BLW 43c कुक्ल° O 44a उभगा D 44b
भूताश्व° F °मथ FRS, °मध्य° D °प्रसिद्धं F 45d वा DF 46a °ज्याक्ष°—
46d नरे° om. I 46c °नान्यं W, °जात्यं B, °जाया F, °जानां S, जा DR
46d-47c om. S 46d °संतार्जित° BLW, °संपार्जित° C, °सन्मार्जित° ADFIOR
47a उभगा D 47c लङ्ग° D, लङ्घ° F

भौमज्जशुक्राः सुखगा मनुष्य
 कुर्वन्ति नानाविधसस्यभाजम् ।
 चतुर्पदाख्यं विनयप्रधानं
 स्वस्थस्वभावं बहुबान्धवं च ॥ ४८ ।

भौमज्जसौराः सुखगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति तृष्णाधिकमिष्टपापम् ।
 यित्रैर्विहीनं परदाररक्तं
 सुनिष्टुराङ्गं मलिनं सदैव ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्याभूगुजाः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सदा सुशीलम् ।
 तीर्थाश्रयं भूरियशःप्रतापं
 मुख्यं स्ववर्गे शुभसर्वगात्रम् ॥ ५० ॥

भौमामरेज्यार्कसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति चलस्वभावम् ।
 स्वल्पार्जितं स्वल्पसुखायताङ्गं
 प्रेष्यं नरेन्द्रस्य हिते स्थितं च ॥ ५१ ॥

भौमासुरेज्यार्कसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति खलस्वभावम् ।
 पराङ्मुखं साधुजनस्य नित्यं
 प्रभूतकोपं परस्परभावम् ॥ ५२ ॥

ABCFILORSW

48a °सौराः C 48b-49a om. LW 48b नाविनोध° FR, गविनोध°
 D °सल्यभाजं C, °सासालाजं D, °समालजं F 48d शुभस्वभावं C 49 om. S
 50a °मरेज्य° W 50c धारि° DFRS 50d सुखं A, सुखं I शुभसर्ग° W
 51b खल° C, खल° DFW, च° S 51d प्रेष्यं om. D नरेन्द्रपस्य D हिते FLW
 52a सौम्या° DF 52a °क्षुताः—53a सौम्यामरेज्या in marg. O

सौम्यामरेज्याभृत्याम् सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धराधिनाथम् ।
व्यपेतशत्रुं सुतधर्मभाजं
हतारिवर्गं प्रियदर्शनं च ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कसुता सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति निधानभाजम् ।
वाणिजयरक्तं गतशत्रुपक्षं
क्षमान्वितं शौचसमन्वितं च ॥ ५४ ॥

[सौम्यामरेज्यार्कसुता सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति नृपस्य भाजम् ।
मन्त्रिप्रधानं बहुकीर्तियुक्तं
सदानुकूलं गुरुवान्धवानाम् ॥ ५५ ॥]

जीवासुरेज्यार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति यशोनिधानम् ।
दीक्षासमेतं गुरुकृत्यरक्तं
शुभाननं मुख्यतमं जनानाम् ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥
रवीन्दुभौमेन्दुसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धिया विहीनम् ।
पराभिभूतं निजवर्गमुक्तं
गतघृणं भीतिसमन्वितं च ॥ ५७ ॥

ABCDIILORSW

53b धने BIL 53c श्रुत° C order in R : 54a, 55b-d, 55a,
54b-d 54b °लाजं D, °लामे AFO 54d शौचसमन्वितं om. LW, but
54b-56a with it repeated after 56a in L 55 om. ACDFO 55a
सौम्यामरे ILW 55c मैत्री° S 56c दीक्ष्या° D °कल्प° W 56d शुभानुने
L col. : इति श्रीइद्यवने त्रिविकल्पाः W order in W : 57a, 58b-d, 58a,
57b-d 57a °भौमज्ञसुखं सतस्थाः W

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गः
नरं प्रकुर्वन्ति गतस्वभावम् ।
सदा वियुक्तप्रजमुग्ररूपं
चरित्रहीनं सुखवर्जितं च ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मित्रैर्विहीनं विघ्नं कुरुपं
पर्वर्जितं नष्टमतिं सदैव ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति वृणाविहीनम् ।
मलिङ्गुचं त्रासकरं जनानां
सुदीर्घसूत्रं कलहप्रियं च ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तृष्णान्वितं कामनिपीडिताङ्गं
गुणप्रमुक्तं कुलसर्वहीनम् ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विश्वपमन्नेहमरोमशाङ्गं
विदेशसेवानुरतं सदैव ॥ ६२ ॥

ABCFILORSW

58a °पूज्यतांगा F 58b गताश्वं C 58c वियुक्तं CL °त्रजं C,
°प्रयुजं A °प्रमु° BILRW 59c विघ्नं om. A, विघ्नं BCDO^W 60c
नराणां C 60d कलहं त्रियश्व W 61a °भौमा° C °सौम्यामुर° L °पूज्यतांगा:
F 61c तृष्णाधिकं C 62 om. D 62a °सौम्यामर° CF^I °पूज्यतांगा: F
62b संजनयति मर्त्य om. C 62c विश्वपदेहंति C °रोमशांतं W, °रोगशीशशांगं I

रवीन्दुसौम्यार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हताशयं च ।
चौरं नृशंसं परदाररक्तं
सुनीचबृतिं कुधिया समेतम् ॥ ६३ ॥

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गाः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुप्रमादं कलहानुरक्तं
कठोरवाक्यं विधृतं कुचैलम् ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुदीर्घसूत्रम् ।
कुदेशभाजं वनिताहतस्वं
वेश्यानुरक्तं च दयाविहीनम् ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुकार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुनीचरक्तम् ।
दृतप्रियं नष्टधनं विरूपं
कुकर्मसेवासु सदा प्रसक्तम् ॥ ६६ ॥

सूर्यासौम्यामरपूजिताङ्गाः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
उग्रस्वभावं परपाकरक्तं
भयैर्विहीनं गतसौहृदं च ॥ ६७ ॥

ABCDIILORSW

64a °पूजयतांगाः F 64c °प्रसादं O 64d विधृतं F, विषुता C, विकृतं S, कृतं B, कृतकं ILW order in DF: 66, 65; order in AC: 66a-c °धनं, 65c °हतस्वं-d; order in O: 67a-c, 66, 66a-c °धनं, 65c °हतस्वं-d; order in B: 65, 67a-b, 66c-d, 66a-b, 67c-d 65c=66c शृत°—°धना° plus 65c हतस्वं in F 67 om. A 67c-68b in marg. L 67c °सकं C 67d: दयाधिकं बन्धुसमन्वितं च C

चन्द्रारसौम्याकिसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति हुताशभक्तम् ।
 प्रभूतयज्ञासयशोविशालं
 प्रभूतवित्तं जनवत्सलं च ॥ ७९ ॥
 चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गाः
 सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 जेयज्ञमत्यद्गृतविकमाढ्यं
 दयाधनं साधुजनैः समेतम् ॥ ८० ॥
 चन्द्रारजीवार्कसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति गुणार्जनोक्तम् ।
 सत्साधुसेवाप्तबहुप्रहर्ष
 कल्याणचेष्टं मतिगर्वितं च ॥ ८१ ॥
 चन्द्रारशुक्राकिसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति नरं द्विजानाम् ।
 कृतज्ञमुत्साहिनमिष्ठधर्म
 स्त्रीणामभीष्टं प्रथितप्रभावम् ॥ ८२ ॥
 चन्द्रज्ञजीवासुरपूजिताङ्गाः
 सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 लज्जाधिकं कर्मपरं ससत्यं
 तपोर्जने तत्परमानसं च ॥ ८३ ॥

ABCDFIGLORSW

79 om.	D	79b हृताश° W	79c °यज्ञात° I, °यज्ञाम° C, °यज्ञास°
L	79d जनवत्सलं I, धनवस्त्रलं F	80b-80d om. BLW; in W :	
		सुखस्थिता जनय मनुष्यं	
		गोभूहिरण्योवररत्नजात-	
		राजप्रधानं बहुशास्त्रयुक्तं	
80b	संजनयन्ति मर्त्यं om. C	80c गेयज्ञं DFRS	80d दम° AD
81a om. BL	81b गुणार्जिं BLOW, गुणजि° AD	81c ससाङ्क° LW	
°हर्षे DF, °कर्ष W	81d °गर्विंजं DF	83b संजनयन्ति मर्त्यं om. C	83c
ससत्यं B, ससत्यं C			

चन्द्रज्जीवार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वेन्ति हिनं द्विजानाम् ।
परोपकारप्रवणं निरीहं
सत्कीर्तिभाजं जितवादिसंघम् ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्ञशुकार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वेन्ति सुतप्रधानम् ।
स्त्रीणामभीष्टं गतसर्वदोषं
स्मृत्यर्थसम्पोषणमीश्वरं च ॥ ८५ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुज्जार्कपृथा
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
वाणिज्यसज्जासप्तनं प्रकृद्य
प्रसिद्धमोजः सहितं नैव ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
घृणाधिकं कामविशाङ्गताङ्गं
विशुद्धवाक्यं नयमानभाजम् ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुताः सुखस्था
नरं प्रकुर्वेन्ति रतं गुरुणाम् ।
गतव्ययं भूरिधनं प्रसिद्धं
नितान्तमान्यं प्रभुतासमेतम् ॥ ८८ ॥

ABCD**FILORSW**

84c °प्रणवं CFR, °प्रणये S, °प्रणतं L 84d जत° W °बाद° D 85b-
89a om. D 85c °सर्वशेषं BCILW 86a °भरेज्य° W, °सुरेज्य° F 86b
संजनयंति मर्त्य om. C 86c प्रसज्जं BLW, प्रसत्यं FRS, प्रसज्जं AO, न सज्जं ।
87b संजनयंति मर्त्य om. C 88c-89b om. W 88c °व्यर्थं S

गौमज्जशुकार्कसुताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विधिज्ञमात्मम् ।
 शास्त्रार्जने तत्परमानसं च
 प्रज्ञाधिकं कामदमोजसात्मम् ॥ ८९ ॥
 गौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
 सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 अध्यात्मविद्यानिरं विपापं
 यथार्थवाक्यं विदितं नृपाणाम् ॥ ९० ॥
 सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
 सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 वीणात्मकं भूरिदयासमेतं
 परोपकरैः क्रमलघ्यवीर्यम् ॥ ९१ ॥
 एवं चतुर्विंश्लयाः ।
 रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्याः
 सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 गुद्यस्थरोगोपहतं कृतञ्चं
 लभोदरं इमश्रुविवार्जितं च ॥ ९२ ॥
 रवीन्दुभौमज्जसिताः सुखस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विनष्टधर्मम् ।
 कामप्रसक्तं प्रचुरगार्तभाजं
 विश्वासहीनं चपलस्वभावम् ॥ ९३ ॥

ABCDIILORSW

89a °कसुताः—८५८	°प्रज्ञाधि० om. I	89b विधिङ्गं DF	89d °जमात्मं
CO, °जनात्मं L, °जमात्मं ABW, °धसात्मं I		९०a °मरेज्य० SW	९०b संज-
नयंति मर्त्यं om. C	९०c °निरं L	९१a °मरेज्य० SW	९१b संजनयंति
मर्त्यं om. C	९१c वाणा० FRS	९१d °पकारे W कमं	
L, इ० W, धुम० C	°दयं समृद्धं DFRS	L, इ० W, धुम० C	९२b संज-
नयंति मर्त्यं om. C	९२c °लव्वं DF col.: इति चतुर्विंश्लया संपूर्णं W	९३a = ९४a in S	नयंति मर्त्यं om. C
९३d °रीनं CI	९२c गुणोथ० DFR, गुद्यात्म० S		
९४a वफल० DS, विपुल० F			

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूततृष्णं निजकार्यरक्तं
दाक्षिण्यहीनं निधनं सदैव ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निस्त्रिशचेष्टं शुचिगन्धिवक्त्रं
कृपाविहीनं हतपौरुषं च ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निस्त्रिशचेष्टं कपटानुरक्तं
विहीनकोश जनवर्जितं च ॥ ९६ ॥

रवीन्दुसौर्यामरपूज्यशुक्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सदा श्रमार्तं प्रविमुक्तधर्मं
विहीनवर्णं परवंचकं च ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौर्यामरपूज्यशुक्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुदीर्घसूत्रं बहुशत्रुपक्षं
प्रक्षीणकोशं विगतप्रभावम् ॥ ९८ ॥

ABCDEFGHIORSW

94b संजनयंति मर्त्य om. CI 94c °तृणा LW, °तृका D, °मक्का F °दक्षं
S 95a °भौमसुर° F 95b संजनयंति मर्त्य om. C 95c निस्तृश° ABC-
ORS, निस्त्रेश° FL, निस्त्रेस° D, निस्तंश° I, तृशस° W सुवि° FILORS, च सु° C
°गंध° FRS 95d किया° DF, त्रग° LS हित° BCLSW, हित° DR, हित F
96b संजनयंति मर्त्य om. C 96c-97b om. A 96c निस्तृश° BCR, निर्देश F,
निस्त्रेश° DIL, निस्तंश° W 96d °बलमं L, °हर्षितं DFRS 97b संजनयंति मर्त्य
om. C 97c श्रमार्तं C 97d °वर्धं DF °वर्धकं W, °बंधकं BDLR, बंधुकं
F 98b संजनयंति मर्त्य om. C

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा:

सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

प्रभूतदोषं क्षयरोगभाजं

विनष्टदीर्घिं गतमित्रवर्गम् ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यामुरपूज्यसौरा:

सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नानारिपुं प्राप्तमहार्थनाशं

विद्वेषरकं च दयाविहीनम् ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवायुरपूज्यसौरा:

सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

धनेन हीनं सुन्दुखभाजं

नितान्तनीचं चटुल्लभावम् ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्राः

सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

प्रभूतरोगं नृपीडिनाङ्गं

सदार्तमाजं व्यसनेः समेतम् ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौराः

सुखस्थिताः संजनयन्ति गर्त्यम् ।

दुःखाधिक भोगविवर्जिनाङ्गं

पैशुन्यरकं दृढदृषणं च ॥ १०३ ॥

॥ १०४ ॥

ABCDEFGHIORS

95a = 100a in CILW 95b संजनयंति मर्त्यं om. C 100 om.

W 100a = 99a in L 100b संजनयंति मर्त्यं om. C 101a °पूजि° W

101b संजनयंति मर्त्यं om. C 101c नयेन C 101d चतुल° C, चटुल° F, बहल° W 102a = 103a in DF 102b संजनयंति मर्त्यं om. C 102c

°पूजितांगे L 102d °भाज्य D, °लाभं W 103b संजनयंति मर्त्यं om. C

103d रकं om. D order in D: 103c, 109c-110b, 103d-109b, 110c-d 104 om. cod.

सूर्यार्जीवासुरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रियैविहीनं नियमैः समेतं
कुर्कर्मरक्तं सततं दरिद्रम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
स्वधर्महीनं परधर्मरक्तं
चरित्रवित्तेन विवर्जितं च ॥ १०६ ॥

चन्द्रागसौम्यामरपूज्यशुक्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुखाधिकं भूरिष्वनं प्राल्पं
विद्याविहीनं जनवल्लभं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रागसौम्यामरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दीक्षाव्रतम्नानपरं प्रधानं
महागुणं नीर्तांवशारदं च ॥ १०८ ॥

चन्द्रागसौम्यासुरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुतेजमाळ्यं श्रुतमानयुक्तं
क्षमान्वितं देयगुरुप्रसक्तम् ॥ १०९ ॥

ABCDFIGLORSW

105b संजनयन्ति मर्त्यं om. C 105c-106d om. W, which has:
विहीनं जनवल्लभं च

धनं धान्यं बहुकीर्तियुक्तं

105c °रुपेतं L, प्रयुक्तं DFRS 105d कुर्कर्म° F 106b संजनयन्ति मर्त्यं
om. C 106c-107b om. D 106d °विक्रेता CI, °विवेण L 107a =
108a in S 107b संजनयन्ति मर्त्यं om. C 108b संजनयन्ति मर्त्यं om. C
108c-109b om. B 108c दीर्घा° O 109a = 108a in ACFLOW
109b संजनयन्ति मर्त्यं om. C 109c बुतेजलाळ्यं ।

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृपाधिकं शास्त्ररतं सुधन्यं
वैद्वर्यमुक्तामणिहेमभाजम् ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरेन्द्रपूज्यं विविधाससौख्यं
क्षमान्वितं शास्त्रविशारदं च ॥ १११ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्वेषानुयातं गुहतासमेतं
शूरं कर्विं बान्धवसंमतं च ॥ ११२ ॥

एवं पंचविकल्पाः ॥
रवीन्दुभौमज्ञसुरेऽज्यशुक्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुचैलमस्तिभगुरुप्रकोपं
कन्याजनित्रं सततं च दीनम् ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेऽज्यसौराः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
भूरिश्चं पापमति कृतधनं
व्यपेतलङ्घं जडतात्मकं च ॥ ११४ ॥

ABCDLFILORSW

११०b संजनयंति मर्त्य om. C ११०c °धिकं—१११b om. B ११०c
कृपारतं शास्त्रगुणं C शास्त्ररजं I १११a=११०a in LW १११b-११२a om.
S १११b संजनयंति मर्त्य om. C ११२b संजनयंति मर्त्य om. C ११२c
°पापं LW, °वज्रं D ११२d सूरि L, भूरि D col.: इति श्रीद्वयवने पंचविकल्पना
संपूर्ण W ११३b संजनयंति मर्त्य om. C ११४b संजनयंति मर्त्य om. C ११४d
च जडात्मकं च DRS

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्राः
सुखस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रियामिषं कुत्सितकर्मरक्तं
खलात्मकं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमग्रपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुखाश्रिताः सत्यविहीनमार्तं
प्रभूतशत्रुं मतिवर्जितं च ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बृथाटनं क्लेशयुतं सुमूढं
कुकर्मसेवार्जितभूरिदुखम् ॥ ११७ ॥

सूर्यरसौम्यामरपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कथाविहीनं बहुदृष्टरक्तं
क्षमाविहीनं श्रुतवर्जितं च ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुश्रुतं तीर्थरतं क्षमाद्यं
गुणाधिकं सत्यदयासमेतम् ॥ ११९ ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

ABCDEFGHIORSW

११५b संजनयंति मर्त्य om. C	११५d खलात्मकं DF	११६a *शुक्राः
FILR	११६c °मार्त्य I, मार्कं DF	११७c सुमूढं F,
भुमूढं L, मूढं S	११८a °शुक्राः FR	११८c गथा° I
११८d श्रुतिं OW, श्रित्य° B	११९a °शुक्राः FIR	

रवीन्दुमौमज्जुरेज्यशुक—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुसत्यमिष्टान्नसुसेवितारं
 भूणलमार्यं गुरुवत्सलं च ॥ १२० ॥
 एवं सप्तविकल्पः ॥

इति श्रीद्वद्यवने सुखाश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDIILORSW

120a *शुकाः FR 120d *मार्य 1, मार्य D col. om. BW
 chapter col. श्री° om. DFRS

चतुश्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥

चन्द्रान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
नरं प्रसूते विगताभिमानम् ।
कुभोजरक्तं च कुपुत्रभाजं
सदातिकष्टं कृतकस्वभावम् ॥ १ ॥

मौमान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
नरं प्रसूते बहुपुत्रदारम् ।
गम्यं रिपूणां सुतरां नृशंसं
भयान्वितं पापरतं सदैव ॥ २ ॥

सौम्यान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
नरं प्रसूते बहुपापरक्तम् ।
दोषैः समस्तैः सहितं नृशंसं
स्वदारसन्त्यक्तमनर्थयुक्तम् ॥ ३ ॥

जीवान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
नरं प्रसूते स्तुतिशब्दयहीनम् ।
परान्नपुष्टं परदाररक्तं
सुनिष्टुगङ्गं गुणवर्जितं च ॥ ४ ॥

शुक्रान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
नरं प्रसूते निजबन्धुहीनम् ।
कुक्रमेसेवानुरतं हनस्वं
मायाविनं नीतिसमृद्धियुक्तम् ॥ ५ ॥

ABCD FILORSW

1b विभता० D, विभुता० F	1c कुभोग० S, कुभो अ० DFR	बहुपुत्र० W
1d निक्षटं O, निक्षुषं S	विकृतं C	०स्वभावैः W
०म् F	२d गापमति॒ S	२b-3a om. D
०म् B	३b-4a om. I	२b ०पाप०
०मनार्थ० W	३c समेत॒ W	३b-5a
. ५a सुवस्थो F	५c इतस्वै॒ W	३d
	५d नाति॑ FRS	

सौरान्वितस्तीक्ष्णकरः सुतस्थो
 नरं प्रसूते गतबुद्धिसत्यम् ।
 व्ययान्वितं वैरिजितं कृशार्त
 दुर्मेधसं शास्त्रपराह्ममुखं च ॥ ६ ॥

चन्द्रान्वितो भूतनयः सुतस्थो
 नरं प्रसूते बहुसंख्ययुद्धैः ।
 सम्प्राप्तवितं द्विजदेवतानां
 साधुप्रदत्तं श्रुतलालसं च ॥ ७ ॥

चन्द्रान्वितः सोमसुतः सुतस्थो
 नरं प्रसूते गरिमासमेतम् ।
 बहुन्नपानं बहुमित्रलभैः
 समन्वितं देवगुरुप्रसक्तम् ॥ ८ ॥

चन्द्रान्वितो देवगुरुः सुतस्थो
 नरं प्रसूते क्षतशत्रुगक्षम् ।
 निसर्गसौरूपं प्रभुतासमेतं
 सदाजयं शास्त्रविचक्षणं च ॥ ९ ॥

चन्द्रान्वितो देवगुरुः सुतस्थो
 नरं प्रसूते निजबुद्धिभाजम् ।
 सन्तुष्टन्वितं बहुसौरूपयुक्तं
 कन्याप्रियं स्त्रीरथितं सदैव ॥ १० ॥

ABCDEFGHIORSW

6b 'सत्वं S 6c वथा° RS, विधा° F वैरिजितं D शर्दार्ते F 6d
 दुर्मेधसं D 7d शत° CW, सुत° S 8c वथा° I, वका° FRS 10b. निधि°
 FRS 'बंधुभावं B

चन्द्रान्वितः सूर्यसुतः सुतस्थो
नरं प्रसूते सुतसौख्यहीनम् ।
प्रपञ्चशीलं कुधिया समेतं
निर्गीलं शास्त्रवहिःकृत च ॥ ११ ॥

भौमान्वितः सोमसुतः सुतस्थो
नरं प्रसूते व्यथितस्वभावम् ।
विवर्जितं मानधनाक्षपुत्रैः
कुसङ्गसंसक्तमनेकदुःखम् ॥ १२ ॥

भौमान्वितो देवगुरुः सुनम्यो
नरं प्रसुते विनयप्रमुक्तम् ।
कृषिश्रमं नष्टधनं सुतीवं
विदेशरक्तं कृतकं कपुत्रम् ॥ १३ ॥

भौमानितो दैत्यगुरुः सुनस्थो
नरं प्रसुते बहुवैरभाजम् ।
पगजितं नीचजनेन निस्तं
श्रमान्वितं ब्राह्मणभक्तिहीनम् ॥ १४ ॥

भौमान्वितः सूर्यसुतः सुतस्थो
नरं प्रसूते क्षतजार्दिनाङ्गम् ।
न्त्रीनिर्जितं दुष्टमतिं कृतव्यं
क्षमाविहीनं परपैशुनेष्यम् ॥ ३५ ॥

ABCDILORSW

११b सुत° om. W ११d °बाह्यकृतं W १२d "संसर्कि° B, °मर्कि° W, संसकृ° F १३b-१४a om. BCDLW, add. in marg. C १३b °प्रयुक्ते CFIOR, °प्रसकं S १३c °थ्रमाजष्ट° ACIORS, °त्रमाजष्ट° F १४b °वैरि° C order in S: १४c, १४d अमा°, १५d °विहीने—१६a, १४d °विवेच—१५d अमा°, १६a °गुरुः १४d भूमा° F °भक्त° C १५c कृतज्ञ C १५d °पैशुनेषु BLW, °पैशुनेषु F, °पैशुनेषु S

सौम्यान्वितो दैत्यगुरुः सुतस्थो
नरं प्रसूते शुभपुत्रभाजम् ।
जयैषिणं स्त्रीदयितं मनोज्ञं
प्रधानकर्मणमलोलुपं च ॥ १६ ॥

सौम्यान्वितो दैत्यगुरुः सुतस्थो
नरं प्रसूते शुभवाक्यरक्तम् ।
प्रबुद्धमत्यङ्गृतकर्मरक्तं
द्विजातिभक्तं निपुणं प्रगल्भम् ॥ १७ ॥

सौम्यान्वितः सूर्यसुतः सुतस्थः
षष्ठं प्रसूते विकृतं मनुष्यम् ।
सुखैर्विहीनं विधनं कुरुपं
निन्द्यं सतासुच्छ्रयवर्जितं च ॥ १८ ॥

जीवान्वितो दैत्यगुरुः सुतस्थः
कुपत्रकन्याजनकं प्रसूते ।
महाधनं वंशविवृद्धिदक्षं
पापैर्विमुक्तं वनितास्वभीष्टम् ॥ १९ ॥

ABCDEFGHIORSW

before १६ W adds : भौमान्वितो दैत्यगुरुः सुतस्थो (१४a)
नरं सुकीर्ति बहुलप्रतापं
ज्ञानं कविज्ञालिप्यलेखनादि—
मुतादिसौर्यं मनसि प्रकोपं

१६b-१७a om. A १६c जयैषिणं FR १७c प्रबुद्धि^० FOW, प्राबुद्धि^० RS,
प्रभूद्धि^० BCIL, प्रहुद्धि^० A, प्रशुद्धि^० D १७d द्विजातिभक्तं om. A, द्विजातिरक्तं L
१८a सुखस्थः BIO १८b षडं F, षटं ABCO, षटं DILR १८c विधिनं C
१८d नियं F, वियं I सदा^० ILOW °सुरथय^० B १९c °रक्तं FRS

जीवान्वितः सूर्यसुतः सुतस्थः
करोति मर्त्यं बहुवंचकं च ।
प्रमाददुष्टाशयपानरक्तं
कुच्छलमश्लाध्यमधर्मिणं च ॥ २० ॥

शुक्रान्वितः सूर्यसुतः सुतस्थो
बन्ध्याजनित्रं मनुजं प्रसूते ।
स्त्रीचंचलं पापकथानुरक्तं
कृतघ्नमश्लाध्यतमं विरूपम् ॥ २१ ॥

एव द्विवकल्पाः ॥

सूर्येन्दुभौमाः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति कीर्त्या सहितं सदैव ।
पुण्येन मुक्तं कृतकस्वभावं
सम्पीडिताङ्गं क्षतजैर्विकारैः ॥ २२ ॥

सूर्येन्दुसौम्याः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापप्रचुरं मनुष्यम् ।
पानैर्विमुक्तं सुनसौरुद्धीनं
स्त्रीनिर्जितं चंचलपानसं च ॥ २३ ॥

सूर्येन्दुजीवाः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति मायाकण्ठैः समेतम् ।
बह्वादिनं निर्घणकर्मरक्तं
जिह्वस्वभावं कृतशास्त्रहीनम् ॥ २४ ॥

ABCDIILORSW

20b बहु° om.	O °वंतजं FRS	20c प्रमाह° L °पाप° CD	21b	
*ज्ञेन W,	°त्मनित्रं B	21c °वंचकं LW	21d °मम्लाध्य° O,	°मलार्घ° A col.
इति श्रीब्रह्मद्यवने एवं द्विविकल्पाः W	22c युक्तं W	22d कृतज्ञैः DRS	23a	
ुभग्ना I	23b °प्रवरं DRS,	°प्रपरं F	23c ग्रानै° ILW	23d °मानवं F
24b °कपटं W	24d लिप्त° W,	जल° I		

सूर्येन्दुशुक्राः सुतगा मनुष्यं
 सदा प्रकुर्वन्ति गुणौर्विहीनम् ।
 परस्वरकं बहुशत्रुपक्षं
 क्षमादयाभ्यां परिवर्जितं च ॥ २५ ॥

सूर्येन्दुसौराः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति विद्व्याधिभैर्विहीनम् ।
 प्रपञ्चशल्यं व्यसनैरुपेनं
 सुकातरं बन्धुपराङ्मुखं च ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्याः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति दुष्टं ब्रणपीडितं च ।
 निस्तेजसं दीनतरं निराशं
 सदा विमुक्तं परतकं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवाः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति हीनानुगतं नृशंसम् ।
 अङ्गं निराशं हतदानसकं
 विरक्तदारं हतपौरुषं च ॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्राः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति सर्वाश्रमसंघभाजम् ।
 महार्त्तिभाजं जनतानिरसं
 निराभिभूतं कठिनस्वभावम् ॥ २९ ॥

ABCDEFGHIORSW

25a शुभगा D	25b सेवा D	25d °दयाक्षा DF, °परं च C	26b
विद्व्याधि° ABCLORSW, षट्व्याधि° DF		26d सुकातरि A, सुकातसं L	27b
°पीडितांगं W	27d °तर्कुकं ADOR	28a शुभगा D	28b मेहनिगतं F
29c °तावरतं I, °तादिवेत्रं W			

सूर्यार्सौरा सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापात्मजकन्यकाढ्यम् ।
विरक्तभार्य श्रुतिशास्त्रहीनं
प्रद्वेषकं साधुजनस्य नित्यम् ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापात्मकमुग्रकोपम् ।
झीवं नृशंसं परदारकं
सुदुःखितं दुःखितलोकमित्रम् ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुकाः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति वन्ध्याजनकं कृतज्ञम् ।
भयाधिकं क्लेशयुतं सुपापं
विवर्जितं भोगधनाशनैश्च ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौराः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति सन्तानधनैर्विहीनम् ।
लम्बोदरं दीर्घकुकायसंबं
सुदीर्घजंघं पदवर्जितं च ॥ ३३ ॥

सूर्यामरेज्याभृगुजाः सुतस्या
नरं प्रकुर्वन्ति विधर्मरक्तम् ।
स्वधर्ममुक्तं कुहकानुरक्तं
मादेन्द्रजानादिशतैर्विवृद्धम् ॥ ३४ ॥

ABCDILORSW

30a=29a in DF 30b पापात्मकजेन्य° DF 30c °भार्या ABCIO,
°भाजा W, °भाजे DFLRS श्रुतं FRS 31a=28a in ABCD (शुभगा in D)
IL 31b वंच्यात्मक° F 32b वंचा° I, मध्या° L 32c सपापं J 33a
शुभगा D 33b °यनै° I 33c °कुकायकाढ्यं S, °कुकार्यकाद्य F, °कुकार्यथं R,
°क्लकार्यमुद्यं D 34a °मरेज्य° SW 34b °युक्तं W 34c स्वधर्ममुक्तं om.
W °युक्तं ABCDILO क्लहा° C 34d मायेन्द्रजाना° R, मायेन्द्रजना° F, मायेन्जना° D,
मायेन्द्रजाता° S °मतै° ABCIOW, °मरे° DFRS °विवृद्धिं C, °व वृद्धं DR

सूर्यमरेज्यार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सदा निरस्तम् ।
स्वबान्धवैवित्तनिपीडिताङ्गं
 युद्धानुरक्तं च भयेन हीनम् ॥ ३५ ॥

सूर्यसुरेज्यार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति निरस्तधैर्यम् ।
 दुष्टप्रभावं च धिया विहीनं
 विदेशसेवानुरतं सदैव ॥ ३६ ॥

चन्द्रारसौम्याः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति दीनं गतपौरुषं च ।
 विधर्मिणं द्यूतनिषेवणं च
 प्रतप्तकन्दर्पधिया समेतम् ॥ ३७ ॥

चन्द्रारजीवाः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति निःश्रीकमुरुप्रकोपम् ।
 असद्यायं बन्धवधानुरक्तं
 प्रज्ञाविहीनं बहुगर्वितं च ॥ ३८ ॥

चन्द्रारश्क्राः सुतगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति हीनानुगतं कुरुपम् ।
 वाताधिकं कीर्तिविवर्जिताङ्गं
 गतप्रतापान्मनुजैर्निरस्तम् ॥ ३९ ॥

ABCDIILORSW

35b प्रकुर्वति सदा om. O सदा om. I 35c वृत्ति० L 35d च]वि० F, तु D 36c °स्वभावं DFS 37a सुभगा D 37c °निषेवणं L च om. W 38b नःश्रीकं L, निश्रीक० W, भीः श्रीक० R, भीःश्रीक० F, भीश्रीक० S 38b °क्षु०—39a सुत० om. I 38c वंद० F, वेष० W 39d °प्रतापं W °निरक्तं R, °निरुक्तं S, °विरक्तं F

चन्द्रारसौराः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति सत्यार्थसुवैर्विहीनम् ।
प्रभूतनिद्रं च विरूपगात्रं
खलस्वभावं भयवर्जितं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवाः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति तीर्थप्रवणं सुबुद्धिम् ।
प्रभूतविज्ञासिसमृद्धधर्मं
मातापितृभ्यां दृढभक्तिभाजम् ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुक्राः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पीनाङ्गमलौल्यभाजम् ।
तपोभिरकं बहुतीर्थसङ्गा—
द्विसुक्तपापं प्रथितप्रभावम् ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौराः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति धन्यं यशसा समेतम् ।
स्थिरस्वभावं व्रतधर्मयुक्तं
कलाधिकं कामविवर्जितं च ॥ ४३ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजाः सुतम्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुवक्त्रकण्ठम् ।
लम्बालकं धर्मपरं प्रधानं
हतारिपक्षं प्रियदर्शीनं च ॥ ४४ ॥

ABCDILOWSW

40a	सुतगा D	40b	°युते° ABCILOW	40c	°निद्रा BCFRW	च]न्द्र°	
BLW		41b	°प्रणवं DFOSW	41c	°विज्ञाप्त° ABCILOW	42b	पानांग°
DFO		43b	धान्यं C	43c	व्रतकर्म° D	44a	°मरेज्य° SW
लम्बालकात्	DRS;	लम्बालका F.				44c	

चन्द्रामरेज्यार्कसुताः सुतम्था
नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रधानम् ।
स्थातं कवीन्द्रं प्रवरं हतारिं
निमर्गसास्थ्यं सुदृशं सुवक्त्रम् ॥ ४५ ॥

चन्द्रामुरेज्यार्कसुताः सुतम्था
नरं प्रकुर्वन्ति गुणज्ञभाजम् ।
ज्योतिर्विंदं रागविवर्जिताङ्गं
मदान्वितं धर्मकथानुरक्तम् ॥ ४६ ॥

मौमज्जीवाः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति धर्मध्वजमिषसत्यम् ।
सत्पात्ररक्तं बहुबुद्धिभाजं
सलज्जमुत्साहितमेकवीरम् ॥ ४७ ॥

मौमज्जशुक्राः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति सौभाग्ययुतं सुधर्मम् ।
द्विजप्रियं साधुकथानुरक्तं
सुवर्णवस्त्राभरणं समेतम् ॥ ४८ ॥

मौमज्जसौराः सुतगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पण्डं कुकलत्रभाजम् ।
दयाविहीनं त्वथं निर्गुणं च
श्रमातदेहं निजवर्गमुक्तम् ॥ ४९ ॥

ABCDIILORSW

45b-46a om. S	45b मति' om. F	45d निमग्नं DFR, मग्ना'
BLW सुदृशं F, सुदृशं I, सुदृशं W, मदमदसं D	46b गुणाङ्गं I 'भावं DF	
46c °विंदा DFLRW रागविवर्जिता' om. L, रागविवर्जितं C	45d मंदा° ABC-	
DFW, गश° I 47a सुतगा C 47b °सम्यं S, सत्यं F 47c सत्यानु° F	DFW, गश° I 47a सुतगा C 47b °सम्यं S, सत्यं F 47c सत्यानु° F	
47d °मुत्साहित° BL 48a सौम° I 48d सुवर्ण° DF 49b षडं C, षटं	47d मुत्साहित° BL 48a सौम° I 48d सुवर्ण° DF 49b षडं C, षटं	
DFLRS 49c हय° D 49d त्रा° W, त्रिग° L 'शुक्र LW	DFLRS 49c हय° D 49d त्रा° W, त्रिग° L 'शुक्र LW	

मौमामरेज्याभृगुजाः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धिया समेतम् ।
मुसूक्षमवन्नाभरणैः समेतं
दृढप्रतिञ्जं परमदनं च ॥ ५० ॥

मौमामरेज्यार्कमुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति दयासमेतम् ।
वाणिज्यविद्यागमगाधुयुक्तं
क्षमान्वितं देवगुरुपभक्तम् ॥ ५१ ॥

मौमासुरेज्यार्कमुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कुबुद्धिभाजम् ।
लज्जाविहीनं नयवर्जिताङ्गं
विसुक्तदारं बहुगर्वितं च ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजाः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुरत्नभाजम् ।
विप्रानुगक्तं बहुगतुहीन
विस्थातसुर्वीतलमण्डनं च ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कमुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हितं गुरुणाम् ।
प्रभूतविद्यार्जनतत्परं च
कुलप्रधानं ददर्शौहृदं च ॥ ५४ ॥

ABCDEFGHIORSW

50 om.	BLW	50a °मरेज्य° S	50b-51a om.	D	51a =
52a in F		52a=51a in ABCILOW	52b सुजंतृहीनं	F	53 om.
BLW		53a °मरेज्य° S	53b मुरसु° AIO,	सुरेसु° C,	सुरलाभ° D,
53c °शुद्धानं	FRS	53d °मेढळे D,	भूरणं S	54c अभूत° W	

सौम्यासुरेज्यार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विहीनपुत्रम् ।
 स्थूलं पृथुग्रीवभुजं कुकर्णं
 द्यतानुरक्तं परवंचकं च ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रशस्तम् ।
 धान्यान्वितं वासकरं परेषां
 शस्त्रार्जने तत्परमात्मां च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्प्यः ।

रवीन्दुभौमेन्दुसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुदूषणाद्यम् ।
 गुरुप्रकोपं नियमैविमुक्तं
 व्यपेतलज्जं विकृतस्वभावम् ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गाः
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्यम् ।
 प्रलम्बलिङ्गं सुवणोरुयुक्तं
 विहीनवितं परदारलुब्धम् ॥ ५८ ॥

ABCDIORSW

55a=54a in CLW 55b-56a om. D 55c °ग्रीवमृजुं L, °ग्रीवपूजं
 B कुकर्णं F 55d °वंचनैकं ABFIORSW, °वंचनैकं L 56c धन्या° Q, धान्या°
 L 56d शास्त्रा° FSW col. इति श्रीवृद्धयवने त्रिविकल्पना संपूर्णा W 57c °विहीने
 W 57d ध्येत° FS °लक्ष्मं I 58b सुख° C 58d-59c om. BLW
 58d °लक्ष्मे F

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गतघृणं सत्यशोविहीनं
विदेशरक्तं गुणवर्जितं च ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कृशं कृतधनम् ।
हर्षाविकारेण निपीडिताङ्गं
सुदीनवृत्तिं गतवन्धुर्वर्गम् ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
हर्षाधिकं कामनिपीडिताङ्गं
सदा कुलीनं नयवर्जितं च ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पैशुन्यरक्तं निजधर्महीनं
प्रद्वेषकं साधुजनस्य नित्यम् ॥ ६२ ॥

रवीन्दुसौम्यार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति दयाविहीनम् ।
विनष्टबुद्धिं विगताभिमानं
भयान्त्रितं पापसमन्वितं च ॥ ६३ ॥

ABCDLFILORSW

59b सुख° C मर्त्य om. C after 59 W adds;

रवीन्दुभौमा अमुरेदपूज्या:
नरं प्रकुर्वति पुरुषप्रधानं
दाता दयांलुं गुणवान् कृतङ्गः
धर्मकृतं बाधववत्सलं च

60a-b=62a-b in L 60c=61c in L 61a=62a in ABCILOW
61b संजनयति मर्त्य om. C 61d नव° C, भय° L, यव° I 62a=61a in DF
62b संजनयति मर्त्य om. C 62c निजवंधु° L 62d-63b om. ADS

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रथार्थसक्तं विनयेन हीनं
विलेपितं भ्नानविलेपनाद्यैः ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति चलस्वभावम् ।
मुलौल्ययुक्तं घृणया विहीनं
निसर्गदुष्टं प्रियसाहसं च ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुकार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुखैः प्रयुक्तम् ।
वृथाश्रमं मित्रजैविहीनं
सन्तानहीनं रुषितं सदैव ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
ओजोविहीनं सुविरुद्धचेष्ट
सुनीचकर्मणसुरुप्रकोपम् ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विधर्मिणं नीतिमतिप्रहीणं
जिह्वास्वभावं विकृतानुरक्तम् ॥ ६८ ॥

ABCDIILORSW

64a °पूजितास्याः W	64b संजनयंति मर्य om. C	64d विलेपनं DFRS
स्थानं I °लेगनाद्यैः CFRS	65a सुखस्था I	65b बजस्वभावं I °प्रभावं D
65c मुलौल्यं DRS	66b समेतं S	66d संताप° ACIO रुषतं O, ऋषितं R.
67a = 67a in L	67b संजनयंति मर्य om. C	67 om. DF
68a = 68b in L	68b संजनयंति मर्य om. C	

सूर्यारसौम्यार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनसत्यम् ।
प्रमोषकं कामकथानुरक्तं
प्रेष्यं परैर्नीर्जितपौरुषं च ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
चहुक्षतार्ते प्रविनष्टधर्मं
कुशास्त्रसेवानिरतं सदैव ॥ ७० ॥

सूर्यारजीवार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुतीवभावम् ।
महारुजार्ते कृतकस्त्रभावं
विहीनवर्णं श्रुतवर्जितं च ॥ ७१ ॥

सूर्यारशुक्रार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनवाहम् ।
चतुष्पदाच्छादनभोजनार्थं—
विवर्जितं च व्यसनान्वितं च ॥ ७२ ॥

सूर्यक्षजीवासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुकीर्तिभाजं विगतप्रभावं
नीचार्जने तत्परमानसं च ॥ ७३ ॥

ABCDIJKLMNOPRSW

69c प्रमोदके W, प्रपोषकं L 70b मर्त्य om. C 70c वड़ ० ABLO,
बहुन्त ० W, बंधुक्ष ० C ० तार्थ L ० भर्म om. W 70d चुशास्त्र ० W 71b ० भाजं
O 72b ० वाचे L, ० चारे S 72c ० नार्थ S 72d च १ om. F व्यसन-
समन्वितं F, व्यसनमन्वितं RS, व्यसनाशितं W च २ om. W 73d नीचार्जिते F, नीचार्ज
S, नीचार्ये D

सूर्यज्ञजीवार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति पराभिभूतम् ।
 कुचैलमाशुद्धमलीकभाजं
 दारिद्रदुःखार्दितमेव नित्यम् ॥ ७४ ॥

सूर्यज्ञशुक्रार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कुवर्गभाजम् ।
 कुस्त्रीकुसेवासु रतं विसंजं
 सुनिर्दयं विप्रपराङ्मुखं च ॥ ७५ ॥

सूर्यमिरेज्याभूगुजार्कपुत्राः
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कुपुष्परकं कुमतिप्रसरकं
 कुकाव्यसंयुक्तमपक्षपातम् ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सौभाग्यविद्याविनयैः समेतं
 सत्पात्ररकं सुविचक्षणं च ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विवेकविद्यागमशास्त्ररकं
 क्षतारिपक्षं दृढसौहृदं च ॥ ७८ ॥

ABCDIILORSW

74c कुचौलं D °माशुद्धि° C °मनीक° BL, °मतिकु° W, °मकील° DFRS
 *शाजं DF 75b कुञ्जभाजं S 76a °मरेज्य° LS 76b-77a in marg.
 R 76b छुल्लं B 76c कुगण्य° DRS, कुपराप° F मतिप्रसरकं D, च कम्पेरकं F
 76d कुकाव्य° DFS 77a = 78a in F 77b संजनयन्ति मर्त्य om. C 78d
 क्षतारि° B, सदारि° L

चन्द्रारसौम्यार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतवेषम् ।
स्वधर्मसम्पोषणमुग्रवीर्यं
दानप्रधानं बहुगौरवं च ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गाः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुश्रुतं त्राणकरं द्विजानां
गुणानुरक्तं प्रथिताभिमानम् ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुशीलताव्यम् ।
नानार्थशास्त्रैः सहितं प्रगल्भं
करिप्रधानं जनवल्लभं च ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुकर्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति हितं द्विजानाम् ।
प्रभूतमत्याभरणं समृद्धं
क्षमान्वितं धर्मविधानदक्षम् ॥ ८२ ॥

चन्द्रज्ञजीवाभृगुजाः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थयुक्तम् ।
विलेपनाच्छादनभक्षणाव्यं
महाधनं पुत्रधनैः समेतम् ॥ ८३ ॥

ABCDILORSW

79b विनीतां° C, विनीतीं F 80b संजनयंति मर्त्य om. C 80c बहुगौर्ण
DFRS त्रासं F, त्रां D 80d गुणानिमानं L 81b-82a om. B 81c
°शार्यैः C 82c °स्त्रिया० DFS, °मर्त्या० O 83a °जीव० W 83b शुक्रीर्य० F
°शुक्र० W 83d पुत्रसुखैः DFRS

चन्द्रज्जीवार्कसुतास्तु नित्यं
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सत्यप्रधानं बहुद्भिर्भाजं
 सुधर्मिणं पण्डितसंमतं च ॥ ८४ ॥

चन्द्रशुक्रार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विशालभाजम् ।
 जितेन्द्रियं शौचपरं सुरूपं
 सौभाग्यवीर्याद्यमलोलुपं च ॥ ८५ ॥

चन्द्रेज्यशुक्रार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रपूज्यम् ।
 शास्त्रार्जने तत्परमिष्ठधर्मं
 सुतप्रधानं बहुद्भिर्भाजम् ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गाः
 सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 अध्यात्मवेत्तारमरिप्रमुक्तं
 सन्तुष्टचित्तं नृपवल्लभं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुताः सुतस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुशीलभाजम् ।
 धर्मप्रधानं पितृकार्यदक्षं
 क्षमान्वितं सर्वजनानुरक्तम् ॥ ८८ ॥

ABCDILORSW

84a °स्तु नित्यं in marg.	R, सु नित्यं L, सुतस्था CW	84b नरं प्रकुर्वति
जनयन्ति मर्त्यं W	84c मतिप्रधानं C	85a °ज्जीवा° cod.
85b °वीर्याद्यं S, °वीर्यादिं F	85a = 85a in W	85b विशीलं
DF	86a = 85a in W	86c शस्त्रा° - R
85d °सिष्टभाजं C	86d °विधानं W	87a सौम्यज्ञं BCIL, चंद्रज्ञं W
87c °प्रयुक्तं CLW, °प्रयुक्तं S	88a = 89a in DF	88b-89a om. W

भौमजशुकार्कसुताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुरूपगात्रम् ।
तृष्णाविहीनं नियमेन युक्तं
कुलप्रधानं मतिशुद्धिभाजम् ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुमिष्टलाभान्वितमिष्टसाधुं
सुभक्तिस्तुग्वेदगुरुद्विजानाम् ॥ ९० ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुशिल्पविद्यार्थं चतुष्पदाद्यं
श्रद्धाधिकं कीर्तिसमन्वितं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विंश्कल्पाः ॥

रवीन्दुभौमजसुरेन्द्रपूज्याः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विरूपदेहं मलदिग्धगात्रं
सन्तानमिष्टं बहुदोषयुक्तम् ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमजसिताः सुतस्था
नरं प्रकुर्वन्ति निशान्धमुग्रम् ।
कदर्थिताङ्गं गणिकाप्रसक्तं
प्रभूतरोगोपहतं सदैव ॥ ९३ ॥

ABCDEFGHIORSW

89a सुतस्था C	89b स्वरूप° L	89c वृणा° C	89d °शुद्ध°
ABCILLOW	90a °मरेज्य° LW	90c-91b om. W	90c शुमिष्टलाभाभा- न्वितमि
LS	90d °गुग्वेद° ABCILOR,	°गुग्वेद° DF, °बु-द° S	91a °मरेज्य°
91d श्रद्धाधिकं CL	श्रद्धाधिकं F	कीर्ति° om. C	92c मलदिग्ध° DFR
92d बहुदेव° A,	बहुदेव° F		

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षीबं विर्वणं श्रुतिशास्त्रहीनं
सुनिष्ठुराङ्गं गुणवर्जितं च ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्रिया विहीनं प्रचुरप्रकोपं
वृथाटनं बन्धुजनप्रमुक्तम् ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुसङ्गरक्तं कृतकोपचारं
चारित्रहीनं हतसत्यमानम् ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
स्वबन्धुपुत्रार्थसुखैर्विहीनं
द्यूतानुरक्तं ब्रतदूषकं च ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दुष्टन्नार्तं निजबन्धुमुक्तं
देवद्विजातिक्षतभक्तिकं च ॥ ९८ ॥

ABCDEFGHIORSW

94c श्रुत° FW	95c व्यथा° F	°प्रश्नुर्कं C, प्रश्नुर्कं S	96d° इस°
COR, प्रत° D, गत° F	सत्यभावं S	97a-b om. W	97a=96a in
DLO	97b-98a om. C	97d °द्वेषकं DFRS	98c °प्रणाली C °शुरुकं
L	98d °श्रुत° D		

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सदा कुशीलं गुरुभिर्निरस्तं
पराङ्मुखं साधुजनस्य नित्यम् ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
असद्यायानर्थयुतं व्ययार्तं
पानप्रसक्तं कृपया विहीनम् ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यमौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विहीनकोशं सुतमानहीनं
सुनिःप्रभं शोकसमन्वितं च ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कलत्रदोषोपहतं रुजार्तं
भयान्वितं व्यर्थसमुद्यमं च ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विमूढबुद्धं प्रमदाप्रमुकं
सुद्वष्टवितं रणकातरं च ॥ १०३ ॥

ABCDLFIORSW

100a=99a in F 100d समेतं C 101c °हीनं om. DFR, in
marg. add. R 101d कोश° C च om. F 102b संजनयन्ति मर्त्यं om.
C 102d °समुद्यमं C, °मनुद्यमं I 103b-104a om. D 103c सद्यद्वि
F °प्रयुक्तं BL 103d सुद्वष्ट° F

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा:

सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

व्यपेतलज्जं जितसाधुलोकं

गतश्चियं पानपरं कृतमन्म् ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा:

सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

शिरोर्तिदाघं क्षतपीडिताङ्गं

गुरुत्वहीनं विभवैः प्रमुक्तम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा:

सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नेत्रव्यथापीडितमुग्रदोषं

विरूपदेहं सततं कुचैलम् ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्राः

सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

उत्साहहीनं सततं नृशंसं

विचारिकामार्थसमन्वितं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौराः

सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

बहुप्रतापं व्यसनैविमुक्तं

शूरं प्रभुं मानसमन्वितं च ॥ १०८ ॥

ABCDLFILORSW

104a = 103a in IL 104a = 105a in W (°पूजि°) 104b मर्त्य
om. C 104d यानपरे IW, पानरतं C, पापनरं O 105b मर्त्य om. C
105c °दाह° S 105d °कीनं C विसर्वैः DF 106b संजनयन्ति मर्त्य om. C
106c °रोषं DS, °हैषं F 106d कुलीलं I 106d कुचैलं—107c सततं follows
108b संज° in A 107a °सौम्यासुर° F 107b संजनयन्ति मर्त्य om. C° मर्त्य
om. L 107c शुतरा DFRS 107d °मर्थ° BCDFIORW 108b संज-
नयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L

चन्द्रारसौभ्यासुरपूज्यसौरा:
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दाक्षिण्यशीलं सुतवित्तभाजं
जितेन्द्रियं क्षान्तिपरं सदैव ॥ १०९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा:
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुमानिनं दुर्जनमप्रमेयं
प्रभूतकोशं सुतवत्सलं च ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा:
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विस्तीर्णकीर्ति कुलबन्धुमुख्यं
विनीतवेशाभरणं सुदान्तम् ॥ १११ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौरा:
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रशस्तवाक्यं प्रणतं विनीतं
द्रयान्वितं दानरूपं ससत्यम् ॥ ११२ ॥

एवं पंचविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेत्यशुक्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दारिद्रदुःखान्वितमल्पबुद्धिं
मलिङ्गुचं निष्ठुरवाक्यरक्तम् ॥ ११३ ॥

ABCDLFIORSW

109a = 108a in C 109a चन्द्रः W 109b संजनयन्ति मर्त्य om. C
मर्त्य om. L 109d द्याति० L, ज्ञाति० W 110b संजनयन्ति मर्त्य om. C
मर्त्य om. L 111a = 110a in D 111b मर्त्य om. CL 111d
“वेत्सा० B 112b संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 112d द्याधिकं F
113b-114a om. LW 113b मर्त्य om. C 113c दर्शि० cod.

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यसौराः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
अरोगमोजोन्वितमुख्यदारं
प्रधानशक्तिं बहुपौरुषं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसितार्कपुत्राः
सुतस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रियातिथिं चारुविशालनेत्रं
कलस्वनं नीतिसमन्वितं च ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुतस्थिताः पुण्यपरं श्रमार्तं
कुलप्रधानं नियतोपचारम् ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृपाविहीनं न यशस्यभाजं
विदेशरक्तं परतर्कं च ॥ ११७ ॥

सूर्यरसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
हतप्रभावं परदाररक्तं
विहीनक्षेत्रं रिपुनिन्दितं च ॥ ११८ ॥

ABCDIILORSW

११४a = ११३a in ABCIO	११४b संजनयन्ति मर्त्य om. CL	११४c
आरोग्य° ABCDFILRSW; अरोग्य° O	११५b संजनयन्ति मर्त्य om. CL	order
in B : ११६c-d, ११५c-d, ११६a-b	११५c श्रिया° C	११५d कुलेखनं AFO,
कलस्वनं L	११७, ११६	११६a °भौमासुर° CILW °शुकाः FR
११६b मर्त्य om. L	११६c-११७b om. D	११६c पण्ड° FIORS श्रगा° L,
श्रिया° W; श्रमा° S	११६d °प्रदानं F	११७a °सौम्यासुर° S °शुकाः FR
११७b मर्त्य om. L	११७c न om. DW, च C	११७d °तर्कुं ACOR-
११८a °शुकाः FIR	११८b मर्त्य om. L	११८c इत° I ११८d °निदं
F, °निदितं BI, °शर्वितं W, °निर्जितं L		

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
अध्यात्मविद्यानिगतं सुमुख्यं
धनान्तिं बान्धवसंकृतं च ॥ ११० ॥

एवं षड्वक्लगः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक—
शनैश्चगः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुतस्थिताः सर्वे कलासु दक्षं
प्रभूतविद्यान्वितमीश्वरं च ॥ १२० ॥

एवं सप्तविक्लगः ॥

इति श्रीबृद्धयत्ने सुताश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDILORSW

119a °शुकः FR 119b मर्य om. L 120a °शुकः FR 120b
मर्य om. L col. om. W chapter col. श्री° om. DFR श्री° L °बोगः
RS

पञ्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४५ ॥

रिपुस्थितस्तीक्षणकरः सचन्द्रो
नरं प्रसूते विसुखं दरिद्रम् ।
स्वल्पायुषं रोगनिपीडिताङ्गं
सदातुरं शत्रुविवर्जितं च ॥ १ ॥

रिपुस्थितस्तीक्षणकरः सभौमो
नरं प्रसूते बहुद्विभाजम् ।
शौर्यान्वितं शत्रुनिर्वहणं च
प्रशस्तवाक्यं जनसंसर्तं च ॥ २ ॥

सौम्यान्वितस्तीक्षणकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते प्रवराथभाजम् ।
प्रभूतविताप्तयशोविशालं
सुनिर्भयं पार्थिवसंसर्तं च ॥ ३ ॥

बीजान्वितस्तीक्षणकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते रुजया समेतम् ।
स्वल्पायुषं सर्वजनैर्निरस्तं
प्रभूतशत्रुं गतसौहृदं च ॥ ४ ॥

शुक्रान्वितस्तीक्षणकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते सुनरं रुजार्तम् ।
व्यपेतलज्जं विश्रनं विरूपं
प्रभूतदुःखान्वितमाकुलं च ॥ ५ ॥

ABCFILORSW

1b=2b in W 1c ॐ° W 1d ओगविवर्जितं L 2b गदुःखि-
तांगे W 2c °निर्वहिणं FR, °निर्वाइणं D च om. R 2d प्रशस्तवाक्यं W
3b °नामं AO 3c °विप्राप्त° D 3d °संसर्तं—4b रुजया om. O

सौरान्वितमतीक्षणकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते विरुजं विपाप्तम् ।
महामतिं शास्त्रधनैः समेतं
सुभृत्यमाजं सुधिया समेतम् ॥ ६ ॥

भैमान्वितः शीतकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते व्यथितं हुर्जातम् ।
विनष्टसंज्ञं प्रभया विहीनं
दौर्भाग्ययुक्तं वधवन्धभाजम् ॥ ७ ॥

सौम्यान्वितः शीतकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते कुलवन्धुवाष्टम् ।
धनेन हीनं कुकलत्रभाजं
भयातुरं वंचनतत्परं च ॥ ८ ॥

जीवान्वितः शीतकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते हतवुद्दिष्टत्यम् ।
स्वल्पायुपं व्याधिकर्दर्थताङ्गं
गतानुगां गुणवर्जितं च ॥ ९ ॥

शुक्रान्वितः शीतकरो रिपुस्थो
नरं प्रसूते कृशगात्रभाजम् ।
रोगातदेहं रिपुभिर्निरस्तं
समर्थयं पापरतं कुशीलम् ॥ १० ॥

ABCDIILORSW

6c महाधनं L 6d-7b om. BLW 6d सुदिया F 7b अथिर्व
 DF ८c विनिष्ट० ABIO, विनिष्ट० C ७d om. W ८b-9a om. L
 8b °प्राणं W, °वार्यं F ५a तीक्ष्णकरो W ९b प्रसूते om. L °कुदिभाजं W
 ९c व्याधि० om. L, व्या—०W १०a तीक्ष्णकरो W १०b-११a om. BLW
 १०b कृशगात्रं DF

सौरानितः शीतकरो रिपुम्थो
 नरं प्रसूते कुधिया समेतम् ।
 भीरुं विसंजं परपीडिताङ्गं
 विलुपदारं रतिवर्जितं च ॥ ११ ॥

सौम्यानितो भूतनयो रिपुम्थो
 नरं प्रसूते निरुजं सुशीलम् ।
 बहुप्रतापं प्रियवाक्सुनाद्यं
 सतामभीएं गुरुत्वस्लं च ॥ १२ ॥

जीवानितो भूतनयो रिपुम्थो
 नरं प्रसूतेऽल्लसुखं कुबुद्धिम् ।
 पराभिभूतं व्रनदानहीनं
 निसर्गभीरुं कलहप्रियं च ॥ १३ ॥

शुक्रानितो भूतनयो रिपुम्थो
 नरं प्रसूते वनितासु रक्तम् ।
 स्त्रीनिर्जितं पापरतं नृशंसं
 ललानुरक्तं श्रुनवर्जितं च ॥ १४ ॥

सौरानितो भूतनयो रिपुम्थो
 नरं प्रसूते दृढतासमेतम् ।
 मुनिप्दुराङ्गं जितशत्रुग्निं
 क्षमानितं धर्मविचक्षणं च ॥ १५ ॥

ABCDEFGHIORSW

11b-12a om. D	11b प्रसूते om. L	कुप्रिया० B	11c परि० S
after 11 W adds : सौरानितः शीतकरो न नित्यं			
	नरं प्रसूते वदृशत्रुनाशं		
	पराक्रमं राज्यकृतं च लक्ष्मीं		
	चतुर्पदानीं च समागमं च		
12b प्रसूते om. L	12c °व.क्षत्रुता० BDFRSW °वाक्यदक्षं L	12d श्रुता० L,	
सता० om. W	13b प्रसूते om. L	14b प्रसूते om. L	14d श्रुति० D
15b-16a om. S			

जीवान्वितः सोमसुतो रिपुम्थो
नरं प्रसूते जडिमासमेतम् ।
विनष्टबुद्धिं नृथपीडिताङ्गं
धनप्रयुक्तं सुरतप्रियं च ॥ १६ ॥

शुक्रान्वितः सोमसुतो रिपुम्थो
नरं प्रसूते वनिताविरक्तम् ।
कन्यात्मकं सर्वजनैनिरस्तं
वृथाटनं भक्तिविशर्जितं च ॥ १७ ॥

सारान्वितः सोमसुतो रिपुम्थो
नरं प्रसूते बहुवाहनाद्वम् ।
भौगैः समेतं विविधप्रतापं
नखप्रियं सर्वकलासु दक्षम् ॥ १८ ॥

जीवान्वितो दैत्यगुरु रिपुम्थो
नरं प्रसूते विषयप्रसक्तम् ।
स्त्रीचंचलं पानपरं कृतव्यं
पापप्रसक्तं परवचकं च ॥ १९ ॥

जीवान्वितः सूर्यसुतो रिपुम्थो
नरं प्रसूते वनितानिरस्तम् ।
रोगान्वितं सत्यधनैर्विहीनं
कुकर्मरकं सततं च रुष्टम् ॥ २० ॥

॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पः ॥

ABCDEFGHIORSW

१६b प्रसूते om. L जडिना० FL, जडना० CW १६c विनिष्ट० L १७b-
१८a om. LW १८d न त्व० BI, नय० W १९a देवगुरुः W १९b प्रसूते
om. L १९c वान० CW, वाहन० L १९d पर०-२०d °रक्तं om. L २०a
जीवान्वितः B, शुक्रान्वितः in marg. B २०d न AI, तु BLW, तु DFR, तु S
°दुष्टं S २१ om. cod. col. एवं om. L

रवीन्दुभौमा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नीचं विकृतस्वभावम् ।
रोगाभिमूतं परवं चनोक्तं
कृपाविहीनं स्लसङ्गमं च ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्या रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापात्मकमुग्ररोगम् ।
विरक्तभृत्यं धनधान्यहीनं
भयान्वितं सत्यविवर्जितं च ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नानाविधदुखभाजम् ।
सदा विमुक्तं सुतभृत्यदारैः
सुदीनवृत्तिं विभवैर्विमुक्तम् ॥ २४ ॥

रवीन्दुशुक्रा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति दीनाकृतिरिष्टतुष्टम् ।
प्रशान्तदर्पे विकृतस्वभावं
रौद्रं नृशंसं प्रियवर्जितं च ॥ २५ ॥

रवीन्दुसौरा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापं प्रियलोकहीनम् ।
सुनिष्ठुरं निष्ठुरपाणिपादं
भयात्मकं गर्वितमातुरं च ॥ २६ ॥

ABCDILORSW

22 om. L 22b कुर्वति नीचं] नरं विकृतिः W 22d स्लु C, ख० I
 °संगतं DFRS, संगतं I order in DF : 23a, 24b-d, 23b-d, 24 23d
 सत्यसमन्वितं L order in S : 25, 24 24b-25a om. W 25b शीर्ष-
 कृति° F 25c विज्ञत° D 25d रौरं FRS, 26c °पाणिनादं C 26d
 गहित° RS, गाहत° DF °मातुरं W, °मात्रुषं S

सूर्यारसौम्या रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति दीर्घयुषमिष्टसिद्धिम् ।
नानार्थभावं विजितारिपक्षं
प्रभूतमित्रं रणकोविदं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति शूरं बहुशास्त्ररक्तम् ।
जितेन्द्रियं साधुयुषमागमोक्तं
स्थिरस्वभावं बहुशोकहीनम् ॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्रा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नानाविधसौख्ययुक्तम् ।
स्त्रीणामभीष्टं सुरतप्रगल्भं
महाधनं नीतिविचक्षणं च ॥ २९ ॥

सूर्यारसौरा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति भूताथमकुत्सिताङ्गम् ।
हस्त्यश्वकोशाद्यमतिप्रगल्भं
धर्मर्जने तत्परमानसं च ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति कामात्मकमिष्टदोषम् ।
अद्वाविहीनं कुबलस्वभावं
दयाविहीनं परवचकं च ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुक्रा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नानाविधदोषमाजम् ।
सुनिष्ठुरं सत्यदयाविहीनं
गतघृणं बुद्धिविवर्जितं च ॥ ३२ ॥

ABCDFILORSW

27b °कुषो FIOR °सिद्धं W 27c °भावे F, °भावि RS, °भाजं W, °लामं
C 28b-29a om. L 30a °सांम्या F 30b कुर्वति om. W 30d
सत्परं I 31c क्लवं cod.

सूर्यज्ञसौग रिपुगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति भृत्यात्मजदारहीनम् ।
 सदा कुकर्माश्रिनमुग्रहूपं
 वाताचिकं वाक्यविलक्षणं च ॥ ३३ ॥

सूर्यमिरेज्याभृगुजा रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुलौल्यभाजम् ।
 सुवर्णवस्त्राभरणं कुरुपं
 निस्त्रिशचेष्ट मतिवर्जितं च ॥ ३४ ॥

सूर्यमिरेज्यार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विदग्धचेष्टम् ।
 गीतप्रियं भोगवहुप्रजामं
 तदाग्रकर्गजनतत्परं च ॥ ३५ ॥

सूर्यसुरेज्यार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्टम् ।
 प्रियंवदं शास्त्रतं प्रगल्भं
 विद्याचिकं सत्यसमन्वितं च ॥ ३६ : ।

चन्द्रारसौम्या रिपुगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति नानाविधशोकभाजम् ।
 विहीनसत्यं कुधिया समेतं
 परान्नपुष्टं परत्यर्कं च ॥ ३७ ॥

चन्द्रारजीवा रिपुगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति सत्यार्थविवर्जिताङ्गम् ।
 प्रभूतवैराप्तमहाभिघातं
 निरस्तधैर्यं प्रभुताविहीनम् ॥ ३८ ॥

ABCDIILORSW

order in S: 34-35, 33 33d °विनक्षणं L 34a °मरेज्य °LSW
 34b शुशेत्य° D 34d निस्तंश° ABCORSW, निस्तंश° D, निस्तंश° F, निस्तंश° I
 35b-36a om. L 35c °प्रजातं D, °प्रभातं FW, °प्रजामं I 37d °युष्टि L
 °तकुकं ADOR. 38b सत्या°—35b कुर्वति in marg. O 38c °भिगातं F,
 °भिषातं L, °विचातं I

चन्द्रारशुका रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति दीनं निजबन्धुहीनम् ।
नष्टस्वभावं विजितं स्ववर्गे
निर्णीडिताङ्गं कफवातपितैः ॥ ३९ ॥

चन्द्रारसौरा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नष्टात्मजमुग्रवैरम् ।
सुदूषिताङ्गं कृपणस्वभावं
पराजितं शास्त्रपराङ्गमुखं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति स्वल्पायुषमुग्रतापम् ।
शास्त्रार्थीनं परवादरक्तं
नास्तिक्यमार्गानुरतं सदैव ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नानाविधरोगभाजम् ।
मन्दप्रभावं दयिताविहीनं
सदा दरिद्रार्दितमानसं च ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौरा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति दुःखार्दितचेष्टकामम् ।
परोपकारप्रविवर्जिताङ्गं
गुणैर्विहीनं निधनं सदैव ॥ ४३ ॥

ABCDIILORSW

39b हीनं C °हीनं D 39c नष्टस्वभूत्यै° D स्ववर्गे° O, स्वमृत्यै° FRS
विजितारिवर्ग W 40a °सौम्या L मनुष्यं om. L 40c सुरुषितागं S 41a
मनुष्यं om. L 41b °पापं W 41c शास्त्रास्त्र° C °हीनं om. R परपाद°
L 42a मनुष्यं om. L 42d दरिद्रं W °दित° FW 43b °ज्ञेहि° DRS,
°रैह° F °कर्मि BC, °कर्मि L 43c °ताते S

चन्द्रामरेज्याभृगुजा रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति निसर्गपापम् ।
 प्रेष्यं प्रतापार्थ्यशोविहीनं
 नराघमं बान्धवदूषितं च ॥ ४४ ॥

चन्द्रामरेज्यारविजा रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रहीनम् ।
 प्रभूतदुःखं सततं नृशंसं
 मायाविनं मानविवर्जितं च ॥ ४५ ॥

चन्द्रासुरेज्यारविजा रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रदुःखम् ।
 विज्ञानविद्याविनयैर्विहीनं
 सुरौद्रकर्मणमपीडितं च ॥ ४६ ॥

भौमज्जर्जीवा रिपुगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति शूरं विजितारिपक्षम् ।
 अक्षुद्रभावं प्रवणप्रधानं
 धर्मध्वजं जीवदयासमेतम् ॥ ४७ ॥

भौमज्जशुका रिपुगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति मर्त्यं सुधिया समेतम् ।
 हिरण्यमुक्ताफलरत्नभाजं
 सुभूमिशास्त्रार्थयुतं सदैव ॥ ४८ ॥

ABCDILORSW

44a °मरेज्य° CSW 44d °दृष्टिके L 45a °मरेज्य° SW 45b-
 46a om. L 45b -विहीनं S 46a °सुरेज्य° S 46b °प्रयुक्तं C 46c
 °विनयै॒ B, °विनंमयै॒ A 47c प्रणव° DFLOR, प्रणतं S 48a मनुष्यं om. L
 48b सत्यं DFRS 48d °शस्त्रार्थ° L तदैव F

भौमज्जसौरा रिपुगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नानाविधभोगभाजम् ।
जितेन्द्रियं प्राप्तधनं सुरूपं
स्वदाररक्तं परदूषकं च ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजा रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुवाहनाञ्चम् ।
धनार्जने तत्प्रधानसं च
प्रभूतमित्रं द्रविणान्वितं च ॥ ५० ॥

भौमामरेज्यार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुशीलभाजम् ।
जनानुरक्तं बहुशास्त्रभाजं
नयप्रधानं बहुसंमतं च ॥ ५१ ॥

भौमासुरेज्यार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति दयानुरक्तम् ।
स्त्रीगामभीष्टं परकार्यरक्तं
शिष्टानुगं धर्मसमन्वितं च ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजा रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुरोगभाजम् ।
मातापितृभ्यां परिहीनमुग्रं
पापोन्मुखं दोषसमन्वितं च ॥ ५३ ॥

ABCDIILORSW

49a मनुष्यं om. L 49b °विवि° D °रोग° C 49d शुशर° D,
स्वशीन° F °दूषणं W, °दूर्तिकं F 50a °मरेज्य° LSW 51b प्रस्त्रे W
51d जनप्रधाने W 52a=51a in BDLW 52b-53a om. LW 52c
om. O 53a=54a in ABCIO 53a °मरेज्यार्कभृगुजा S 53b नरं
प्रकुर्वति om. B 53c परहीन° FIRS

सौम्यामरेज्यार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति हितैर्विहीनम् ।
 युद्धात्मकं कृष्णतनुं कुचैलं
 चारित्रहीनं नयदूषकं च ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति दरिद्रतात्मम् ।
 गतप्रतापं विभवैर्विहीनं
 पराङ्मुखं शास्त्रगुरुद्विजानाम् ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विहीनगात्रम् ।
 दीक्षाविहीनं नतिवित्तहीनं
 सदातरं साधुपराङ्मुखं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमेन्दुसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सदाभितप्तम् ।
 व्यर्थश्रमं रोगभयैः समेतं
 कुरुपनेत्रं कुर्मति सदैव ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुस्थूलदत्तांद्विगुदाभिनाशं
 निर्लेज्जमाशङ्कितमेव नित्यम् ॥ ५८ ॥

ABCFILORSW

54c व्यद्वा० F, यद्वा० S	54d °दूषते० F, °रूपक० W	55 om. D
55a सौम्यामरे० ABCILOSW	55b=56b० in W	55b °गाढ० C, °तप० F
56b °वान० L, corr. to °गाव० L ²	56c वीक्षा० LW, वीक्ष्य० B, वृक्षा० DFRS	
नतिवित्तहीनं om. D, विभवैर्विहीनं (55c) F मति० I col. एवं] अथ W		58a
°पूज्यतांगा F	58c °दंताद्रि० C, °दंताह० B, °दंतंह० DR, °दंतंह० F, °दंतंह० S,	
°दंताह० LW °गुदाक्षि० DFRS	58d °मांसकित० B, °नारंकित० I	

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विरूपकेशं श्रुतशास्त्रहीनं
बहामिषं निष्टुरवाक्यमुग्रम् ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति क्षताङ्गमार्तम् ।
तेजोविहीनं परवचनोक्तं
सुवक्रवाचं वनिताजितं च ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
झीबं शठं बुद्धिविवर्जिताङ्गं
सुकातरं सर्वजनाभिभूतम् ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रजोविकरैर्विविधैः समेतं
पग्रावरकं लघुसौहृदं च ॥ ६२ ॥

रवीन्दुसौम्यार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कुकर्मरक्तम् ।
मिथ्यानुरक्तं कृपणस्वभावं
विपन्नशीलं मतिवर्जितं च ॥ ६३ ॥

ABCDIILORSW

59c °क्षेत्रं D 59d बहासिनं L, बहाक्षिनं W, बहानिरं DFRS 60b=61b
in DF 60b °मात्रं I 60d सुविक्षिवाचा DFRS वनिताजितं च om. A
61a °पूज्यतांगा F 61c पठं B, पठं I, पटं LW, व्याठं A °विवर्जितं च W
61d °जनातिभूतं S, °जनानुभूतं W 62a °पूज्यतांगा F 62c रजोधिकोर° D,
रुजोधिकोर° F, रुजोविकरै° S 63c पापानुरक्तं L

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 यशोविहीनं परदाररक्तं
 सुनिर्घृणं वंचनतत्परं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कृशाङ्गकं च ।
 मूर्सानुरक्तं वधवन्धभाजं
 विहीनशृतिं सुतरां नृशंसम् ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुकार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कुकर्महृष्टम् ।
 पराश्रमुखं देवगुरुद्विजानां
 पराभिभूतं कठिनात्मकं च ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 नरं प्रकुर्वन्ति हत्तारिपक्षम् ।
 शरूं प्रगल्भं नृपपूजिताङ्गं
 गुणप्रियं सत्यधिया समेतम् ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कृपाधिकं कल्पतरुं प्रगल्भं
 शौचान्वितं प्रीतिकरं द्विजानाम् ॥ ६८ ॥

ABCFILORSW

64a °पूज्यतांगा F 64b सुतस्थिताः L मर्त्य om. D 64d सनिर्घृणं FL
 65b कृशाङ्गकं F 65d °हृतं O 66b °दृष्टं ABCIS, °दुष्टं FLW 67b हत्तारि० I
 67c °पूजितास्य W 68b-70a om. S 68b मर्त्य om. D 68c °तनुं ABFILORW
 68d प्रीतिपरं D

सूर्यरसौण्यार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सतामसीष्म् ।
शूरं महाविज्ञतम् सुरूपं
प्रसन्नचित्तं जनवल्लभं च ॥ ६९ ॥

सूर्यरजीवासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृषिप्रधानं नियमेन युक्तं
श्रद्धासमेतं नृपसंमतं च ॥ ७० ॥

सूर्यरजीवार्कसुतास्तु नित्यं
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धूर्तस्वभावं प्रियधूर्तवर्गं
बहुप्रभाकीर्तिसमन्वितं च ॥ ७१ ॥

सूर्यरशुक्रार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विदग्धभाजम् ।
विदग्धगोष्ठीनिरतं यशस्यं
सुसंमतं धर्मपरं सदैव ॥ ७२ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रधानबुद्धिं जितशत्रुपक्षं
सुरूपदेहं सुभगं मनोज्ञम् ॥ ७३ ॥

ABCDEFGHIORSW

69a-b=68a-b in F 70b मर्त्य om. D 70c कृगा° W 70d यदा° CD
71b संजनयन्ति मर्त्य om. CD 72b विदग्धभाजं om. A 72c °कोटी° CDIO, °कोष्ठा°
ABLW 72d सुसंमतारं सदैव गार्व W सत्यपरं L 73a जितागा-74a °जीवार्कसुं om.
B 73a °पूर्णतागा F 73b संजनयन्ति मर्त्य om. CD 73d मनुशं A, मनुष्यं
CDILW

सूर्यज्ञजीवार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वेन्ति सुशुद्धभावम् ।
 विद्याविनीतं स्तुतिकीर्तिं च
 प्रभूतवाहान्वितमोजसाद्यम् ॥ ७४ ॥

सूर्यज्ञशुकार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वेन्ति सुतार्थभाजम् ।
 प्रभूतभोगान्वितमिष्टसाधुं
 विद्यार्जने तत्परमानसं च ॥ ७५ ॥

सूर्यामरेज्याभृगुजाकपुत्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रगद्यभविद्यं प्रमदास्वभीषुं
 सुसंपदं नीतिसमन्वितं च ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रज्ञाधिकं कल्पतरुं समर्थ
 महाप्रभावं भयवर्जितं च ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विहीनकोशं विकलाङ्गभाजं
 जनप्रमुकं तरलं पदुं च ॥ ७८ ॥

ABCDIILORSW

74b °भाजं CD 74c °विहीनं BCDILW °कीर्तिं च I, °कीर्तिभाजं S
 74d °बातान्वित° F 75a=74a in D 75c °योगान्वित° S order in
 FRS: 76a-b, 77c-d, 77a-b, 76c-d 76a °मरेज्य° SW 76b संजनयन्ति
 मर्त्यं om. D 76c °विद्या CF च महास्त्रं F 76d सुसंपदं L 77b
 संजनयन्ति मर्त्यं om. CD 77a प्रजा° I समर्थ CD 78b संजनयन्ति मर्त्यं om.
 CD 78d °प्रयुक्तं CD पुटं BDI, पटं ACFLOR

चन्द्रारसौम्यार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति रुजार्तदेहम् ।
विदेशसेवानिरतं कुबुद्धिं
कदर्यताद्यं सुकृशाङ्कं च ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दयाविहीनं पिशुनस्वभावं
सुनिर्देयं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति दरिद्रनाद्यम् ।
भाग्यविहीनं नियतारिभूतं
प्रचण्डरूपं चलमातुरं च ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुक्रार्कसुता रिपुम्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनसत्यम् ।
पित्ताधिकं कुत्सितमङ्गयुक्तं
सुनिर्देयं निष्टुग्मानसं च ॥ ८२ ॥

चन्द्रजीवासुरपूजिताङ्गा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
स्वल्पायुषं क्लेशकदर्थिताङ्गं
गतघृणं पापमर्ति सदैव ॥ ८३ ॥

ABCDIILORSW

79c फिदेः० D, विशेष० W 79d कदर्थ० IW, कदर्थ० F, कदर्थ० O सुक्लशागं
L, कृशागंते W order in W: ८१, ८० ८०b संजनयन्ति मर्य om. CD
81b दरिद्रभाजं C 81c भोग्य० W, भोग्य० C, भाग्य० O नियता० F भूमं D
81d =मातुर BLW 82b=81b in W (तो च) 82c : विहीनसत्यं विरोधचेष्टा W
82d=82c in W 83a=80a in S 83b संजनयन्ति मर्य om. C 83c
क्लेश०] लोक० DF

चन्द्रज्जीवार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति कृतप्रभावम् ।
 निष्ठानुरक्तं कृतकस्वभावं
 मायाविनं द्वेषपरं गुरुणाम् ॥ ८४ ॥
 चन्द्रज्जशुक्रार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति पराश्रितं च ।
 स्वलस्वभावं वनिताविमुक्तं
 सुनिष्ठुरं पापमति सदैव ॥ ८५ ॥
 चन्द्रामरेज्याभुगुजार्कुत्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 द्वेष्यं नृशंसं सुतदारहीनं
 नीचाश्रयं कामनिपीडिताङ्गम् ॥ ८६ ॥
 भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विलासबुद्धिं नयनाभिरामं
 नृपप्रियं गर्वविवर्जितं च ॥ ८७ ॥
 भौमज्जीवार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थयुक्तम् ।
 नानार्थयुक्तं सुगुणैः समेतं
 विदधवाक्यं प्रियदर्शनं च ॥ ८८ ॥
 भौमज्जशुक्रार्कसुता रिपुस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति हुताशभक्तम् ।
 यज्ञव्रताराघनतत्परं च
 प्रभूतीर्थार्जितभूरिधर्मम् ॥ ८९ ॥

ABCDIILORSW

84b कृतस्व° F	86a °मरेज्य° LSW	86b संजनयंति मर्त्य om. C
86c द्वेषं CW	87a भौमज्जशुक्रसुरपूज्यतांगा F	87b संजनयंति मर्त्य om. C
87d °समन्वितं RS, विवर्जि in marg. R ²	88b = 89b in R, corr. in marg.	R ²
R ² 88 om. D	88c-d om. FR, in marg. R ²	

मौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
शौर्यान्वितं वेदविदां वरिष्ठं
प्रभूतयज्ञार्जितभूरिकीर्तिम् ॥ ९० ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुदानवृत्तिं मलिनस्वभावं
प्रपञ्चशीलं वनितार्जितं च ॥ ९.१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेन्द्रपूज्या
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विरूपदेहं विनयेन हीनं
पराभिभूतं परवंचकं च ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसिता रिपुस्था
नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रकोपम् ।
पैशान्यचौर्यप्रवरं कृतम्भं
प्रद्वेषरक्तं बहुदुखिताङ्गम् ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्रा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुर्कर्पसेवार्तियुतं हतस्वं
नेत्राप्रिवक्त्रार्तियुतं सदैव ॥ ९४ ॥

ABCD FILORSW

90a °मरेज्य° LSW 90b संजनयति मर्त्य om. C 90c सूर्यान्वितं D
°विदं F 91a °मरेज्य° LSW 91b संजनयति मर्त्य om. C 91c-d=92c-d
in DF 91c सुरीनवृत्ति RS col.: चतुर्विकल्पः W 92b संजनयति मर्त्य om.
C 93d प्रवृष्ट° I order in FRS: 94a-b, 96c-d, 95a-b, 94c-d, 96a-b,
95c-d 94b संजनयति मर्त्य om. C 94c-d om. D 94c हतस्वं—94d
om. LW 94d नेत्राप्रिं F, नेत्राप्रिं O, नेत्राद्रिं C

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 शिरोर्तिदाघज्वरपीडिताङ्गं
 विवेकहीनं नितरां विरूपम् ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 गुद्याङ्गरोगार्दितमिष्टचौर्य
 पराङ्गमुखं साधुसमागमस्य ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सौन्दर्यहीनं जडतासमेतं
 विवेकविद्यारहितं सदैव ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तेजोविहीनं कपटस्वभावं
 विहीनकोशं कुक्लतानुरक्तम् ॥ ९८ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कुचलमाधिपचुरं क्षताङ्गं
 सत्येन हीनं विकलं सुदीनम् ॥ ९९ ॥

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

order in ABCILOW : ९६, ९८; order in D : ९६c-d, ९५a-b (९५c-
 ९६b om.) ९५b संजनयन्ति मर्त्य om. CL ९५c °दाह° S °हर° B ९६b
 संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य c.m. L ९६c गुद्याय° W, गुरुं च । °मिष्टचौर्य D
 ९७a-b om. D ९७a °भौमामर° F ९७b संजनयन्ति मर्त्य om. CL ९८b
 संजनयन्ति मर्त्य om. CL ९८c कुलतानुरक्तं DF ९९b संजनयन्ति मर्त्य om. CL

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुनिष्ठुरं पापमति नृशंसं
जनातिगं हानियुतं सदैव ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुतार्थहीनं नियमैर्विहीनं
विनिर्जितं नीचजनेन नित्यम् ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गतघृणं स्वल्पधनं कुपुत्रं
व्यथान्वितं रोगकदर्थिताङ्गम् ॥ १०२ ॥

मूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
व्यपेतलज्जं घृणया विहीनं
नीचानुरक्तं विकृतानुकारम् ॥ १०३ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षतप्रदायं गतशौचसन्यं
शीलेन हीनं विकृतप्रधानम् ॥ १०४ ॥

ABCDIILORSW

100a °सौम्यामरपूज्य° om. A, °मौम्यामरपूज्य° BCDILW मर्यं om. CL	100b संजनयंति
100c-102b om. D 100d नानातिगं L in L 101b मर्यं om. L 101c मुतीर्थं FW विमुक्तं FS 101d सुनिर्जितं FRS 102a=103a in ABCILOW 102b संजनयंति मर्यं om. L	101a=100a 101d
102d °कषथिं D, °कादर्थिं C 103b संजनयंति मर्यं om. L 103c-104b om. D 103d °तुरकं F 104a=103a in BCILOW 104b संजनयंति मर्यं om. C 104c °सत्यशौचं DFRS °सत्यं W	

सूर्यजीवासुरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विरक्तपैरं विगताभिमानं
 मूर्खं विघ्मानुरतं कुशीलम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 भृत्यव्यपेतं परदारलुब्धं
 भयान्वितं दीनतमं नृशंसम् ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 ओजोविहीनं मलिनस्वभावं
 कामानुरागं गुणवर्जितं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुमूत्रकृच्छ्रादितकायमार्त
 श्रिया विहीनं नितरां जराद्वम् ॥ १०८ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौरा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 नवार्तमत्यङ्गुतवातभाजं
 सदा कृतञ्जं नियमैर्विहीनम् ॥ १०९ ॥

ABCDIILORSW

105b संजनयन्ति मर्त्य om. CL 105c-106b om. D 105d विदर्मा-
 तुगतं L कुचौलं L, corr. to कुचैलं L², विशीलं S 106b संजनयन्ति मर्त्य om. L
 106c भृत्य° om. L, भृत° ABIOW, श्रुत° RS, श्रुता° DF व्यपेतलं L °लच्छं L
 106d दानरतं W 107 om. D 107a=108a in F 107b संजनयन्ति
 मर्त्य om. L 107c ऋजो° L, तेजो BFW 108b संजनयन्ति मर्त्य om. CL
 108c भुस्त्र° BW, भुम्ल° S 108d प्रिया° F जडा° S, जजा° F, जना° W
 109a=108a in BCILOW 109b संजनयन्ति मर्त्य om. CL 109c-110b
 om. I

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
जैविंमुक्तं परदाररक्तं
पापप्रसक्तं परदेशरक्तम् ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतशत्रुं सुतदारहीनं
धनप्रयुक्तं जडतासमेतम् ॥ १११ ॥

मौमज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्रुतार्थपुत्रादिविवर्जिताङ्गं
विद्याविहीनं परवर्जितं च ॥ ११२ ॥

एवं पञ्चविकल्पाः ॥

सूर्येन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक्रा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभग्नहस्तांप्रियुगं कुकार्यं
विभीषणं शत्रुपराजितं च ॥ ११३ ॥

सूर्येन्दुभौमज्ञसुरेज्यसौरा
रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुयथं पानपरं गताशं
विहीनवस्त्राभरणं सदैव ॥ ११४ ॥

ABCDFIGLORSW

order in W : ११०a-b, ११२c-d, ११०a-१११d ११०b संजनयन्ति मर्त्य
om. CL ११०c यैवै० L ११०d om. DF १११b संजनयन्ति मर्त्य om.
CL १११c-११२b om. D ११२b संजनयन्ति मर्त्य om. CL ११२c °पुत्राङ्ग°
DFR, °पुत्रान्वि° BLW, °पुत्रार्थ° S °वर्जित च F ११२d om. F ११३b
संजनयन्ति मर्त्य om. CL ११३c प्रलग्न° W, प्रगल्म° DF ११४b संजनयन्ति मर्त्य
om. CL ११४c बहुयथं BW

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा
 रिपुस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रभाविहीनं कृतकस्वभावं
 विवर्जिताङ्गं नियमेन हीनम् ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्र—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 क्षमाविहीनं परवंचनोक्तं
 सुरोगभाजं विजितं खलाद्यैः ॥ ११६ ॥

॥ ११७ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्र—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुवक्त्रबुद्धिं विद्यं सुदीनं
 स्ववन्धुदारै रहितं प्रभूमम् ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्र—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुदुष्टभावं विनयेन हीनं
 वृथाटनं मानविवर्जितं च ॥ ११९ ॥

एवं षड्कल्पाः ॥

ABCDFILORSW

११५b संजनयंति मर्यं om. CL मर्यं om. W ११५d विनयेन D order
 in S : ११६a-b, ११८c-d, ११६c-d, ११८a-d ११६a 'शुक्राः' FLRW order in
 DF : ११६b, ११८c-d, ११६c-d, ११८a-b ११६d खलाद्यैः O ११७ om.
 cod. ११८a 'शुक्राः' FRW ११८b मर्यं om. L ११८d प्रसुमं ABCD₂
 F₂ILORS, प्रसुमं W, प्रसुख्यं D, प्रसुखं F ११९a 'शुक्राः' FOR ११९b मर्यं
 om. L

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक—
 शनैश्चरा: संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सत्यान्वितं पुण्यपरं प्रगल्भं
 धनान्वितं कीर्तिसमन्वितं च ॥ १२० ॥
 एवं सप्तविकल्पः ॥

इति श्रीबृहद्यज्ञवने शत्रुभावाश्रययोगाध्यायः

ABCDILOLORSW

120 om. BCDFILO 120a सर्वरच्चद्बुधशुकसुरेज्य- W °शुकाः R 120b
 संविनयेन हीनं W 120c-d in W :
 खने धान्यं बहलप्रतापं
 राज्यार्थलाभं बहुकीर्तियुक्तं

120c सत्येन युक्तं S, सत्येन युक् R col. om. BCILo chapter col. श्री° om.
 DFIR शत्र्वाश्रय° FS, शत्रुश्रय° DR

षटचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥

कामाश्रितस्तीक्ष्णकरः सचन्द्रो
 नरं प्रसूते व्यथया समेतम् ।
 सदातुरं धर्मविवर्जिताङ्गं
 गुणैर्विहीनं बहुमाययाक्षम् ॥ १ ॥
 कामाश्रितस्तीक्ष्णकरः सभौमो
 नरं प्रसूते परवादरक्तम् ।
 दानेन हीनं क्षतपीडिताङ्गं
 गुरुद्विजानां निरतं नृशंसम् ॥ २ ॥
 कामाश्रितस्तीक्ष्णकरः ससौम्यो
 नरं प्रसूते कुकलत्रभाजम् ।
 नपुंसकं कामसुखैर्विहीनं
 निरथवाक्यं निजबन्धुयुक्तम् ॥ ३ ॥
 कामाश्रितस्तीक्ष्णकरः सजीवो
 नरं प्रसूतेऽल्पसुखं कृतम्भम् ।
 नृशंसवाक्यं परपाकपुष्टं
 मायाप्रसक्तं बहुदुखितं च ॥ ४ ॥
 कामाश्रितस्तीक्ष्णकरः सशुक्रो
 नरं प्रसूते परपाकभाजम् ।
 सेवानुरक्तं बहुपापयुक्तं
 विमुक्तशान्तं धनवर्जितं च ॥ ५ ॥

ABCDIILORSW

1b च व्ययं C 1d °मानभाजं F 2a स्वसाम्यो F 2b परदर° ADL
 2c क्षित° D, क्षय° BCILSW 2d निरं B 3d निज°—4c °वाक्यं om.
 BCILW, but 4a-d follows 4c in I 4c °पाप° FW °कष्टं W, °युक्तं S
 for 4d W has :

कामाश्रितस्तीक्ष्णकरो गुरुश्च
 नरै प्रसूते बहुलं प्रतापं
 धनं धान्यं बहरललाभं
 वस्त्रादिलभं बहुकीर्तियुक्तं
 5b प्रसूते om. L °पाप° F 5d विमुक्तवंतं L, विमुक्तं BW

कामाश्रितस्तीक्षणकरः ससौरो
नरं प्रसूते रत्सौख्यहीनम् ।
शुदुष्टदारं बहुशत्रुपक्षं
रोगातुरं भीतिसमन्वितं च ॥ ६ ॥

कलत्रगः शीतकरः सभौमो
नरं प्रसूते जठरार्तिभाजम् ।
विवेकशास्त्रार्थविहीनमुग्रं
खलप्रसङ्गासमहाभयं च ॥ ७ ॥

कलत्रगः शीतकरः ससौम्यो
नरं प्रसूते शुभदारभाजम् ।
भोगान्वितं सत्यदयासमेतं
प्रभूतपुत्रं प्रियबन्धुवर्गम् ॥ ८ ॥

कलत्रगः शीतकरः सजीवी
नरं प्रसूते बहुशास्त्ररक्तम् ।
प्रभूतवित्तं सुभगं मनोङ्गं
नरेन्द्रपूजासहितं सदैव ॥ ९ ॥

कलत्रगः शीतकरः सशुको
नरं प्रसूते शुभदाररक्तम् ।
नानार्थभौगैः सजैः समेतं
प्रभूतसौख्यं मतिसंमतं च ॥ १० ॥

ABCDIILORSW

6b	प्रसूते om. L	6d	नीतिं W	7b	प्रसूते om. L	8a=11a	
in CI	8b	शुदुष्टदारं C	8c	सभ्यं S	9d	‘पूज्यं’ F	10b=8b in
DFRS	10b	प्रसूते om. L	10c	‘भौगैः I	10d	मतसंयुतं DFRS	

कलत्राः शीतकरः ससौरो
 नरं प्रसूते रुजया समेतम् ।
 सुकातरं कामपरं नृशंसं
 स्वभृत्ययुक्तं परदाररक्तम् ॥ ११ ॥

सौम्यान्वितो भूमिसुतः कलत्रे
 नरं प्रसूते कुटिलं हृदिस्थम् ।
 कौटिल्ययुक्तं शुभया विहीनं
 निरस्तपुत्रं विकलं सदैव ॥ १२ ॥

जीवान्वितो भूमिसूतः कलत्रे
 नरं प्रसूते प्रियदुष्टनक्षम् ।
 व्यर्थाश्रमं पापकदर्थिताङ्गं
 नरेन्द्रसेवासमहारिसंघम् ॥ १३ ॥

शुक्रान्वितो भूतनयः कलत्रे
 नरं प्रसूते जनतानिरस्तम् ।
 विहीनकोशं क्षतजातर्देहं
 पराभिभूतं नयधर्महीनम् ॥ १४ ॥

कामाश्रितो भूतनयः ससौरो
 नरं प्रसूते बहुरोगभाजम् ।
 क्षीणाङ्गमार्तं पिशुनस्वभावं
 सुदुष्टकर्मणिमतिप्रख्लदम् ॥ १५ ॥

ABCD FILORSW

११a=८a in F ११b प्रसूते om. L ११d सुमृत्य° L १२b हृदिस्तं
 FR १२c शुतया A, शुतया O, म्युभया S, शतधा CI, यतधा LW, यत्था B
 विनीतं BCDFILRW १२d विकलं om. BLW १३b प्रसूते om. L १४b
 'भिरामं W १५a सौम्यो F १५c तीक्ष्णाग° BILOW, तीक्ष्णंग° AC °मार्ति
 LO, °मार्त्यं S

कामाश्रितः सोमसुतः सजीवो
नरं प्रसूते बहुबुद्धिसत्यम् ।
सुगर्वितं लैलयुतं प्रदग्धं
महाव्ययं कामनिपीडिताङ्गम् ॥ १६ ॥

कामाश्रितः सोमसुतः सजुको
नरं प्रसूते सुकलत्रभाजम् ।
श्रद्धान्वितं भोगसमृद्धगात्रं
त्रपाविहीनं दयिताङ्गतप्तम् ॥ १७ ॥

कामाश्रितः सोमसुतः ससौरो
नरं प्रसूते कुकलत्रभाजम् ।
कामार्तदेहं व्यसनैः समेतं
पराभिभूतं गुणवर्जितं च ॥ १८ ॥

कामाश्रितो देवगुरुः सजुको
नरं प्रसूते बहुरोगयुक्तम् ।
वित्तेश्वरं भव्यततनुं प्रशस्तं
कीर्त्यान्वितं ब्राह्मणदेवभक्तम् ॥ १९ ॥

कामाश्रितो देवगुरुः ससौरो
नरं प्रसूते वनितार्जिनाङ्गम् ।
स्त्रीवित्तभक्तं क्षतबुद्धिसत्यं
मिषान्वितं पापसमन्वितं च ॥ २० ॥

ABCDEFGHIORSW

१६b °सम्यं S, °नित्यं D, °भाजं C १८c लांच्य° D 'युक्तं F १७d क्या°
D, नया° F १८b प्रसूते om. L मुकलत्र° DFS after १८b DF repeat
१७c-d १९a कामाश्रितो F १९b प्रसूते om. L बहुभोग° DF १९c
वित्तरिथरं S ° तनं L, °तमं F प्रशक्तं C १९d °भाजं S २०a देल्लगुरुः W
२०c °इृत° O °भक्तकं F, °भक्तं D २०d मित्रा° ABCILOW पापासमन्वितं om. DF

कामाश्रितो दैत्यगुरुः ससौरो
नरं प्रसूते बहुशत्रुताव्यम् ।
अभक्ष्यभक्षं परदाररक्तं
व्यपेतलज्जं परपोषकं च ॥ २१ ॥

एवं द्विकल्प्याः ॥

सूर्येन्दुभौमा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति रुजात्तदेहम् ।
लौह्यान्वितं कामनिपीडिताङ्गं
गुणैर्विहीनं वनिताजितं च ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्या यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सुतैर्विहीनम् ।
कुछीषु रक्तं कठिनस्वभावं
क्षमान्वितं भाग्यसमन्वितं च ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवाश्च कलत्रसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति रुजात्तदेहम् ।
रूचिंचलं कामपरं नृशंसं
कुपुण्यसेवानिरतं सदैव ॥ २४ ॥

सूर्येन्दुशुक्रा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विनष्टदारम् ।
इव्याप्रकोपार्जितभूरिवैर
विदेशभाजं गुरुभिर्विरुद्धम् ॥ २५ ॥

ABCDIORSW

21b प्रसूते om. L	21c अभक्ष° cod.	22c श्रमा° D	22d
वनितार्जितं F	23b प्रकुर्वति om. L	23d श्रमा° FRS	भाग° O
कान° C	24d कुपुण्य° S	25b प्रकुर्वति om. L	विनष्ट° BI
F, सप्ता° W			25c इण्णो°

सूर्येन्दुसौरा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति मतिप्रहीनम् ।
साधुप्रहीनं स्वल्लोकरकं
भण्डस्वभावं नयशास्त्रमुक्तम् ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्या यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति गतप्रभावम् ।
मोगैर्विमुक्तं परपाकरकं
पराश्रयं पापमर्ति सदैव ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति पराभिभूतम् ।
कुसंक्रतं दुःकृतकर्मरकं
निन्द्यं सतां सर्वजनैर्विहीनम् ॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्रा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विशिष्टहीनम् ।
गतघृणं पापमर्ति रुजाद्यं
विवेकविद्यारहितं सदैव ॥ २९ ॥

सूर्यारसौरा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कुरुपदेहम् ।
कुशीलदारं कुमर्ति कृतप्र
भयान्वितं कामतनुं नृशंसम् ॥ ३० ॥

ABCDIILORSW

26b-27a om. C 26b प्रकुर्वन्ति om. L मति°] विनिख्ति° W 26c

°प्रदीनं W खलु D °योक° A 26d षट° W, जड° L बहुशास्त्र° L 27b

प्रकुर्वन्ति om. L 27c विरक्तं L 28d निष्ठं B, नियं F 29b प्रकुर्वन्ति om.

L 30a=27a in BCL 30a सत्तमस्था W 30b प्रकुर्वन्ति om. L

नयेन हीनं W after 30b W adds: सन्तानहीने...बंधुवर्गं दैरं

धनव्ययं कातिभयं चिवादं

सूर्यारसौम्या यदि कामसंस्था (27a)

then follows 30b-d

कामस्थिताः सूर्यबुधामरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति कुबुद्धिभाजम् ।
भयान्वितं मृष्टजनैर्विमुक्तं
कृपाविहीनं निधनं कुचैलम् ॥ ३१ ॥

कामस्थिताः सूर्यबुधासुरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति खलेषु रक्तम् ।
सुनिर्घृणं चौर्यपरं कुदारं
विज्ञानहीनं कुधिया समेतम् ॥ ३२ ॥

कामस्थिताः सूर्यबुधार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति विरूपगात्रम् ।
सदातुरं कुत्सितदाररक्तं
सुकातरं रन्ध्रपरं खलं च ॥ ३३ ॥

कामस्थिताः सूर्यसुरेज्यशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति दयाविहीनम् ।
रोगानुरागं निजदारमुक्तं
कुसङ्गतं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ ३४ ॥

कामस्थिताः सूर्यसुरेज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति विरक्तदारम् ।
विरक्तपौरं गतमानसत्यं
दीनस्वभावं भयकातरं च ॥ ३५ ॥

ABCDIILORSW

31a सूर्यसुतामरेज्या S 31b-32a om. BCILW 31c सृष्ट० O, सुष्ट० F, सृष्ट० DR, सुष्ट० S 32a=31a in S 32b प्रकुर्वति om. L 32d-33d om. D 32d विद्या० CW °विहीनं CILW 33 om. BCILW 33b सदानुरक्तं F 33d रन्ध्रपरं om. O खलं च om. A 34a कामाश्रिताः LW
34b प्रकुर्वति om. L 34c °दाररक्तं F 35a कामाश्रिताः LW

कामाश्रिताः सूर्यसितार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति सुकामयुक्तम् ।
प्रभूतसौल्यं सुरतप्रगल्भं
जितेन्द्रियं दानवैः समेतम् ॥ ३६ ॥

कामाश्रिताश्वन्द्रकुजज्ञसंज्ञा
नरं प्रकुर्वन्ति कुरूपवेषम् ।
सुबुद्धिसन्दीनतमं नृशंसं
विनष्टदारं मतिवर्जितं च ॥ ३७ ॥

कामाश्रिताश्वन्द्रकुजामरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति हितं सुसत्यम् ।
विद्यधारं रणरागभाजं
धर्मान्वितं कामपरं सदैव ॥ ३८ ॥

कामाश्रिताश्वन्द्रकुजासुरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति कुवैलमुप्रम् ।
पराङ्मुखं साधुजनस्य नित्यं
सुनिष्ठुरं गहिंतसर्वकृत्यम् ॥ ३९ ॥

कामाश्रिताश्वन्द्रकुजार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति सुसाधुरक्तम् ।
मायाविहीनं श्रुतशास्त्ररक्तं
हितं गुरुणां प्रणतं सुराणाम् ॥ ४० ॥

ABCDLFIORSW

order in W : 37, 36 36a सर्यसुतार्कपुत्रा CIL 36b प्रकुर्वति om.
L, प्रसूते W 37a °कुजानृसंज्ञा RS, °कुजामरेज्या F, °कुजकुजज्ञा D 37b प्रकुर्वति
om. L 37c °संदान° AFIL, °दान° D 38b प्रकुर्वति om. L हितं om. F
सुसत्यं om. O 38c रणरंग° CD 38d धर्मान्वितं CD order in W : 39a
40b-d, 40a, 39b-d 40b प्रसूते W ससाधु° DI, सासाधु° W 40c श्रुति°
L 40d प्रणवं FR

कामाश्रिताश्नद्रबुधामरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति सुभोगभाजम् ।
विदग्धवाक्यं वनितास्वभीष्टं
शास्त्रानुरक्तं रणकोविदं च ॥ ४१ ॥

कामाश्रिताश्नद्रबुधासुरेज्या
नरं प्रकुर्वन्ति सुरेज्ययात्रम् ।
विशिष्टपुण्यं गुहतासमेतं
सुशीलचेष्टं विनयान्वितं च ॥ ४२ ॥

कामाश्रिताश्नद्रबुधार्कपुत्रा
नरं प्रकुर्वन्ति धरान्वितं च ।
प्रभृतकोशान्नचयैः समेतं
अद्वासमेतं तनयप्रधानम् ॥ ४३ ॥

कामाश्रिताश्नदसुरेज्यशुक्रा
नरं प्रकुर्वन्ति सुर्धर्मरक्तम् ।
स्त्रीणामभीष्टं भयवर्जिताङ्गं
गुणाधिकं कीर्तिसमन्वितं च ॥ ४४ ॥

कामाश्रिताश्नदसुरेज्यसौरा
नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रपूज्यम् ।
मन्त्रप्रधानं गजवाजिभाजं
जितेन्द्रियं तीर्थसमाश्रयं च ॥ ४५ ॥

ABCDEFGHIORSW

41b-42a cm. W 41b सुरोग° C 42 om. CO 42b प्रकुर्वति
om. L °मात्र्यं AI, °सात्र्यं DFRS 42d विशालचेष्टं D 43d अद्वासमेतं om.
LO 44c गुणवर्जिं CD 45b प्रकुर्वति om L 45c मंद्र° CD 45d
तीर्थश्रमाचयं L च om. A

चन्द्रासुरे ज्यार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति रत्नप्रगल्भम् ।
प्रभूतशास्त्रार्थविशिष्टबुद्धिं
गुणप्रधानं धनसंयुतं च ॥ ४६ ॥

भौमज्जीवा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति सतां सदोक्तम् ।
प्रभूतहर्ष्यं प्रणतारिपक्षं
क्षमासमेतं सुजनानुगं च ॥ ४७ ॥

भौमज्जशुक्रा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धनप्रधानम् ।
कृषीवलं पुण्यपरं प्रगल्भं
सुसंस्तुतं बन्दिभिरेव नित्यम् ॥ ४८ ॥

भौमज्जसौरा यदि कामसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति कदर्यताद्यम् ।
गतश्रियं मांसरतं सुनीत्रं
वधात्मकं कीर्तिविवर्जितं च ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजाः कलत्रे
नरं प्रसूतेऽतिविशालनेत्रम् ।
त्रपान्वितं कीर्तिसुखैः समेतं
प्रियापरं ब्राह्मणसंमतं च ॥ ५० ॥

ABCDEFGHIORSW

F	46b रति° C, रते S	46d गुरु° C	°प्रधानं धन° om.	D नय° L	°संकं
L	47b प्रकुर्वति om. L	47d °नुरां S,	°नुरकं W	48b प्रकुर्वति om.	
	48d भुस्तुशुतं D,	भुसंरक्तं W,	भुरक्तं L	49b प्रकुर्वति om. L	49c
	गताश्रियं C,	गताश्रितं W	49d वध्या° L	50a °मरेच्य° LW	50b प्रसूते
	om. L				
	पिविशाल° FR,	भुविशाल° S	50c कृपा° BW	50d प्रियावहं AFORS	

भौमामरेज्यार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति बहुप्रोषम् ।
 प्रभूत्वैरं विधिना विहीनं
 रोगादिताङ्गं खल्लोकभाजम् ॥ ५१ ॥

भौमासुरेज्यार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति शुभान्वितं च ।
 सुराज्यभृत्यं परपक्षहीनं
 नयान्वितं बान्धवपूजितं च ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजाः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति नृपप्रधानम् ।
 सुभूरिकोशं बहुसौख्ययुक्तं
 विशिष्टदारं जनवत्सलं च ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति यशोनिधानम् ।
 नानार्थास्त्रैः सदनैश्च युक्तं
 पुण्यप्रधानैकतरं जनानाम् ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति नरेन्द्रपूज्यम् ।
 जितारिपक्षं क्षितिवित्तलाभं
 सदा सुधर्मं प्रवरं विदधम् ॥ ५५ ॥

ABCDIILORSW

51b-52a om. L	51d रोगाहितांगं F	खलु C
52b प्रकुर्वति om. L	सुभतिसंज्ञं FRS	52d भयां° L
53d °बलभं CD	54 om. BW	54a=55a in D
54b यशोनिधारं F	54d पञ्च° IORS	°प्रधानं कितरं FRS
55b प्रकुर्वति om. L		

52a=55a in F
53a °मरेज्य° W
54b-55a om. L
55b-56a om. S

जीवासुरेजयार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति चतुष्पदाष्टम् ।
सत्यानुरक्तं बहुर्लिङ्गसत्यं
शीलान्वितं ब्राह्मणसंमतं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

सूर्येन्दुभौमेन्दुसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति हतप्रतापम् ।
गतधृणं पापकथानुरक्तं
वर्यथश्रमं मन्युसमन्वितं च ॥ ५७ ॥

सूर्येन्दुभौमामरपूजिनाङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्टम् ।
दयान्वितं भूरिकलत्रभाजं
प्रभूतपुत्रं सुहृदामभीष्टम् ॥ ५८ ॥

सूर्येन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
नरं प्रकुर्वन्ति कलत्रहीनम् ।
परापवादोत्सुकमल्पसौख्यं
सुनिष्ठुरं धर्मपराङ्गमुखं च ॥ ५९ ॥

सूर्येन्दुभौमार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति सुदुष्टदारम् ।
सन्तानहीनं विधनं नृशंसं
पुण्यैः प्रसुक्तं कृतकस्वभावम् ॥ ६० ॥

ABCDLFIORSW

56b प्रकुर्वते om. L 56c बहुर्लिङ्गं FRS 56d ब्राह्मणतत्परं FRS
57b प्रकुर्वति om. L 58b प्रकुर्वति om. L 59a = 58a in D 59b
om. L 59c °वादोत्सुकमल्पसत्यं FRS 60b प्रकुर्वति om. L °दाने S 60c
विधनं om. A, विधिनं BW 60d प्रसुक्तं cod.

सूर्येन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गाः

कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नानाकलत्रैः कृतकस्वभावैः

समन्वितं निन्द्यतमं सदैव ॥ ६१ ॥

सूर्येन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गाः

कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

सुकुष्ठभाजं कुकलत्रसंधैः

समन्वितं तीव्रतमं कफाढ्यम् ॥ ६२ ॥

सूर्येन्दुसौम्यार्कसुताः कलत्रे

नरं प्रकुर्वन्ति कुलोकरक्तम् ।

वेश्यापतिं पापमतिं कृतप्नं

पित्तार्दितं दुष्टमतिं विसंज्ञम् ॥ ६३ ॥

सूर्येन्दुजीवासुरपूजिताङ्गाः

कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

मलीमसं शाङ्कविहीनकृत्यं

विद्वेषरक्तं मतिवर्जितं च ॥ ६४ ॥

सूर्येन्दुजीवार्कसुताः कलत्रे

नरं प्रसुते स्वसुतैर्विहीनम् ।

बहानृतं शाङ्ककथानुरक्तं

कृशाङ्गयष्टि कलहप्रियं च ॥ ६५ ॥

ABCDIILORSW

61c °स्वभावं D

61d नेव° D, नष्ट° D

62b संजनयेति मर्त्य om. DL

62c सुकृष्ट° RSW सुकलत्र° W °सख्यैः B, °संस्थैः W

62d कटाङ्गं L 63c

कृतप्नं C 63d विसंज्ञं F, विसंधं corr. to विसंज्ञे R

64b संजनयेति मर्त्य om.

L 65b श्रुतै° LRW, श्रुते° F, त्रुतै° S

65c बहानृतं S, बहानृतं D,

बहापिनं L 65d °प्रहृष्टं FRS

सूर्येन्दुशुकार्कसुताः कलन्त्रे
नरं प्रकुर्वन्ति निशान्धमुग्रम् ।
वहुव्ययं हानियुतं गतस्वं
श्रुतप्रमुकं कुषिया समेतम् ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गाः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
व्यथाधिकं लाभसुखैर्विहीनं
सुनिर्दद्यं कामसमन्वितं च ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
कलन्त्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सदाश्रमं दुष्टरं कृशाङ्गं
कलन्त्रदोषादितमानसं च ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुताः कलन्त्रे
नरं प्रकुर्वन्ति कुरुपदारम् ।
दुश्चेष्टिसक्तगुरुपकोपं
प्रज्ञाविहीनं नियमैर्विहीनम् ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गाः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुनिर्धृणं कामकथानुरक्तं
मायापद्मं कामपरं कुविद्यम् ॥ ७० ॥

ABCDIILORSW

66c वहुव्ययं om. A °व्यथं FR, °व्य° BL 66d °प्रयुक्तं CD सुषिया
W, खिया F 67b-68a om. L 67b=68b in S 67b मर्त्यं om.
C 6;c व्यया° I 68a=67a in CDIW 68c दुष्टरं D 69c
दुश्चेष्टिा° I, दुश्चेष्टिा° C 69d °विहीनैर्नियमै° ABCFIOS 70b कामरिथताः RS
मर्त्यं om. D 70d °पदं CD, °परं ALW, °पद्मं FI कामपरं om. A, पानरतं FRS
कुविद्यं A

सूर्यारजीवार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति धिया विहीनम् ।
 विद्वेषितारं जनताविरुद्धं
 पैशुन्यरक्तं बहुदोषभाजम् ॥ ७१ ॥

सूर्यारशुकार्कसुताः कलत्रे
 नरं प्रकुर्वन्ति विहीनकोशम् ।
 व्यपेतलज्जं परुषस्वभावं
 पापग्रसिद्धं विरतं स्ववर्गे ॥ ७२ ॥

सूर्येन्दुपुत्रामरपूज्यशुकाः
 कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 ओजोविहीनं कृतकस्वभावं
 प्रियासिद्धं शत्रुपराजितं च ॥ ७३ ॥

सूर्येन्दुपुत्रामरपूज्यसौराः
 कलत्रसंख्या जनयन्ति मर्त्यम् ।
 व्यपेतबुद्धिं श्रुतशास्त्रहीनं
 दौर्माण्ययुक्तं कलहप्रियं च ॥ ७४ ॥

॥ ७५ ॥

सूर्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
 कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 चहुप्रकोपं परुषस्वभावं
 सुतार्थहीनं परवंचकं च ॥ ७६ ॥

ABCDIILORSW

७१c विद्वेषं FLRW जनिता० D ७२c °लज्जं D पुरुषं C ७२d
 °प्रवर्ते W विशं A श्वर्वर्गे BI ७३ om. F ७३a : सूर्येन्दुपुत्रशुका विनयेन मर्त्य
 W ७३b कामस्थिताः BRS संजनयंति मर्त्यं om. D ७४c क्षुति० L ७५
 om. cod. ७६a °मरेज्यं LW ७६c पुरुषं C ७६d सुतीर्थं W, स्वतीर्थं L

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा:
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
कर्षयाणवन्तं सुभगं मनोजं
प्रसन्नचित्तं प्रभुतासमेतम् ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गा:
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सुरूपदारं नयनाभिरामं
बहुप्रजं नीतिमन्त्रितं च ॥ ७८ ॥

चन्द्रारसौम्यार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति सुधीरचित्तम् ।
उदारचेष्टं सुधिया समेतं
सुसंस्तं देवगुरुद्विजानाम् ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा:
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
ईप्याविहीनं नियमेः समेतं
सुनिःस्पृहं धर्मपरं विद्यग्धम् ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति मनोजस्त्रपम् ।
स्त्रीवल्लभं चारुविशालनेत्रं
प्रियंवदं पार्थिवसंस्तं च ॥ ८१ ॥

ABCFILORSW

77b	कलत्रगाः FS	सजनयन्ति FRS	जनयन्ति मर्त्यं om.	C	77c	कन्याणचेष्टं
FRS	78 om. W	78b	जनयन्ति मर्त्यं om.	CD	79c	मथेतं A
80c om. W	79d	सुसंस्तं om. D	80b	मर्त्यं om. D	81c	चारविलासः

चन्द्रारशुकार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्टम् ।
सत्यानिवतं ज्ञातिरतं प्रगल्भं
भयेन हीनं सुनयं सुशीलम् ॥ ८२ ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूजिताङ्गाः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रियातिथिं धर्मपरं सुशीलं
प्रकर्षसत्यं गुरुवत्सलं च ॥ ८३ ॥

चन्द्रज्ञजीवार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्टम् ।
सुतानिवतं धर्मरुचिं प्रसन्नं
सुरूपदारं सुधिया समेतम् ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति विनीतवेषम् ।
विज्ञातकर्मणमतिप्रगल्भं
विधानदक्षं क्षतशत्रुपक्षम् ॥ ८५ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतलज्जं शुभदारभाजं
जितेन्द्रियं पापविमुक्तदेहम् ॥ ८६ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूजिताङ्गाः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
सम्पन्नभायं गुरुतासमेतं
नरेन्द्रतुल्यं शुभदं सुसत्यम् ॥ ८७ ॥

ABCDIILORSW

83 om. W	83b जनयति मर्त्यं	om. C	84d स्वरूपं L	85b
विहीनं F, विनिसं I	°शेषं CD	85c विद्योतं FRS	85d जितशत्रुं C	86a
°मरेज्यं SW	87 om. B	87a सौम्यं AO,	सौम्यं IW	

भौमज्जीवार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति महाकलत्रम् ।
धर्मध्वं सत्यसुखैः समेतं
प्रियानुकर्पं परमदेवं च ॥ ८८ ॥

भौमज्जुकार्कसुताः कलत्रे
नरं प्रकुर्वन्ति विशिष्टरक्तम् ।
भव्याकृतिं धन्यतमं सुरूपं
कुलप्रधानं विनयान्वितं च ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुप्रतापं प्रभुतावलाल्बं
सुसंस्तुताङ्गं गतपातकं च ॥ ९० ॥

भौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
विद्यधदारं रिपुभिर्विहीनं
रिपुप्रधानं सुनयं सदैव ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥
रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्याः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षीवं कुरुपं कुषिया समेतं
दरिद्रताल्बं कठिनस्वभावम् ॥ ९२ ॥

ABCDIILORSW

88c °मुखः I 88d °मदंकं DW 89c भया° F, भिष्या° S °कृतं CD
90a °मरेज्य° LSW 90b जनयन्ति मर्त्य om. C 90c-91b om. D 90c
प्रचुरावलाल्बं FRS 90d सुमं BCFR, शुभ° ILSW °कृतांगं LW 91a °मरेज्य°
LSW 91b जनयन्ति मर्त्य om. C

रवीन्दुभौमज्जसिता मनुष्यं
 कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 मन्दस्वभावं कफपीडिताङ्गं
 मतिप्रहीनं विकृतं कुदारम् ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्राः
 कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 कुपुत्रकन्याजनकं कृशाङ्गं
 यूकाकृतिं धर्मविहीनकृत्यम् ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्राः
 कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 स्त्रीचंचलं कामकथाप्रसक्तं
 भीरुम्बभावं बहुदोषभाजम् ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौराः
 कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तेजोविहीनं निकृतिप्रधानं
 प्रमादभाजं जनताविरुद्धम् ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौराः
 कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 ईर्ष्याधिकं कामनिपीडिताङ्गं
 विरुद्धदारं मतिवर्जितं च ॥ ९७ ॥

ABCDILORSW

order in D: ९४,९३ ९३b जनयंति मर्त्यं om. C ९३d मतिर्विहीनं
 C, प्रतिप्रहारी F, प्रतीप्रही �RS order in W: ९५,९४ ९४b=९६b in D
 ९४b जनयंति मर्त्यं om. C ९४c-९५b om. B ९४d मूका° LRSW, मूखा° F
 ९५b जनयंति मर्त्यं om. C ९५c °प्रसक्तं W, °नुरक्तं D ९६a=९७a in W
 ९६b=९५b in CW ९६b मर्त्यं om. D ९६c निकृत° F, विकृत° C
 °स्वभावं C ९७a=९६a in C ९७a °शुक्राः F ९७b=९५b in F
 ९७b संजनयंति मर्त्यं om. C

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्राः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
लज्जाविहीनं व्रतशास्त्रहीनं
परभिभूतं स्वजनैविहीनम् ॥ ९८ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौराः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
यशोविहीनं परवंचनोक्तं
प्रभूतशत्रुं परतर्कं च ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौराः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दुष्टाशर्यं यानविनाशनार्थं
हृदोगिणं गर्वसमन्वितं च ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौराः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दयाविहीनं परपाकपुष्टं
प्रसिद्धिहीनं कुकलत्रिणं च ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्राः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभाविहीनं विधनं विपुत्रं
कृतप्रचेष्टं परुषस्वभावम् ॥ १०२ ॥

ABCDEFGHIORSW

98b जनयति मर्त्य om. C	98c वरशास्त्र° W	98d om. D
98d विश्वदं S	99b = 100b in C	99b मर्त्य om. CD
99b °तर्कुक OR, °तकीके I	100a = 99a in I	100b °संस्थाः C मर्त्य om. C
पान° ORS, यानि° D	100d सदै° D	101c पाकपुष्टं I, विरमाककुष्टं F
प्रसिद्ध° CDORS, आसिद्ध° F	101c पाकपुष्टं I, विरमाककुष्टं F	101d
102c विधिनं B	102d °कष्टं पुरुष° I	102b मर्त्य om. C

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौराः
 कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 निर्लज्जमश्रोत्रियमिष्टपापं
 निसर्गदुष्टाशयमातुरं च ॥ १०३ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौराः
 कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 मूर्खप्रधानं प्रिययाल्पकृतं
 कुपुण्यरक्तं कुमर्तिं सदैव ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौराः
 कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विश्रीकमार्ति व्यसनैरुपेतं
 सुकातरं बान्धवनिन्दितं च ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौराः
 कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुदुष्टारं विनयेन हीनं
 सदा क्षुधार्ति मतिवर्जितं च ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्राः
 कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 दयासमेतं सुनयं सुसत्यं
 सतामभीष्टं सुकलत्रभाजम् ॥ १०७ ॥

ABCDIILORSW

103a=104a in L	103b-104b in L	103b	जनयंति मर्त्य om.
C	103c °मश्रोत्रयं CIO	103d °मासरं W	104a=103a in D
104b	मर्त्य om. C	105c विश्रीकमार्ति om. F	निःश्रीक° W, निश्रीक ILOS °मार्ति°
ABI	106a °सौम्या C	106b कलत्रगा C	जनयंति मर्त्य om. C
विजयेन O	106d सठ AC	क्षुधा° om. I	107b मर्त्य om. CD
108b om. BILW			107c-

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौराः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुधर्मरक्तं प्रमदास्वभीष्टं
विदधवाक्यं प्रभुतासमेतम् ॥ १०८ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौराः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षमान्वितं शीलधनं प्रशस्त-
मतिप्रगल्भं प्रियबान्धवं च ॥ १०९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौराः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तीर्थप्रसक्तं निरुजं विहीनं
दीर्घायुषं शास्त्रपरं सदैव ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौराः
कामाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरेन्द्रपूज्यं जितसर्वदुष्टं
प्रमादहीनं विविधोपचारैः ॥ १११ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौराः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विद्रेषहीनं प्रियधर्मकृत्यं
सुसंस्तुतं साधुजनेन नित्यम् ॥ ११२ ॥
एवं पंचविकल्पाः ॥

ABCDIILORSW

१०८b संजनयन्ति मर्त्य om. C १०९b = १०८b in F १०९c प्रशस्त-C,
प्रशस्त-L ११०b = १०९b in W ११०b मर्त्य om. CD १११b मर्त्य
om. CD १११c जितशत्रु^० D १११d प्रसाद^० W, प्रशाद^० L ११२a
पूजितांगाः L ११२b मर्त्य om. CDL ११२d बुर्सस्तुतं BLW

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक्राः
कलत्रगाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विहीनसत्यं विधनं रुजार्तं
नरेन्द्रपीडार्दितमानसं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यसौराः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रेष्यं प्रभूतारिजनैः कुचेलं
कुचैलमार्तं परवंचकं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्राः
कलत्रसंस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
रोगाभिभूतं जरया समेतं
सुदुष्टदारार्ततनुं सदैव ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्र—
शैनैश्वराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षेशाभिभूतं विनयप्रमुक्तं
क्षुधातदेहं भयसंयुतं च ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्र—
शैनैश्वराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निरर्थमस्तिग्निघमसौख्यभाजं
सुरौद्रकार्यं कृपणस्वभावम् ॥ ११७ ॥

ABCDIILORSW

113b संजनर्यति मर्त्य om. C मर्त्य om. L order in D : 114a-b,
115a-c जरया, 114c-115d 114a=113a in F 114b=113b in F
114b मर्त्य om. D 114c कुचेलं om. FS °जनं SW 115b जनयन्ति मर्त्य
om. CL 115c जडया R, जडता° FS, जदया B, सुदया° W, दयया L 116a
°शुक्राः FR 116b मर्त्य om. DL 116c °प्रयुक्तं CFL 117a °शुक्राः
FIR 117b मर्त्य om. DL 117c °मास्तिग्नि° ABCDILR

मूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक-
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कलत्रसंस्थाः परदाररक्तं
परभिभूतं मतिवर्जितं च ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक-
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कलत्रसंस्था नृपतिं मनोङ्गं
प्रभूतकोशं सततं प्रहणम् ॥ ११९ ॥

एवं पद्मिकलगः ॥

रवीन्दुभौमज्ञमुरेऽज्यशुक-
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पृथ्वीपतिं भूरियशः प्रतापं
सुधर्मरक्तं दृढवाक्यरक्तम् ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकलगः ॥

इति श्रीबृद्धयवने कामाश्रययोगाध्यायः

ABCD FILORSW

११८a °शुकाः FIR ११८b मर्त्य om. CDL ११८c-११९b om. ।
११९a °शुकाः FR ११९b मर्त्य om. CDL col. om. LW १२०a °शुकाः
FIR १२०b मर्त्य om. DL १२०c वृथी° C, वृश्वा° R, वृश्व° S १२०d
°वाक्यसंक्षेपं I, °वाक्यसंक्षेपं FRS col. सप्त° om. W chapter col. श्री° om.
FLRS सप्तमोऽन्यायः W

सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥

तीक्षणयुतिश्चन्द्रयुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते बहुरोगभाजम् ।
म्बल्पायुषं स्तिरधमर्ति प्रहृष्टं
व्यपेतलज्जं रणकातरं च ॥ १ ॥

तीक्षणयुतिभैःमयुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते रुधिराद्रदेहम् ।
लङ्घ्यानिवतं पापसमृद्धिरक्तं
विसंज्ञमोजोरहितं गतस्वम् ॥ २ ॥

तीक्षणयुतिः सौम्ययुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते कृतकम्बभावम् ।
परान्नपुष्टं परदेशभाजं
प्रतापहीनं विगताभिभूतम् ॥ ३ ॥

दिवाकरो जीवयुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते गतमानवित्तम् ।
सदा नृशंसं परदाररक्तं
सुदुष्टचित्तं मतिवर्जितं च ॥ ४ ॥

A B C D F I L O R S W

1b-2a om. A 1c रिन्ध° ।, मन्द° F 2b प्रसूते om.
L रुक्षि° B 'तेदेहं FRS, 'सिद्धेहं W 2c लौला° । 2d विसंग° । 3a
सोम° LW, सम्ब° S 'पातो F 3b-4a om. LW 3b कृतक° । 3d
'मुति FR 4b प्रसूते om. LS 'वित्तं OW 4d सुहृष्ट° ।

दिवाकरः शुक्रयुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते कुधनं कुरुपम् ।
कुदेशरक्तं कुनृशब्दयुक्तं
कुर्कमसेवानिरतं जितं च ॥ ५ ॥

दिवाकरः सौरयुतोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूतेऽतिकफ्रधानम् ।
वाताधिकं सत्यद्याविहीनं
नियं विदेशार्जनतत्परं च ॥ ६ ॥

चन्द्रोऽष्टमस्थः क्षितिजेन युक्तो
नरं प्रसूते विधनं विसंज्ञम् ।
रुजार्तदेहं गतमानबुद्धि
पराजिताङ्गं परतर्कं च ॥ ७ ॥

चन्द्रोऽष्टमस्थः शशिजेन युक्तो
नरं प्रसूते कुमर्ति व्यथार्तम् ।
क्षीवस्वभावं परवंचनोक्तं
महारुजार्तं कृपणस्वभावम् ॥ ८ ॥

जीवान्वितः शीतकरोऽष्टमस्थो
नरं प्रसूते गतपुण्यकृत्यम् ।
स्वल्पायुषं दीनतमं विमूढं
खंजं कुमित्रार्जनतत्परं च ॥ ९ ॥

ABCDEFGHIORSW

5a प्रश्युतो W	5b प्रसूते om. L	5c कुनृशब्दयुक्तं om. D
°युतं O, *रक्तं BCLW	5d युतं I after 5 W adds :	
	दिवाकर शुक्रयुतोऽष्टमस्थो (5a)	
	नरं प्रसूते कफवातयुक्तं	
	संतानकौद्यं बहुलप्रतापं	
	व्यापारलाभं महतीं प्रतिष्ठां	
6b प्रसूते om. L	7 om. D	7c गतपान° FRS
9b प्रसूते om. L	9d खंजं FR	7d नकुकं ALOR

शुक्रनिवतः शीतकरोऽष्टमस्थो
 नरं प्रसूते सुनृशंसभाजम् ।
 भयान्वितं पापमर्ति सुमन्युं
 परपत्रादे निरतं सदैव ॥ १० ॥

सौरान्वितः शीतकरोऽष्टमस्थो
 नरं प्रसूते कुतपेनुरक्तम् ।
 न्यर्थश्रमं सर्वसुखैर्विहीनं
 प्रशान्तदर्पं प्रमदानिरस्तम् ॥ ११ ॥

सौम्यान्वितो भूमिसुतोऽष्टमस्थो
 नरं प्रसूते गलगण्डभावम् ।
 अकालवृद्धं वनिताविहीनं
 कृतप्रताळ्यं सुनृशंसभावम् ॥ १२ ॥

जीवान्वितो भूमिसुतोऽष्टमस्थो
 नरं प्रसूते कुधनैः समेतम् ।
 विहीनवित्तं बहुशत्रुपक्षं
 पराजिताङ्गं कृपणस्वभावम् ॥ १३ ॥

शुक्रान्वितो भूमिसुतोऽष्टमस्थो
 नरं प्रसूते कृतकानुरक्तम् ।
 सत्येन हीनं च दयाविहीनं
 प्रतापहीनं जडतासमेतम् ॥ १४ ॥

ABCDIILORSW

10a=9a in L 10b-11a om. B 10b प्रसूते om. L सुवृष्टु^०
 D, कुनशंश^० F °भावं FLRSW 10c °मन्यं FL, °मनुं A 11b कृजना^० F
 11c व्यर्थ^० ABCDL 12b गनुगांड^० RS, तनुगांड^० F 13b प्रसूते om. L
 सुधनैः W 14b प्रसूते om. L कृपण^० W °स्वभावं FW 14c हीनं om. D
 च दयाविहीनं om. A °हतस्वं FR, °हतस्वं S 14d प्रतापहीनं om. D

सौरान्वितो भूमिसुतोऽष्टमस्थो
नं प्रसूते विकृतं विमुक्तम् ।
सुदुष्टदारं मतिवर्जिताङ्गं
गुणैर्विहीनं परदेशभाजम् ॥ १५ ॥

सौम्योऽष्टमस्थो गुरुणा प्रयुक्तो
नं प्रसूते गतवन्धुवर्गम् ।
विनष्टबुद्धिं परवचनैकं
कुसुङ्गतेनादितमानसं च ॥ १६ ॥

सौम्योऽष्टमस्थो भृगुणा समेतो
नं प्रसूते च सुरूपगात्रम् ।
नयेन हीनं परमानभाजं
परान्नरक्तं परसेवकं च ॥ १७ ॥

सौम्योऽष्टमस्थोऽक्षुतेन युक्तो
नं प्रसूते निरपत्रपाङ्गम् ।
जहाशिनं पापमनि कुचैलं
पैशुन्यरक्तं मतिवर्जितं च ॥ १८ ॥

जीवोऽष्टमस्थो भृगुणा प्रयुक्तो
नं प्रसूते बहुशत्रुवर्गम् ।
अकार्यवैरं रभसाविहीनं
स्वल्पप्रजं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ १९ ॥

ABCDEFGHIORSW

१५b प्रसूते om. L	वियुक्तं F, विपुत्रं RS	१६a गुरुणा S	१६b = १५b
in F	१६c विनिष्टं L, विनिष्टुरं W	१६c के—२९d कीर्तिविष्टं om. B	
१६d “संगमेनादित” FRS,	“संगमं निदित” W	१७a गुरुणा LW	१७b स्वस्त्रं L
१७c परपान्” FRS	१८b प्रसूते om. L	१८c “पत्रथांते CD	१८c “स्त्रिं LO,
“शये FRS	१९b प्रसूते om. L, प्रयुक्ते S		

जीवोऽष्टमस्थो रविपुत्रयुक्तो
नरं प्रसूते धनधान्यहीनम् ।
प्रभूतवैरान्वितमातुरं च
विद्वेषरक्तं नितरां नृशंसम् ॥ २० ॥

शुकोऽष्टमस्थो रविपुत्रयुक्तो
नरं प्रसूते परदारभाजम् ।
परान्नरक्तं परसेवयाद्यं
सदानृतं नीतिविवर्जितं च ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥
सूर्येन्दुभौमाष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति सत्याद्वज्ञैविमुक्तम् ।
निःश्रीकमुं गुणहीनमार्तं
बहुव्ययं कुत्सितसङ्गमं च ॥ २२ ॥

सूर्येन्दुसौम्याष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति दीनं कुधिया समेतम् ।
प्रभाविहीनं सुनिकृष्टसङ्गं
सदा कुशीलं सरुजं सपापम् ॥ २३ ॥

सूर्येन्दुजीवाष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति पापान्वितमिष्टदुष्टम् ।
वर्थश्रमं पानकथानुरक्तं
मित्रैर्निरस्तं कुकलत्रभाजम् ॥ २४ ॥

ABCDFIGLORSW

20b प्रसूते om. L • 21b प्रसूते om. L . 21c *सेवानादं W 21d
सदानृतं W 22a *भौमाष्टमे करोति मर्त्यं W 22b कुर्वन्यसत्या° S, कुर्तकमभ्या° F
शताव्यं जनैं W 22d °व्ययं FLR 23a=22a in W 23b शीनं]दुष्टा
D, मर्त्यं C 23c °संगं—24b °मिष्ट om. A 23d बुगपं DIW .. 24c
पापं C 24d °भागं I

सूर्येन्दुशुकाष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नाथै रहितं कुचेष्टम् ।
बहुप्रकोपं विनयेन हीनं
परान्नरक्तं परवंचकं च ॥ २५ ॥

सूर्येन्दुसौराष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति सत्यार्थसुतैर्विहीनम् ।
आलभ्यनिद्राव्यसनैरुपेतं
प्रतापहीनं भयसङ्कुलं च ॥ २६ ॥

सूर्यारसौभ्या जनयन्ति मर्त्यं
स्थानेऽष्टमे मित्रधनैर्विहीनम् ।
कुचैलमस्तिनग्धमनाथवन्तं
पानप्रियं प्रीतिविवर्जितं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवा जनयन्ति मर्त्यं
स्थानेऽष्टमे सत्ययशोविहीनम् ।
विशीलमार्त्यं कृपणस्वभावं
व्याधिकं कामनिषिडिताङ्गम् ॥ २८ ॥

सूर्यारशुकाष्टमगा मनुष्यं
कुर्वन्ति शौचप्रणयेन हीनम् ।
नितान्तमस्तिनग्धमुरुप्रभावं
भयाकुलं कीर्तिविवर्जितं च ॥ २९ ॥

॥ ३०-५८ ॥

ABCFILORSW

L २५b नाथं L २६b कुर्वति om. L २८c विशाल^० CDFIRW, विलास^०
L २९c °मार्सिनःष्ठ° । °शुरु° CDILW, °मरु° FO २९d प्रीति^० S ३०-५८
om. ABCDFILOSW, but I supplies App. I; ३०—LXVII १७d °ष्ठ om.
R एवे विविकल्पाः LW

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गाः
सदाष्टमस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
कुस्त्रीषु रक्तं कुसुतार्थभाजं
कुशीलमत्युग्रगुरुप्रदुष्टम् । ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता मनुष्यं
मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रजाविहीनं कुपतिं कुरूपं
पराभिभूतं मतिवर्जितं च ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सदाष्टमस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
विद्वधताहीनमतिं क्षुधाते
विहीनलज्जं जयवर्जितं च ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
सदाष्टमस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
दूतप्रियं निर्वनमल्पसत्यं
विदेशभाजं जनतातिगं च ॥ ६२ ॥

रवीन्दुसौम्यार्कसुता मनुष्यं
मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
व्यपेतभोगं गुरुभिर्निरस्तं
विसंस्थुलाङ्गं लघुतासमेतम् ॥ ६३ ॥

ABCDLFIORSW

59b सत्तमस्था L 59c-61b om. B 59c F ends with कुस्त्री
•भावं DILW 60b=59b in AC 60b रिक्षाश्रिताः S 60c कुरूपं—
61b जनयति om. I 61a=59a in DLOW 61b-62a om. S 61c
भूतार्तं C 61d भयवर्जितं ACW 62a=61a in D 62c °सत्यं D,
°सत्यं AC 63b=62b in AC 63b नित्यं BIW 63c °गं—LXX
8c °स्य om. O 63d विसंचु° A, विसंस्थ° CD, विसंचु° BLW, विसंस्थ° I

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गाः
सदाष्टमस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
क्रियाविहीनं परकर्मसक्तं
सुनिर्वृणं साधुपराङ्गमुखं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कुता मनुष्यं
मृत्युस्थिताः संजनयन्ति रूक्षम् ।
क्षतप्रतापं मतिविच्छीनं
सदातुरं कातरमार्तिभाजम् ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुकार्कुता मनुष्यं
सदा प्रकर्वन्ति हि मृत्युसंस्थाः ।
मुदुष्टवाक्यं बहुपापरक्तं
नीचानुगं शत्रुभिरर्दितं च ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौभ्यामरपूजिताङ्गाः
सदाष्टमस्था जनयन्ति मर्त्यम् ।
कष्टप्रियं दीसिविहीनकायं
विहीनदारं रतपीडिताङ्गम् ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौभ्यासुरपूजिताङ्गा
मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मातापितृभ्यां प्रविमुक्तगार्तं
सत्यप्रमुक्तं जडतासमेतम् ॥ ६८ ॥

ABCDILSW

64 om. D 64c हिया S, दया° AC 65b मृत्युस्थित° om. AC
मर्त्य W 65c क्षित° AC 65d °मार्त° L 66d नीचानुरक्तं C 67c.
कष्टप्रियं S दंत° W, वित्त° L °कायं om. W, °कार्य AB CD IL 67d रति° CL
68a=67a in W 68d=67c in C 68d °प्रयुक्तं DIW, °युक्तं AB जनता° D.

सूर्यारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
 मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 लौल्यात्मकं द्रोहपरं कुमित्रं
 त्रिपाविहीनं धनवर्जितं च ॥ ६९ ॥

॥ ७०-७२ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूर्जिताङ्गा ।
 मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 मूर्खं कृतन्नं जडतासमेतं
 सुनिष्टुरं पापमर्तिं सदैव ॥ ७३ ॥

सूर्यज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं
 मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 मुकातरं कामनिषीडिताङ्गं
 खलस्वभावं कुधनैः समेतम् ॥ ७४ ॥

॥ ७५-१२० ॥

इति श्रीषृद्धयवने मृत्युस्थानाश्रययोगाध्यायः ॥]

ABCDILSW

69b मर्त्य om. L 69d क्या^० D 70-72 om. cod. 73b
 संजनयनि मर्त्य om. L 74b मर्त्य om. L 74d रवल्प^० D after 74 B
 adds : अत्र तृतीने; D : चतुर्विकल्पाः; L : अत्र ब्रुतिररित; and S : सूर्यज्ञशुक्राक्ष यदा समेता
 and 74b-d 75-120 om. cod, but I supplies App. II and w
 App. III

अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥

धर्माश्रितस्तीक्षणकरः सचन्द्रो
 नरं प्रसूते विनयप्रधानम् ।
 महामनुष्यं प्रचुरप्रतापं
 सताममीष्टं नयकोविदं च ॥ १ ॥
 धर्माश्रितस्तीक्षणकरः सभौमो
 नरं प्रसूते प्रथिताभिमानम् ।
 जितारिपक्षं क्षतदोषरक्तं
 प्रभासमेतं नयकोविदं च ॥ २ ॥
 धर्माश्रितस्तीक्षणकरः ससौम्यो
 नरं प्रसूते विध्या समेतम् ।
 सुतेन युक्तं विदुषाममीष्टं
 प्रभूतमित्रं सुतरां सुसत्यम् ॥ ३ ॥
 धर्माश्रितस्तीक्षणकरः सजीवो
 नरं प्रसूते द्विजदेवरक्तम् ।
 प्रभूतवित्तं विनयेन युक्तं
 सुरूपगात्रं प्रणतारिपक्षम् ॥ ४ ॥
 शुक्रान्वितस्तीक्षणकरश्च धर्मे
 नरं प्रसूते गुरुतासमेतम् ।
 स्वभावशङ्कं सुधिया समेतं
 विल्यातकीर्ति बहुसौहृदं च ॥ ५ ॥
 सौरान्वितो धर्मगतो दिनेशो
 नरं प्रसूते धनबुद्धिभाजम् ।
 सुसंस्तुतं भूरिकलत्रभाजं
 विशेषभाजं जितशत्रुवर्गम् ॥ ६ ॥

ABCDILSW

2a = 3a in D 3b प्रसूते om. L विध्या cod. 3c हीनं L °मनिष्ठं
 W 4b प्रसूते om. L 4d स्वरूप° L 5b प्रसूते om. L 5c °शुद्धिं
 W order in A : 5c शु०, 6b °द्विभाजं—7b श्रुतार्थ्यु०, 5c °विद्या—6b धनशु०,
 7b °के० 5d विल्याति० D 6b प्रसूते om. L 6c °कलत्रसौष्यं S

भौमान्वितः शीतकरश्च धर्मे
श्रुतार्थयुक्तं जनयेन्मनुष्यम् ।
महाधनं नीतिपरं प्रगल्भं
मिष्टान्नपानान्वितमोजसाद्यम् ॥ ७ ॥

सौम्यान्वितः शीतकरश्च धर्मे
नरं प्रसूते सुतसौख्यभाजम् ।
जितेन्द्रियं धर्मपरं प्रशस्तं
नृपत्रियं बान्धवपूजितं च ॥ ८ ॥

जीवान्वितः शीतकरश्च धर्मे
नरं प्रसूतेऽतिधनं प्रगल्भम् ।
मोगप्रियं शौर्ययुतं कृतज्ञं
शास्त्रानुरक्तं बहुबुद्धिभाजम् ॥ ९ ॥

धर्माश्रितः शीतकरः सशुको
नरं प्रसूते महतामभीष्टम् ।
वन्द्यं श्रुताद्यं प्रभया समेतं
सदानुरक्तं निजवान्धवानाम् ॥ १० ॥

मन्दान्वितो धर्मगतः शशाङ्को
नरं प्रसूते व्रतदानरक्तम् ।
सतामभीष्टं बहुपुत्रदारं
नरेन्द्रपूज्यं धनिनं श्रुतज्ञम् ॥ ११ ॥

ABCDILSW

७d °पानाभिन्वितोज्ज' A, 'यान्वितमोज' BW 8b सुत° om. BW 9c
कृतज्ञं D 10a धर्मान्वितः ABCDILW 10c सुताद्यं DW 11d धनिनं D
कृतज्ञं L

धर्माश्रितो भूतनयः स्सौम्यो
नरं प्रसूते बहुभूत्यर्वग्म् ।
कलत्रसौस्यान्वितमुस्यपुत्रं
प्रसन्नवाक्यं कृतकैर्विहीनम् ॥ १२ ॥

धर्माश्रितो भूतनयः सजीवो
नरं प्रसूते गुणवर्गभाजम् ।
महाप्रसादं द्विजदेवभक्तं
कृषीबलं नीतिसमन्वितं च ॥ १३ ॥

धर्माश्रितो भूतनयः सशुको
नरं प्रसूतेऽतिथिपूजयोक्तम् ।
मुरुपदेहं नयनाभिरामं
कुलप्रधानं नियमैः समेतम् ॥ १४ ॥

धर्माश्रितो भूतनयः ससौरो
नरं प्रसूते व्यसनैर्विहीनम् ।
सत्यार्जने तत्परमेकवीरं
सदानुरक्तं निजवान्धवानाम् ॥ १५ ॥

जीवान्वितः सोमसुतश्च धर्मे
नरं प्रसूते स्थिरबुद्धिमिष्टम् ।
कृषप्रधानं सततं मुशीलम् ॥ १६ ॥

धर्माश्रितः सोमसुतः सशुको
नरं प्रसूते भृतकैः समेतम् ।
सुपुण्यभाजं विहिताभिमानं
प्रभूतमित्रं वनितामभीष्टम् ॥ १७ ॥

ABCDILSW

12b-13a om. D 12b प्रसूते om. L 12d कृतकैः C 13-14
om. I 14a=13a in S 14a धर्मान्वितो ABLW 15a धर्मान्वितो L
15b प्रसूते om. L 16a वीर्ये L 16c श्रुतिः D 17b प्रसूते om. L
भूतकैः B

धर्माश्रितः सोमसुतः ससौरो
 नरं प्रसूते सुभगं मनोजम् ।
 सुभूमिभाजं सुधियाक्षभाजं
 महाधनं पार्थिववल्लभं च ॥ १८ ॥

धर्माश्रितो देवगुरुः सशुको
 नरं प्रसूतेऽर्थयशोनिधानम् ।
 सुपुत्ररक्तं विभवैः समेतं
 मायाविहीनं सुतवल्लभं च ॥ १९ ॥

धर्माश्रितो देवगुरुः ससौरो
 नरं प्रसूते प्रभुतासमेतम् ।
 गीतप्रियं धर्मपरं सुशीलं
 हितं सदा साधुविचेष्टितानाम् ॥ २० ॥

धर्माश्रितो दैत्यगुरुः ससौरो
 नरं प्रसूते बहुपृण्यभाजम् ।
 विद्याधिकं कीर्तिपरं प्रगल्भं
 प्रशान्तचित्तं जनवल्लभं च ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥

धर्माश्रिता भास्करचन्द्रभौमा
 नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्टम् ।
 पुण्यप्रियं शास्त्रकथानुरक्तं
 सुनिर्मलाङ्गं गुणरक्तचित्तम् ॥ २२ ॥

ABCDILSW

18b प्रसूते om. L	20a धर्माश्रितो ABDILW	20b प्रसूते om.
AL प्रभुजा० S	20d तदा C	21d सुशांतिवित्तं W
22d गण० B	21b प्रसूते om. L	

रवीन्दुसौम्या जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रिताः सत्यपरं मनोज्ञम् ।
विशालनेत्रं विभुतासमेतं
प्रसन्नमूर्तिं सुतवल्लभं च ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवा जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रिता धर्मविधानदक्षम् ।
विद्याप्रियं पापकथाविरक्तं
सत्याविकं कामविवर्जितं च ॥ २४ ॥

रवीन्दुशुक्रा जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रितास्तीर्थकथानुरक्तम् ।
नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थहीनं
चौरस्वभावं व्यथया समेतम् ॥ २५ ॥

रवीन्दुसौरा जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रिता धर्मकथानुरक्तम् ।
हितं गुरुणां नियमैरुपेतं
सतामभीष्टं श्रुतलालसं च ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्या जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रिताः पापरतं नृशंसम् ।
सत्येन हीनं कुधिया समेतं
परान्नरक्तं परसेवकं च ॥ २७ ॥

सूर्यारजीवा जनयन्ति मर्त्ये
धर्माश्रिता धर्मेबहिःकृतं च ।
चारित्रहीनं कुकलत्रभाजं
सदा विरक्तं निजबान्धवानाम् ॥ २८ ॥

ABCDILSW

order in DS : 24a, 25b-d, 25a, 24b-d 24c कामकथा° S °नुरक्त
 L 25b °स्तीक्ष्ण° S 26a=23a in ABCDILW 26b कर्म° L order
 in D : 28a, 29b-d, 29a, 28b-d 28b धर्माश्रिता om. A °बहिच्छ्रृतं W

सूर्यारशुका जनयन्ति मर्त्यं
धर्माश्रिता धर्मविवर्जिताङ्गम् ।
गुणेविहीनं विविधोपचारं
चारित्रहीनं मतिवर्जितं च ॥ २९ ॥

सूर्यरसौरा जनयन्ति मर्त्यं
पुत्रैविहीनं गतयौवनं च ।
पापानुरक्तं प्रवलं कुचैलं
महाव्ययं धर्मविहीनकृत्यम् ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवा यदि धर्मसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति धनैः समेनम् ।
प्रभूतमित्रं प्रणतं द्विजानां
सुबुद्धिभाजं नयकोविदं च ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुका यदि धर्मसंस्था
नरं प्रकुर्वन्ति विहीनवाक्यम् ।
सत्यान्वितं धर्मपरं कृतज्ञं
जितेन्द्रियं पापपराङ्गुखं च ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौरा यदि धर्मसंस्थाः
कृषीवलं धर्मपरं सदैव ।
सुकान्तियुक्तं बलसंप्रयुक्तं
विशालनेत्रं नयकोविदं च ॥ ३३ ॥

सूर्यमरेज्याभृगुजा मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गुणप्रभानं धनधान्यभाजं
महामनुष्यं सुभगं सदैव ॥ ३४ ॥

ABCDILSW

30b गतशोक्तनं W 32c कृतज्ञं B 34a °मरेज्य° DLSW 34a
°भृगुजा—34d °मनुष्य° om. D

सूर्यामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विदेशरक्तं बहुसार्थवाहं
 व्यथाधिकं कामविवर्जितं च ॥ ३५ ॥
 सूर्यसुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विरक्तपौरं विनयेन हीनं
 निसर्गपापं विकृनानुकारम् ॥ ३६ ॥
 चन्द्रारसौम्या जनयन्ति मर्त्यं
 धर्माश्रिताः सत्ययशोर्थभाजम् ।
 प्रसिद्धमोजः सहितं विधिज्ञं
 महाप्रभावं गुरुतासमेतम् ॥ ३७ ॥
 चन्द्रारजीवा यदि धर्मसंस्थाः
 कुर्वन्ति मर्त्यं सुतसौम्ययुक्तम् ।
 मित्रानुरक्तं सुविद्या समेतं
 जितेन्द्रियं बान्धवसंमतं च ॥ ३८ ॥
 चन्द्रारशुक्रा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति वरावभाजम् ।
 सत्यान्वितं शौचदयासमेतं
 नरेन्द्रपूज्यं वरभोगभाजम् ॥ ३९ ॥
 चन्द्रारसौरा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति जनानुरक्तम् ।
 लज्जाधिकं कामविवर्जिताङ्गं
 गुणप्रधानं नृपसंमतं च ॥ ४० ॥

ABCDILSW

order in W : 36a, 37b, 37c प्रसिद्धमोजो°, 36c विनयेन हीनं, 36d-
 37d 36a=35a in CILW 36d विसर्ग° S 37c विष्णु D, विंशं C
 37d मृतिप्र° CD 39a °संख्या C 39d नरस्य पूज्यं W, जितेन्द्रियेभ्यं L 40a
 °सौम्या D 40d °शंखितं S, °तासतं W

चन्द्रज्ञजीवा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विदग्धभाजम् ।
 विशिष्टरक्तं कृपया समेतं
 सुतार्थ्युक्तं विधिना समेतम् ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुका यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुरूपमुग्रम् ।
 विशालकीर्ति नयनाभिरामं
 सदा प्रियं ब्राह्मणतर्ककानाम् ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौरा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सतामभीष्मम् ।
 सुधीसुभाजं जितशत्रुवर्गं
 गुणाधिकं कीर्तिसमन्वितं च ॥ ४३ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 कुर्वन्ति कीर्त्या सहितं सुधर्मम् ।
 नयप्रधानं व्यसनैर्विमुक्तं
 प्रसिद्धकर्माणमलोद्धुपं च ॥ ४४ ॥

चन्द्रामरेज्याक्षसुता मनुष्यं
 कुर्वन्ति धर्मे सुतरां नयज्ञम् ।
 प्रतापभाजं सुतरां प्रसिद्धं
 प्रभूतकोशं सुतसंयुतं च ॥ ४५ ॥

ABCDILSW

41a = 43a in W	41d सुरीर्थ° L	विधिसा L, corr. to विधिना L2
42 om. BCILW	42d °तकुकाना A, °संमतं च	4,c सुखा° L, सुख° B
44a °मरेज्य° LSW	44c विनय° CL	45b सुखरा I
		45d श्रुत° S

चन्द्रासुरेज्यार्कसुता मनोऽं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रज्ञाधिकं क्रोधविवर्जिताऽङ्गं
 प्रभासमेतं प्रथिताभिमानम् ॥ ४६ ॥
 भौमज्जीवा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति धनप्रधानम् ।
 हितं गुरुणां नयधर्मयुक्तं
 श्रुताधिकं बान्धववर्जितं च ॥ ४७ ॥
 भौमज्जशुका यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति धिया समेतम् ।
 सुतार्थसौख्यविविधैः समेतं
 क्षमानिवतं कामपराह्ममुखं च ॥ ४८ ॥
 भौमज्जसौरा यदि धर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति दयासमेतम् ।
 तीर्थानुरक्तं प्रचुरान्नपानं
 सत्यानुरक्तं सुमतिं सदैव ॥ ४९ ॥
 भौमामरेज्याभृगुजा मनोऽं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुप्रतापं प्रथिताभिमानं
 श्रुतानुरक्तं बहुधर्मभाजम् ॥ ५० ॥
 भौमामरेज्यार्कसुता मनोऽं
 धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 रुजाविहीनं सुधनं सुशीलं
 कृपासमेतं भयवर्जितं च ॥ ५१ ॥

ABCDILSW

46a मनुष्यं S 46b मर्त्य om. L 46c °वर्जितं च D 48b-49a
 om. W 48b=49b in CD 48c °सोख्यैं C, °युक्तैं L 49a=48a
 in BCIL 49a °सौरा om. A 49b प्रकुर्वन्ति om. L 49d सत्यान्न°
 cod. order in W: 51, 50 50a °मरेज्य° LSW 50b नित्यं S 51a
 मनुष्यं S 51b धर्माश्रिताः SW नित्यं S 51d भव° S

भौमासुरेज्यार्कसुता मनोज्ञं

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

प्रभूतकोशं गजवाजिभाजं

जितेन्द्रियं शौर्यसमन्वितं च ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजा मनोज्ञं

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

धराधिनाथं प्रणतारिपक्षं

हस्त्यश्वयानैर्विविधैः समेतम् ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कसुता मनोज्ञं

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

असद्वायं राजपरं कृतञ्च

जनैर्विमुक्तं श्रियसाध्वसं च ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं

धर्माश्रिताः संजनयन्ति धीरम् ।

सङ्घ्रामरक्तं घृणया समेतं

बहुप्रजं सत्ययशोविधानम् ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं

धर्माश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।

उदारचितं प्रणतं सुरूपं

प्रसिद्धभाजं सुतवल्लभं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

ABCDILSW

52a=51a in ABCILW 5.a मनुष्यं S 52c °कोणं BW, को L
 52d रूपसमन्वितं S order in D : 54.53 53a=54a in BCILW 53a
 मनुष्यं S 54a मनुष्यं S, मनोरमं B 54b नित्यं S 54c कृतज्ञं C 54d
 °साहस्रं C 55a=54a in L 55b मर्त्यं CL 56b कामं ABCDILW
 56c-d om. S 56c सरूपं BCIW, स्वरूपं DL 56d प्रसिद्धि° W

रवीन्दुभौमेन्दुसुता मनोजं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
व्रताश्रितं धर्मपरं प्रसिद्धं
हुताशभक्तं प्रियबान्धवं च ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रुजाविहीनं सुधनं सुशीलं
प्रतापहीनं परदाररक्तम् ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तेजोविहीनं श्रुतधर्महीनं
निरस्तलज्जं परतर्कं च ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मतिप्रहीनं जडतासमेतं
सन्तानहीनं बहुमन्युयुक्तम् ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतपुत्रं बहुवित्तभाजं
कृषीबलं पार्थिववल्लभं च ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुप्रतापं यशसा समेतं
निधानभाजं जनवल्लभं च ॥ ६२ ॥

ABCDILSW

57a मनुष्यं S 57b मर्यं om. C 57c व्रतोच्छ्रुतं W, व्रतान्वितं S
58b धर्माश्रिताः L सजनयन्ति मर्त्यं om. C 59b मर्यं om. L 59d °तकुके
L 60b मर्यं om. C, निन्यं BIW 61b संजनयन्ति मर्यं om. C 62b मर्यं
om. C

रवीन्दुसौम्यार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 गीतप्रियं पापकथाविरक्तं
 प्रसिद्धकर्मणिमलोलुपं च ॥ ६३ ॥

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा
 धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुश्रुतं तीर्थपरं सुधर्मं
 महाधनं नीतिविशारदं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 नानाधनैः संयुतमिष्टधर्मं
 प्रधानकृत्यं जनशंसितं च ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 सतामभीष्टं सुनयेन युक्तं
 बहुप्रजं मानसमन्वितं च ॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 क्षतारिपक्षं विभुतामभेतं
 सुयानवस्थाभरणैरुपेतम् ॥ ६७ ॥

ABCDILSW

63b मर्त्य BDW 64b मर्त्य om. CL 64c बहुश्रुतं] महाधने D
 65b नित्यं om. C, मर्त्य DLS 65d °संशितं S, °संभरं L 66b नित्यं om.
 C, मर्त्य DLSW 67b धर्मस्थिताः C संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. D
 67d रुपेतं—68a सूर्यारसौ° om. A 67d समेतं SW, सुषेतं B

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
हैविंहीनं कृतकस्वभावं
सुनिर्वृणं विप्रपराङ्मुखं च ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
बहुप्रसादं प्रियहृदयवाक्यं
सुतार्थ्यानैर्विविषैः समेतम् ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
गुणानुरक्तं प्रियसाधुकृत्यं
विनीतदारं बहुसौहृदं च ॥ ७० ॥

सूर्यारजीवार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
स्थिरस्वभावं विगतारिपक्षं
कृतज्ञमुत्साहिनमोजसाढ्यम् ॥ ७१ ॥

सूर्यारशुक्रार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
वित्तश्रियं पापकथानुरक्तं
तृष्णाधिकं कामनिपीडितं च ॥ ७२ ॥

ABCDILSW

68a=67a in BCILW 68b संजनयंति मर्त्य om. CD order in W : 69a-b, 70c-d, 69c-d, 70a-b 69b संजनयंति नित्यं om. CD मर्त्य LS 69c *प्रतापं D 70b संजनयंति नित्यं om. D संजनयंति om. C नित्यं om. L, मर्त्य S 71b संजनयंति नित्यं om. D संजनयंति om. C नित्यं om. L 72a=74a in D 72b संजनयंति om. C नित्यं om. L 72c *जियं AS, *नियं W, *ऋं L 72d *पीडितागं CLS

सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 क्षमान्वितं सत्यदयासमेतं
 विचित्रवाक्यं भयवर्जिताङ्गम् ॥ ७३ ॥

सूर्यज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 चलस्वभावं परदाररक्तं
 सुनिर्धृणं बान्धवदृष्टिं च ॥ ७४ ॥

सूर्यज्ञशुकर्कसुता मनुष्यं
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 लौल्यात्मकं कामकथासु दक्षं
 सुकष्टभाजं जडतासमेतम् ॥ ७५ ॥

सूर्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कल्याणकर्मणमुदारवाक्यं
 नृपाज्ञयाधिष्ठितमुग्रवीर्यम् ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा
 धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रियातिथिं बुद्धिजैः समेतं
 कुलप्रधानं नयसंयुतं च ॥ ७७ ॥

॥ ७८ ॥

ABCDILSW

73b संजनयंति मर्त्य om. CD मर्त्य om. L 74b संजनयंति नित्यं om. C
 नित्यं om. L, मर्त्य W 74c बलं L 74d हृषिं A 75b संजनयंति नित्यं
 om. C नित्यं om. L 75c लोभात्मकं W 76a °मरेज्य° LSW 76b-
 संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 77b संजनयंति मर्त्यं om. C मर्त्य om. L
 78 om. cod.

चन्द्रारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सुबाहुवक्त्रं नयनाभिरामं
बहुश्रुतं पार्थिववल्लभं च ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुप्रजं पार्थिवकृत्यदक्षं
तीर्थानुरक्तं बहुशास्त्रदक्षम् ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
गुणप्रियं पार्थिवमानभाजं
जितेन्द्रियं धर्मविशारदं च ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुक्रार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
यशोन्निवतं धर्मपरं प्रगल्भं
विद्याधिकं पार्थिवमानपुष्टम् ॥ ८२ ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
महानरेन्द्रं विजितारिपक्षं
हस्त्यश्वकोशैर्विविधैः समेतम् ॥ ८३ ॥

ABCDILSW

79b संजनयंति om. C	79c बुधाहुनेत्रं L	80b संजनयंति om. C
मर्त्यं om. L	81b संजनयंति om. C	मर्त्यं W
82b संजनयंति om. C	नित्यं om. L	82d °मानदुष्टं S
83a °पूजिताश्वं W	83b संजनयंति मर्त्यं om. D	83 om. I
हस्त्यादि° W		83d

चन्द्रज्जीवार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
उदारचेष्टं प्रियसाधुकृत्यं
विचक्षणं धर्मसंति सदैव ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्जशुकार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
प्रियात्मकं साधुसमागमोक्तं
मायाप्रधानं सुविचक्षणं च ॥ ८५ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
देवद्विजाराधनतत्परं च
प्रसिद्धभाजं विजितेन्द्रियं च ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
लज्जाधिकं सत्यदयासमेतं
भयेन हीनं गुणलालसं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सुतार्थभौगैर्विविधैः समेतं
सुरम्यगात्रं जनसंमतं च ॥ ८८ ॥

ABCDILSW

84b संजनयन्ति नित्यं om. D संजनयन्ति cm. C नित्यं om. L, मर्त्यं W
85b-86a om. D 85b मर्त्यं W 86a °मरेज्य° LSW 86b संजनयन्ति
मर्त्यं om. C 86d प्रसिद्धि° W °भावं C 87b संजनयन्ति om. C मर्त्यं om.
L 87d हीनं om. LW 88b संजनयन्ति om. C नित्यं om. L, मर्त्यं BSW
86c-89b om. D 88d °रम्य°-89c गीतानु° om. A

भौमज्जशुकार्कसुता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गीतानुरक्तं विविधोपचारं
चारित्रभाजं सुनयात्मकं च ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विज्ञानरक्तं विभुतासमेतं
दानात्मकं पापविवर्जितं च ॥ ९० ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विज्ञानविद्यागमशास्त्रलुब्धं
विचक्षणं क्षान्तिसमन्वितं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥
रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्या

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नीरोगदेहं विधिना समेतं
सुरूपगात्रं प्रभया समेतम् ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्जसिता मनुष्यं
धर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
नानर्थशास्त्रैः सुजनैः समेतं
धनान्वितं बान्धवसंमतं च ॥ ९३ ॥

ABCDILSW

89b संजनयंति om. C मर्त्यं om. L, नित्यं CIS 89c °चारं om. A,
चौरैः W 90a °भरेज्य° S °भरेज्यार्कसुतश्च शुको BCDILW 90b संजनयंति
om. C मर्त्यं om. DL, नित्यं C 90c जिज्ञानु° S, विवान° BW, विचार° L
91a °भरेज्य° LSW 91b धर्मस्थिताः L संजनयंति om. C मर्त्यं om. L, नित्यं
C 91d स्वाति° W 92b संजनयंति मर्त्यं om. D संजनयंति om. C नित्यं
C 92c-93d om. C 92d-;4c om. I 92d स्वरूप° L 93a
°झुरारिपूज्या D 93b मर्त्यं DSW 93d बान्धवसंमतं om. A

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्रा
धर्मश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विज्ञानविदं सुविशालकीर्ति
सुरूपदेहं नयकोविदं च ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विप्रप्रियं धर्मपरं सुशीलं
प्रभूतवित्तं भयवर्जितं च ॥ ९५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा
धर्मश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
उदारचित्तं प्रियया समेतं
महामनुष्यं दृढसौहृदं च ॥ ९६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्रद्धान्वितं दानरतं प्रसन्नं
विशुद्धकर्मणमलोङ्गं च ॥ ९७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दृढप्रतापं मतिहीनमुग्रं
श्रुतव्यपेतं विनयातिगं च ॥ ९८ ॥

ABCDILSW

94a = 92a in D 94b संजनयंति मर्त्य om. CD 94c विद्यात् S
सुविलाशः L 94d स्वरूपः L °देयं D नृप° I 95b संजनयंति मर्त्य om. C
मर्त्य om. L 95c-97b om. BLW 95c-96b om. ACDI 96c
प्रियता° S, प्रभया D 96d महा° om. I 97b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य
om. D 98b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मातापितृभ्यां प्रणतं सुरूपं
महाधनं ब्राह्मणसंमतं च ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
त्रतानुरक्तं स्वकुलप्रधानं
नीरोगदेहं जनसंमतं च ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानार्थभाजं वनितास्वभीषं
धर्मध्वजं कीर्तिसमन्वितं च ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विभूतिभाजं सुधिया समेतं
प्रभूतमित्रं जितशत्रुपक्षम् ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृतज्ञमुत्साहिनमिष्टधर्मं
मतिप्रधानं नयनाभिरामम् ॥ १०३ ॥

ABCDILSW

95b संजनयंति मर्त्यं om. CD मर्त्यं om. L 99c स्वरूपं L order in
S : 100a-b, 101c-d, 100c-101b 100b धर्माश्रिताः S, धर्माश्रिताः BLW
संजनयंति मर्त्यं om. CD मर्त्यं om. L 100c सुकुल° LW 100d=101c
in W 101b संजनयंति मर्त्यं om. CD मर्त्यं om. L 101d कर्म° L 102b
संजनयंति मर्त्यं om. C मर्त्यं om. L 102c विभूत° C 102d शत्रुघ्नीं L
103a=104a in D 103b धर्माश्रिताः S संजनयंति मर्त्यं om. CD मर्त्यं om. L

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

श्रुतप्रधानं नियमैः समेतं

हुताशपूजानिरतं सदैव ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

विद्यार्जने तत्परमिष्ठधर्मे

सुशीलतायुक्तमनातुरं च ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

व्यपेतलज्जं कुधिया समेतं

रुजातिदेहं रणकातरं च ॥ १०६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्रा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

सुबुद्धिभाजं विजितारिपक्षं

घृणान्वितं ब्राह्मणतत्परं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

रोगैर्विमुक्तं प्रियदेवकृत्यं

सुपात्ररक्तं नृपतेरभीष्टम् ॥ १०८ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौरा

धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

भयेन युक्तं सुतदारभाजं

कुटुम्बमक्तं सततं सुसत्यम् ॥ १०९ ॥

ABCDILSW

104b संजनयंति मर्त्य om. CD मर्त्य om. L 105b संजनयंति मर्त्य om.
 CD मर्त्य om. L 105c °सिष्मिष्ठं L 105d °सक्त° W, °शुक्ल° ABCDS
 °मनाहञ्जं S 106b संजनयंति मर्त्य om. CD मर्त्य om. L 107b संजनयंति मर्त्य
 om. C मर्त्य om. L 107d °तर्पणं AS 108b संजनयंति मर्त्य om. CD
 मर्त्य om. L 108d सुपात्रदारं W 109b मर्त्य om. L 109c भयेन I

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
महाविवेकाध्ययनैः समेतं
हितं गुरुणां द्विजदेवभक्तम् ॥ ११० ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मायाविहीनं सुधिया समेतं
धर्मान्वितं पापपराख्मुखं च ॥ १११ ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरेन्द्रपूज्यं वनितास्वभीष्टं
सुतप्रगल्भं भयशोकहीनम् ॥ ११२ ॥

एवं पंचविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक्रा
धर्मस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पापात्मकं पापकथानुरक्तं
कुमित्ररक्तं जनगर्हितं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यसौरा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
इर्प्याधिकं कीर्तिविवर्जिताङ्गं
निरस्तर्घेयं मतिवर्जितं च ॥ ११४ ॥

ABCDILSW

११०b संजनयन्ति मर्त्य om. D मर्त्य om. L ११०d °देवरक्तं S १११a-b
om. L १११b संजनयन्ति मर्त्य om. D मर्त्य om. C १११c-d om. W
११२b संजनयन्ति मर्त्य om. D मर्त्य om. CL ११३b धर्माश्रिताः C, धनस्थिताः
W संजनयन्ति मर्त्य om. CD मर्त्य om. L ११३d मित्रप्ररक्तं D ११४b संजनयन्ति
मर्त्य om. CD मर्त्य om. L ११४d °धर्मं S

रवीन्दुभौमज्ञसितार्कपुत्रा
धर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कामात्मकं तुच्छमर्ति गतस्वं
भयाधिकं कामपरं सदैव ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विचित्ररोगं गुरुभक्तिहीनं
विरक्तपौरं परुषस्वभावम् ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मायान्वितं त्रासपरं कुरुपं
शीलेन हीनं बहुगर्वितं च ॥ ११७ ॥

सर्यारसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धर्माश्रिताः प्राणिवधे निरुक्तं
बहाश्चिनं पापमर्ति नृशंसम् ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
घराधिनाथं सुगजैः समेतं
निधानभाजं भयवर्जितं च ॥ ११९ ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

ABCDILSW

११५b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L ११५c कफा° S ११६b
मर्त्य om. L ११६c गुरुशक्ति° BS ११७b मर्त्य om. L ११७c त्रासयुतं
S ११७d °गर्जितं C ११८b मर्त्य om. L ११८c प्राण° BCDIL, प्रास्त°
A ११९b मर्त्य om. CL

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रभूतसौख्यं नृपतिं प्रगल्भं
 नीरोगदेहं सुधिया समेतम् ॥ १२० ॥
 एवं सप्तविकल्प्याः ॥

इति श्रीबृद्धगवने धर्माश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDILSW

120b मर्त्य om. CL 120d सरोऽ॒ D chapter col. श्री॑ om. S

नवचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४९ ॥

कर्माश्रितस्तीक्ष्णकरः सचन्द्रो
नरं प्रसूते पदुताविहीनम् ।
निसर्गदुष्टं कुषिया समेतं
विनीतदारं वनितानुरक्तम् ॥ १ ॥

कर्माश्रितस्तीक्ष्णकरः समौमो
नरं प्रसूते बहुपीड्यभाजम् ।
भयेन युक्तं बहुकीर्तियुक्तं
नृप्रियं बान्धवसंमतं च ॥ २ ॥

कर्माश्रितस्तीक्ष्णकरः ससौम्यो
नरं प्रसूते सुषिया समेतम् ।
विस्यातकर्माणमलैस्यभाजं
जनप्रियं सत्यरतं कृतज्ञम् ॥ ३ ॥

कर्माश्रितस्तीक्ष्णकरः सजीवो
नरं प्रसूते सुहितं जनानाम् ।
परोपकारारथकमद्भुतार्थं
सुवाहनाद्यं प्रियवस्तुगुवाक्यम् ॥ ४ ॥

कर्माश्रितस्तीक्ष्णकरः सशुको
नरं प्रसूते प्रथिताभिमानम् ।
विशुद्धकार्यं सुभगं सुशीलं
भयव्यपेतं सुतरां विधिज्ञम् ॥ ५ ॥

ABCDILSW

2b	प्रसूते om. L	°पीड्यभाजं D,	°पीडितांगं W	2c	जयेन BLS,	जयिन्द
W	3b	प्रसूते om. L	विधिया S, तिधिया ACDI,		B	4b
om..L	4c	°कारात्मकं S	5b-6a	om.	ABCILW	

कर्माण्ड्रितस्तीक्ष्णकरः ससौरो
नरं प्रसूतेऽतिधनं प्रगल्भम् ।
विशालनेत्रं सुभुजं सुवक्त्रं
सुदीर्घकेशं सुविद्या समेतम् ॥ ६ ॥

मेषूरणस्थो हिमगुः सभौमो
नरं प्रसूते नृपमानभाजम् ।
जितारिवर्गं बहुकर्मभाजं
धनान्वितं धर्मपरं सदैव ॥ ७ ॥

मेषूरणस्थो हिमगुः ससौम्यो
नरं प्रसूते सुहितं द्विजानाम् ।
सदोदयमे पुण्यतरं दृढज्ञं
विस्थातकीर्ति धृतकर्मदक्षम् ॥ ८ ॥

मेषूरणस्थो हिमगुः सजीवो
नरं प्रसूते धृतिपुष्टिभाजम् ।
विवेकसत्यार्जनसौख्यरक्तं
नरप्रधानं गतकल्पमषं च ॥ ९ ॥

ABCDILSW

6b प्रसूते om. L 6c सुभुजं om. A 6d °कासं W after 6 W
adds : कर्माण्ड्रितस्तीक्ष्णकरः ससौरि-
भायोदयं राजजनप्रधानं ।
वस्त्रैः प्रयुक्तं हितशत्रुपक्षं
विवेकताज्ञानदयासमेतं ॥

7a=8a in D 7b प्रसूते om. L 7d कुसीदवाप्तद्रविणं सदैव S
धर्मान्वितं W 8 om. BL 8a हिमगुश्च सौम्यो W 8b-d in W :
नरं प्रसूते धनधान्यलग्नं ।

व्यापारकीर्ति महितप्रतिष्ठा-
स्त्रीपुत्रलाभं कर्यविकर्मं च ॥

8b अनाना CDI 8c सदोदयते D, सदाज्ञया C पुण्यपरं S 8d विख्यातिं D धृतिं
I 9b इति० L 9c-10b प्रसूते om. D

मेषूरणस्थो हिमगुः सशुको
 नरं प्रसूते निधिबुद्धिभाजम् ।
 कृषिप्रधानं सुरताप्तसौख्यं
 नरेन्द्रपूज्यं महिमासमेतम् ॥ १० ॥

मेषूरणस्थो हिमगुः ससौरो
 नरं प्रसूते विनयप्रधानम् ।
 प्रभूतमित्रं प्रथितप्रतापं
 द्विजानुरक्तं दृढसौहृदं च ॥ ११ ॥

नभस्तलस्थः क्षितिजः ससौख्यो
 नरं प्रसूते क्षितिबुद्धियुक्तम् ।
 मनोर्धशास्त्रान्वितमिष्टसत्यं
 गीतप्रियं धर्मसमन्वितं च ॥ १२ ॥

नभस्तलस्थः क्षितिजः सजीवो
 नरं प्रसूते विविधोपचारम् ।
 चारित्रभाजं श्रुतिशास्त्रभाजं
 धर्मस्थितं प्रीतिकरं नराणाम् ॥ १३ ॥

नभस्तलस्थः क्षितिजः सशुको
 नरं प्रसूते विविधान्नपानम् ।
 सुतीर्थसेवासु रतं प्रसन्नं
 दयासमेतं विनयाधिकं च ॥ १४ ॥

ABCDILSW

10 om. W 10b प्रसूते om. L 10c सुरताप्तं C, सुरतानि D,
 सुरानात् I, रणताप्र० S 11b प्रसूते om. L 11c प्रथिताभिमानं L 11d
 दृढपौरुषं जं S 12b °बुद्धि० L °भाजं D order in D : 13a, 14b, 14a,
 13b-d, 14c-d 13b प्रसूते om. L 13c °शास्त्ररक्तं S 14b प्रसूते om.
 L 14c सुतार्थ ABCD 14d °समेतं विनया० om. LW

नभस्तलस्थः क्षितिजः ससौरो
नरं प्रसूते श्रुतशीलभाजम् ।
मायाविहीनं पशुपत्रभाजं
सदानुरक्तं निजबान्धवानाम् ॥ १५ ॥

नभस्तलस्थः शशिजः सजीवो
नरं प्रसूते नृपतुल्यवीर्यम् ।
मन्त्रप्रधानं सुतदारसांख्यैः
सदा समृद्धं प्रियदर्शनं च ॥ १६ ॥

नभस्तलस्थः शशिजः सशुक्रो
नरं प्रसूते सुभगं मनोज्ञम् ।
प्रियातिथि धर्मकथानुरक्तं
प्रसन्नमूर्ति दृढसौहृदं च ॥ १७ ॥

नभस्तलस्थः शशिजः ससौरो
नरं प्रसूते जनतानुरक्तम् ।
प्रसिद्धकर्मणिमतिप्रधानं
सदानुरक्तं द्विजदेवतानाम् ॥ १८ ॥

नभस्तलस्थः सुरराजमन्त्री
शुक्रेण युक्तो जनयेन्मनुष्यम् ।
विग्रानुग्रहं वहुद्विभाजं
सत्यान्वितं तीर्थपरं सदैव ॥ १९ ॥

नभस्तलस्थः सुरराजमन्त्री
सौरेण युक्तो जनयेन्मनुष्यम् ।
श्रुतप्रधानं नियमेः समेतं
वहुप्रतापं जनवल्लभं च ॥ २० ॥

ABCDILSW

15b प्रसूते om. L श्रुति० DIW 15c °ुप्रलाभं W 16b प्रसूते
om. L 16c °सौख्यं W 17a क्षितिजः C 17b प्रसूते om. L 18b
प्रसूते om. L 19b=20b in D 19c वु०]द्वि० BW, शु० L 19d
संघान्वितं S 20c सुत० I

नभस्तलस्थो भूगुजः ससौरे
 नरं प्रसूते बहुबुद्धिभाजम् ।
 निसर्गशुद्धं विमुतासमेतं
 महामनुष्यं सुजनानुरक्तम् ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमा जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिताः शत्रुवर्लैर्विहीनम् ।
 सङ्ग्रामरक्तं नृपतेरमीष्टं
 विनीतवाक्यं प्रियसाधुकृत्यम् ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्या यदि कर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति विहीनपापम् ।
 प्रजानुरक्तं विभवैः समेतं
 सुरूपदेहं बहुगौरवं च ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवा यदि कर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति धिया प्रधानम् ।
 सुरक्षिताञ्च विविधोपचारं
 कुलप्रधानं सुधिया समेतम् ॥ २४ ॥

रवीन्दुशुका यदि कर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति सुतार्थभाजम् ।
 सुसाधुसेवासु रतं नयज्ञं
 प्रभूतकोशं वनिताप्रगल्भम् ॥ २५ ॥

ABCDILSW

21b प्रसूते om. L	21c °शद्धि D, °बुद्धि C	22 om. D	22b
कामाश्रितं W	23a काम° L	24b प्रकुर्वति om. L	25b प्रकुर्वति om. L
सुतीर्थ° IL	25c °सेवानिरतं LW		.

रवीन्दुसौरा यदि कर्मसंस्था
 नरं प्रकुर्वन्ति शुचिं सदैव ।
 भयेन हीनं नियतं कुकृत्ये
 प्रभूतधान्यागमलाल्सं च ॥ २६ ॥
 सूर्यारसौम्या जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिता धर्ममति सुविज्ञम् ।
 प्रभूतमित्रार्जनमानपुष्टं
 सतामभीष्टं विनयप्रधानम् ॥ २७ ॥
 सूर्यारजीवा जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 विचित्रवाक्यं कृतकैर्विहीनं
 सतामभीष्टं विनयप्रधानम् ॥ २८ ॥
 सूर्यारशुक्रा जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिताः सत्यशोनिधानम् ।
 भूपालमानार्जितभूरिवितं
 सौभाग्यवृत्त्या सहितं सदैव ॥ २९ ॥
 सूर्यारसौरा जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिताः कल्पतरुं मनोज्ञम् ।
 तेजोन्नितं शाश्वपरं प्रधानं
 स्वर्वगमध्ये सुसुखं सदैव ॥ ३० ॥
 सूर्यज्ञजीवा जनयन्ति मर्त्यं
 कर्माश्रिताः कर्मविवर्जिताङ्गम् ।
 व्यपेतमन्युं व्रतिनामभीष्टं
 सुयज्ञधर्मर्जिनतत्परं च ॥ ३१ ॥

ABCDILSW

26b प्रकृत्यैति om. L	26c वीनं I	26d-27b om. A	27a
मर्त्य om. S	27b-28a om. D	27b कामा° C	शुचिश्च W 27c
वित्तार्जन° C	29a = 28a in D	29d °सूत्या ABI, °भृयैः LW, °नीत्या S	
30a मर्त्य om. L	30d उरुवर्ग° L	31a मर्त्य om. L	31c अपेतमानं W

सूर्यज्ञशुक्रा जनयन्ति मर्त्ये
 कर्माश्रिताः क्षान्तियुतं सुरूपम् ।
 विदधगोष्ठीषु रतं सुनीतं
 विद्यापरं ब्राह्मणसंमतं च ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौरा जनयन्ति मर्त्ये
 श्रिया समेतं बहुयज्ञदक्षम् ।
 क्षमान्वितं सत्यदयासमेतं
 सुभूरिवित्तं बहुकृत्यदक्षम् ॥ ३३ ॥
 || ३४ ||

सूर्यमिरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 प्रशस्तवाक्यं विनयप्रधानं
 महागुरुं देवगुरुप्रभक्तम् ॥ ३५ ॥

सूर्यासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः कीर्तिकरं कृतज्ञम् ।
 विद्याविवेकागमशास्त्रलुब्धं
 निरीहमुत्साहिनमप्रमत्तम् ॥ ३६ ॥

चन्द्रारसौम्या जनयन्ति मर्त्ये
 कर्माश्रिताः कर्मविहीनमिष्टम् ।
 विरोधमुत्साहिवरं सुनित्यं
 धर्मप्रधानं जनसंमतं च ॥ ३७ ॥

ABCDILSW

32b सदैव W 33b बहुयज्° D, बहुज्ञ° I, बहुज्ञः° S, बहुज° A 34
 om. cod. 35b नित्यं om. L 35c परास्त° S 35d महाधनं S °प्रभुक्ते
 D, °प्रभावं W 36a=35a in S 36d °प्रसक्तं W 37c °मुत्साह° LS
 °परं S

चःद्रारजीवा जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रिताः सत्यधनं मनोज्ञम् ।
नरेन्द्रपूज्यं प्रणतं प्रगल्मं
सुयानभाजं सुतदाररक्तम् ॥ ३८ ॥

चन्द्राग्नुका जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रितास्तीर्थकथानुग्रहम् ।
सौभाग्यभाजं विजितारिसंधं
देवद्विजानामतिवलमं च ॥ ३९ ॥

चन्द्रासौरा जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रिताः कान्तियुते कथाल्यम् ।
प्रभूतलज्जं नरेन्द्रपूज्यं
परोपकारे चतुरं सदैव ॥ ४० ॥

चन्द्रज्जीवा जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रिताः स्माननरेन्द्रपूज्यम् ।
स्थिरस्वभावं विभवेन युक्तं
श्रुतोऽसुकं नीतिविचक्षणं च ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञग्नुका जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रिताः प्राणिदयासमेतम् ।
हयाधिकं कापरुजाविहीनं
नितान्तमुत्साहिनमोजसाल्यम् ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्जीवा जनयन्ति मर्त्यं
कर्माश्रिताः सत्यधनं निरीहम् ।
सुसंमतं वाक्यविधिप्रगल्मं
स्थिरस्वभावं विसुनारमेतम् ॥ ४३ ॥

ABCDILSW

३८a मर्त्य om. L ३८b-४०a om. BLW ४१a मर्त्य om. L
 ४१c विनयेन W, तिसूचेन L ४२a मर्त्य om. L ४२b प्राण° D ४२c
 दया° D ४३a मर्त्य om. L ४३b सत्यधनं विहीनं D ४३d विहजा° S

चन्द्रामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 कुर्वन्ति भूपं बहुवीर्यभाजम् ।
 कर्माश्रिताः पुत्रसुहृत्समेतं
 प्रभूतसंस्थार्जितभूरिवित्तम् ॥ ४४ ॥
 चन्द्रामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 नरेन्द्रपूज्यं जनयन्ति नित्यम् ।
 विद्याविनीतं पशुपत्रयुक्तं
 गुणानुरक्तं सुधिया समेतम् ॥ ४५ ॥
 चन्द्रासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 कुर्वन्ति विद्याविनयेन युक्तम् ।
 कर्माश्रिताः साधुममागमोक्तं
 सुनीतिभाजं तृष्णपूजितं च ॥ ४६ ॥
 गौमञ्जीवा जनयन्ति मर्त्ये
 कर्माश्रिताः सत्यरतं विनीतम् ।
 पुण्याधिकं कल्पतरुं सुमुख्यं
 कुलप्रधानं नयनाभिरामम् ॥ ४७ ॥
 गौमञ्जशुका जनयन्ति मर्त्ये
 कर्माश्रिता भूरिधनैः समेतम् ।
 बहुप्रतापं विजितारिपक्षं
 क्षमान्वितं तीर्थकथानुरक्तम् ॥ ४८ ॥
 गौमञ्जसौरा जनयन्ति मर्त्ये
 कर्माश्रिताः कीर्तिकलत्रभाजम् ।
 प्रभूतयानं प्रमदाभिरामं
 कुलप्रधानं सततं सुशीलम् ॥ ४९ ॥

ABCDILSW

44a = 45a in S 44a °मरेज्य° LW 44b ल्यं ABCDISW 45b
 मर्त्ये CD 45c विहीनं BCDILW 46c °समागमं च W order in D :
 48,47 48a मर्त्य om. L 49a मर्त्य om. L 49c प्रभूतयानं om. W
 49d कुशीलं S

भौमामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सदा प्रगल्भं प्रचुरप्रतापं
हितं गुरुणामथ बान्धवानाभ् ॥ ५० ॥

भौमामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सुरौद्रकर्माससुभूरिलाभं
यशोर्थभाजं नयकोविदं च ॥ ५१ ॥

भौमासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति तीव्रम् ।
प्रचण्डकर्माणमतिप्रतसं
प्रभूतकोशं स्वकुलप्रधानम् ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
महानरेद्रं प्रचुरप्रतापं
धर्मवजं मत्यमगन्वितं च ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
धीरं प्रभूतद्रविणं नयज्ञं
सदानुरक्तं निजबान्धवानाम् ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
उद्यानवापीनिरतं सुधर्म्यं
प्रभूतयज्ञं च यशःप्रभावम् ॥ ५५ ॥

ABCDILSW

50a °मरेज्य° LW	50d दिते W	51b नित्यं om. L,	मर्य W
52a=51a in BCILW	52b मर्यं W	52c प्रपञ्चकर्माण° W	53a
°मरेज्य° SW	53b-54a om. D	54b साहुं S	55a=54a in BCILW
55b धर्माश्रिताः ABCISW	नित्यं om. L	55c शुश्रम्य AIW	55d क्यस°
LW, प्रथशः° S			

जीवासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
निसर्गशुद्धं सुमति प्रगल्भं
वन्यं सतामार्तिविवर्जिताङ्गम् ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पः ॥

रवीन्दुभौमेन्दुसुना मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
विद्याविधानं वहुविच्चभाजं
सुतप्रधानं परवर्जितं च ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिनाङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतभृत्यं प्रभया समेतं
सतामभीष्टं नृपवल्लभं च ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
हयैः समेतं वहुबुद्धिभाजं
व्यपेतमन्युं द्विजदेवभक्तम् ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
नानार्थशास्त्रैः सहितं कृतज्ञं
प्रभूतवस्त्राभरणं सुशीलम् ॥ ६० ॥

ABCDILSW

56b नित्यं om. L	56c °शुद्धि D	56d °वर्जितं च W	57b नित्यं
om. L, मर्त्यं ABDIW	57c °निधानं LS	57d परि° CDSW	58a =
59a in D	58b-59a om. BI	58c °वृत्यं D,	59a = 58a
in L	59b संजनयति मर्त्यं om. D	°वित्तं L	.

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विद्यध्वाक्यं कृतनिश्चयं च
प्रहीनपापं सुतगं प्रगल्मम् ॥ ६१ ॥

रवीन्दुसौम्यासुपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिता संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विवेकिनं सर्वेकलासु दक्षं
क्षमान्वितं वीर्यसमन्वितं च ॥ ६२ ॥

रवीन्दुसौम्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
कृतज्ञसुत्साहिनमिष्टपौरं
प्रशंसिनं साधुजनेन नित्यम् ॥ ६३ ॥

रवीन्दुजीवासुपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
गुणप्रधानं प्रथितप्रभावं
मेधाविनं धर्मसमन्वितं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिता. संजनयन्ति नित्यम् ।
प्रभूतमित्रं सुतसौस्थ्ययुक्तं
महाप्रसादं सुममाधितं च ॥ ६५ ॥

रवीन्दुशुक्रार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।
तेजस्त्रिनं शौचपरं प्रधानं
सदोदयमं मानिनमुत्तमं च ॥ ६६ ॥

ABCDILSW

62a=61a in L 62b मर्त्य om. L 62c °कलास्त्र° AS, °कलाप°
BL order in A: 63a-b, 64b-65a, 63c-64a 63a=60a in L 63b
मर्त्य CW 63c °मुत्सादित° L 64c परमं प्रभावं C 65b नित्यं om. L
65d °प्रसादं I 66c तेजोन्वितं S 66d स्वोर्संमानितं W

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुलप्रधानं नतमुग्रवीर्यं
कल्पाणकृत्यं परमप्रधानम् ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विप्रप्रियं सत्यरतं निरीहं
यशोन्वितं तीर्थरतं सुताद्यम् ॥ ६८ ॥

सूर्यारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
प्रियातिथिं साधुभिरर्चिताङ्गं
प्रभूतविदं सुहृदं सदैव ॥ ६९ ॥

सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मनस्थिनं भूरिधनं सुताद्यं
कृतज्ञमोजसहितं गुणज्ञम् ॥ ७० ॥

सूर्यारजीवार्कसुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
मेषाविनं नीतिविश्वानदक्षं
क्षमासमेतं ददसोहृदं च ॥ ७१ ॥

ABCDILSW

67d °प्रभावं S	68b संजनयेति मर्त्य om. D	मर्त्य om. L	68c °हृतं
W, °हृतं BCIL, °युतं D	68d यथो° B	69a=68a in S	69b नित्यं
om. C, मर्त्यं S	69c °रचितांगं ABCDIS	69d तथैव W	70b मर्त्यं
om. CL, नित्यं BW	71c मेषान्वितं I	71d ददगौरुं S	

सूर्यशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 सुरक्षपौरं प्रथिताभिमानं
 सुतार्थ्यानैर्विविधैः समेतम् ॥ ७२ ॥
 सूर्यज्ञजीवासुरपूजिनाङ्गाः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 नानार्थयानैः सुमुतैः समेतं
 विद्याधिकं कार्यविचक्षणं च ॥ ७३ ॥
 सूर्यज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 नरेन्द्रसन्मानयुतं विभिन्नं
 शूरं कदिं पापपराङ्मुखं च ॥ ७४ ॥
 सूर्यशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 दयाधिकं सत्यपरं सुशान्तं
 हुताशभक्तं प्रियदर्शनं च ॥ ७५ ॥
 सूर्यमरेज्याभृगुजार्कघुत्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति साधुम् ।
 सदा मनुष्यं पितृकृत्यरक्तं
 विभूतिभाजं जनसंमतं च ॥ ७६ ॥
 चाद्रारसौर्यामरपूजिनाङ्गाः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रधानभृत्यासध्वनं गतार्थं
 विद्यग्वगोष्ठीपु सदा प्रसक्तम् ॥ ७७ ॥

ABCDILSW

72b संजनयन्ति om. C नित्यं om. L 72d सुर्तीर्थ० W order in D:
 73a, 74b-d, 74a, 73b-d, 75c 73b संजनयन्ति om. C 74b संजनयन्ति नित्यं
 om. C मर्त्य W 75b संजनयन्ति om. C नित्यं om. L 75c सुसत्ये C
 76a °मरेज्य० LSW 76b कर्माश्रिताः L संजनयन्ति om. C नित्यं D 76c
 °कार्य० L 77b कामा० W

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताङ्गाः
कर्मश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
उद्यानवृक्षोद्यतमोजसाल्यं
हयैः समेतं गुणवित्तं च ॥ ७८ ॥

चन्द्रारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
कर्मश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सुधर्मरक्तं वहुकीर्तिभाजं
हितं सदा बन्दिविचक्षणानाम् ॥ ७९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गाः
कर्मश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
यज्ञोद्यतं शाश्वकथानुरक्तं
श्रद्धान्वितं बन्दिजनैः समेतम् ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता मनुष्यं
कर्मश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
मतिप्रधानं सुषुप्तप्रशस्तं
हितं जनानां शुभसेवकानाम् ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुक्रार्कसुता मनुष्यं
कर्मश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सन्तुष्टचित्तं नृपतेरभीष्टं
सुरूपदेहं नयभाजनं च ॥ ८२ ॥

ABCDILSW

७८b मर्त्यं om. CL ७८c वृक्षोक्तत् W ७८d गुणवर्जितं W ७९b
संजनयंति om. C मर्त्यं BW ७९c सुधर्मसक्तं L ८०b संजनयंति मर्त्यं om. C
८०c यज्ञोऽ S ८१b संजनयंति नित्यं om. C ८१c-८२b om. D ८१c
स्वपदप्रसक्तं W ८२b संजनयंति om. C नित्यं om. L; मर्त्यं W

चन्द्रज्ञजीवासुरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुवस्त्रं गंगजाजिवृन्दै—
निपेतिं शत्रुनिरहणेन ॥ ८३ ॥

चन्द्रज्ञजीवार्कमुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
नहुयजं विचशुचि मुदानं
कृतज्ञताषुक्तमरोगदेहम् ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्ञशकार्कमुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति शान्तम् ।
विमुक्तरोगं गुणसत्ययुक्तं
निधानभाजं मृतसंयुतं च ॥ ८५ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुर्जार्कपुत्राः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विचक्षणं सत्कविशिष्टधर्मं
सुपुण्यभाजं यजनं सुरूपम् ॥ ८६ ॥

मौमज्ञजीवासुरपूजिताङ्गाः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभृतमित्रार्थमुक्त्रयुक्तं
सौमायभाजं मृतसोहृदं च ॥ ८७ ॥

मौमज्ञजीवार्कमुता मनुष्यं
कर्माश्रिताः संजनयन्ति वीरम् ।
नृप्रियं युद्धविवौ प्रवीणं
प्रभृतकोशं जनसंभतं च ॥ ८८ ॥

ABCDILSW

83b संजनयंति मर्त्य om. C 83c नृदे C 83d °बर्द्धं च S 84b
संजनयंति om. C भूयं S 84c मृदीनं L, मुत्तरं C 84d-107c om. D
84d °मरोग° I, °नीरोग° S 85b शान्ति S 85a °मरेज्य° LSW 86b= 85b in S 86c सन्कर्मित्र° W 86d मुमतिः C 87b संजनयंति मर्त्य
om. C मर्त्य om. L 88c चुद्रिविवौ W प्रवालं I 88d जनवलं C

भैमज्जुकार्कसुता मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति धीरम् ।
 उत्साहिनं नीतिपरं सुदान्तं
 जितेन्द्रियं रूपसमन्वितं च ॥ ८९ ॥
 भैमामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 मिथ्रस्त्रगावं मिथ्रगृह्यदक्षं
 सदोदयमं भूरिधनं प्रसन्नम् ॥ ९० ॥
 सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विशिष्टसेवानिरनं सुगम्यं
 महामनुष्यं निरतं द्विजानाम् ॥ ९१ ॥
 एवं चतुर्थिकल्पाः ।
 रवीन्दुभैमज्जसुरेन्द्रपूज्याः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रतापिनं नीतिपरं सुगात्रं
 त्रयाधिकं कल्यशरीरभाजम् ॥ ९२ ॥
 रवीन्दुभैमज्जसिना मनुष्यं
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 सत्यं कृपालु विधिना समेतं
 हिरण्यपण्यं सुखभाजनं च ॥ ९३ ॥
 रवीन्दुभैमज्जदिनेशपुत्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कुलप्रधानं नियमैः समेतं
 विचक्षणं काव्यविशारदं च ॥ ९४ ॥

ABCILSW

goa °मरेज्य° LS	90b कर्मस्थिताः W	91a °मरेज्य° SW	91b
कर्मस्थिताः L मर्त्यं om. L	92b कर्मस्थिताः L संजनयन्ति मर्त्यं om. C मर्त्यं om.		
L 92d पापा° BCILW	93a = 92a in W	93b नित्यं om. C, मर्त्यं	
W 93c सत्यं om. L	91b मर्त्यं om. C	94c विनयैः L	

सूर्येन्दुमौमासपूज्यशुक्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कशसु दक्षं क्षमया समेतं
 सन्मार्गरक्तं नयकोविदं च ॥ ९५ ॥
 सूर्येन्दुमौमासपूज्यसौराः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुयज्ञसुत्साहिनमार्त्तिहीनं
 कृपिप्रवानं सुश्रेनः समेतम् ॥ ९६ ॥
 सूर्येन्दुमौमासपूज्यसौराः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुबुद्धिभाजं विजिताः प्रिक्षं
 महाभ्रनं प्रीतिपरं सुगणाम् ॥ ९७ ॥
 सूर्येन्दुसौम्यासपूज्यशुक्राः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुक्षमं पापविहीनगात्रं
 मतिग्रगल्मं जिनशाळ्वान्तम् ॥ ९८ ॥
 सूर्येन्दुसौम्यासपूज्यसौराः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विद्याविनीतं नितरां प्रागल्मं
 यज्ञानुरक्तं वरयानमाजम् ॥ ९९ ॥
 सूर्येन्दुसौम्यासपूज्यसौराः
 कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 जनप्रियं प्राणसुखं कृतज्ञं
 विशिष्टवाक्यं शुभगात्रकं च ॥ १०० ॥

ABCILSW

95	om.	W	95b	मर्त्य	om.	C	95d	कृपा ^०	I	96b	मर्त्य	om.
CL	97b	मर्त्य	om.	CL	97c	नारिकर्ण	S	97d	नीने ^०	W	98b	
कर्मस्थिताः	AB	मर्त्य	om.	CL	99b	कर्मस्थिताः	W	मर्त्य	om.	CL	99c	
°विहीनं	BCILW	100b	मर्त्य	om.	L	नित्य	W					

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौराः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

हयाधिकं कलतरुं समृद्धं

धनप्रधानं रणकर्मदक्षम् ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्राः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नीरोगदेहं प्रमदास्वभीष्टं

सुखप्राप्त्याक्यं बहुवल्लमं च ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौराः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

नानाहयप्राप्तसुखं सुवीरं

विज्ञानशीलं बहुभित्रवर्गम् ॥ १०३ ॥

सूर्यारसौम्यामुरपूज्यगोगाः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

परार्थिहीनं बहुवित्तगाजं

स्त्रीगामीष्टं मुनयं सदेत् ॥ १०४ ॥

सूर्यरजीवासुरपूज्यसौराः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

सुनीतिभाजं विविधोपचारं

चारित्रविद्यासहितं सुबुद्धिम् ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौराः

कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

बहुप्रजं सत्यशुचिं प्रसन्नं

तीर्थनिरुक्तं व्रतलालसं च ॥ १०६ ॥

ABCILSW

101b मर्त्य om. CL 102b मर्त्य om. L 102d स्वरूप^o W, कुरुप^o
S,—स्वप्न^o B 103b मर्त्य om. CL order in S : 104a-b, 106c-d, 105a-
106b, 104c-d 104a=103a in CL 104b मर्त्य om. L 104c
बहुशास्ति^o S 105-106 om. BCILW

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्राः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानानरेण्ट्रप्रियमद्गुतं च
कविप्रधानं विनयेन युक्तम् ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौगः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
त्रितानुग्रहं परदेशदक्षं
मुलठवित्तं व्यसनैर्विहीनम् ॥ १०८ ॥

चन्द्रारसौम्यामुपूज्यसौगः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रतापिनं नीतिपरं मुद्धर्म्य
शूरं कविं कामसमाप्तिं तं च ॥ १०९ ।

चन्द्रज्जीवामुपूज्यसौगः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सत्तामभीष्टं कुतंकर्म्मुक्तं
सुसाधुसेव्यानिरतं सर्वे ॥ ११० ॥

चन्द्रज्जीवामुपूज्यसौराः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नृपप्रधानं गजवाजिभाजं
यशोवनं वान्धवपूजितं च ॥ १११ ॥

ABCDILSW

१०७a = १०९a in CILW	१०७b मर्त्य om. CL	१०८b संजनयन्ति	
मर्त्य om. D	मर्त्य om. L	१०९b मर्त्य om. CDL	१०९c सुखम् S
१०९d श्वरं W	११०b कामा° W	संजनयन्ति मर्त्य om. C	मर्त्य om. DL
१११b कामा° W	संजनयन्ति मर्त्य om. CD	मर्त्य om. L	१११d सयोवतं D

मौमज्जीवासुरपूज्यसौराः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
काव्यानुरक्तं बहुशास्त्रभाजं
सुश्रीमुत्साहिनमप्रमत्तम् ॥ ११२ ॥

एवं पञ्चविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जमुरेज्यशुक्राः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरेन्द्रनाथं परवर्गदीनं
वीर्याधिकं कान्तिसमन्वितं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जमुरेज्यसौराः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दानानुरक्तं नृपतिं सुशीलं
बहुप्रयादं जनसंपतं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसिनार्कपुत्राः
कर्माश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्रुतार्थयुक्तं नृपतिं प्रधानं
विद्यानुरक्तं भयवर्जितं च ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमासरपूज्यशुक्र—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रणानुरक्तं नृपतिं प्रगल्मं
यशोन्नितं सत्यदयासमेतम् ॥ ११६ ॥

ABCDILSW

112b संजनयंति—col. om. I 112b संजनयंति मर्त्य om. D मर्त्य om.
CL 113a °भौमासुरपूज्यशुक्रः BCILW 113b संजनयंति मर्त्य om. CD मर्त्य
om. L 113d काम° L 114a °मुरेश° W 114b संजनयंति मर्त्य om. D मर्त्य
om. CL 115b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 116b मर्त्य
om. DL 116d सत्य° ABDIS

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चगः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

गजाश्वसंघविविघैः समेतं
प्रियातिथिं भूरियशोन्नितं च ॥ ११७ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कर्माश्रयस्थाः स्थिरताममेतं
नरेन्द्रचूडामणिष्ठष्टपादम् ॥ ११९ ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञभुरेज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कर्माश्रिताः सत्यशोधनेन
महीपतिं धर्मयशोन्नितं च ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पाः ॥

इति श्रीबृद्धग्रन्थे कर्माश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDILSW

117a रवेन्दुपूज्यामरसौम्यशुक° BCIW 117b मर्त्य om. DL 118 om.
L 118b संजनयन्ति मर्त्य om. D 118c-119b om. D 118c-d om.
ABCISW: 118c-d = 119c-d in S; W has: धनं च धान्यं बहलं प्रतापं
व्यागरलाभं क्यविक्यथ
119b मर्त्य om. L 119c=117c in D 119d °पादौ CD 120b
संजनयन्ति मर्त्य om. D मर्त्य om. L 120c °यशोनिधानं S 120d सत्य° W
°समन्वितं S chapter col. श्री° om. S

पञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः सचन्द्रो
 नरं प्रसूते निधिलभभाजम् ।
 सदा समृद्धं वरयाजितां च
 देवप्रसक्तं बहुसौहृदं च ॥ १ ॥

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः समैमो
 नरं प्रसूते बहुवीर्यभाजम् ।
 हतारिपक्षं गतपापवर्गं
 गर्वेण हीनं प्रभुतासमेतम् ॥ २ ॥

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः ससौम्यो
 नरं प्रसूते बहुलभभाजम् ।
 वाणिज्यविद्याधधनं नयज्ञं
 विचक्षणं कामविवर्जितं च ॥ ३ ॥

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः सजीवो
 नरं प्रसूते द्विजकर्मरक्तम् ।
 उद्यानवापीमखैत्यभाजं
 प्रभूतशास्त्रं कृषिकोविदं च ॥ ४ ॥

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः सशुक्रो
 नरं प्रसूते सुकलत्रभाजम् ।
 प्रभूतगित्रं नृतेरभीष्टं
 सतामभीष्टं दृढविकमं च ॥ ५ ॥

ABCDILSW

1a सचन्द्रो om. S 1b °लीलभाजं I 1c समृद्धि C 2b प्रसूते om.
 L 2d वर्गेण CD 3b प्रसूते om. L 3c °धनेन युक्तं W 4b प्रसूते
 om. L 4c °मर° I, °पर° W 5a=6a in W 5b प्रसूते om. L

लाभाश्रितस्तीक्ष्णकरः ससौरो
नरं प्रसूते विविधार्थभाजम् ।
मनस्त्वनं पण्डितमप्रमेयं
कृतज्ञमात्यारहितं प्रहृष्टम् ॥ ६ ॥

लाभाश्रितो रात्रिपतिः समैमो
नरं प्रसूते निजबन्धुयुक्तम् ।
सुबुद्धिभाजं पटुतासमेतं
प्रधानमित्रं प्रियदर्शनं च ॥ ७ ॥

लाभाश्रितो रात्रिपतिः ससौम्यो
नरं प्रसूते सुभगं मनोज्ञम् ।
विचक्षणं कान्तियुतं समृद्धं
प्रभूतमित्रं बहुसौहृदं च ॥ ८ ॥

लाभाश्रितो रात्रिपतिः सनीशो
नरं प्रसूते सुधिया समेतम् ।
जितारिवर्गं धनवृद्धिलाभं
महामनुप्यं नृपतेरभीष्टम् ॥ ९ ॥

लाभाश्रितो रात्रिपतिः सशुक्रो
नरं प्रसूते निरुजं मुविज्ञम् ।
वरप्रजं सत्यरतं प्रगल्भं
सुरम्यनेत्रं प्रमदाप्रियं च ॥ १० ॥

ABCDILSW

६b प्रसूते om. L 6d कृत्यज्ञः ABCW °माल्यारि° W, °मालर° L प्रहृष्टं I
७ om. D ७c पडवा° W ८a लाभस्थितो W ८b प्रसूते om. L मनुष्यं
W ९-१० om. D ९ om. W ५b प्रसूते om. L ९c 'वृद्धं C,
°ऋद्धिं S, °तद्धि° A, °भाद्धि° I १०b प्रसूते om. L १०d सुरम्यवेगं W

लाभाश्रितो रात्रिपतिः ससौरो
 नरं प्रसूते स्तुतमीप्सिताद्यम् ।
 नानामग्नप्राप्तयशोविशालं
 दानानुरक्तं विजितारिपक्षम् ॥ ११ ॥
 लाभाश्रितो भूतनयः ससौर्यो
 नरं प्रसूते बहुलभमाजम् ।
 जितेन्द्रियं शास्त्ररतं प्रगल्भं
 सदा सुखाद्यं जनसंसर्तं च ॥ १२ ॥
 लाभाश्रितो भूतनयः सज्जीवो
 नरं प्रसूते वृजिनैविहीनम् ।
 महाप्रभावं विनयेन युक्तं
 सदोद्यमं ब्राह्मणसंसर्तं च ॥ १३ ॥
 लाभाश्रितो भूतनयः सशुक्रो
 नरं प्रसूते ब्रतदीक्षयाद्यम् ।
 सुविज्ञमुत्साहपरं प्रगल्भं
 क्षमानिवतं पार्थिवपूजितं च ॥ १४ ॥
 लाभाश्रितो भूतनयः ससौरो
 नरं प्रसूते प्रथितप्रभावम् ।
 जितेन्द्रियं शौर्यपरं प्रगल्भं
 प्रभूतवस्त्राभरणं सदैव ॥ १५ ॥
 लाभाश्रितः सोमसुतः सज्जीवो
 नरं प्रसूते गजवाजिभाजम् ।
 तेजस्त्विनं शौचश्चरं प्रगल्भं
 तीर्थप्रियं सर्वकलासु दक्षम् ॥ १६ ॥

ABCDILSW

११b प्रसूते om. L °मीशताद्यं W ११c °प्रासि° L °विलासं W १३b
 प्रसूते om. L वृजनै° D, वृजिनै° BW, व्रजनै° S, विजनै° C १३d °तत्परं S १४b
 प्रसूते om. L १५b प्रसूते om. L १६b प्रसूते om. L

लाभाश्रितः सोमसुतः सशुको
नरं प्रसूते वरमौक्तिक्षम्यम् ।
वहुप्रजं पुण्यपरं सुशीलं
शुद्धस्वगावं जनवल्लभं च ॥ १७ ॥

लाभाश्रितः सोमसुतः ससैरो
नरं प्रसूते शुभदारभाजम् ।
शुभात्मकं शुद्धजनानुरक्तं
मखप्रियं बन्धुहितं सदेव ॥ १८ ॥

लाभाश्रितो देवगुरुः सशुको
नरं प्रसूते वहुवुद्धिपात्रम् ।
प्रियंवदं स्त्रीभितं प्रशस्तं
सुमोगदेहं गुच्छसंमतं च ॥ १९ ॥

लाभाश्रितो देवगुरुः ससैरो
नरं प्रसूते प्रथतं द्विजानाम् ।
कान्त्या प्रधानं विभुतामेतं
सुशीक्षुत्साहपरं प्रथस्तम् ॥ २० ॥

सौरान्वितो लाभगतः सितश्च
नरं प्रसूते वहुग्रास्त्रगत्तम् ।
वैद्वृथमुक्तामणिहेमभाजं
सुरक्तपैरं नियमैः समेतम् ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥

ABCDILSW

१७b प्रसूते om. L	१८ om. D	१८b प्रसूते om. L	१९a
दैत्यगुरुः W	१९b प्रसूते om. L	१९c °रहितं ABCILW प्रसूते D	२०b
प्रसूते om. L	२१a प्रितश्च W, क्षितश्च B, क्षितिश्च CD, सुगुश्च A		

रवीन्दुमौमा जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिता लाभशतैः समेतम् ।
 तेजोन्वितं नीतिपरं सुनेत्रं
 कल्याणकर्मणमलोकुपं च ॥ २२ ॥

रवीन्दुसौम्या जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिताः पुण्यविधौ प्रगल्भम् ।
 सुवक्त्रनेत्रं प्रमदास्वभीष्टं
 सत्यानुरक्तं बहुसौहृदं च ॥ २३ ॥

रवीन्दुजीवा जनयन्ति मर्त्यं
 प्रस्त्यातवीर्यं प्रणतं सुराणाम् ।
 नानार्थशास्त्रैः प्रथितं विधिं
 बन्दिस्तुतं कीर्तिसमन्वितं च ॥ २४ ॥

रवीन्दुशुका जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिताः कल्पतरुं मनोज्ञम् ।
 सुयज्ञरक्तं नृपतेरभीष्टं
 समुत्सुकं साधुजनस्य नित्यम् ॥ २५ ॥

रवीन्दुसौरा जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिताः प्राप्तसुखं सुरूपम् ।
 महार्थयानाशनवस्त्रभाजं
 विधेयभृत्यं दृढसौहृदं च ॥ २६ ॥

ABCDILSW

22b-23a om. B 23d रिथरमौहृदं W 24b पुरुषं पुराणा C 24c
 सुविज्ञं S 24d बंदा° I, बंधि AD 25a मर्त्यं om. L 25b-26a om. D
 25b °ततुं BCILSW 25c सूर्यज्ञ° W 25d समुत्सकं L, सुशूषकं S, समुत्सुत्
 B, समु° W 26a मर्त्यं om. L 26b स्वरूपं CL 26c °नासन° W

सूर्यारसौम्या जनयन्ति मर्त्ये
प्रभासमेतं नयकोविदं च ।
विचित्रदेहाभरणं निरीहं
बहुश्रुतं धर्मविधानदक्षम् ॥ २७ ॥
॥ २८ ॥

सूर्यारशुक्रा यदि लाभसंस्था
नरं प्रकृतिनिति निवानभाजम् ।
बहुश्रुतं प्रीतिपरं कृतज्ञं
मनोज्ञदेहं सुतलालसं च ॥ २९ ॥
सूर्यारसौरा यदि लाभसंस्था
नरं प्रकृतिनिति धिया समेतम् ।
मुखपदेहं सुभगं सुमर्त्यं
धर्मप्रधानं चिरजीवितं च ॥ ३० ॥
सूर्यज्ञजीवा जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिता लाभयुतं विधिज्ञम् ।
सन्मार्गरक्तं बहुकीर्तिमाजं
स्थिरस्त्वभावं प्रणतं प्रगल्मम् ॥ ३१ ॥
सूर्यज्ञशुक्रा जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिताः कल्पतरुं सुविज्ञम् ।
शास्त्रानुरक्तं प्रियया समेतं
हतारिप्रक्षं प्रणतं द्विजानाम् ॥ ३२ ॥
सूर्यज्ञसौरा जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिताः सर्वनरेन्द्रपूज्यम् ।
दीक्षानुरक्तं व्रतशास्त्ररक्तं
महाप्रगल्मं प्रणतं द्विजानाम् ॥ ३३ ॥

ABCDILSW

27a	मर्त्यं om.	L	27d-29b	om.	DI	28	om.	cod.	29c
°करं W	30b	प्रकृतिं om.	L	30d	विद्र० I	32a	मर्त्यं om.	L	32b
°तदु BILSW	32c	प्रियता° S		33a	मर्त्यं om.	L			

सूर्यमरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।
 प्रतापिनं शीलधनं नयज्ञं
 स्थिरस्वभावं नृत्वनिदितं च ॥ ३४ ॥

सूर्यमरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति वीर्यम् ।
 प्रभूतविद्यं विविधं सुविज्ञं
 विचक्षणं शान्तिसमन्वितं च ॥ ३५ ॥

सूर्यसुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति पुष्टम् ।
 सन्तुष्टिभाजं विनयप्रधानं
 देवगुरुप्रभक्तम् ॥ ३६ ॥

चन्द्रागसौम्या जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिता यानविचित्रभाजम् ।
 सत्याजिने तत्परमिष्टसत्यं
 जनानुरक्तं भयवर्जितं च ॥ ३७ ॥

चन्द्रारजीशा जनयन्ति मर्त्यं
 लाभाश्रिताः खेदरुजाविमुक्तम् ।
 उदारचेष्टं सुभगं सुगात्रं
 यानैः समेतं सुरतप्रगल्भम् ॥ ३८ ॥

ABCDILSW

34a °मरेज्य° LW	34b लाभाश्रिताः L मर्त्यं L	34d स्थिरवंदितं D
35b वीरं—37a जनयंति om. D	35c °विद्यं om. W, °विश° C विविधा S	
36b भुर्या I	36c सुतुष्टि' BIS, सुरुषे' A, सुनेष्टि' W	37b पान°
W 37c °सिष्टमर्त्यं W	37d नय° D 38a मर्त्यं om. L	38b वेद°
W °रजा° L, °सजा° D	38c सुभगं om. A	

चन्द्रारशुका जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिताः सत्यविवादशीलम् ।
सभासदं सर्वेसुमाधिवासं
प्रभूतपृजार्जितभूषणं च ॥ ३९ ॥

चन्द्राग्सौग जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिता लब्धधनं सुखम् ।
प्रज्ञाधिकं संजनयन्ति शुभं
महामनुष्यं सुविद्या समेतम् ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवा जनयन्ति मर्त्ये
विद्यवगोप्तीनिग्रनं प्रगल्भम् ।
त्रिवक्षणं सर्वेकल्यानिधानं
नृप्रसादासमुखं सदैव ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुका जनयन्ति मर्त्ये
सन्ध्यान्वितं लोकविष्वजिताङ्गम् ।
सुदन्तनेत्रं सुमगं गतारिं
प्रियातिश्च ब्राह्मणसंसंतं च ॥ ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौरा जनयन्ति मर्त्ये
लाभाश्रिता वाजिगजैः समेतम् ।
प्रसन्नवाक्यं कृपया समेतं
हिरण्यपण्यं मुतलालसं च ॥ ४३ ॥

चन्द्रामरेत्याभृगुजा मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति शुद्धम् ।
प्रसन्नवक्त्रं प्रथितप्रभावं
सुसंस्तुतं साधुजैः प्रवीणम् ॥ ४४ ॥

ABCDILSW

39a मर्त्ये om. L 4ca मर्त्ये cm. L 40b स्वर्णं L 40c शुभं
S, नित्यं C 42b संघा° ACDI 43b °गतैः I 44a °मरेत्य° LSW
44b शुद्धाः S 44d प्रवीणैः W

चन्द्रामरेज्याकंसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
भयेन मुक्तं रणकर्मदक्षं
दीक्षाप्रियं शास्त्रविशारदं च ॥ ४५ ॥

चन्द्रासुरेज्याकंसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्यम् ।
विचित्रलाभैः सहितं प्रश्नं
सुवल्गुवाक्यं प्रियदर्शनं च ॥ ४६ ॥

भौमज्जीवा जनयन्ति मर्ये
लाभाश्रिताः कामधनं सुदेहम् ।
सुगदपाणिं नयनाभिरामं
गजाधलभैर्विविधैः समेतम् ॥ ४७ ॥

भौमज्ज[शुका जनयन्ति मर्य]
॥ ४८ ॥

भौमज्जसौरा जनयन्ति मर्ये
लाभाश्रिताः सत्यधियं सुरूपम् ।
मनस्त्रिवनं नीतिपरं प्रशस्तं
सङ्गमामलभैर्विविधैः समेतम् ॥ ४९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति दान्तम् ।
तपस्त्रिवनं मान्यमरिप्रमुक्तं
विधानविद्याभरणान्वितं च ॥ ५० ॥

ABCDILSW

45b संजनयन्ति—	46c विचित्रला° om. D	46b संजनयन्ति मर्य om. C
स्त्र्यं S	48 om. LSW	48a °शुका—d om. ABCDI
om. L	50a °मरेज्य° LSW	49a मर्य

भौमामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति विज्ञम् ।
 उदारवाक्यं सुमगं सुगात्रं
 वाजिप्रियं सर्वमुखे ममृद्धम् ॥ ५१ ॥
 भौमासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः गंजनयन्ति भव्यम् ।
 स्थिरस्वभावं स्थिरसाहृदं च
 चारित्रियुक्तं कलहेन हीनम् ॥ ५२ ॥
 सौम्यामरेज्याभुगुजा गनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति भूपम् ।
 हस्त्यधकोशान्वितमप्रमत्तं
 गुणान्वितं शास्त्रविचक्षणं च ॥ ५३ ॥
 सौम्यामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः शान्तियुतं सुनाळाम् ।
 प्रभूतविद्याभग्नैः समंतं
 सुपुण्यगत्तं कृपया भमेतम् ॥ ५४ ॥
 लाभाश्रिताः सौम्याग्नार्कपुत्रा
 नरं प्रकुर्वन्ति विशिष्टगतम् ।
 धराधिपं मूर्खयतमं नगणां
 सुसंस्तुतं तीर्थीरं गदैव ॥ ५५ ॥
 जीवासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।
 कलस्वनं सर्वकुलस्वभावं
 मनीषिणं धर्मगतं तथात्वम् ॥ ५६ ॥
 एवं त्रिविकल्पाः ॥

ABCDILSW

51b संजनयंति om. C 52a=51a in BILW 52b-53a om. D
 52d कनहेत B, कनकेत LW 53a "मरेज्य" LSW 53b र्ष्य ABCDILS, राय
 W order in D: 53c, 54a-b, 53d 56b संजनयंति om. C कोर्ति
 W 56c °कुलप्रधानं S

रवीन्दुभौमेन्दुसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 प्रभूतवित्तं सुभगं जितार्हं
 दान्तं विनीतं परमर्दनं च ॥ ५७ ॥

रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुप्रभं नीतिपरं श्रुतज्ञं
 हतारिपक्षं प्रथितप्रभावम् ॥ ५८ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 हिरण्यमुक्तामणिवस्त्रलाभं
 विशालबुद्धिं नृपसेवकं च ॥ ५९ ॥

रवीन्दुभौमार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुक्रयाद्यं परतासुदक्षं
 क्षोणीपतेः संमतमोजसाद्यम् ॥ ६० ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रतापिनं धर्मपरं सुविज्ञं
 पूज्यं जनानां गुणसंयुतानाम् ॥ ६१ ॥

ABCDILSW

57b संजनयंति om. C मर्त्य W 58b संजनयंति मर्त्य om. C नित्यं S
 58c बहुप्रजं BLSW 59a=58a in CDILW 59b संजनयंति मर्त्य om. C
 मर्त्य om. L 59c-d om. W order in W : 60c-d, 60a-b 60b
 संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 60c बहुक्रपा° cod. 61a °भौम्या°
 AC पूज्यतांगा D 61b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L

रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 निसर्गविद्यात्मककाव्यभाजं
 श्रुतप्रधानं सुहृदं जनानाम् ॥ ६२ ॥
 रवीन्दुसौम्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति पुण्यम् ।
 प्रसादशीलं प्रणतं गुरुणां
 प्रभूतविद्यागणरंजिताङ्गम् ॥ ६३ ॥
 रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 शास्त्रप्रियं कीर्तिसमन्विताङ्गं
 गुणानुरक्तं प्रियकोविदं च ॥ ६४ ॥
 रवीन्दुजीवार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति विज्ञम् ।
 महाप्रभावं विविधप्रतापं
 दानानुरक्तं सुधिया समेतम् ॥ ६५ ॥
 रवीन्दुशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति धन्यम् ।
 यशस्विनं धर्मदद्यासमेतं
 विद्यान्वितं ब्राह्मणलोकतुष्टम् ॥ ६६ ॥
 सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुपानभाजं विजितारिसंघं
 प्रभाविनं नीतिविचलक्षणं च ॥ ६७ ॥

ABCDILSW

62a=61a in W order in D: 62a, 63b-d, 62c-63b 62b
 संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 62d सुहितं S 63b संजनयति मर्त्य om.
 C 63d °रणर° ABILSW, °रिंगं° D, °सुरण° C 61b संजनयंति om. C मर्त्य
 om L 65b संजनयंति om. C 66c यशस्विनं W सत्य° W 66d विद्याविनं
 ABCDILS 67b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 67d प्रभा° om. W

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिनाः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 उदारवाक्यं सुजनानुरक्तं
 नृपप्रियं शौर्यसमन्वितं च ॥ ६८ ॥
 सूर्यारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 भूरिप्रभावं बहुशिल्पभाजं
 नानार्थयानप्रवरैः समेतम् ॥ ६९ ॥
 सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बन्धुप्रियं सर्वसुग्वाधिवासं
 सन्तुष्टमाजं विनयप्रधानम् ॥ ७० ॥
 सूर्यारजीवार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 प्रभूतवित्तं वनिवास्वभीष्टं
 चारित्रविद्याध्ययन्नः समेतम् ॥ ७१ ॥
 सूर्यारशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।
 तेजोन्वितं सर्वकलासु दक्षं
 वृणान्वितं धर्ममति सदैव ॥ ७२ ॥
 सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विचित्रकीर्त्या सहितं निरीहं
 सुचारुनेत्रं गुणवर्जिताङ्गम् ॥ ७३ ॥

ABCDILSW

68b संजनयंति om. C मर्त्य om. L 69b संजनयंति नित्यं om. C नित्यं
 om. L, मर्त्य ABDIW 69d °पान° BLW °प्रभवै L 70b संजनयंति मर्त्यं
 om. C मर्त्य om. L 70c-73b om. I 70d संतुष्टि० S 71b संजनयंति
 om. C मर्त्य S 72b संजनयंति om. C नित्यं W 73b-74a om. D
 73b-d om. C मर्त्य om. L 73d गुणरंजितांगं S

सूर्यज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति सेव्यम् ।
व्रतान्वितं द्रोहविवर्जिताङ्गं
धर्मध्वजं दैन्यविवर्जितं च ॥ ७४ ॥

सूर्यज्ञशुक्रार्कसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
स्थिरस्वभावं भयपापर्हीनं
विचित्रवाक्यं श्रुतलालसं च ॥ ७५ ॥

सूर्यमरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
अनेकलभैर्विवैषैः समेतं
सनुष्टुचित्तं जनसंमतं च ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिनाङ्गा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विद्याधिकं भूरिधनं नरेन्द्रं
हतारिवर्गं वद्गुदानशीलम् ॥ ७७ ॥
॥ ७८ ॥

चन्द्रारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति दान्तम् ।
विप्रान्नभाजं सततं सुवक्त्रं
बहुक्षमं भूरिदमं मनोज्ञम् ॥ ७९ ॥

ABCDILSW

order in C: 74c, 74a-d 75a=74a in D 75c बहुपान° W
76a °मरेज्य° LSW 76b संजनयन्ति मर्त्य om. C 76c-77b om. W
order in D: 77a-b, 80a-b, 77c-d, 79 77a: चन्द्रामरेज्यासुरपूजिनोगा BL
77b-79a om. A 77b संजनयन्ति om. C मर्त्य om. DL 78 om.
cod; अत्र तृतीतं B, अत्र तृतीदं W

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सत्त्वप्रधानं गुरुमक्तिरक्तं
 मनस्त्विनं सर्वेषुखैः समृद्धम् ॥ ८० ॥
 चन्द्रारजीवार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति भूपम् ।
 सद्योगमाद्यं प्रचुराक्षणानं
 विदग्धगोष्ठीयु रतं सदैव ॥ ८१ ॥
 चन्द्रारशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति धन्यम् ।
 भूपालनाथं हयसंघनाथं
 शूरं सदा पण्डितमानसं च ॥ ८२ ॥
 चन्द्रज्ञीवासुरपूजिताङ्गा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 समुद्रपर्यन्तधराधिनाथं
 जितारिवर्गं बहुधर्मकृत्यम् ॥ ८३ ॥
 चन्द्रज्ञीवार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति कान्तम् ।
 सुभाषितज्ञं विबुधाधिनाथं
 क्षितीश्वरं ब्राह्मणसंमतं च ॥ ८४ ॥
 चन्द्रज्ञशुक्रार्कसुता मनुष्यं
 लाभाश्रिताः पुष्टियुतं सुरूपम् ।
 क्षोणीपर्ति तीर्थरतं सुमुख्यं
 धराधिनाथं रणकोविदं च ॥ ८५ ॥

ABCDILSW

80b संजनयन्ति मर्त्य om. C	80c सत्त्व L, शश्वु° W, सर्व° CS	8cd		
समृद्धिं C, समेतं D	81c °मायं LSW	82b वंयं S	82d भूरं S	°मानतं
ABDIL 84a चंद्रार° W, चंद्र° B	84c सुभाषित° A	°ज्ञानबुद्धा° D	85b	
पुष्ट° D सरूपं C, रूपं B	85c °रति L			

चन्द्रामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तेजोन्वितं पुण्यपरं जितारि
महीपर्ति शास्त्रविचक्षणं च ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
भोगान्वितं नीतिनयं प्रगल्भं
क्षितीश्वरं ब्राह्मणमानसं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति दक्षम् ।
शौर्यान्वितं भूमिपर्ति हतारि
प्रियंवदं दानपरं सदैव ॥ ८८ ॥

भौमज्जशुक्रार्कसुता मनुष्यं
लाभाश्रिताः संजनयन्ति पुष्टम् ।
नरेन्द्रमाज्ञासहितं सुशूरं
भयैर्घ्यपेतं द्विजवत्सलं च ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतपुत्रार्थनयैः समेतं
महीपर्ति शत्रुविवर्जितं च ॥ ९० ॥

ABCDILSW

order in S: 86a-b, 86c तेजोन्वितं, 87c नीतिमयं—87d, 86c
पुष्य°—86d, 87a-b, 87c भोगान्वितं, सत्यसमन्वितं च 86a °मरेज्य° LSW 86c
°निवं—87b ल° om. A 86c °परा° I 87b-89a om. W 87b-
88a om. BL S, c °भयं ACDI, °मयं S 87d °मानतं ADIS 88b-
89a om. D order in S: 90, 89 89c °सहितं—90b सं om. I
89c बुश्वरं S, बुसार L, सुरुपं D 90a °मरेज्य° LSW 90b मर्यं om.
C, दक्षं S

सौम्यामरेज्याभूगुजार्कपुत्रा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विद्याधिकं भूमिपतिं सुविज्ञं
 विज्ञानशीलं श्रुतवत्सलं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्या
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुशीलमुत्साहपरं नरेन्द्रं
 महागजाढ्यं रणकोविदं च ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्जसिता भनुष्यं
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति भव्यम् ।
 श्रुतप्रधानं कृतकर्विमुक्तं
 पृथ्वीपतिं पुण्यवनैः समेतम् ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्रा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति शूरम् ।
 लज्जाधिकं पार्थिवमप्रमेयं
 कृतज्जमुग्रं रणमाहसं च ॥ ९४ ॥

सूर्येन्दुभौमामरपूज्यशुका
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सुतार्थभाजं सुखभोगभाजं
 धिया समेतं नृशिं जिनं च ॥ ९५ ॥

ABCDILSW

91a °मरेज्य° LSW 91b-93a om. D 91b मर्त्य om. CL 92b
 संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 93a-b मनुष्यं लाभाश्रिताः om. A 93b
 मव्यं om. L 94b-95a om. W 94d म्वतक्ष° C 95a रवीन्दु° CD
 95b संजनयंति मर्त्य om. C 95c मुखाश्व° L °लाभं CD °खभोगभाजं om. L
 °भोग° om. W, °भोज° ABCD 95d वृग्गूजितं L

सूर्येन्दुभौमामरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतमित्रं त्रनकर्मशीलं
सन्तुष्टचित्तं बहुलोऽुपं च ॥ ९६ ॥

सूर्येन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुपण्डितं पार्थिवमानमाजं
गजप्रियं पापपराङ्गमुखं च ॥ ९७ ॥

सूर्येन्दुसौम्यामरपूज्यशुका
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुप्रजं शीलधनं नयज्ञं
सन्तुष्टचित्तं बहुसौहृदं च ॥ ९८ ॥

सूर्येन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
द्विजानुरक्तं प्रगदास्वभीष्टं
लज्जाधिकं कोर्तिममन्वितं च ॥ ९९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानामहेद्रैः सहितं सुदानंतं
गुणानुरक्तं सुधर्वैः समेतम् ॥ १०० ॥

ABCDILSW

96b मर्त्य om. L 97a = 96a in D 97b संजनयंति मर्त्य om. C
मर्त्य om. L 97d पार्थिवलभं W after 97 W continues with a
different text, which will be edited in vol. III 98b संजनयंति मर्त्य
om. C मर्त्य om. L 99a °सौराशर° BDI °सौम्या BI, °शुका D 99b
संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 99c हेजा° I 99d लता° I, लाला° D
100a °सौम्याशर° L 100b मर्त्य om. L

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौग
लाभाश्रिता संनयन्न र्य ।
गुणान्वितं प्रीतिकरं सुनेत्रं
प्रियागमं कीर्तिसमन्वितं च ॥ १०१ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मातापितृभ्यां निरतं मनोज्ञं
विचक्षणं क्षान्तिसमन्वितं च ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुलप्रधानं प्रणतारिपक्षं
सुशीलभाजं बहुधर्मरक्तम् ॥ १०३ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
व्रतोपवासामरविप्रभक्तं
दानान्वितं सत्यदयाममेतम् ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा
लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभासमेतं बहुशास्त्ररक्तं
गुणान्वितं शौचपरं सदैव ॥ १०५ ॥

ABCDILS

101b मर्त्य om. L 101c °करं om. L, °परं C order in D :
102a-b, 103c-d, 102a-d, 104 102a=103a in C 102b संजनयन्ति
मर्त्य om. C मर्त्य om. L 102d °काति° D 103a-b om. D 103b
मर्त्य om. L 104b संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 104c °मुरुं D
105b मर्त्य om. L 105d °णान्वितं—५१, ३d कुशी° om. D

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विद्यासु रक्तं गुरुदेवभक्तं
 पैरेविमुक्तं सुधिका समेतम् ॥ १०६ ॥
 चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशूक्रा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 दयासमेतं क्रियया समेतं
 प्रियंवदं चान्धवसंसंतं च ॥ १०७ ॥
 चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 नरेन्द्रमान्यं कृषिकर्मदक्षं
 क्षतारिपक्षं विभवैः सदैव ॥ १०८ ॥
 चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 श्रुतार्थभाजं विजितारिपक्षं
 महीपतिं शास्त्रविशारदं च ॥ १०९ ॥
 चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रभूतभूत्यं गुरुतासमेतं
 सुजानुभाजं निरुजं सदैव ॥ ११० ॥
 चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बन्दिस्तुतं काव्यकथानुरक्तं
 शौर्यान्वितं धर्मपरं सदैव ॥ १११ ॥

ABCILS

१०६b मर्त्य om. L o c ने.ग्र. C .o d + ABCIL o b
 मर्त्य om. CL .i c क्रियवा A, दाक्रया S io d पूजिः S .i ८
 मर्त्य om. L १०८d समेतं L १०९b मर्त्य om. L ११०b मर्त्य om. L
 १११b मर्त्य om. L

भौमज्जीवासुरपूज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 श्रद्धान्वितं भूरिष्ठनं यशस्यं
 प्रभूतपुत्रान्वितमोजसाद्यम् ॥ ११२ ॥
 एवं पंचविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुका
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 सौभाग्यविद्याविभवैः समेतं
 सदा कृतज्ञं दद्यारुषं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यसौरा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तीर्थानुरक्तं सुधिया समेतं
 विचक्षणं रोषविवर्जितं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा
 लाभाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 बहुश्रुतं कान्तियुतं विधिज्ञं
 पूज्यं नराणां गुणसंयुतानाम् ॥ ११५ ॥

स्त्र्येन्दुभौमामरपूज्यशुक—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विप्रप्रियं देवकथानुरक्तं
 सुकीर्तिं शास्त्रविचक्षणं च ॥ ११६ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
आरामदेवानुरतं प्रगल्भं
सतामभीष्टं श्रुतकोविदं च ॥ ११७ ॥

रव्यारसौम्यामरपूज्यशुक
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सुरूपवक्त्रं सुकुलप्रधानं
महामर्तिं गीतविशारदं च ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक—
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
समस्तभूपाधिपतिं प्रगल्भं
प्रमादहीनं गजवाजिभाजम् ॥ ११९ ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जुरेज्यशुक -
शैनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धराधिनाथं गतरोगपापं
धर्माकुलं ब्राह्मणसंमतं च ॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पाः ॥

इति श्रीबृद्धगवने लाभाश्रययोगाध्यायः ॥

ABCILS

117b मर्त्य om. L 118a=117a in BCL order in S : 119, 118
118a सूर्यो° S 118b मर्त्य om. CL 118c मुसल्यवक्त्रं S 118d
महीपतिं L पीत° A 119b मर्त्य om. CL 119c-120b in marg. C
120b मर्त्य om. L col. °विकल्पाः om. S chapter col. श्री° om. S

एकपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥

व्ययाश्रितस्तीक्ष्णकरः सचन्द्रो
 नरं प्रसूतेऽल्पसुखं निराशम् ।
 अल्पायुषं दीनतमं विरूपं
 पराभिभूतं कुजनेन नित्यम् ॥ १ ॥

व्ययाश्रितभ्तीक्ष्णकरः समौमो
 नरं प्रसूते व्याथतं कृशाङ्गम् ।
 पराभिभूतं बहुपापरक्तं
 दुष्टस्वभावं गुणवर्जितं च ॥ २ ॥

व्ययाश्रितस्तीक्ष्णकरः ससौम्यो
 नरं प्रसूतेऽतिरुजासमेतम् ।
 असद्यायं क्रूरमर्ति सुलब्धं
 मूर्खं कुशीलं रणकातरं च ॥ ३ ॥

व्ययाश्रितभ्तीक्ष्णकरः सजीवो
 नरं प्रसूते व्यसनाभिभूतम् ।
 मलिम्लुचं रोगपरं कृतप्नं
 व्यर्थश्रमं धर्मविवर्जितं च ॥ ४ ॥

व्ययाश्रितस्तीक्ष्णकरः सशुको
 नरं प्रसूतेऽल्पसुखं कुरुपम् ।
 सुषष्टदारं व्यसनाभिभूतं
 पापग्रियं कामनिर्णयिताङ्गम् ॥ ५ ॥

ABCDILS

1a व्ययान्वितः L	1b निरोषं ABIL, निरोत्थं C	2a व्ययान्वितः L
2b प्रसूते om. L	2d पुष्टः I	3b प्रसूते om. L
प्रसूते om. L	4c नीचपरं CD	3c सुलब्धं L
*पीडितं च BLS	5b प्रसूते om. L	4d पापाधिकं L

व्याश्रितम्तीक्ष्णकरः ससौगे
नरं प्रसूते जनतानिद्वयम् ।
नीचानुरक्तं च कथानुरक्तं
सुनीचकमाणमतिव्यार्तम् ॥ ६ ॥

व्याश्रितो रात्रिपतिः सभौमो
नरं प्रसूते कठिनस्वभावम् ।
विहीनश्चिति बहुशुद्धरक्तं
भयान्वितं शीलविवर्जितं च ॥ ७ ॥

व्याश्रितो रात्रिपतिः ससौम्यो
नरं प्रसूते कलहैः समेतम् ।
दरिद्रमार्तं परपाकरक्तं
सदा भयान्वं प्रभया विहीनम् ॥ ८ ॥

व्याश्रितो रात्रिपतिः सजीवो
नरं प्रसूतेऽतिकठोरवाक्यम् ।
विरूपगात्रं परदेशभाजं
विहीनकोशं गतसौहृदं च ॥ ९ ॥

व्याश्रितो रात्रिपतिः सशुको
नरं प्रसूते निधनं व्यार्तम् ।
प्रेष्यं खलं धर्मविवर्जिताङ्गं
सुनिर्घृणं कामपराजितं च ॥ १० ॥

व्याश्रितो रात्रिपतिः ससौरो
नरं प्रसूते कुकलत्रभाजम् ।
कुपुत्रधान्यान्वितमिष्टवैरं
लज्जाविहीनं गतपौरुषं च ॥ ११ ॥

ABCDILS

6b प्रसूते om. L ७c विकथा० L ७b प्रसूते om. L
७c ८c ९b १०b ११b
७c ८c ९b १०b ११b
८c ९b १०b ११b
९b प्रसूते om. L च कठोर० C १०b प्रसूते om. L ११b प्रसूते om. L
उक्तलत्र० I

व्ययाश्रितो भूतनयः ससौम्यो
 नरं प्रसूते विकृतानुकारम् ।
 लज्जाविहीनं वहुरोगभाजं
 गतिप्रहीनं गतसत्यशौवम् ॥ १२ ॥
 व्ययाश्रितो भूतनयः सजीवो
 नरं प्रसूतेऽतिविहीनकीर्तिम् ।
 कर्मादितं दुःखपरं पगल्यं
 व्ययातुरं वान्धवपीडितं च ॥ १३ ॥
 व्ययाश्रितो भूतनयः सशुक्रो
 नरं प्रसूते धनधान्ययुक्तम् ।
 पुत्रादितं दानविहीनवृत्ति
 सदातुरं हीनतरं कृतम्भम् ॥ १४ ॥
 व्ययाश्रितो भूतनयः ससौरो
 नरं प्रसूते विधिशास्त्रहीनम् ।
 ब्रणादितं नेत्ररुजासमेतं
 दौर्भाग्यक्षमोपहतं सदैव ॥ १५ ॥
 व्ययाश्रितः सोमसुतः सजीवो
 नरं प्रसूते करणप्रथानम् ।
 सुनिर्वृणं बान्धवपुत्रयुक्तं
 स्त्रीनिर्जितं आन्तिसमन्वितं च ॥ १६ ॥
 व्ययाश्रितः सोमसुतः सशुक्रो
 नरं प्रसूते कृपया विहीनम् ।
 प्रभूतशत्रुं कुविया समेतं
 वैरं विवर्णं धनवर्जितं च ॥ १७ ॥

ABCDILS

१२c लब्धा° D १२d °स्त्रिय° S 'पौरुषं च L १३b प्रसूते om. L
 १३c कामा° CS १४b प्रसूते om. L १४c °दृते ILS १४d हीनरतं S
 १५b प्रसूते om. L १६b प्रसूते om. L करट° S १६d आन्तिसमन्वितं om.
 B शाति° A order in D : १८, १७ १७b प्रसूते om. L अतिकृतगा° S

व्याश्रितः सोमसुतः ससौरो
नरं प्रसूते वहुमाययाद्ब्रह्म् ।
सदा विवर्णं व्यसनाभिभूतं
कैचैलिनं लीवशकं सदैव ॥ १८ ॥

व्याश्रितो देवगुरुः सशुक्रो
नरं प्रसूते पशुभृत्यहीनम् ।
रुजार्तदेहं हतवित्तसंधं
सुनिष्ठुरं शत्रुपराजितं च ॥ १९ ॥

व्याश्रितो देवगुरुः ससौरो
नरं प्रसूते परुषम्बभावम् ।
स्त्रीनिर्जिताङ्गं जडतासमेतं
सुकातरं पापमर्ति नृशंसम् ॥ २० ॥

व्याश्रितो दैत्यगुरुः ससौरो
नरं प्रसूते परवंचकं च ।
चारित्रहीनं सरुजं विशीलं
वृथाटनं मित्रविवर्जितं च ॥ २१ ॥

एवं द्विविकल्पाः ॥
सूर्येन्दुभौमा व्ययगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नित्यं परपापरक्तम् ।
दूतप्रियं द्वोहरते कृतन्नं
सदातुरं ब्राह्मणदूषकं च ॥ २२ ॥

ABCDILS

18b प्रसूते om. L 18d °वसकं L, °विशकं ABCDI, विशां S निराशं S
order in ABCI : 20, 19 19b प्रसूते om. L 20a समोम्बो C 20b-
21a om. L 20b पुरुष° CD 21a=20a in CDIS 21b प्रसूते
om. L 22b पट° BL, पट° D, पट° S 22c हृत° B दोहपरं L

सूर्येन्दुसौम्या व्ययगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति दुष्टानुगर्ति कुरुपम् ।
 बहुश्रमं दुष्टमर्ति सुलब्धं
 सहेतुकं कामपरं कुचैलम् ॥ २३ ॥

सूर्येन्दुजीवा व्ययगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति दीनं सरुजं विवर्णम् ।
 व्यपेतधर्मं बहुदूषिताङ्गं
 गुणप्रहीनं मतिशास्त्रहीनम् ॥ २४ ॥

सूर्येन्दुशुक्रा व्ययगा मनुष्यं
 क्षुत्क्षामकण्ठं क्षतदिग्धगात्रम् ।
 त्रपाविहीनं विधनं मनुष्यं
 सुकष्टभाजं गतसौहृदं च ॥ २५ ॥

सूर्येन्दुसौरा व्ययगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति नित्यं क्षयपीडिताङ्गम् ।
 श्लेष्मार्तदेहं प्रभया विहीनं
 महाश्रमं शत्रुभिरर्दितं च ॥ २६ ॥

सूर्यारसौम्या व्ययगा मनुष्यं
 सदा प्रकुर्वन्ति विहीनसत्यम् ।
 मूर्खं खलं पापपराङ्गमुखाङ्गं
 पैशुन्यरक्तं नृपपीडितं च ॥ २७ ॥

ABCDILS

23b=24b in S 23c बहुतमं L सुलब्धं LS 23d सहैरुकं S 24a
 मनुष्यं om. L 24b=23b S, except that °गर्ति कु° om. 24b शीनं—
 विवर्ण om. BL 24c यपूषितागं S 24d मतिशास्त्रहीनं om. A, मतिवर्जितं च
 L, म B 25a-c 'विहीनं om. D 25a मनुष्यं om. L 25b सुक्षमा°
 ABCI, साङ्गाम° L क्षितदग्न° L 25c विधनं om. A, विधिनं BCD, निधनं L
 विरूपं S 25d सुकृष्ट° BL 26a मनुष्यं om. L 27a मनुष्यं om. L
 27c मूर्खं om. L शास्त्रपरा° S

सूर्यरजीवा जनयन्ति मर्त्यं
गतश्चियं भूरिकुमित्रभाजम् ।
जडस्वभावं विकलं नृशंसं
व्ययेतलज्जं कुधने कुदारम् ॥ २८ ॥

सूर्यरशुक्रा व्ययगा मनुष्यं
कुर्वन्ति कामोपहतं सुनीचम् ।
चारित्रहीनं बहुकष्टभाजं
श्रुतव्ययेतं कलहप्रियं च ॥ २९ ॥

सूर्यरसौरा व्ययगा मनुष्यं
कुर्वन्ति नित्यं व्यथगाभिभूतम् ।
कुर्कर्मभाजं जडतासमेतं
निरगेलं शास्त्रपराङ्मुखं च ॥ ३० ॥

सूर्यज्ञजीवा जनयन्ति मर्त्यं
व्ययश्रिताः कामपरं नृशंसम् ।
प्रभूतरोपं सुकृशं विलूपं
दौर्मायभाजं जनगहितं च ॥ ३१ ॥

सूर्यज्ञशुक्रा जनयन्ति मर्त्यं
मायाविनं निष्टुगमप्रगल्भम् ।
पैशुन्यरक्तं विष्वतानुकारं
निराशमुम्माहविवर्जिताङ्गम् ॥ ३२ ॥

सूर्यज्ञसौरं जनयन्ति मर्त्यं
निरस्तासायुं जनवर्जितं च ।
मूर्खं खलाद्यं परदारक्तं--
मसद्यायं पार्थिवपीडितं च ॥ ३३ ॥

ABCDILS

29d रुत° S, नत° BL 30a मनुष्यं om. L 30b समेते L 31c °रोगं L
32a मर्त्यं om. L 33a मर्त्यं om. L 33b °वाजितं L 33c परदोष° I

सूर्यमरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 व्याश्रिताः संजनयन्ति निःस्वम् ।
 विहीनकोशं भृतकं कुशीलं
 दुष्टस्वभावं भयसङ्कुलं च ॥ ३४ ॥
 सूर्यमरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 व्याश्रिताः संजनयन्ति तीव्रम् ।
 पराक्रमपुष्टं बहुदैन्यभाजं
 विवेकविद्याध्ययनैविहीनम् ॥ ३५ ॥
 सूर्यसुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 व्याश्रिताः संजनयन्ति भीरुम् ।
 प्रतापहीनं नयवर्जिताङ्गं
 गुणप्रहीनं भयसङ्कुलं च ॥ ३६ ॥
 चन्द्रारसौम्या जनयन्ति मर्त्यम्
 व्याश्रिता वित्तविवेकहीनम् ।
 सुकोपिनं नीतिविहीनमुग्मं
 प्रभूतशत्रुं रणभाजनं च ॥ ३७ ॥
 चन्द्रारजीवा जनयन्ति मर्त्य
 व्याश्रिताः कामपरं नृशंसम् ।
 श्रुतव्यपेतं परकर्मरक्तं
 दुष्टस्वभावं सभयं सदैव ॥ ३८ ॥
 चन्द्रारशुका व्ययगा मनुष्यं
 व्याश्रिताः संजनयन्ति दीनम् ।
 शूतप्रियं निर्वृणमोजसाद्यं
 प्रलोभितं वैरिनिपीडितं च ॥ ३९ ॥

ABCDILS

34a 'मरेज्य' LS	34b नित्यं D	36a = 35a In BL	36c
प्रतापशीलं S	37b वित्तं om. CD	37c सुकोपनं S	38a मर्त्यं om. L
38c शूतं D	39c शूतं L	39d वैरिभिः ABCDIS	

चन्द्रारसौरा व्ययगा मनुष्यं
 सदा प्रकुर्वन्ति सुकुत्सिताङ्गम् ।
 स्वबन्धुमुक्तं कृतकोपचारं
 स्त्रीनिर्जिंतं कातरमानसं च ॥ ४० ॥

चन्द्रज्ञजीवा व्ययगा मनुष्यं
 सदा प्रकुर्वन्ति दयाविहीनम् ।
 प्रभूतदोषं बहुकृटभाजं
 जनातिगं निर्दयमिष्टदोषन् ॥ ४१ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रा व्ययगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति कामोपहतं सुतीत्रम् ।
 विकुत्सितं पापमनुष्यरक्तं
 मातापितृभ्यां परिमुक्तमेव । ४२ ॥

चन्द्रज्ञसौरा व्ययगा मनुष्यं
 कुर्वन्ति नित्यं व्यसनार्तगात्रम् ।
 सुलैल्यभाजं सुनिकृष्टरक्तं
 श्रद्धाविहीनं परवंचकं च ॥ ४३ ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 व्ययाग्रिताः संजनयन्ति निःम्बम् ।
 लज्जाविवेकादिभिरेव मुक्तं
 युद्धानुरक्तं गतगारवं च ॥ ४४ ॥

चन्द्रामरेज्याक्षुता मनुष्यं
 व्ययाग्रिताः संजनयन्ति दुष्टम् ।
 पापाग्रिकं पापकथानुरक्तं
 कौलस्वभावं व्यसनैरुपेतम् ॥ ४५ ॥

ABCDILS

40a °सौम्या BCDIL 40c कृत्को° ABLS 41b प्रकुर्वति om. L
 41c °कोषं D °कूर° D 41d नातिं CD 42a = 43a in L 42b
 °पहतं I 42c विकृत्यनं A, विकृचनं CD, विकृत्यनं S, विकृत्यनं B, विकृत्यनं L,
 विकृत्यनं I 43b नित्यं om. L 44a °मरेज्य° LS 44b नित्यं D 45d
 लौल° A

चन्द्रासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नीचम् ।
 नीचाश्रयं नीचयुतं सुनीचं
 व्यपेतभोगं गुणवर्जितं च ॥ ४६ ॥
 भौमज्जीवा जनयन्ति मर्त्यं
 व्ययाश्रिता भूरिभयाकुलाङ्गम् ।
 सुर्गवितं शुष्ककथानुरक्तं
 ब्रताश्रमं ब्राह्मणदेवमुक्तम् ॥ ४७ ॥
 भौमज्जशुका जनयन्ति मर्त्यं
 व्ययाश्रिता वर्णविवर्जिताङ्गम् ।
 दौर्भाग्ययुक्तं बहुभाग्यरक्तं
 सुनिर्घृणं प्रीतिविवर्जितं च ॥ ४८ ॥
 भौमज्जसौरा जनयन्ति मर्त्यं
 विद्याविहीनं धनभोगहीनम् ।
 सुनिष्ठुरं क्ळीबपरातिगं च
 श्रिया विहीनं कुसुतं सदैव ॥ ४९ ॥
 भौमामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 बह्विनं निर्घृणमुग्रवैरं
 †मतिप्रधानं कुमर्ति सदैव ॥ ५० ॥
 भौमामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति दुष्टम् ।
 वृथाटनं धर्मविहीनकृत्यं
 सुकातरं वात्यदयं सदैव ॥ ५१ ॥

ABCDILS

46b	मर्त्यं CD	46c	नीचजितं S	48a	मर्त्यं om. L	48c	बहुभक्त°
S	48d	°वर्जितांगं L	49a	मर्त्यं om. DL	49c	प्रीतिपरा° L	°गम्यं S
50a	°मरेज्य° LS	50c	बह्विनं D	51d	वील° BS, वीत° L	समेतं D	

भौमासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
व्याश्रिताः संजनयन्ति हीनम् ।
चौर्यानुरक्तं वरणिं कृतप्रं
श्रुतव्यपेतं गतपौरुषं च ॥ ५२ ॥

सौम्यामरेज्याभृगुजा मनुष्यं
व्याश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
विवेकहीनं सुतवीर्यदारै—
र्लज्जाविहीनं भयमङ्गुलं च ॥ ५३ ॥

सौम्यामरेज्यार्कसुता मनुष्यं
व्याश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
विवेकहीनं बहुमाययाद्यं
सदा प्रसादान्वितमुग्रकृत्यम् ॥ ५४ ॥

सौम्यासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं
व्याश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
प्रभूतदुःखं खलमङ्गुक्तं
विवेकबुद्ध्या सहितं मदैव ॥ ५५ ॥

जीवासुरेज्यार्कसुना मनुष्यं
व्याश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
ब्रह्मनमोजोरहितं कुचैलं
पराश्रयं बान्धववर्जितं च ॥ ५६ ॥

एवं त्रिविकल्पाः ॥

ABCDILS

52a=51a in BCDL	52c व्रणिं D	53a °मरेज्य° LS	53b-
54a om. L	53b मर्त्यं S	53c सुततीथ° S	54b-55a om. D
55a=54a in BCIL	55b मर्यं ABCDIL	55d विवेकविष्णा° L	

रवीन्दुभौमेन्दुसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 बहुश्रमं पापनिपीडिताङ्गं
 हिताशमिष्टै रहितं सदैव ॥ ५७ ॥
 रवीन्दुभौमामरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कृतप्रभोजोरहितं विरूपं
 महाभयं शत्रुयुतं सदैव ॥ ५८ ॥
 रवीन्दुभौमासुरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 पराभिभूतं वनितासुताद्यः
 प्रमुक्तमानं बहुपापकं च ॥ ५९ ॥
 रवीन्दुभौमार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 बुद्ध्या विहीनं व्यसनप्रगल्भं
 निरङ्गुणं कान्तिविवर्जितं च ॥ ६० ॥
 रवीन्दुसौम्यामरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 गतप्रभं व्यधिभिरर्दिताङ्गं
 भयाधिकं कीर्तिविवर्जितं च ॥ ६१ ॥
 रवीन्दुसौम्यासुरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रभाविहीनं गतबुद्धिसत्यं
 रौद्राननं पापपराङ्मुखं च ॥ ६२ ॥

ABCDILS

57d सहितं L 58a=61a in A 58b-59a om. BCDIL 59b
 नित्यं D 59d प्रभुक० C, प्रभूक० BI, प्रभूत० L 61b-63a om. D 61c
 °र्जितां ABCI 62d पासपरा० L

रवीन्दुसौम्यार्कसुता मनुष्यं
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
व्याधिप्रयुक्तं परुषं कृतव्वं
नीचाश्रितं नीचमर्ति सदैव ॥ ६३ ॥

रवीन्दुजीवासुरपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतरोषं गतबुद्धिचिरं
लज्जाविहीनं रणकातरं च ॥ ६४ ॥

रवीन्दुजीवार्कसुता मनुष्यं
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति भीरुम् ।
गुशोद्धौ रोगचैः समेतं
तृष्णाधिकं कान्तिविवर्जितं च ॥ ६५ ॥

॥ ६६ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
श्रुतार्थहीनं व्यसनैरुपेतं
पथ्येन हीनं रुजयाधिकं च ॥ ६७ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नीचानुरक्तं बहुदोषमाजं
कदन्नपानाशनमुग्रकोपम् ॥ ६८ ॥

ABCDILS

63a °बुरपूजितागा A 63b निर्यं om. L, मर्यं C 63c °प्रमुके L
कृतव्वं C 63d नीचाश्रितं om. A 64b मर्यं om. L 64c-d=62c-d
in S 64c °रोगं BL 64d-65c om. L 64d रण° - 65c om. B
64d नरकातरं C 65d कृष्ण° B 66 om. cod. 67b मर्यं om. CL
67c-68b om. ABCDIL 68d °कार्यं BDIL, °वीर्यं C

सूर्यारसौम्यार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 कृपाविहीनं परसेवयाद्यं
 विहीनकोशं मतिवर्जितं च ॥ ६९ ॥
 सूर्यारजीवासुरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 श्लेष्मानिलाभ्यां परिपीडिताङ्गं
 गुणैर्विहीनं परतर्कं च ॥ ७० ॥
 सूर्यारजीवार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति भीमम् ।
 असद्यां चेष्टवहुप्रकोपं
 स्वल्पश्रुतं नीचगांति सदैव ॥ ७१ ॥
 सूर्यारशुकार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 नीचाभिभूतं बहुनीचभाजं
 कष्टात्मकं कष्टयुतं सदैव ॥ ७२ ॥
 सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 दयाविहीनं कुकलत्रवस्त्रैः
 समन्वितं दीनतमं गतस्वम् ॥ ७३ ।
 सूर्यज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति रूक्षम् ।
 क्षताङ्गमार्तं कलहप्रधानं
 निरर्गेलं हीनधनं सदैव ॥ ७४ ॥

ABCDILS

69d °दोषे D	70c पर° L	70d °तर्कुकं ABIL	71d °श्रमं
BCDIL	73b नित्यं om. L, मर्त्यं S	73d मनस्वं CD	74b मर्त्यं ACDI
74c °मात्रकं CD			

सूर्यज्ञशुक्रार्कसुता मनुष्यं .
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति तीव्रम् ।
श्रद्धाविहीनं द्विजनिन्दयाक्षं
लुब्धं कृशाङ्गं जडतासमेतम् ॥ ७५ ॥

सूर्यमरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
महाकृपार्तं गुरुभिर्विहीन—
मारामउद्योगविवर्जितं च ॥ ७६ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
क्षमाविहीनं बहुकोपभाजं
विनष्टसत्यं वनितानिरस्तम् ॥ ७७ ॥

चन्द्रारसौम्यामुग्निपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
शुधारुहासंयुतमिष्टहीनं
सम्पीडितं पार्थिवतम्कर्णश्च ॥ ७८ ॥

चन्द्रारसौम्यार्कमुता मनुष्यं
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
विचार्थहीनं गुरुभिर्विमुक्तं
पराभिभूतं वनिताजनेन ॥ ७९ ॥

ABCDILS

75c °नंदया° ABCDIS 76a °मरेज्य° LS 76c मृत्यं कणातं D 77c
बहुदीप्तं S 78a=77a in A 78b मृत्यं om. L 78c श्रुते ABCIS, श्रुतं
D, छवं L °संयुतं BCIS, °संयुतं D 78d संपीडितं S 79b मृत्यं om. L
79c-80b om. B 79c विनार्थं ACDIL, पितार्थं S विमुक्तं om. A

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा

व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

सुरौद्रसर्वावयवैः सुवैरं

कुलस्य वाह्यं जनगार्हितं च ॥ ८० ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता मनुष्यं

व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।

दोषाभिभूतं परदारक्त-

मसद्यां व्याधिभिरर्दितं च ॥ ८१ ॥

चन्द्रारशुक्रार्कसुता व्ययस्था

नरं प्रकुर्वन्ति सुतप्रमुक्तम् ।

सुपारकं पापमतिं नशंसं

पराजितं श्वीभृतकैः सदैव ॥ ८२ ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा

व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

कुस्वामिबुद्धीरहितं गतस्वं

सुनिर्धृणं पानरतं कुबुद्धिम् ॥ ८३ ॥

चन्द्रज्ञजीवार्कसुता मनुष्यं

व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

कोपान्वितं दानविवर्जिताङ्गं

स्त्रीनिर्जितं निर्षृणमप्रमेयम् ॥ ८४ ॥

चन्द्रज्ञशुक्रार्कसुता मनुष्यं

व्ययाश्रिताः संजनयन्ति तीव्रम् ।

दुष्टस्वभावं व्रणपीडिताङ्गं

तृष्णाभिभूतं जनगार्हितं च ॥ ८५ ॥

ABCDILS

8ob मर्त्यं om. L 8oc सुरुद्र^३ BCDIL °वयवा° S 81b निर्त्यं B,
मर्त्यं ACDI 82b °प्रयुक्तं IS 83 om. CIL 83a °छुरदरजितांगा ABD
83c °कुद्धि° S; corrupt? 84b शीनं S 85c वृ० L 85d कृष्णा° A

चन्द्रामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बुद्ध्या विहीनं गुणवर्जिताङ्गं
पराभिभूतं कृपणं सदैव ॥ ८६ ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताङ्गा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभाविहीनं विकलं विरूपं
सुगर्हितं स्नेहविवर्जितं च ॥ ८७ ॥

भौमज्जीवार्कसुता मनुष्यं
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
विवेकहीनं जडतासमेतं
सुनिन्दितं बन्धुजनेन चोप्रम् ॥ ८८ ॥

भौमज्जशुकार्कसुता मनुष्यं
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पराजितं स्त्रीकितवाल्पविद्यै—
विरक्तपौरं भयसङ्कुलं च ॥ ८९ ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति दीनम् ।
कुसङ्गरक्तं परधर्मभाज—
मसद्यायं ब्राह्मणनिन्दकं च ॥ ९० ॥

ABCDILS

86a °मरेज्य° LS 86b-87a om. D 87 om. B 87b मर्य
om. L 87c °विहीनं] °विरूपं C विकलं om. A 88a=89a in S 88d
सुनिन्दितं om. BIL 89b पापं S 89c °विर्यः BDIL, °विर्येः C 89d
°पौरै° ABCDIL 90a °मरेज्य° LS 90b दिव्यं BCDIL 90c-91b om.
L 90c °संग°—91b व्ययाश्रिताः om. B

सौम्यामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 निर्लज्जमस्तेहमतिप्रगल्भं
 रोगातुरं पार्थिवपीडितं च ॥ ९१ ॥

एवं चतुर्विंकल्पाः ॥
 रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्या
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कुचैलमस्तिग्धमरिप्रयुक्तं
 लौल्यान्वितं तर्ककमप्रहृष्टम् ॥ ९२ ॥

रवीन्दुभौमज्जसिता मनुष्यं
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 कुकर्मसन्धासहितं नृशंसं
 सदातुरं बान्धवपीडितं च ॥ ९३ ॥

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्रा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 म्लेच्छानुरक्तं परदारभाजं
 कुसङ्गसेवासहितं सदैव ॥ ९४ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा
 व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 व्यपेतलज्जं जनताविरुद्धं
 कुधर्मपण्यान्वितमप्रगल्भम् ॥ ९५ ॥

ABCDILS

91a °मरेज्य° CDLS	col. om. C	92d तर्कुक° BCIL,	कुक° D	
93a ==92a in D	93b नित्यं om. L,	मर्त्यं D	93c °संचा° ABIL,	°दधा°
S	94b मर्त्यं om. L	94d कुरंगा° ABCDIL	95b मर्त्यं om. L	
95c व्यपेतज्जं B,	व्यपेतलक्ष्मं I			

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
बहुव्यथं व्याधिनिपीडिताङ्गं
सदातुरं कातरमप्रगल्भम् ॥ ९.६ ॥

रवीन्दुभौमासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
यशोविहीनं करणानुरक्तं
मायाविनं निष्टुरमुग्रवैरम् ॥ ९.७ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतदुःखं खलसङ्गरक्तं
क्षेप्ताधिकं मूर्खतमं नृशंसम् ॥ ९.८ ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
वैराकुलं शीलविवर्जिताङ्गं
गुणप्रसुकं कृतकस्वभावम् ॥ ९.९ ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
छलप्रधानं बहुकूटभाजं
सदा जितं नीचजनैः समेतम् ॥ १०० ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पित्ताधिकं कामपरं नृशंसं
बहुप्रकोपं भयसङ्कुलं च ॥ १०१ ॥

ABCDILS

96b	मर्त्य om. L	96c-98b	om. D	96c-97b	om. ABCIL
97c	करदा० S	98d	मूर्ख० C	99b	मर्त्य om. L
BCDIL	100b	मर्त्य om. L	101b	मर्त्य om. L	101d °प्रकारं L

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कृपाविहीनं हतपुत्रदारं
बहाशिनं निष्पुरवाक्यमेव ॥ १०२ ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
धनार्थदागव्यसैविहीनं
सुनिष्पुरं वैरपरं कुबुद्धिम् ॥ १०३ ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निःश्रीकमुंगं कलहानुरक्तं
विरूपगात्रं परवंचकं च ॥ १०४ ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानारुहार्तं खलसङ्करकं
कामातुरं भीतियुतं सदैव ॥ १०५ ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूज्यसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मूर्खं कुवक्त्रं विकरालनेत्रं
ब्रह्मद्विषं शत्रुजितं सुतीत्रम् ॥ १०६ ॥

ABCDILS

- order in S : 103, 102 102b संजनयंति मर्य om. D मर्य om. L 102d बहाशनं S 103b मर्य om. L 103d वैर० D 104a = 103a in CD 104b संजनयंति मर्य om. C मर्य om. L 104c निश्चीक० ABCDI 105b संजनयंति मर्य om. C मर्य om. L 105c खलराग० CD 106b संजनयंति मर्य om. C मर्य om. L

चन्द्रारसौम्यामरपूजयशुका
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
चौर्यानुरक्तं गुरुताविरुद्धं
हतस्त्रपक्षं त्रणपीडितं च ॥ १०७ ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजयसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
अष्टे कुमित्रं नयनैर्विरुद्धं
सुनिर्घृणं मन्युपरं सदैव ॥ १०८ ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजयसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
द्वेष्यं विवर्णं प्रमदानिरसं
गतप्रजं पार्थिवदूषितं च ॥ १०९ ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजयसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुस्त्रीषु रक्तं कुमुतं कुमित्रं
कुपर्मविद्यान्वितमिष्टपापम् ॥ ११० ॥

चन्द्रज्जीवासुरपूजयसौरा
व्ययाश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सदा ब्रणार्तं कुधिया समेतं
निर्लज्जमोजोरहितं विरूपम् ॥ १११ ॥

ABCDILS

107b मर्त्य om. L 107d हानस्व° B, हानस्व° L, हताश° D *पीडितां
L order in S: 109, 108 108a=109a in D 108a=107a in L
108b संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 108c-109b om. D 109a=108a in BCIL 109b संजनयनि मर्त्य om. C मर्त्य om. L 109c द्वेषं CD
110a=108a in D 110b संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 110d
*पत्तं L 111b संजनयन्ति मर्त्य om. C मर्त्य om. L

भौमज्जीवासुरपूज्यसौरा
 व्याश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 निःश्रीकमुग्रं कलहानुरक्तं
 विशीर्णबुद्धिं धनवर्जितं च ॥ ११२ ॥
 एवं पञ्चविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यशुक्रा
 व्याश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 तेजोविहीनं परपक्षरक्तं
 ब्रह्मप्रमातृं परवंचकं च ॥ ११३ ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेज्यसौरा
 व्याश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 कृतप्रानायुक्तमिप्रधानं
 लज्जाविहीनं परतर्ककं च ॥ ११४ ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्कपुत्रा
 व्याश्रिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 महारुजं वित्तसुतैर्विमुक्तं
 सुनिर्दयं लौल्ययुतं कुदारम् ॥ ११५ ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्र—
 शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 स्वल्पायुषं वित्तयशोविहीनं
 वृथाश्रमं रौद्रविभानभाजम् ॥ ११६ ॥

ABCDILS

112b संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 112d जन° L 113b
 व्याश्रिताः CI संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 113c परपक्ष° D, परखंच° A
 114b व्याश्रिताः D संजनयंति मर्त्य om. C मर्त्य om. L 114d °तर्कुक ABI
 115b मर्त्य om. L 115c °रुजा° ABCD 116d °विधानदक्षं S

रवीन्दुसौभ्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सदालसं बुद्धिवैर्णविहीनं
कुपुत्रदरैः सहितं सदेव ॥ ११७ ॥

सूर्यारसौभ्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
निगश्रयं नीचसखं दरिद्रं
विमुक्तसत्यं गुणवर्जितं च ॥ ११८ ॥

चन्द्रारसौभ्यामरपूज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
ब्रह्मद्विषं कीर्तिसुगैर्विहीनं
हतप्रभावं वहुरोगमाजम् ॥ ११९ ॥

पूर्व पट्टीवकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक—
शनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।

॥ १२० ॥

एवं सप्तविकल्पाः ॥

इति श्रीष्वद्वयवने व्ययाश्रययोगाध्यायः

ABCDILS

११७b मर्त्य om. L ११७c-११८b om. I ११७c शुद्धिजने^३ C ११८b
मर्त्य om. L ११८c नराश्रयं ABCDI °सुखं C ११९a °शुकाः I ११९b
मर्त्य om. DL १२०a °शुकाः I १२०b मर्त्य om. DL १२०c-d om.
cod., but ABCDIL have व्ययाश्रिताः; and S the improbable:

धराधिनाथं गतरोगपापं
धर्माकुलं ब्राह्मणसंमतं च

chapter col. श्री° om. S

द्विपद्माशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥

द्विस्थानसंस्थैः सकलैर्यहेन्द्रै—
 योगान् तथोक्तान् परिवर्ज्य सर्वान् ।
 युगाल्ययोगेऽन् भवेन्मनुष्य—
 स्तृण्णाधिकः शत्रुपराजितश्च ॥ १ ॥

त्रिस्थानसंस्थैः प्रभवेच्च शूलं
 तस्मिन्मनुष्यः सुतरां सुमन्दः ।
 रोगाभिभूतः परकर्मभाजः
 सदातुरः स्नेहविवर्जितश्च ॥ २ ॥

चतुःस्थितैः सर्वखगैश्च योगः
 केदारसंज्ञोऽन् भवेन्मनुष्यः ।
 विदेशसेवानिरतः कृतधनः
 पराभिभूतः कुकलत्रभाजः ॥ ३ ॥

पञ्चस्थितैः सर्वखगैश्च योगः
 पाशो भवेद्यः पुरुषः प्रजातः ।
 हिंसो दुरात्मा वधबन्धरक्तः
 पैशुन्यसेशी सततं सरोषः ॥ ४ ॥

षट्स्थानसंस्थैः प्रभवेच्च दामा
 योगो भवेद्यत्र मनुष्यधर्मा ।
 जातः सती बन्धनवैरिभागी
 सुतैर्विहीनः कृतकस्वभावः ॥ ५ ॥

ABCDILS

1b	°योगल्ल°	cod.	°योक्ता	BL,	°योक्ताः	CIS,	°योनसंस्थैःका	AD	1c				
°योगो	LS	2a	प्रभवैष्य	S	मूलं	C	2c	रुग्म°	L	3a	°खगैस्तु	S	3c
°सेवाङ्गु	रतः	S	4c	व्रत°	BCIL,	जत°	D	4d	सरक्त	L	5a	प्रभवैष्य	CD
5b	भवेद्यत्र	DS	5c	वैर°	S	5d	सुखै°	L					

सप्ताश्रयस्थैः सकर्लग्रहेन्द्रै—
 वर्णाभिधानः प्रभवेच्च योगः ।
 जातोऽत्र योगे सुतवित्तहीनः
 परस्वलुभ्वः परतकंकश्च ॥ ६ ॥

इति श्रीबृद्धवने संख्याश्रययोगाध्यायः ॥

ABCDILS

Ca °हृष्टैँ L (c यातो A, यासा BCIL, यासि D योगो ABCDIL 6d
 °तर्कुकश ABCDIL col. इति श्रीबृद्धवने om. L श्री° om. IS °वने—54, 15Ab
 उपलभु° om. D संख्याश्रययोगः S

त्रिपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५३ ॥

कलत्रलमोऽगतैश्च सौम्यैः ।
 पापैर्नमः सौख्यगतैश्च सर्वैः ।
 वज्रास्थयोगोऽत्र भवेन्मनुष्यो
 महीनतिः शत्रुकुलान्तकारी ॥ १ ॥
 व्ययारिग्नैः सर्वेष्वगैश्च सौम्यैः
 पापैस्तथा धर्मतृतीयसंस्थैः ।
 पिणीलकाख्यः प्रभवेच्च योगो
 जातश्च पापः सुखहीन एव ॥ २ ॥
 व्ययारिग्नैः पापवैश्च सर्वै—
 दुश्चिक्यधर्मानुगतैश्च सौम्यैः ।
 गदाभिप्रानः प्रावेच्च योगो
 जातोऽत्र निष्वः पर्वकंकश्च ॥ ३ ॥
 लाभात्मजस्थैः सकलैश्च सौम्यैः
 पापैस्तथा मृत्युधनाश्रवस्थैः ।
 नदीति योगः प्रवरः प्रदिष्टो
 जातोऽत्र मर्यः सुभगः क्षितीशः ॥ ४ ॥
 सुतायग्नैः पापवैश्च समस्तै—
 धनाष्टमस्थैः शुभसंज्ञितैश्च ।
 थोगो नदाख्यः प्रभवेन्मनुष्यो
 जातोऽत्र धीमान् सुनसौख्ययुक्तः ॥ ५ ॥

इति श्रीबृद्धयवने वज्रादियोगाध्यायः ॥

ABCILS

1b सर्वैः—2a °ष्ठ om. L 2c पिणीलिङ्गाख्यः LS 2d सुखहीनउत्र C
 3a °खलैश्च L 3c गता° ABCIS गोत्रे I 3d °तर्कुकश्च ABCIL 4c नदाति
 BL, तृतीति A 4d सातोत्र I मर्यः om. B, मर्य CLS 5a सुतानग्नैः I °खलैः
 CILS 5b धष्टा° B, पष्टा° AILS नभसंस्थितै° BCI 5d धर्मात् ABCI, धर्मा
 L col. श्रीबृद्धयवने om. I श्री° om. S °योगः S L ends here

चतुःपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५४ ॥

प्रणिपत्य परं ज्योतिर्दीप्तिं जगतीतलं तपः शसनम् ।
 जन्मप्रदीपशास्त्रं भावाभिषमेःःो वक्ष्ये ॥ १ ॥
 लग्नाभिषप्तिर्लग्ने नीरोगं दीर्घजीवितं कुरुते ।
 अतिवलमवनिपतिं वा भूलाधमसन्धितं जातम् ॥ २ ॥
 लग्नागतिर्धनभवने धनवन्तं दीर्घजीवितं शृङ्खलम् ।
 स्थानप्रभानमवनीयं सत्कर्मगतं नरं कुरुते ॥ ३ ॥
 सहजगतो लग्नपतिः मद्भन्युपवरं मित्रपरिमितिः ।
 धर्मरत्नं दातारं शूरं सकलं करोनि नग्म् ॥ ४ ॥
 लग्नेशास्तुर्यगतो नृपप्रियं प्रचुर्जीवितं पुरुषम् ।
 सलुव्वमित्रं पित्रोर्भक्तं मवहुमोजनं कुरुते ॥ ५ ॥
 पंचमगो लग्नपतिः सुभयं सत्याग[म]सीधरं विदितम्
 बहुजीवितं सुगीतं सत्कर्मातं नरं कुरुते ॥ ६ ॥
 रिपुभवने लग्नेशो नीरोगं भूरिभिन्न[त] सशलम् ।
 कृपणं धनिनमरिष्टं भुक्तमेश्वानिपतिं कुरुते ॥ ७ ॥
 प्रथमपत्नो सप्तमगे तेजस्वी शीलवान् भवेत पुरुषः ।
 तद्वार्यापि सुशीला तेजःकलिना सुरुपा च ॥ ८ ॥

ABCS

before I A has : अथ द्वादशमायेगफल लिङ्गयते 1b °जलं C 1c-d : जन्म
 वक्ष्ये शास्त्रप्रशीलकं I 1c जन° ABCS 1d °पतंमेदतो A 2b प्रनूर° I °जीवनं
 C 2d लासं BCS, पुरुषं I 3b दीर्घ° om. C, विषुल° I 3c °मनिनं I
 3d नरं om. A, युतं BC, यतः S 4b °प्रनुरूप° I °परिष्ठिनं ACI 4c °माश्वरं
 S 4d : पुरुषं वलिनं सलामकरं I 5a °नृत् तयैः S 5b °जीवनं S 5d स०
 om. C, °स० 1S 6b समुगंगं C, समुगं B, समुतं IS मत्यग° S, सत्य° ABC
 7a विषुल° B 7b भूमिलाभिनं I, भूरिमनं BC, भृगिभिनं A 8d सहृपा I

लग्नपतावष्टमगे कृपणो धनसंचयः सुदीर्घायुः ।
कृरे खेचरे कटुर्जल्पको मूर्खो भवत्येव ॥ ९ ॥

मूर्तिपतिर्यदि नवमे तदा भवेत् प्रवरखान्धवः सुकृतः ।
समसन्तश्च सुशीलः सुकृतस्यातः सुतेजस्वी ॥ १० ॥

प्रथमेशो दशमस्थे नृपलाभः पण्डितः सुशीलश्च ।
गुरुमातृपूजनमतिर्नृप्रसिद्धो नरो भवति ॥ ११ ॥

एकादशगस्तनुपः सुजीवितं सुतसमन्वितं विदितम् ।
तेजःकलितं पुरुषं कुरुते बलिनं नृसाहमपि च ॥ १२ ॥

द्वादशमे मूर्तिपतौ कटुभाषी वादकारको मानी ।
सहगो विधिमिलितानां विदेशगो दत्तभुक्तो नरः ॥ १३ ॥

इति श्रीवृद्धयवने तनुभावाधिपफलम् ॥

द्वयपतिर्णगगतः कृपणं व्यवसायिनं सुकर्मणम् ।
धनिनं श्रीगतिविदितं करोति नरमतुरुभोगभुजम् ॥ १४ ॥

ABCIS

9a °पति० BC, °पतौ० I 9b °संचकः cod. 9c खचरे ABI 9d
जलकश्च cod. वपुषा भवेषीनः I 10b प्रचुरवाधवः I सुकृतः om. C, सुकृती० I
10c सन्मित्रश्च I 10d सुकृति ख्यातश्च तेजस्वा० I 11b नृपलाभी० I 11c
पूजनरतः I 12a एकादशम० S 12b सुख० I °स० om. BCS विशतं BC
12c पुरुषं om. C 12c-d कुरुते पुरुषं I 12d नृसाहमपि चेत् A, नृसादमपि चेत्
C, नृसादपि चेत् B, नृसीदपि चेत् S, सलाभकरै० I 13a द्वदशगे० S, द्वादशो० I
13b कटौवाकै० B, कटूवाकै० C, कटुवाकै० AS निष्ठुरो भवति नीतः० I 13c ऽत्रै० मलिनमति-
I विध० S °मिलतीनो० C, °मिलतिनो० S, मीलतिनो० AB 13d विद्वेषो० BC °भुक००
cod. °नरा० BC col. श्रीवृद्धयवने om. S श्री० om. I भावाधिफलं BCS 14c
धननी० BC, धनन A 14d नृपतुल्य० I, नरमनुतल० AB °भोज० IS

धनपो धनभवनस्थो बहुवित्तं भोगभाजनं पुरुषम् ।
लाभाधिकात् सलोभं कुरुते पुरुषं सदा दक्षम् । १५ ॥

(व्यवसायी च [सु]लाभी लःपन्नभुग् गालिकारको नीचः ।
आर्तिक[र]ः स्याद्विदितो भूतनयेऽन्तकरः पुरुष[श्र] ॥ १५A ॥)

सहजगते तु धनेशो व्यवसायी गालिकरः कलाहीनः ।
चौरश्चलचित्तो वा भवति नरो नवकलाहीनः ॥ १६ ॥

तुर्यगते द्रविणपतौ पितृलाभपरः सदोदयः पुरुषः
दीर्घायुः क्रूरे पुत्रग्न्यामण्ड विनिर्देश्यम् ॥ १७ ॥

कृपणं दुःखनिधानं धर्मरतं विपुलस्त्वसंयुक्तम् ।
पुरुषं कठोरहृदयं तनयगतो धनपतिः कुरुते ॥ १८ ॥

(कमलाविलासिततनुं चक्कर्कर्मणि कष्टतरं प्रसिद्धं च ।
कृपणं दुःखनिधानं तनयगतो धनपतिः कुरुते ॥ १८A ॥)

पष्ठगतो द्रविणपतिर्धनसङ्ग्रहतत्परं रिपुद्धं च ।
कुरुते दुःखसमेतं पापे धनवर्जितं पुरुषम् ॥ १९ ॥

ABCDIS

१५ in ACI, १५A in BDS	१५a धनरिथतो वा I	१५b °विनो ACI
°भाजनः ACI पुरुषः AI, व्यातः C	१५Ab °भुक् S, °भूक् B, D begins with	
क् गलि० B	१५Ac आलिकः BDS ला० BD °द्वितिनो S, °द्वितिनो B, °द्वितिनो D	
१६ om. BDS	१६b कालि० A, कलि० CI हितः A	१६c लोक्यथंबलर्थतो I
१६d नवकला०] विद्यर० I	१७a द्रव्यपतौ C	१७b पितृभारपरः ACI
१७c शीघ्रयुक्त BDS कृटे D, कूरः ACI °यु न० S, युतं न० D	१७d °रात्रा० CI,	
°स्था० A °भरणं I	१८ in ACI, १८A in BDS	
१८b धारितं C	१८Ab कष्टतर DS	१९c भूलभिन्नं स्वचरे BDS १९d पापं AI

धनपे सप्तमगृहगे श्रेष्ठा [च] वित्तविलासभोगवती ।
धनसर्क्ख्यहणी भार्या कूरे सचरे भवति वन्ध्या ॥ २० ॥

धनपेऽष्टमभवनस्थेऽष्टकपाली चात्मधातकः पुरुषः ।
उत्पन्नभुविलासी परहिंसी भवति दैवपरः ॥ २१ ॥

धनपे धर्मगृहस्थे सौम्ये दानप्रसिद्धिभागभवति ।
कूरे दरिद्रभिक्षुकविडम्बवृत्तिस्तथा मनुजः ॥ २२ ॥

दशमगृहस्थे धनपे नरेन्द्रमान्यो भवेत्त्रिपालक्ष्मी ।
कूरप्रहेऽपि मातुः पितुश्च परिपालकः पुरुषः ॥ २३ ॥

एकादशगः स्वपतिर्व्यवहारपरं श्रियः पतिं ख्यातम् ।
लोकौघप्रतिपालननिरतं कुरुते नरं जातम् ॥ २४ ॥

द्वादशगे द्रविणपतावष्टकपाली विदेशनिरतश्च ।
दुःकर्मा भिक्षुश्च कूरे सौम्ये च सङ्घ्राही ॥ २५ ॥

इति धनभावाधिपफलम् ॥

ABCDIS

20 om. B 20a °गृहगे D, 'गेहे I, 'गे C 20b श्रेष्ठान्विता
विलास° S 20d कुरे I 21a धनपरत्वष्टमभवने ACI 21b त्वं° ACI
च धानकः ACI 21d सहाससी BD, साहसी S 22a °गृहगे BS 22b
°प्रसिद्ध° BD 22d विरंब° BDS, विरंब° I, वितंब° A, विदंभ° C 23b तृण°
BS 23c सौम्य° I, सौम्ये BDS 'गृहे cod. च BDS 23d °पालकः—
24c °प्रति° om. D 24b पतिः ACI ख्याति S, क्ष्यातं I, पृष्णातं A 25a
इव्य° ACI °पतौ अ° BDS, °पताप° A, °ताच्च° I, पतीत्र° C 25b विदेशरुद्दिश्च
BDS 25c दुःकर्म° ACI 25d संग्रामा B, संग्राती D, संग्रासा S col. after
इति B adds हृदयबने धनाधिपतिफलं ACI °प° om. D

सहजपतौ लगते वादी स्त्रीलम्पटः स्वजनमेदी ।
सेवारतः सलोभी कूटकरो व्याधितः पुरुषः ॥ २६ ॥

धनगृहगे सहजेशो भिक्षुनिंधनोऽल्पजीवितो मनुजः ।
बन्धुविरोधी कूरे सौम्ये पुनरीश्वरः स्वचरे ॥ २७ ॥

सहजगतः सहजपतिः सहजसमत्वं सुहन्त्तुभं सुजनम् ।
देवगुरुपूजनरतं नृपत्वाभपरं नरं कुरुते ॥ २८ ॥

आतृपतौ तुर्यगते पितृसोदरमुखकुदयकृतेषाम् ।
मात्रा सह वैरकः पितृवित्तप्रभक्षकः पुरुषः ॥ २९ ॥

दुश्चिक्यपतौ सुतगे सुवान्धवः सुतसहोदरैः पाल्यः ।
दीर्घार्थ्युर्भवति नरः परोपकारेकनिरतमतिः ॥ ३० ॥

षष्ठगते सहजेशो बन्धुविरोधी च नयनरोगी च ।
भूलाभी भवति भृशः कदाचिदपि रोगभयकलितः ॥ ३१ ॥

सप्तमगे सहजेशो नरस्य भार्या भवेत् प्रवररूपा ।
सौभाग्यवती साध्वी दूरे देवगृहं याति ॥ ३२ ॥

आतृप्रभुरष्टमगः सरुजं सृतसोदरं नरं कुरुते ।
कूरे बाहूव्यञ्जं जीविति यद्यष्टवर्षाणि ॥ ३३ ॥

ABCDIS

26a लगत्येष्वा B, लगत्येषा S, लगत्येष D 26b वाद I, वादी C, वादी
S, वादो D स्त्री^० om. BDS ०जनवादी BDS 26c कुमित्रः BDS 26d जायते
BDS 27b-d स्त्री^० om. B 27b द्रव्यजीवितो A 28b सममाप्तं BCDS
सुशक्तुभं I, समुद्वद (दे B, न्द S) न(शे B, न्वा D, च S) शुभं BDS युजनं om. BDS
28c om. A 29b ०द्रव्यस्तेषां I 29d ०प्र^० om. BCDS 3:a सहजपतौ
BDS 31b च^० om. BCDS 3:b ०रोगी—31d ०भय^० om. A 31c
सृशं BCDS 31d रोगरथं BS, रोगरथि D 32b प्रचरस्पा B, प्रह्ला S
सृशं BCDS 32c साध्वी] युवतिः BDS 32d देव^० ACD ०प्रहं BDS पतिः BS 33b
सहजं BDS

धर्मगते सहजपतौ कूरे बन्धुत्थितस्तथा सौम्ये ।
सहान्धवश्च सुकृती सोदरभक्तो भवेन्मनुजः ॥ ३४ ॥

दुश्चिक्येशो दशमे नृपपूज्यो मातृबन्धुपरिभक्तः ।
उत्तमबन्धुबन्धुषु विनिश्चितो जायते मनुजः ॥ ३५ ॥

लाभस्थः सहजेशः सुबन्धवं राजलाभिनं स्थ्यातम् ।
कुरुते बन्धुषु सेवाविधायिनं भोगनिरतं च ॥ ३६ ॥

वयगे दुश्चिक्येशो मित्रविरोधी स्वबन्धुसन्ताणी ।
दूरे वासितबन्धुर्विदेशगामी नरो भवति ॥ ३७ ॥

इति सहजभावाधिपफलम् ॥

तुर्यपतिर्लग्नगतः पितृपुत्रौ स्नेहलौ मिथः कुरुते ।
पितृपक्षवैरकलितं पितृनाम्ना भवि प्रसिद्धं च ॥ ३८ ॥

पातालपे धनस्थे कूरखगे पितृविरोधकृच्च शुभे ।
पितृपालकः प्रसिद्धः पितापि मुनक्ति च तलक्ष्मीम् ॥ ३९ ॥

ABCDIS

34b बंधूथत० B, बंधूभित० I, बंधूवित० A, बंधूजिज्ञते० C, बंधुस्थित० S
सौम्यः S 34d °भोक्तो BDS भवति BDS 35 om. D 35c °बंधु०
om. BS 35d विनिश्चयो ACI नियते for मनुजः ACI 36b ख्यातं] कुरुते
BDS 36c कुरुते] पुरुष BDS 36d भोगरितं D, भोगारितं S वा D
37b वित० ACI °रोधेन बंधु० ACI स्व(थ B)जन० BDS 37c दूर० BI, द्वर०
AC, स्वे D col. after इति B adds श्रीवृद्धयदवने सहजाधिपति(पति om.
C)कल ACI 38a °गतिः D 38b मिथो नरं कुरुते BDS 38c °वैरि०
BDS 38d शुभि]ु० BDS प्रसिद्ध च ACI 39b कूरखर्णे ABC 39d
पितापि वा D, पिता ACI, पिता BS च लक्ष्मी BDS

तुर्येशः सहजस्थः पितृमातृच्छेदकं विदितपितरम् ।
पित्रा सह कलहपरं पितृवान्धवघातकं पुरुषम् ॥ ४० ॥

तुर्यगते तुर्यपतौ पितृगज्ञारक्षकः सदा हृष्टः ।
विदिनः पितृलाभकरो भवति सुकर्मा सुखी निधिपः ॥ ४१ ॥

सुतगे तुर्यगृहेशो पिता सलाभोद्गतश्च दीघोयुः ।
भवति क्षितौ प्रसिद्धः सुसुनः सुतपालकः सोऽपि ॥ ४२ ॥

हिबुकपतौ रिपुसंस्थे पितुरर्थविनाशकः पितरि वैरी ।
पितृद्रेष्ठकरः क्रूरे सौम्ये धनसंचयस्तनयः ॥ ४३ ॥

अम्बुपतौ सप्तमगे क्रूरे धशुरं म्नुषां न पालयति ।
सौम्ये पालयति पुनः कुलटान्तं कुजक्कवी कुरुतः ॥ ४४ ॥

छिद्रगतस्तुर्यपतिः क्रूरो रोगान्वितं दरिद्रं च ।
तुःकर्मरं मन्युप्रियमथवा मानवं कुरुते ॥ ४५ ॥

सुकृतगते तुर्यपतौ पितृयसङ्गी समस्तविद्यावान् ।
पितृधर्मसङ्ग्रहपरः पितृनिरपेक्षो भवेन्मनुजः ॥ ४६ ॥

पातालपेऽधरणते पापे सुतमातरं त्यजति जनकः ।
श्रयते चान्यां दयितां सौम्ये पुनरन्यमेवाकृत् ॥ ४७ ॥

ABCDIS

40b °मानुस्थितं B, °मानुस्थितं D, "मानुस्थितं S °पिन्सरं D, मारं I 40c
कलह° om. C 40d °वांधवपालकं BDS 41b : पितरौ (र DS)क्षितिपाधिनाथ
(पाधिप B)मानकरः BDS हृष्टः I 42b सलाभोद्गजं CI, सलाभोगज° D, सल-
भोगज° S, सदभोगज° B 42c क्षितौ]क्षिप्रः BDS 43c °देशपरः B, देशपरः
D, °दोषपरः S 43d घ° om. BCDS °मंचकं cod. °मनः DS 44b
कूरे om. BDS चेश्वरं S, शरं BD तु BDS 44d : स्वकीयापनी ब्रतस्तनंहा कुरुते
I °टांतां ABS, °टा D °कवि S कुरुते DS 45b कृरे cod. वा CDIS
45c मृत्यु° BDS 47b पाप° BDS 47c धन्या BDS 47d सौम्या S °रन्ये
सेवाकृता BDS

एकादशगे तुर्यपतौ पित्रोः पालकः सुकर्मा च ।
पितृभक्तः प्रचुरायुः सौम्ये पुनरीश्वरो भवति ॥ ४८ ॥

द्वादशगे तुर्यपतौ मृतः पिता वा विदेशगे वाच्यः ।
पुत्रस्य पापस्वचरे त्वन्यपितृजन्म निर्देश्यम् ॥ ४९ ॥

इति चतुर्थभावाधिषफलम् ॥

लग्नगतः पंचमपः प्रसिद्धमस्तोकतनयपरिकलितम् ।
शास्त्रविदं गीतविदं सुकर्मनिरतं नरं कुरुते ॥ ५० ॥

पंचमपतिर्धनस्थः कूरः स्वचरो धनोजिज्ञतं कुरुते ।
गीतादिकलाकलितं कष्टभुजं स्थानकप्रचुरम् ॥ ५१ ॥

तनयपतिः सहजगतः सुमधुरवाचं स्वबन्धजनविदितम् ।
कुरुते स्थानं तदीयतनयाः परिपालयन्ति बन्धुम् ॥ ५२ ॥

सुतपः पातालगतः पितृकर्मणां प्रपालितं पित्रा ।
जननीभक्तं कुरुते क्रूरस्तु विरोधकृत् पित्रा ॥ ५३ ॥

तनयगतस्तनयपतिर्मतिमन्तं मानिनं वचनकुशलम् ।
सुतयुक्तं प्रवरजनं प्रस्त्यातं मानवं कुरुते ॥ ५४ ॥

ABCDIS

48a : एकादशे तुर्याधि० ACI 48a °गे—49a °गे om. B 48b पितृ० CIS, पितृमा० A, पितृया० D °त्मकः D 48b सुकर्मा च om. A 48c-d : पितृभक्तो भवति सुतः प्रचुरायुव्याधिविकलश DS col. after इति B adds श्रीवृद्धयवने तुर्यपतिद्वादशभावगत(भावादि I)फलं ACI 50b °मस्त्वोकं DS, °मशोकं B 50c गीतविदं] गतिज्ञं ACI 51b कूरे ABCDI खे० ABI धनोसितं BS, धनोशितं D, धनवितं A 51d प्रवरं BDS 52b सु० om. BDS सुर्यु BDS 52c सुतं BDS तरीय० om. AI, तरीयाः BDS 52d तनयाः om. BDS, °तनयात् ACI हतद्वयुः A, हतद्वयुः C, तद्वयुः I 53b कर्मणं cod. प्रतिपालितं C, परिपालयतं BDS 53c °भक्ति AC 53d दूस्तु BDS विरोधकं पितरि BDS 54c सुत-कलितं BDS °जनः ABCDI

पंचमपः शत्रुगतः शत्रुपतिमाङ्गसम्भवं हीनम् ।
रोगधनं धनरहितं कूरः खचरः करोति नरम् ॥ ५५ ॥

तनयपतौ सप्तमगे सुसुता सुभगा स्वदेवगुरुभक्ता ।
प्रियवादिनी सुशीला नरस्य स्वल्पं जायते दयिता ॥ ५६ ॥

सुतपे निधनगृहस्थे कुत्सितवामिष्ट्रपो भवति भण्डः ।
नष्टा व्यज्ञाः सहजास्तपुत्राः सम्भवन्ति तथा ॥ ५७ ॥

सुकृतगतस्तनयपतिः सुबोधविद्यं कर्वि सुगीतज्ञम् ।
नृपपूजितं सुरूपं नाटकरसिकं नरं कुरुने ॥ ५८ ॥

सुतपतिरम्बरसंस्थो नृपकर्माणं नृगत् कलितलाभम् ।
मकर्मरतं प्रवरं जननीकृतसुखशतं तनुते ॥ ५९ ॥

मुतनाथे लाभस्थे शूरः [मु]सुतवान् सुकृतभोगी च ।
गीतादिकलाकलितो नृपभाजी जायते जातः ॥ ६० ॥

पंचमपे द्वादशगे कृते मुनविरहितः शुभे सुमुतः ।
सुनसन्तापपरः स्थाद् विदेशगमनोद्यतो मनुजः ॥ ६१ ॥

इति सुतभावाधिपफलम् ॥

ABCDIS

55a °पतिरहितःतः BDS 55c वन् cm. BI 56b स्वगृता BDS
स्व° BDS 56d तनयस्य प्रजायते BDS 57b वृक्कलाभेया BDS निःखियो ।
मेडाः DS, भेगः B, भणुः C, त्रणु I, भराणः A 57d तनयाः BDS 58a सुकृत°
ACI 58b विजं A, °विज्ञं BS, °विक्षं D, °विनं I °गीतनं A, °गीतकं B 59a
°बरलीनो A, बरजीर्णा C, °बरनालो I 59d °सुखं सततं भुक्तं BDS 60a सूतपे
BDS 60d °भोगी B, °भागी S जायने] परमसं C 61b सुश्रुते BDS सप्तुतः
DS, भुतः B 61c सुत° om. BDS col. इति om. DS after इति B adds :
श्रीद्वृद्धयवने सुतभावफलं DS

षष्ठेशो लग्नगते नीरुक् सबलः कुटुम्बकष्टकरः ॥
बहुपक्षो रिपुहन्ता भवति नरः शौचवचनधनः ॥ ६२ ॥

शत्रुपतौ द्रविणस्थे दुष्टश्चतुरो हि सङ्ग्रहेऽनिष्टः ।
स्थानप्रवरो विदितः कूरे सव्याधितनुहृतवितः ॥ ६३ ॥

षष्ठपतिः सहजस्थः कूरः कुरुते सलोककष्टकरम् ।
जनकस्थ तथा कष्टमरणं सङ्ग्रामतस्तस्य । ६४ ॥

षष्ठाधिपतिस्तुर्ये पितृतनयौ वैरिणो मिथः कुरुते ।
सरुक्षिप्ता सोऽप्यसुतो लक्ष्मी लभते नरः सुचिरम् ॥ ६५ ॥

रिपुभवनपतौ सुतगे पितृसुतयोर्वैरता मुतिस्तु ततः ।
कूरे शुभे च निर्धनपदवी दुष्टश्च तज्जातः ॥ ६६ ॥

रिपुभवनेशो रिपुगे नीरुवैरी सुखी कृपणरूपः ।
न हि जन्मतोऽपि सीदति स्थानकवासी भवति मनुजः ॥ ६७ ॥

अहितपतौ सप्तमगे कूरे भार्या विरोधिनी चण्डा ।
तापकरी त्वथ सौम्ये वन्ध्या वा गर्भगल्नपरा ॥ ६८ ॥

ABCDIS

62d भवति om. BDS नरे BDS स्वेववचनं S, स्वेवचनं BD, स्वैर्वचनं I
 63b संग्रहपतिं (ती s)॒ः BDS 63d कूरे om. BD °तनुहतो वित्तः ACI, °तनुजद्वा
 (हृ B, ह B) तवितः BDS 64b सुलोचनकष्टपरं BDIS 64c-d जनकमारण
 (मरणेषु I) रतं (रतिं I) कर्णे संग्रामास्त (मर्जनं त I)स्य BDIS 65b पितृपुत्रौ BDIS
 65c सरुक्षिप्ता A, सम्यक्षुता BDS, सस्यभुजो I सोऽप्यसुतो om. D, निजनानार्जित° I
 65d लक्ष्मी om. A कुरुते C 66a सुतस्थे I 66b वैरिता BDIS मनुभवतः
 AC, कुर्कर्मितः I 66d तज्जातः]तत्कलति BDIS 67a °भवनपतौ BDIS रिपुस्थे
 BDIS 67b शुषा BS, शुभे I क्षणरूपः BDS, क्षिणीरूपः I 67c जन्मन्य BDIS
 67d नरः BDIS

शनेर्ग्रेषणिका रुजो विषधरा धरानन्दना-
द्रबुगच्च विषदोषतः सपदि मृत्युरेणाङ्गतः ।
रवेमूर्गपतेर्भयं भवति रिष्टपदष्टमा-
द्रगुरोर्नुपतिः स्वमानधनदोषवान् शुक्तः ॥ ६९ ॥

शत्रुपतिर्यदि नवमः क्रूः खचरस्तदा भवेत् संजः ।
बन्धुविरोधी शास्त्रं न मन्यते याचकः पुरुषः ॥ ७० ॥

अरेगृहपे दशमस्थे कृरे मातरि रिपुस्तथा दुष्टः ।
धर्मसुतपालकमतिर्मुदोर्पैभवेद्वैरी ॥ ७१ ॥

वैरिषतौ लाभगते कूरे मरणं विषक्तो भवति ।
तस्मिन्नानिः स्याथतुप्यदालामवान् मनुजः ॥ ७२ ॥

षष्ठिषतौ द्वादशगे चतुर्थदद्रव्यधान्यनाशकरः ।
गमनागमनं लक्ष्याः सो हैवपरो नरो मवति ॥ ७३ ॥

इति रिपुभावाधिषफलम् ॥

ABCDIS

6c a शनि० AI धरा om. ABCD °नंदने AC ७१b वृथथ A °बुधस्य
I °दोषदा S रैणातकः B ६९c-d om. D ७१c गति० I, रवौ BS भयै]त्रयो
BS भवति रिष्टमानपष्टात् BS, भवतिरष्टमो AC, द्विप्रदाननः स्यान्मृति० I ६९d युरु C,
युरौ A °त्र्युपतिः] रुपरि नि० BS, पतिनि० I स्वमानयन० C, ध्वमात्रयन० I, स्वसीनपवन० A,
श्वसीन० BS °दोषतो० I, दोक्षु(च्छु s)वान् BS भागवं० I after 69 I adds श्वोक्युमा
70a °र्यदा S नवमे BS, नवमो० I ७०b वंजः CS, वंजः AB ७०d मन्येते
BD, मन्यपि S ७१b मातर B, मातृ० C °नदा BDIS ७१d दंतरदोर्प० ACI
°दोषे० S ७२c: तस्मिन्नदितदूतिः B, तस्मिन्न चित्रहृनि० D, तिरस्करकृत् विनाहृति० S स्या०
om. BDS ७२d °श्व० DS, च० B °श्वासक्तनश्चन० I पुरुषः BDS ७३a-७३c
ल० om. I ७३c लक्ष्या D, लक्ष्या I, ल० S ७३d हादैव० BDS, सदैव AC, दैव०
I °परो om. D, प० S, च० B नरो om. I col. इति om. DS after इति
B adds श्रीवृद्धयवने

दयितेशो लग्नगतोऽशंसं निःस्नेहमन्त्यतमभार्यम् ।
 भोगभुजं रूपयुतं जनयति दयितादलितविचम् ॥ ७४ ॥

जायापतौ धनस्थे दुष्टा दयिता सुतोजिज्ञता भवति ।
 वित्तं च कलत्रकरं स च तद्वदनो विसङ्गश्च ॥ ७५ ॥

सप्तमपे सहजगत आत्मबलो बन्धुवत्सलो दुर्खी ।
 देव[र]ता सुरूपा गृहिणी कूरे तु तदगृहणा ॥ ७६ ॥

जायेशो तुर्यस्थे लोलः पितृवैरसाधकोऽस्नेही ।
 अस्य पिता दुर्विक्यस्तद्वार्या पालयेच्च पिता ॥ ७७ ॥

सप्तमपतौ सुतस्थे सौभाग्ययुतः सुतान्वितः पुरुषः ।
 प्रियया सह दुष्टमतिस्तच्चनयः पालयेद्यिताम् ॥ ७८ ॥

रिपुगृहणः कान्तेशः प्रियया सह वैरिणं सरुभार्यम् ।
 दयितासङ्गक्षयिणं क्रूरः कुरुते च मृत्युपदम् ॥ ७९ ॥

सप्तमपे सप्तमगे परमायुः प्रीतिवत्सलः पुरुषः ।
 निर्मलशीलसमेतस्तेजस्वी जायते सततम् ॥ ८० ॥

कान्तेशो निधनगते गणिकासु रतः करग्रहणगहितः ।
 देवद्विजातिसक्तो न स्त्रीसेवाकरः पुरुषः ॥ ८१ ॥

ABCDIS

74b ऽशंसं om. ACI, शेषं S, छेषं B, छंष D निस्नेहपरमन्यभार्यांगं I 74c
 भागभूजं BD रूपसुतं BS. रूपयुता AC 75b दुःखः (खी I)गार्या BDJS सुतोक्तिका
 C, सुतोद्रिता D, सुतोमिता B, सुतोपि I, धनोदिता A दुःखार्तः I 75d चोद्रेणी AC,
 ममतेनो I विसंज्ञश्च I 76c देवरदनी I 76d च BDIS तद्रहगां A, तद्रह्वः गः
 I, तत्त्वमाह D, तदूर्ध्वं C 77b 'वैरि' DIS, 'वैरी' B 'सान्विको' DIS 77c
 दुर्विक्यात् AC 77d विलयि B विलये DS चलेतो B, वलिपिता D, पलिता S 78a
 सप्तमपे पुत्रस्थे BDIS 78d : 'स्तनयास्तनस्यापि दुष्टभावस्तु' I 79a 'प्रहगः' DI 79b
 सरुभार्या BC, सरुमार्ण A, सपूत्रार्थं I 79d कियते ABC च om. BDS, त्रु I
 81b गणिकारति I 81c देवद्विज आशक्तो A, देवद्विजासक्तो C, वेद्वितीया(य BI)शक्तो
 BID, चेत्तिक्तीयाशक्तो S 81d सुस्वी I

सुकृतगते सप्तमपे तेजोवान् शीलवान् प्रियोऽप्येवम् ।
कूरे तु षण्डरूपो लनेशवीक्षणे तपः प्रबलः ॥ ८२ ॥

सप्तमपे दशमस्थे नृपदोषी लम्पटः कुवाक् कूटः ।
कूरे दुःखार्तः स्याच्छ्वश्रूवशगो भवेत् पुरुषः ॥ ८३ ॥

लाभस्थे जायेशो भक्ता रूपान्विता सुशीला च !
दयिता परिणीता स्यान्वित्यते सा च प्रसवसमये ॥ ८४ ॥

सप्तमपे द्वादशगे गृहवन्धा नास्तिका भवेद्वार्या ।
सा लोला दुष्टगुणा रूपलिता तस्य पुरुषस्य ॥ ८५ ॥

इति जायाभावाधिपफलम् ॥

अष्टमपे लग्नगते बहुविध्नो दीर्घरोगभृत् पुरुषः ।
नष्टानुवादनिरतो लक्ष्मीं लभते नृपतिवचसा ॥ ८६ ॥

निधनपतौ धनलीनेऽल्पजीवितो वैरवान्नरश्चौरः ।
कूरे सौम्ये च शुभं किं तु क्षितिपालतो मरणम् ॥ ८७ ॥

अष्टमपतौ तृतीये बन्धुविरोधी सुहंदिरोधी च ।
व्यज्ञो दुर्वाग्लोलः सोदररहितो भवेन्मनुजः ॥ ८८ ॥

ABCDIS

82c कंठ° DIS, खंड° B 82d °वीक्ष्मो BDS, °निरीक्षणात् AC नृपप्रबलः ।
83a गृहणीपे BS, गृहणीपि D, गृहणिपतौ I 83b सुवाक् BDIS कूरः D, नरः ।
83c : कूरे दुष्टक्ष (स्व I)सुर° BDIS 83d : रथातः श्व(स्व BD)श्व(स्त् B, स्व D)था (श्व B) शत्रुवध् BDS व्यातः शुरो धिकारवाश शुमे I 83d °त्वश्वा° AC 84b
भोक्ता S 84d °न्मृयते ACD, °त्वियते I, °निधिपते B 85b देह° D, देहे BI, गृह° om. S नास्तिया BDIS °जाया A 85c °गुणा om. BDIS 85d न(नि B)
रुद्धल(ला B)निच BDS, नरावनिपालता च I col. इति om. DS after इति B
श्रीबृद्धयवने °भावफलं DS, °पतिभावः I 86b पुरुषः]सूर्य B, सेयी S, स्तेनी D,
कोपी I 86d च नृपति° AC 87a °भावे I, °लामे BDS 87b : उत्पादजीवि
नरो भवेच्चौरः I 87b वैरिवान् BDS 87c सौम्ये कूरे I 88b °रोषी° भवेत्यथवा
DI 88d भवत्यथवा BDIS .

निधनेशो तुर्यगते पितरि रिपुः पितृगतां लभेलक्ष्मीम् ।
पितृपुत्रयोश्च युद्धं पिता च रोगान्वितो भवति ॥ ८९ ॥

छिद्रपतौ तनयस्थे कूरे सुतविरहितः शुभे ससुतः ।
जातोऽपि नैव जीवति जीवत्यथ कितवकर्मरतः ॥ ९० ॥

छिद्रेशो रिपुसङ्गते दिनकरे भूषद्विरोधी गुरौ
तुङ्गे सीदति दृष्टिरोगकलितः शुक्रे सरोगो भृशम् ।
भैमे वक्षिसि संहतोऽहिभयभृतुङ्गार्तिभूतः शनौ
सौम्ये व्यधिभयं शशौ च मरणं सौम्येक्षिते नैव किम् ॥ ९१ ॥

मृत्युपतौ सप्तमगे गुह्यस्वकुस्त्रीवल्लभो दुष्टः ।
कूरे भायद्विषी कलत्रदोषान्मृतिं लभते ॥ ९२ ॥

निधनपतौ निधनगते व्यवसायी व्याधिवर्जितो नीरुक् ।
कितवकलाकलितवपुः कितवकुले जायते विदितः ॥ ९३ ॥

मृतिनाथे नवमस्थे निःसङ्गी जीवघातकः पापी ।
निर्बन्धुर्तिःस्नेही पूजाविमुखो मुखव्यङ्गः ॥ ९४ ॥

कर्मगते निधनेशो नृपकर्मा नीचकर्मनिरतश्च ।
अलसः कूरेऽन्यभवस्तनयो वा जीवति न माता । ९५ ॥

ABCDIS

89b लमे°] नये° DIS, नरो B 90b स° om. I, सु° BDS 90c जीवति om. DS 91a गुरु° BDIS 91b स्वंगे BDIS रोगशोककलितः BDIS मृशं] विषो BDIS 91c -प्यासहितो बुधे BDIS °भूमिः BDS, 'भूमे I 91d कष्टं राहुबुधौ हि तत्र शशाभृत् BDIS शशी AC 'क्षितो AC 92a मृतु° ABCDIS 92b °ककुशील° AC 92d मृतं D, मृत्यु B, मनी I 93a निधनगते निधनपतौ BDIS 93d विदितः] पुरुः I 94b पापी] पुरुषः BDIS 94d पूज्यो cod. पुरुषो व्यंगः IS 95b °कर्मरतश्च BDS 95d : तनयो नीचनीचकर्मा च I 95d जीवते B, जीवति AC, नीवति S, नावीत D मतो C, मते BDS at end of line ACD add वा

लाभस्थे मृत्युपतौ बाल्ये दुःखी सुखी भवति पश्चात् ।
दीर्घायुः सौम्यत्वं गे पापेऽत्यायुनरो भवति ॥ ९६ ॥

व्ययस्थे [चा] षष्ठेशो कूरमनास्तस्करः शठो निर्वृणः ।
आत्मगतिर्व्यङ्गवपुरुष्टकः काकादिभिर्भक्ष्यः ॥ ९७ ॥

इत्यष्टमभावाधिपफलम् ।

लग्नस्थे नवमेशो देवान् गुरुंश्च मन्यते [सु] शूरः ।
कृपणः क्षितिपतिकर्मा स्वल्पग्रासी भवति मतिमान् ॥ ९८ ॥

नवमाधिपतौ धनगे वृषभो विदितः सुशीलवान् सत्यः ।
सुकृती वदनव्यङ्गश्चतुष्पदोत्पत्रपीडावान् ॥ ९९ ॥

सहजगते सुकृतपतौ रूपस्वी बन्धुवत्सलः पुरुषः ।
बन्धुश्रीरक्षणकृद्यदि जीवति बन्धुभिस्तदा रहितः ॥ १०० ॥

सुकृतेशो हिबुकस्थे पितृभक्तः पितृकृतेषु श्रद्धावान् ।
विदितो मर्त्यः सुकृती मैत्रे कर्मसुरतिर्भवति ॥ १०१ ॥

सुकृतगृहपे सुतस्थे सुकृती गुरुदेवपूजने निरतः ।
वपुषा सुन्दरमूर्तिः सुकृतसमेता भवन्ति सुता ॥ १०२ ॥

ABCDIS

96a षष्ठमनाथे BDIS 96b सुखी om. BDS 96d पापे om. B, पोष° S, त्व° I °त्यायुषा I 97a व्ययसंस्थे ABCDS 97b कूरवान् BS, कूरवाश् I, कूरवा D कृतकरः BDS, कल्यकरः I 97d मृतस्तु BDIS भक्षः ABCDI col. इति अ° ACDI, इति श्रीधृदयवने अ° B, अ° S 98a लग्नगते नवमपतौ BDIS 98b गुरुन् S, गुरु BDI शूरः ABCDS, विदितः I 99a-b : तनुधनगे भाग्येशो विदित सुशीलः सुसत्यवाक् शीलः I 99a नवमाधिपतौ om. D °विषेन BS 99b द्रष्टवो AC, दृष्टो D, दृष्टो BS 99d °पीडाभः BDIS 100a °रक्षकरो I 100d यदि om. I विदितः BDIS 101b °कृते सु° S, °जने सु° C, °कर्मसु° I यात्राकृत् BDS, रत्नकृत् I 101c-d : विदितः सुकृती पितृभक्तारितिर्भवति विभुः सर्वेभुमृतां चैव I 101c मर्त्यः om. BD 101d पितृकर्म° BDS °सुरतिमति° AC विभुः सर्वैः भूमृतां BDS

शत्रुप्रणतिपरायणधर्मरतिकलितं कलाविकलदेहम् ।
दर्शननिन्दानिरतं सुकृतपतिः पष्टगः कुरुते ॥ १०३ ॥

नवमपतौ सप्तमगे सत्यवती सुविनया सुरूपा च ।
शीलश्रीयुतदयिता सुकृतयुता जायते नियतम् ॥ १०४ ॥

दुष्टैजस्तु विधाती गृहबन्धुविवर्जितः सुकृतरहितः ।
नवमेशो निधनगते कूरे षण्डश्च स विज्ञेयः ॥ १०५ ॥

सुकृतपतिः सुकृतस्थः स्वबन्धुभिः प्रीतमनुच्छ्रूतसमत्वम् ।
दातारां देवगुरुस्वजनकलत्रादिषु च भक्तम् ॥ १०६ ॥

नृपर्माणं शूरं स्थ्यातं नृपलाभिनं स्वकर्मरतम् ।
मातुरविघ्नं कुरुते सुकृतपतिर्गगनगृहलीनः ॥ १०७ ॥

दीर्घायुर्धर्मपरो धनेश्वरः स्नेहलो नृपतिलाभी ।
सुकृतस्थ्यातः सततं सुकृतविभौ लाभभवनस्थे ॥ १०८ ॥

द्वादशगे सुकृतेशो मानी देशान्तरी सुरूपश्च ।
विद्यावान् शुभखेटे कूरे च भवेज्जगति धूर्तः ॥ १०९ ॥

इति नवमभावाधिपफलम् ॥

ABCDIS

१०३b °धर्मरति° om. A, °रति° om. C, °मरेति° I °कलितं om. BDIS
कलिकला° BDS १०४b सुकृतवती सुवचन(ना I) BDIS १०४d सुकृतवति I, सुकृता
B पुत्रवती जायते BDS, पुत्र I निरतं B, नित्यं DIS १०५a दुष्टैजं cod. १०५c
मृत्युगते BDIS १०५d खंडश्च I, षटः स A, षटः स C १०६a सुकृतगतः BDIS
१०६b सुबन्धुभिः प्रीतिः BDIS °मनुच्छ्रूतमत्वं C, °मनुलितसमतं A, वत्सलः पुरुषः I
१०६d च om. CI सर्कं I १०७ om. BS १०७a °कर्मकं वृपते° I १०७b:
°लीभिनं सुखरं भुकर्मरतं I १०७d °तिर्गगनगृहलीनः om. D १०८b नृपतिभोगी BDS,
वृपतिरागी I १०८c सुरतं C १०८d सुकृतपत्तौ BDIS १०९d वक्तास्त्रे C च
भजन(न om. DS)मति BDS, जडमति I धूर्तः B col. इति om. DS after
इति B adds श्रीबृद्धयवने नवमभावफलं I

दशमपतौ लग्नगते मातृवैरी पितृपूजकः सरलः ।
लोभासक्तश्च सुखी दुःखी गतापितवक परपुरुषरता भवेन्माता ॥११०॥

वित्तस्थे गगनपतौ मात्रान्यया ललितः सुतो भवति ।
लोभी मातरि दुष्टः स्वल्पग्रासः सुतनुकर्मा ॥ १११ ॥

मातृस्वजनविरोधी सेवानिरतो न कर्मणि समर्थः ।
मातुलकपालितः स्याद् दशमपतौ सहजभवनस्थे ॥ ११२ ॥

दशमपैडम्बुगते निरतः सुखे पितरि मातरि पोषणपूजने ।
सकललोकदशामृतायते नृपतिसम्भवलाभविभूषितः ॥ ११३ ॥

शुभकर्मकोऽविडम्बी नृपलाभी गीतवादनिरतः स्यात् ।
गगनपतौ तनयगते पालयति च तत्सुतं माता ॥ ११४ ॥

अम्बरपे शत्रुगते शत्रुभयात् कारतः कलहशीलः ।
कृपणः सभया हीनो नरो न रोगी भवति लोके ॥ ११५ ॥

सुतवती शुभरूपसमन्विता रमणमातरि पालनलालसा ।
भवति तस्य नरस्य निरन्तरं प्रियतमाम्बरपे दयितागते ॥ ११६ ॥

ABCDIS

110a लग्नस्थे BDIS 110b मातरि BDIS वैरी om. AC पितरि BDIS
पूजकः]भक्तश्च BDIS सरलः om. BDIS 110c om. DIS 110d दुःऽ om.
AC दुःखयुक्तो पितृपक्षः I 110d गता°—110e पर° om. A °पित्तवान् C 110e
°पुरुषरक्ता AC, °पुरुषा B भवति BDIS 111b °न्यपालितः BDS, °न्यलालितः AC,
तत्पालितः I 111c om. D दुष्टो भवति BS 112a पित्रा AC 112b निरथः
BDS 112c मातुलिक° BDS, मात्रांचया I 113a निरतः om. C 113b
मातरि om. DIS 113c सकलदोषदशा° I °सकलदोदशा, BDS 114a °कर्मेणु C,
°कर्मा दुःऽ A 114b 'वाक्य' BDIS 114d च om. DI 115 om. BDS
115 in I:

अम्बरपे रीपुसंस्थे बाल्ये दृःखी सुखी भवेकृरे ।

प्रवृष्ट पश्चादीषः परनरनियतास्तथा माता ॥

115c सर्वपा° A, भया C 116c नरस्य om. A

अम्बरपतिरष्टमगः क्रूरश्वौरं मृषान्वितं दुष्टम् ।
मातरि सन्तापकरं जनयति तनुजीवितं कितवम् ॥ ११७ ॥

शुभशीलः सद्गन्धुः सन्मित्रो दशमपे नवमलीने ।
तन्मातापि सुशीला सुकृतवती सत्यवचनरता ॥ ११८ ॥

गगनपतिर्गगनगतो जनयति जननीसुखप्रदं पुरुषम् ।
जननीकुलविपुलसुखं प्रकटनघटनापटीयामम् ॥ ११९ ॥

मातर्थतिरिक्तपरस्तथा च सुतपक्षिणी सुखिनी ।
दीधायुमर्तुसुखः पुरुषो लाभाश्रितेऽम्बरपे ॥ १२० ॥

मात्रोक्तितो निजबलः शुभकर्मा नृपतिकर्मरतचेताः ।
व्योमपतौ व्ययसंस्थे देशान्तरगश्च पापखण्डे ॥ १२१ ॥

इति दशमभावाधिपफलम् ॥

स्वल्पायुर्बलकलितः शूरो दाता जनप्रियः सुभगः ।
लाभपतौ लग्नगते तुच्छाहोषान्मृतिं लभते ॥ १२२ ॥

वित्तगते लाभपतावुत्पन्नभुगल्पमोजनोऽल्पायुः ।
अष्टकपाली चौरः क्रूरे सौम्ये च धनकलितः ॥ १२३ ॥

बन्धुस्त्रीपालनकः सुबान्धवो बन्धुवत्सलस्तु शुभे ।
लाभेशो सहजगते बन्धूनामाश्रयो रिपोच्छेत्ता ॥ १२४ ॥

ABCDIS

117a उज्जर° BD, उच्छर° S 117b कूरे च मृषा° AC उरुषं I 119c
निजकुलविपुलसुतसुख I 119d °यासं cod. 120a मात्रोप्सि (वि B, छि I,
शस्त्रि S) तमर्तारं BDIS 120b BDIS add भवेत् (:I) after पक्षिणी 120c
°सुखदं AC 120d लाभान्वितो BDIS बरगः DS, पिवरा C 121a मा(षि B)
श्रेष्ठिसि (वि B, ज्ञि S, षे I) तो BDIS 121b °रति° DIS, °तो° B 121d °गतश्च
CI °खचरे BDIS col. इति om. DS after इति B adds श्रीबृद्धयवने दशमभावफलं
DS 122a अल्पायु° BDS 122b दत्ता DS, दश B, देव° I °गुरुः प्रिय I
122d तुच्छान् S, तुच्छान् I, तनुच्छान् D, तोच्छा B 123c भारः BDS, भीरू I
123d च om. IS, थ B, ध D °कलितः पुरुषः I 124a °श्री° BDS 124d
°माश्रयो om. BDS रिपुरिव छेत्ता BS, रिपुच्छेता D, रिपुच्छेता I

तुर्यस्थे लाभेशो दीर्घायुः पितरि भक्तिभागभवति ।
सामयिकर्कर्मनिरतः स्वकर्मतो लाभवान् पुरुषः ॥ १२५ ॥

तनयगतो लाभपतिः पितृपुत्रौ स्नेहलौ मिथः कुरुते ।
तुल्यगुणौ च परस्परतुच्छो जीवी च भवति सुतः ॥ १२६ ॥

लाभाधिष्ठे षष्ठगते सुवैरः सुदीर्घरोगी चतुरङ्गसङ्ग्रही ।
मृतिं समाप्नोति च चोरहस्तात् कूरे विदेशान्तरसङ्गतो नरः ॥ १२७ ॥

सप्तमगे लाभेशो तेजस्वी शीलसम्पदः पदवी ।
दीर्घायुर्भवति नरस्तथैकदियतापतिर्नियतम् ॥ १२८ ॥

एकादशपेऽष्टमगे कूरेऽल्पायुः सुदीर्घरोगी च ।
जीवनन्मृतश्च दुखी भवति नरः सौम्यगगनचरे ॥ १२९ ॥

एकादशेशो सुकृतालयस्थे बहुश्रुतः शास्त्रविशारदश्च ।
धर्मप्रसिद्धो गुरुदेवभक्तः कूरे च बन्धुवत्वर्जितश्च ॥ १३० ॥

मातरि भक्तः सुकृती पितरि द्वेषी सुदीर्घतरजीवी ।
धनवान् जननीपालकनिःतो लाभाधिष्ठे खगते ॥ १३१ ॥

लाभाधिष्ठो लाभगतः करोति दीर्घायुषं पुष्कलपुत्रपुष्टम् ।
सत्कर्मकं रूपयुतं सुशीलं जनप्रमोदप्रवणं सुगीतम् ॥ १३२ ॥

ABCDIS

१२५b °भाक् पितरि भवति BDIS १२५c सामाधिक° BDIS १२५d सत्कर्मतो
BDS १२६b °पौत्र° AC १२६b °थः—१२७b °वैरः सु° om. B १२७a
सहवैरः DS १२७c °हस्ता BD, °स्तात् C, °तो I १२७d : विदेशो च I १२७d
कृते C च देश° CS १२८a °गते BD १२८b पदवी] मान्यं I १२८d
निरतं BDS, सततं I १२९d नरः om. DS, च I °चरैः BDS १३०a सुकृता-
श्रयस्थे BDIS १३०b °विशारदः स्यात् BDIS १३०d चI] तथा BDIS °त्रत° om.
BDIS °विवर्जितश्च BDS, °विवर्जित स्यात् I १३१c °पालन° I, °पाल° BDS
१३१d लाभाधिष्ठे खगते om. B खचरे, S, रतरे D, वरणे I १३२b पुष्कर° BD,
पुच्छर° S °पुत्रमाल्यं BS, °सुप्रमाणां D, °पुत्रवंतं I १३२c भूषयुतं BDIS १३२d
°प्रसाद° S °प्रवटं C, °प्रचुरं AI पुमांसं BDS

द्वादशगे लाभपताकुत्पन्नभुगस्थिरो भवति रोगी ।
उत्पातरतो मानी दाता दुःखी सदा पुरुषः ॥ १३३ ॥

इति लाभभावाधिष्फलम् ॥

व्ययनाथे लगते विदेशगः सुवचनः सुरूपश्च ।
अपसङ्गवाददोषी भवति कुमारोऽथवा षण्डः ॥ १३४ ॥

व्ययनाथे वित्तगते कृपणः कटुवाग्विनष्टलाभलम्बः ।
भौमे गच्छति निधनं नृपतस्करवहिभक्तभयतः ॥ १३५ ॥

सहजगते द्वादशपे कूरेऽधनवान्धवः शुभे च धनी ।
तत्सोदरः सुकृपणो वन्धुषु दूरे सदा वसति ॥ १३६ ॥

तुर्यगते व्ययनाथे कृपणो रोगोज्ज्ञितः सुकर्मा च ।
मृतिमाप्नोति सुतत्त्वं सत्तममनुजो महादुःखी ॥ १३७ ॥

द्वादशपतौ सुतस्थे कूरे सुतवर्जितः शुभे सुसुतः ।
जनककमलाविलासी समर्थताविरहितः पुरुषः ॥ १३८ ॥

पष्ठगते व्ययनाथे कूरे कृपणोऽक्षिदूषणः पुरुषः ।
लभते मृतिमनुकरितो भृगुतनये भवति गतनयनः ॥ १३९ ॥

ABCDIS

133a लाभेषो DS, लाभपे B 133b उन्मत्तभुग० BDS, बुद्धज्ञानम० C, बुत्पन्नो
न AI °स्थिरो BDS रोगी om. I col. इति om. DS after इति B adds
श्रीब्रुद्धयवने लाभाधिष्फलं ABCI 134b सु०' om. AC 134c अपसव्य० I, अपस०
C 134d कुमारो] नरो I वंडः I, वंटः ABD 135a द्वादशपे BDIS 135b
लः A, °जय C, °रतः I, °ववः S 135c : भौमे तु गच्छति धनं BDIS 135d
°भज(क)भयतः AC, °भयभवतः(ति B) BDS, °भयभीतः I 136b श्रुते S धन०
om. I, वधन० BDS, गज० AC 136c तनुसोदरः BDIS सु० om BIS रक्त-
पणौ D 136d °शु om. ABC भवति AC 137b रोगादितः AC कुकर्मा
BDIS 137c मृत्त॑ AC, मति॑ S, सुख॑ I सुसुतः BDIS 137d भुतुकृतो
(स्वनकृतो D, सूत्रनो S, सुकरतो I) वा नरो नियतं BDIS 138b कूरे om. D
सुमुतः BDS 139c परिकरितो BDIS

द्वादशपे सप्तमगे दुष्टो दुश्चरितभृत् कपटवचनः ।
कूरे न स्त्री सौम्ये सः सौम्यतामेति गणिकातः ॥ १४० ॥

व्ययनाथे विधनगतेऽष्टकपाली कार्यसाधनारहितः ।
द्रोहमतिः सौम्यमगे धनसङ्घ्रहतत्परो भवति ॥ १४१ ॥

व्ययनाथे सुकृतगते तीर्थाभीष्टययी व्ययनवृत्तिः ।
कूरे खचरे पापी निरर्थकं पाति तद् द्रव्यम् ॥ १४२ ॥

व्ययनाथे गगनस्थे पररमणीपण्डमुखः पवित्राङ्गः ।
सुतधनमङ्ग्रहनिरता दर्शनवपरा भवति माता ॥ १४३ ॥

लाभस्थे द्वादशपे द्रव्यपतिर्दीर्घजीवितो भवति ।
स्थानप्रवेशदाता विस्त्यातः सत्यवचनपरः ॥ १४४ ॥

विभूतिमान् ग्रामनिवासवित्तः कार्पण्यबुद्धिः पशुसङ्ग्रही च ।
चेज्जीवते मांसयुतः सदा स्याद् व्याधिनाथे व्ययगेहलीने ॥ १४५ ॥

इति द्वादशभावाधिपफलम् ।

इति श्रीबृद्धव्यवने तन्वादिद्वादशभावार्थशफलाध्यायः ॥

ABCDIS

140b दुष्टो om. BDS दुष्टरभृत् BDS, दृश्रतः I 140c: मायी (भार्या D)
कूरे निस्त्री(निःस्त्री I) सौम्ये (सोमः BD) BDIS 140d क्षयमेति BDS, धानपति ।
141b "साधन" ABCD 141d-142c खचरे om. BDIS, but 142a-d re-
peated after 142 in DI 142b-d in the repeat in I :

तीर्थलोकोद्भुतो कथितः वृत्तिः
सौम्ये व खगे पाप
खगे व पतितं द्रव्यं

143a : व्यये गगनगृहस्थे BDIS 143b : पर (om. I) कार्यरतः परोपकारी (रः १) च
(वा I) BDIS 143d माता om. D 144a द्वापश्ये लाभस्थे B 144b द्रविण०
BDIS "रतिं" BDS 144c "प्रवरो ज्ञाता BDIS 144d "परक्ष" BDS, "रतः" I
145a श्रीबुद्धिमान् BDIS 145b कार्येषु बुद्धिः BDIS 145c चेज्जीवति DIS,
चेज्जीवति B प्रामयुतः BDIS col. om. ABC द्वादशभावफलं DS chapter
col. om. S

पञ्चपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५५ ॥

मेषोदये रक्तनुर्मनुष्यः सदाल्पबुद्धिः परनिर्जितश्च ।
 पित्ताधिकः सर्वजनोपसेव्यः सर्वाशनोऽबुद्धिविचक्षणश्च ॥ १ ॥

 वृषोदये श्वेतनुर्मनुष्यः क्षेष्माधिकः क्रोधपरः कृतद्धनः ।
 मुमन्दबुद्धिः स्थिरतासमेतः पराजितः स्त्रीभृतकैः सदैव ॥ २ ॥

 तृतीयलग्ने पुरुषोऽतिगौरः स्त्रीरक्तचित्तो नृपर्णीडिताङ्गः ।
 दूनः प्रसन्नः प्रियवाग्निनीतः सुमूर्धजो गीतविचक्षणश्च ॥ ३ ॥

 कर्कोदये गौरवपुर्मनुष्यः पित्ताधिकः कल्यतनुः प्रगल्मः ।
 जलावगाहानुरोऽतिबुद्धः शुचिः क्षमी धर्मरुचिः सुसेव्यः ॥ ४ ॥

 सिंहोदये पाण्डुतनुर्मनुष्यः पित्तानिलाभ्यां परिपीडिताङ्गः ।
 प्रियामिषोऽरण्यरसः सुतीक्ष्णः शूरः प्रगल्मः सुतरां निरीहः ॥ ५ ॥

 कन्याविलग्ने कफपित्तयुक्तो भवेन्मनुष्यः शुभकान्तिभाजः ।
 क्षेष्मप्रियः स्त्रीविजितोऽतिभीरुमायाधिकः कामकदर्थिताङ्गः ॥ ६ ॥

 तुलाविलग्ने च भवेन्मनुष्यः क्षेष्मान्वितः सत्यपरः सदैव ।
 पण्यप्रियः पार्थिवमानयुक्तः सुगर्चने तत्पर एव कल्यः ॥ ७ ॥

 लग्नेऽष्टमे कोपपरो जगद्वो भवेन्मनुष्यो नृपपूजिताङ्गः ।
 गुणान्वितः शास्त्रकथानुरक्तः प्रमर्दकः शत्रुगणस्य नित्यम् ॥ ८ ॥

 धनूदये राजयुतो मनुष्यः कार्ये प्रधृष्ट्यो द्विजदेवरक्तः ।
 तुरङ्गयुक्तः सुहृदैः प्रयुक्तस्तुरङ्गजंघश्च भवेत् सदैव ॥ ९ ॥

ABCDIS

before १ D has : अथ मेषादिकजन्मफलं; १ has : अथ राशिभावाध्यायो निरूप्यते
 १b-२a om. AB १c-d om. १ ३d समूर्द्ध० AC ५c °रन्य० DIS
 °सर DS ६b °कांत० ABC ६c क्षेष्मप्रियः om. D, क्षेष्मप्रियः ABCI,
 क्षेष्मप्रजः S स्त्रीविनीतो B ७b क्षेष्मायुतः DS ७c पण्य० C, पुण्य० D ८b
 नर० I ८d °गुणस्य CI ९a धनोदये cod. ९b °भक्तः D

मृगोदये तोषरतः सुतीब्रो भीरुः सदा पण्यनिषेवकश्च ।
स्तुंजानिलाभ्यां परिपीडिताङ्गः सुदीर्घगात्रः परवंचकश्च ॥ १० ॥

घटोदये सुस्थिरतासमेतो वाताधिकः स्तेयनिषेवणोक्तः ।
सुहृस्त्वगात्रः प्रमदास्वभीष्टः सिद्धानुरक्तो जनतल्लभश्च ॥ ११ ॥

मीनोदये तोषरतो मनुष्यो भवेद्विनीतः सुरतानुकूलः ।
सुपण्डितः श्रीदयितः प्रचण्डः पित्ताधिकः कीर्तिसमन्वितश्च ॥ १२ ॥

मेषे धनस्थे लभते मनुष्यो धनं सुपण्यैर्विविधैः प्रभृतः ।
चतुष्पदाढ्यः वहुवान्धवाढ्यः प्रयच्छन्ति प्रीतिपरः सदैव ॥ १३ ॥

वृषे धनस्थे लभते मनुष्यः कृषिप्रयत्नेन धनं सदैव ।
अन्नाभिवानं च चतुष्पदास्त्वं तथा हिरण्यं मणिमुक्तिकोत्थम् ॥ १४ ॥

तृतीयलग्ने धनगे मनुष्यो धनं लभेत् स्त्रीजनतश्च नित्यम् ।
रौप्यं तथा कांचनजं प्रभृतं हयाधिकं मुष्टुभिरेव सम्यम् ॥ १५ ॥

चतुर्थगदिश्वनगो मनुष्यो धनं लभेद् वृक्षजमेव नित्यम् ।
जलोद्धवं यद्यजनिष्ठभोज्यं नयार्जितं प्रीतिकरं सुतानाम् ॥ १६ ॥

मिहे धनस्थे लभते मनुष्यो धनं तथागण्यजनोत्थमासम् ।
मर्वोपकारं प्रवणप्रभृतं श्वविकमोपार्जितमेव नित्यम् ॥ १७ ॥

कन्योदये वित्तगते मनुष्यो धनं लभेद् भृमिपतेः सकाशात् ।
हिरण्यमुक्तामणियुक्तजातं गजाश्वनानाविधवितजं च ॥ १८ ॥

ABCDIS

११d सीषा° S, शिषा° D order in B : १३a, १२, १३b-d १२a नाप° ABCI १२c श्रीदयितः om: B B adds in the margin : इति तनुराशिकलं before १३ D has: अथ मेषाधिकधनस्थानफलं १३a कुरुते cod. १३b धनः S स° ABCI °युष्म° cod. समेतः S १३c बहुपीडिताभ्यां ABCI १३d प्रयच्छतः ABCI १४d °मौक्ति° DS १५b भवेत् cod. १५c-१६b om. D १६b भवेत् cod. १७b सदागण्य° DS

तुले धनस्थे बहुपण्यजातं धनं भवेत् पुत्रजनैरुपेतम् ।
वित्ताहवं चाप्रतिमं प्रधानं स्वन्यायलङ्घं गुरुलङ्घवरोषम् ॥ १९ ॥

अलौ धनस्थे तृणकाष्ठजातं धनं मनुष्यो लभते प्रभूतम् ।
पाषाणं चून्मयमार्तिजातं सस्थोङ्गवं कर्मजमेव नित्यम् ॥ २० ॥

धनुर्धरे वित्तगते मनुष्यो धनं लभेत् स्त्रैर्यविधानजातम् ।
चतुष्पदारुं विविधं यशस्यं रसोङ्गवं धर्मविधानलुब्धम् ॥ २१ ॥

मृगे धनस्थे लभते मनुष्यो धनं प्रपंचैर्विवैरुपायैः ।
सेवासमुत्थं च सदा नृणां कृषिक्रियाभिश्च विदेशसङ्गात् ॥ २२ ॥

घटे धनस्थे लभते मनुष्यो धनं प्रभूतं फलपुष्पजातम् ।
जनोङ्गवं साधुजनस्य भोज्यं महाजनोत्थं च परोपकारैः ॥ २३ ॥

मत्स्ये धनस्थे लभते मनुष्यो धनं प्रभूतैर्नियमोपवासैः ।
विद्याप्रभावान्निधिसङ्गमाच्च मातापितृभ्यां समुणार्जितं च ॥ २४ ॥

तृतीयसंस्थे प्रथमे च राशौ मित्रं द्विजातिं च लभेन्मनुष्यः ।
परोपकारं प्रवणं शुर्चिं च प्रभूतविद्यं नृपूजिताङ्गम् ॥ २५ ॥

वृषे तृतीये लभते मनुष्यो मित्रं नरेन्द्रं प्रचुरप्रतापम् ।
सुविचिदं भूरियशोनिधानं शूरं कर्विं ब्राह्मणरक्तचित्तम् ॥ २६ ॥

॥ २७ ॥

ABCDIS

19a °पुष्य° ABCDI 19b पुत्र°—20b धनं om. B 19b भवेत्
om. A, रुपेत् CI 20c °मर्ति° AB, °मार्त° S 20d शम्यो° D 21c
यशस्यं B, च यस्य C, सदस्यं I, यस्य A 22b °विष्वनै° D 22c °समुक्तं S,
°सयुक्तं D, °सत्थं B, °सत्यं A, °भयं C 23b फलमुख° D 24 B has in
the margin: वृद्धयवने धनफलं after 24 D has: अथ भेषादिकस्तृतीयस्थानफलं
25c-26a om. A 27 om. cod.

कुलीरराजौ सहजप्रयाते मित्रं लभेद्वैश्यगुरुप्रसेवम् ।
कृषीबलं धर्मकथानुरक्तं सदा सुशीलं सुरसंमतं च ॥ २८ ॥

सिंहे तृतीये लभते मनुष्यः शूद्रं कुमित्रं परवीतलध्यम् ।
वधात्मकं पापकथानुरक्तं प्रचण्डवाक्यं जनगार्हितं च ॥ २९ ॥

॥ ३० ॥

तृतीयसंस्थे तु तुलाभिधाने मैत्री भवेत् पापपैर्मनुष्यैः ।
लौल्यात्मकैलैल्यकथानुरक्तैः सार्धं मनुष्यस्य सुतार्थयुक्तैः ॥ ३१ ॥

अलौं तृतीये लभते मनुष्यो मैत्रीं सदा पापजनैर्दरिद्रैः ।
कृतप्रताद्यैः कलहानुरक्तैर्येषतलज्जैर्जनताविरुद्धैः ॥ ३२ ॥

चापे तृतीये लभते मनुष्यो मैत्रीं सुशूरैर्नृपसेवकैश्च ।
विचेश्वरैर्धर्मपैरः प्रसन्नैः कृपानुरक्तैः रणकोविदैश्च ॥ ३३ ॥

॥ ३४ ॥

कुम्भे तृतीये लभते मनुष्यो मैत्रीं व्रतज्ञैर्बहुकीर्तियुक्तैः ।
क्षमाधिकैः सत्यपैरः मुशीलैः गुणाधिकैः साधुकथानुरक्तैः ॥ ३५ ॥

ABCDIS

28c कृषीबलं om. D 28d सुत^२ DS 29b शूरं B °वित्त^० DS
°लूद्धं D 29d जनि^० D, न^१ AB, न च C 30 om. cod., but S supplies:

तृतीयसंस्थे प्रमदाभिधाने

मैत्री भवे चैव वरांगनानां

विदेशतश्चारुविलासिनीभिः

सुपुण्यरक्तो गुदमत्तिकश्च

31a प्रमदाभिधाने D च A 31b पापजनैर्दरिद्रैः S 32a च चेन् ABCI, भवते
DS 32c °ताद्यैः S 33b सुशूरं ABCDI 34 om. cod., but a later
hand inserts 55, 46 in D

मीने तृतीये लभते मनुष्यो मैत्रीं सदा हास्यपरैः सुमुखैः ।
कुशीलनैः क्रीडनकैः कुशीलैर्गांतिप्रियैगोपपरैः खलैश्च ॥ ३६ ॥

मेषे सुखस्थे लभते सुखं च चतुष्पदेभ्योऽथ विलासिनीभ्यः ।
भोगेर्विचित्रैः प्रचुगन्नपानैः पराक्रमोपार्जितमर्दनैश्च ॥ ३७ ॥

वृषे सुखस्थे लभते सुखानि नरातिमान्यैर्विधैश्च मान्यैः ।
शौर्येण भूपालनिषेवणेन विप्रोपचारैर्नियमैत्रैश्च ॥ ३८ ॥

तृतीयराशौ सुखगे सुखानि लभेन्मनुष्यः प्रमदाकृतानि ।
जलावगाहैर्वनसेवया च प्रभूतपुष्पाम्बरसेवनेन ॥ ३९ ॥

॥ ४० ॥

सिंहे सुखस्थे तु सुखं मनुष्यः प्राप्नोति जातु प्रचुरप्रकोपात् ।
दरिद्रतः शीलविपर्ययाच्च कुमित्रसङ्गाद्वनसंश्रायाच्च ॥ ४१ ॥

कन्यागृहे बन्धुगृहे मनुष्यो प्राप्नोति सौख्यं प्रमदभियोगात्
बहुनपानान्त्रपसेवनाच्च महोद्यमाद्वर्मनिषेवणाच्च ॥ ४२ ॥

तुले सुखस्थे लभते मनुष्ये पैशुन्यसङ्गालभते सुखानि ।
परोत्थिद्रेक्षणकीर्तनेन चौर्येण युद्धेन च मोहनेन ॥ ४३ ॥

॥ ४४ ॥

ABCDIS

36b समुखैः AIS B adds in the margin : सहजचिन्ता before 37
D adds : अथ मेषादिकसुखस्थानफलं 37c प्रुत्रा°—38b नरातिमान्यै° om. D
37d °सद्बैश्च S 38b सानैः D 38c सौर्येण D 40 om. cod. 41c
दरिद्रसंगात् शील° cod. 41d °संगाद्वन° om. A 42a बंधुगृहे om. C 43c
°छिद्र° ABCI 43d शौर्येण S 44 om. cod.

चापे सुखस्थे लभते मनुष्यः सुखं सदा सङ्गरसेवनेन ।
तत्कीर्तनेनैव हयैर्विचित्रैः सेवासुखस्थेन निबन्धनेन ॥ ४५ ॥

मृगे सुखस्थे सुखभाग् मनुष्यः सदा भवेत्तोयनिषेवणे ।
उद्यानवापीतटसङ्गमेन मित्रोपचारैः सुरतप्रधानैः ॥ ४६ ॥

घटे सुखस्थे प्रमदाभिधानात् प्राप्नोति सौख्यं विविधं मनुष्यः ।
मिष्टान्नपानैः फलशाकपत्रैर्विद्रधवाक्यैः कुहकानुकारैः ॥ ४७ ॥

मीने सुखस्थे तु सुखं मनुष्यः प्राप्नोति सौख्यं जलसंश्रयेण ।
शैनैस्तथा देवससुद्ध्रवैश्च स्थानैः सुवस्त्रैः सुधैर्विचित्रैः ॥ ४८ ॥

मेषे सुतस्थे लभते मनुष्यः प्रायेण पुत्रान् वितरां तथा च ।
शूरान् [सु]मुख्यान् विकृतान्तु चान्यान् पापानुरक्तान् कुलवित्तयुक्तान् ॥ ४९ ॥

वृषे सुतस्थे लभते मनुष्यः प्राप्नोति कन्याः सुभगाः सुरूपाः ।
अपत्यहीना बहुकान्तियुक्ताः सदा नुरक्ता निजभर्तृधर्मे ॥ ५० ॥

तृतीयराशौ सुतगे मनुष्यः प्राप्नोत्यपत्यानि मनोहराणि ।
सुशीलयुक्तानि गुणाधिकानि प्रभासमेतानि बलाधिकानि ॥ ५१ ॥

कर्के सुतस्थे जनयेन्मनुष्यः पुत्रान् प्रसिद्धान् सुतलालसांश्च ।
विस्तीर्णिकीर्तींश्च महानुभावान् धनेन युक्तान् विनयेन युक्तान् ॥ ५२ ॥

ABCDIS

45c—46b सदा om. D 47d कुमतिनिषेधः C 48c शैनैश्चरा ABCI
48 in margin शुष्मा B before 49 D has : अथ मेषादिकमुत्स्थानफलं 49b
वित्तस्तथा ABCI, वितास्तथा DS 49c मुखान् AC, सुखान् BDIS शूरान्]कूरान्
DS चान् DS 49d कुलवित्तयुक्तान् om. D °चित्र° ABCIS 51d प्रभा-
समेतानि om. A 52c °कीर्तिश्च ABCDI

सिंहे सुतस्थे जनयेन्मनुष्यः कूरस्वभावान् नयनेन कान्तान् ।
मांसप्रियान् स्त्रीजनकान् सुतीत्रान् विदेशभाजान् क्षुधया समेतान् ॥ ५३ ॥

कन्या यदा पंचमगा तदा स्युः कन्या नराणां तनैर्विहीनाः ।
पतिप्रियाः पुण्यपराः प्रगल्भाः प्रशान्तपापाः प्रियभूषणाश्र ॥ ५४ ॥

तुला यदा पंचमगा नराणां तदा सुशीलानि मनोहराणि ।
भवन्त्यपत्यानि सुरूपकाणि कियासमेतानि सुभिक्षितानि ॥ ५५ ॥

कीटे सुतस्थे जनयेद्वियोनौ पुत्रान् मनुष्यः सुभगान् सुशीलान् ।
अज्ञातदोषान् प्रणवेन युक्तान् सदानुरक्तान् निजगोत्रधर्मे ॥ ५६ ॥

चापे सुतस्थे जनयेन्मनुष्यः सुतान् विचित्रान् हयलब्धलक्षान् ।
धानुष्कर्यान् क्षतशत्रुपक्षान् सेवाप्रियान् पार्थिवमानतुष्टान् ॥ ५७ ॥

मृगे सुतस्थे जनयेन्मनुष्यः पुत्रान् मृगे पापमतीन् कुरुपान् ।
झीबान् कुभावान् विगतप्रभावान् सुनिष्ठुरान् क्षिप्रविवर्जितांश्र ॥ ५८ ॥

कुम्भे सुतस्थे स्थिरतासमेतान् गम्भीरचेष्टान् मतिसत्ययुक्तान् ।
पुत्रान् मनुष्यो जनयेत् प्रसिद्धान् नष्टात्मजान् कष्टसहान् प्रसूतान् ॥ ५९ ॥

मीने सुतस्थे सलिलानुरक्तान् पुत्रान् मनुष्यो लभतेऽल्पवीर्यान् ।
रोगातुरान् पापरतान् कुरुपान् सुहास्यतास्तीसहितान् सदैव ॥ ६० ॥

मेषे रिपुस्थे प्रभवन्ति पुंसां चतुष्पदा मूर्खतराः सुरौद्राः ।
प्रसन्नतो ग्लेच्छसमुद्घाश्च कार्यं विना चैव नरस्य लोके ॥ ६१ ॥

ABCDIS

54a यदा—55a तुला om. A 54b विनयैँ I 55d सुमेक्षतानि ABCI
56d सदानुरक्तान् om. B 57b °लुभ्व° cod. 57d °मानजुष्टान् CIS 58b
°मति ABCS, °रति D 58c सुभावान् cod. 59a सुरता° ABCI 60a
प्रसूते D 60b व्यवर्यान् AB, व्यवर्यान् I 60c °रगान् ABCI 60d °झीवश-
गान् DS in the margin B has : वृद्धियवने पुत्रचिंता before 61 D has :
अथ मेषादिरिपुस्थानिफलं 61b सरौद्राः DS, प्रसिद्धाः ABCI

चतुष्पदार्थे प्रभवेत् प्रवैरं सदा नराणां वृष्मे रिपुस्थे ।
असत्यमार्गेण तथाङ्गनानां सङ्गानितानं निजवन्धुवर्भे ॥ ६२ ॥

हृतीयराशौ रिपुगे नराणां वैरं भवेत् स्त्रीजनिनं सदैव ।
तथा नराणां सहितं च पापैर्घणिजनैर्नीचजनानुरक्तैः ॥ ६३ ॥

कर्के रिपुस्थे हयसम्भवं च भवेन्मनुष्यस्य सदातुरस्य ।
समं द्विजेन्द्रैश्च नराधिपैश्च महाजनेनैव परानुरोधात् ॥ ६४ ॥

सिंहे रिपुस्थे प्रभवेच्च वैरं पुत्रैः समं बन्धुजनेन नित्यम् ।
धनोत्थमार्तस्य विनिर्जित[स्य] यद्वा मनुष्यस्य वराङ्गनाभिः ॥ ६५ ॥

कन्यास्थिते शत्रुगृहे स्ववैरं समं सुताभिः प्रभवेत्तराणाम् ।
दुश्चारिणीभिश्च सुनिर्णयाभिवेश्याभिरेवाश्रयवर्जिताभिः ॥ ६६ ॥

तुलाधरे शत्रुगृहे नरस्य निधिस्थितस्य प्रभवेच्च वैरम् ।
कार्यं सुधर्मस्य नरस्य साधोः स्वबन्धुवर्गाच्च निजालयस्य ॥ ६७ ॥

कौपे रिपुस्थे च भवेच्च वैरी सार्थं द्विजिह्वैश्च सरीसृपैश्च ।
व्यालैर्मृगैश्चौरगणैर्नराणां सर्वैस्तथान्यैश्च विलाश्रयैश्च ॥ ६८ ॥

चापे रिपुस्थे च भवेद्द्वि वैरं शैरः समेतं च शरावैश्च ।
सदा मनुष्यस्य हयैश्च हस्तिभिः पुनस्तथान्यैः परवंचनाच्च ॥ ६९ ॥

मृगे रिपुस्थे प्रभवेच्च वैरं सदा नराणां धनसम्भवं च ।
मित्रैः समं साधुमहाजनेन प्रभूतकालं गृहसम्भवं च ॥ ७० ॥

ABCDIS

62c °मार्गेगतमं (थं B)ग° ABCI	62d संगाभिं° ABC	64a °संभवं च	
om. C ग्रहसम्भवं DS	65b पुत्री° ABCDI	65c धनीक्ष° S	65d यदा
ABC 66a कन्य° DS	°स्थितः cod.	66b समं सुताभिः om. D रमं ABCIS	
66c °निर्णनाभिं° ccd.	67d °लयस्थः ABDIS	68a कार्ये D, क्रार्ये S,	
कार्ये BC च om. BI वैरं DS	68c °गेषै B, गृणौ A	68d सर्वैश्च वाँ	
CI, सर्वैश्चाँ B विलाशैश्च ABCDI, विलोक्षैश्च S	69b शैरः S, वैरं D स(S S)		
रावकैश्च cod.	69d °वंचनाश्च D, °वंचनैश्च S	70d ग्रह° D	

कुम्भे रिपुस्थे च तथार्थहेतोर्नराधिपेनैव जलाश्रयैश्च ।
वापीतडागादिभिरेव नित्यं क्षेत्रादितोऽन्यैः पुरुषैः कुचैलैः ॥ ७१ ॥

मीने रिपुस्थे च भवेत्तराणां वैरं च नित्यं सुतवस्त्रजातम् ।
स्त्रीहेतुकं स्वीयभवापराणामपि प्रियाणामितरेतरं च ॥ ७२ ॥

मेषेऽस्तसंस्थे च भवेत्कलत्रं कूरं नराणां चपलस्वभावम् ।
पाणानुरक्तं कठिनं नृशंसं वित्तिप्रियं साध्यपरं सदैव ॥ ७३ ॥

वृषेऽस्तसंस्थे च सुरूपदन्तं भवेत्कलत्रं प्रणतं प्रशान्तम् ।
पतित्रताचारगुणेन युक्तं लज्जाधिकं ब्राह्मणदेवभक्तम् ॥ ७४ ॥

तृतीयराशौ तु भवेत्कलत्रे कलत्रमुक्तं सुधनं सुवृत्तम् ।
सुखान्वितं सर्वगुणोपत्तं विनीतवेशं गुणवर्जितं च ॥ ७५ ॥

कर्केऽस्तसंस्थे च मनोहराणि सौभाग्ययुक्तानि गुणान्वितानि ।
भवन्ति सौभ्यानि कलत्रकाणि कलङ्कहीनानि सुसंयतानि ॥ ७६ ॥

सिंहेऽस्तसंस्थे च भवेत्कलत्रं तीव्रस्वभावं चपलं सुदुष्टम् ।
विहीनवेषं परस्पराकं बल्कासनं स्वल्पसुतं कृशं च ॥ ७७ ॥

कन्येऽस्तसंस्थे च भवन्ति दाराः सुरूपदेहास्तनयैर्विहीनाः ।
सौभाग्यभोगार्थनयेन युक्ताः प्रियवदाः सत्यधनाः प्रगल्भाः ॥ ७८ ॥

तुलेऽस्तसंस्थे गुणगर्विताङ्गा भवन्ति नार्यो विविधप्रकाराः ।
पण्यप्रिया धर्मपराः सुदान्ताः प्रभूतपुत्राः प्रथिता विनीताः ॥ ७९ ॥

ABCDIS

71d अन्यैः om. B 72c °भया० DS B has in the margin : इद्धि-
यवने रिपुचिता before 73 D has : अथ मेषादिकसप्तमस्थानफलं 73d सब्य० S
74a सुरूपदंतं om. S 75a तु om. BI, च DS, प्र० C कलत्रे om. CD
75b °युक्तं cod. 75c सुपा० DI, उता० C, रूपा० S 75d °वेषं IS 76d
°युतानि ABCI 78c °योगार्थ० AD 79a °गर्विताभ्यो DS 79c धर्मरताः
DS 79d प्रियभा D

कीटेऽस्तसंस्थे वक्जासमेता भवन्ति भार्या: कृपणा नरणाम् ।
सुकुत्सिताङ्गाः प्रणयेन हीना दौर्भाग्यदोषैर्विविधैः समेताः ॥ ८० ॥

चाषेऽस्तसंस्थे च भवेत्कलत्रं सदा नरणां पुरुषाकृतिं च ।
सुनिष्टुरं भक्तिनयेन हीनं प्रशान्तसौरुल्यं मतिवर्जितं च ॥ ८१ ॥

मृगेऽस्तसंस्थे च भवेत्कलत्रं नृणां सुदुष्टं विगतस्वभावम् ।
विष्वस्तलज्जं परलोकरक्तं युद्धप्रियं दम्भसमन्वितं च ॥ ८२ ॥

घटेऽस्तसंस्थे च भवेत्कलत्रं स्थिरस्वभावं पतिकर्मदक्षम् ।
देवद्विजानां सततं प्रहृष्टं धर्मध्वजं शंसकृपासमेतम् ॥ ८३ ॥

मीनेऽस्तसंस्थे च विकारयुक्तं भवेत्कलत्रं कुमतिं कुपुत्रम् ।
स्वधर्मशीलं प्रणयेन हीनं सदा नरणां कलहप्रियं च ॥ ८४ ॥

मेषेऽष्टमस्थे निधनं नगणां भवेद्विदेशो तु रुजान्वितानाम् ।
कथानुस्मृत्यर्थविसर्जितानां महाधनानामतिदुःखितानाम् ॥ ८५ ॥

वृषेऽष्टमस्थे च भवेत्तराणां मृत्युर्गृहस्तेष्मकृताद्विकारात् ।
महासनाद्वाथ चतुष्पदाद्वा रात्रौ तथा हृष्टजनार्दितानाम् ॥ ८६ ॥

तृतीयराशौ च भवेत्तराणां मृत्युस्थिते मृत्युरनिष्टसङ्गात् ।
ह्लीहोद्ध्वनो वा रससम्भवो वा गुदप्रकोपादथवा प्रमादात् ॥ ८७ ॥

कर्केऽष्टमस्थे च जलोपसर्गत् कीटात्तथा चैव विभीषणाद्वा ।
भवेद्विनाशः परहस्तो वा विदेशसंखस्य नरस्य चैव ॥ ८८ ॥

ABCDIS

80a व्यक्जा° ABI, व्यरुजा° C 80b नरणा om. D ८०c सुकुत्सितान्यः ABCI
 ABCI 81c भक्तिरसेन S 83d शं-क्या° D, शंजशया° S, शशया° ABCI
 at 84 B has in the margin : स्त्रीचिता before 85 D has : अथ मेपादिक
 अष्टमस्थानफले 85b भुजास्त्रिताना S 85c कथाण° BDS, कथा° ACI °सूत्वा°
 BIS, °सूत्वा° D, °सरत्वा° A विसर्जिताना cod. 85d °मवि° DS °दृष्टिताना
 C 86c °सनाथाद् DS 86d हृष्ट° S, दुष्ट° D °जनार्दनाना IS, °जनार्दनानं
 ABD 87c वा° om. BCDI 87d प्रमोहात् DS, दसश्वत् C 88d °संख्यश्व D

सिंहेऽष्टमस्थे च सरीसृपाच्च भवेद्विनाशो मनुजस्य सम्यक् ।
व्यालोद्ध्रवो वापि वनाश्रितस्य चौरोद्ध्रवो वाथ चतुष्पदोत्थः ॥ ८९ ॥

कन्या यदा चाष्टमगा विलग्नातदा स्ववित्तान्मनुजस्य विन्यात् ।
स्त्रीणां हि हिंसाद्विषमाशनस्थात् स्त्रीणां कृतो वा स्वगृहाश्रितस्य ॥ ९० ॥

तुलाधरे चाष्टमगे च मृत्युर्भवेन्नराणां द्विपदोत्थ एव ।
निशागमे संख्यकृतोपवासान्निष्ठीविकोत्थोऽप्यथवा प्रतापात् ॥ ९१ ॥

स्थानेऽष्टमस्थेऽष्टमराशिसङ्गाकृताणां विनाशो वदनोद्ध्रवेन ।
रोगेण वा कीटसमुद्धैश्च स्वस्थानसंस्थस्य विषोद्ध्रवो वा ॥ ९२ ॥

चापेऽष्टमस्थे प्रभवेन्नराणां मृत्युः स्वसंस्थे शरदाडितानाम् ।
गुदोद्ध्रवेनापि गुदोद्ध्रवेन चतुष्पदोत्थस्य विषः + स्थलस्य ॥ ९३ ॥

॥ ९४ ॥

घटेऽष्टमस्थेऽस्य भवेद्विनाशो वैश्वानरात् सद्गतस्य जन्तोः ।
नानावृणैर्वा दवैर्जैर्विकैरः श्रमात्तथा वा परसंश्रयाद्वा ॥ ९५ ॥

मीनेऽष्टमस्थे प्रभवेच्च मृत्युर्नृणामतीसारकृताच्च कष्टात् ।
पित्तज्वराद्वा सलिलाश्रयाद्वा रक्तप्रकोपादथवा च शस्त्रात् ॥ ९६ ॥

धर्मस्थितेऽत्रैव हि मेषराशौ चतुष्पदोत्थं प्रकरोति धर्मम् ।
तेषां प्रदानेन च पोषणेन दयाविवेकेन सुपालनेन ॥ ९७ ॥

ABCDIS

89b °नाशस्तनुजस्य ABCI 89c °श्रितस्याच् cod. 90c हि om. S,
ह AB, च C 91c निषागमे ABC, निषामगो I स्थथ° S 91d °निष्ठियिकोत्थो
cod. 92a °संगे DS 93b स्वसंस्थे I शरदाडितानां D 93c गुदोद्ध्रवेन
om. D, गदेन वापि S 93d विंश ACI, विंश BDS 94 om. cod. 95a
स्थ om. I 95b वैश्वानरा ABCI सथ° D, सम° ABCI 95c °दूतणै°
DS 96b °कृताश्च ABCI, °कृतः शु° DS 96c पित्तहरा° DS B has in the
margin: अष्टम before 97 D has: मेषादिधर्मस्थानफलं

वृषे च धर्मप्रगते मनुष्यो धर्मं करोत्येव ।
विचित्रदानैर्बहुगोप्रधानैर्विभूषणाच्छादनभोजनैश्च ॥ ९८ ॥

तृतीयराशौ प्रकरोति धर्मं धर्माकृतं सस्यकृतं सदैव ।
अभ्यागतोत्थं द्विजभोजनाद्वा दीनानुकम्पाश्रयमानसेन ॥ ९९ ॥

त्रतोपवासैर्विषयैर्विचित्रैर्धर्मं नरः संकुरुते सदैव ।
धर्माश्रिते चैव चतुर्थराशौ तीर्थाश्रयाद्वा वनसेवया च ॥ १०० ॥

तत्र स्थिते चाथ हि सिंहराशौ धर्मं परेषां प्रकरोति मर्त्यः ।
स्वधर्महीनं विक्रियाभिरेव सुतीर्थरूपं विनयेन हीनम् ॥ १०१ ॥

धर्माश्रितः स्याद्यदि षष्ठराशिः स्त्रीधर्मसेवं कुरुते मनुष्यम् ।
विहीनभक्तिं बहुजनमना च पापण्डमाश्रित्य तथान्यपक्षम् ॥ १०२ ॥

तुलाधरे धर्मगते मनुष्यो धर्मं करोत्येव सदा प्रसिद्धम् ।
देवद्विजानां परितोषणेन जनानुरागेण तथाङ्गुतानाम् ॥ १०३ ॥

धर्माश्रिते चाष्टमगे च राशौ पाषण्डधर्मं कुरुते मनुष्यः ।
पीडाकरं चैव तथा जनानां भक्तया विहीनं परपोषणेन ॥ १०४ ॥

चापे तथा धर्मगते मनुष्यः करोति धर्मं द्विजतर्पणोत्थम् ।
सदन्वितं शास्त्रविनिर्मितं च प्रभूतोषं प्राथितं नृलोके ॥ १०५ ॥

ABCDIS

९८b धनं cod. for धर्म ९८c °प्रदानैँ CDI ९९b धर्मोद्यमं C ९९c
अभाग° ABI द्विजनाद्वा CI १००a °विंसमै° ABIS १००b °धनं ABDIS
१००d धन° DS १०१a अधि° A, आस° B, आ° I स्थिता cod. चार्थ ABCI
हि om. I, हा B, ह AC १०१b मर्त्यं cod. १०१c °हीना cod. १०२b
°सेवा ABDIS १०२c °भक्तिर्बहु° ABCDS °जन्मनाथ S १०२d °न्यरकं I
१०३b प्रसिद्धा ABC १०३c °तोषणन—१०४b कुरु after १०६b in A
१०४a च om. AB १०४b मनुष्यं ABCDI १०४d °मोषणेन A १०५c
शत्सान्वित AC, सुसात्कि I, स्वत्सान्वि DS °निर्मितेन I १०५d °तोयं cod. च
लोके I

धर्माश्रिते वै मकरे मनुष्यश्चापोत्थर्म कुरुते प्रतापम् ।
 पश्चाद्विरत्येव विडम्बनाभिः कौल्यं समाश्रित्य सदा च पक्षम् ॥१०६॥

कुरुमे च धर्मप्रगते च धर्मं पुंसां विधत्ते सुरसंघजातम् ।
 वृक्षाश्रयोत्थं च तथा + सिरं च आगामवापीप्रजयं सदैव ॥१०७॥

धर्माश्रिते चैव हि भीनराशौ करोति धर्मं विविधं नृलोके ।
 सत्त्वप्रपारामतडागजातं तीर्थर्जिनेनाथ मस्तैर्विचित्रैः ॥ १०८ ॥

कर्माश्रिते मुख्यतमे च राशौ करोति कर्म प्रवरं सुदुष्टम् ।
 पैशुन्यरूपं विनयातिरक्तं सुनिन्दितं साधुजनस्य लोके ॥ १०९ ॥

वृषेऽम्बरस्थे प्रकरोति कर्म व्ययात्मकं साधुजनानुरक्तम् ।
 द्विजेन्द्रदेवातिथिभिर्विभक्तमाज्ञात्मकं प्रीतिकरं सतां च ॥ ११० ॥

युग्मेऽम्बरस्थे प्रकरोति मर्त्यः कर्म प्रधानं गुरुभिः प्रदिष्टम् ।
 कीर्त्यान्वितं प्रीतिकरं जनानां प्रभासमेतं कृषिं सदैव ॥ १११ ॥

कर्केऽम्बरस्थे प्रकरोति मर्त्यः कर्म प्रपारामतडागजातम् ।
 विचित्रवापीतटघट्जं च कृपाभिनिष्पन्नमकल्यकं च ॥ ११२ ॥

सिंहेऽम्बरस्थे कुरुते मनुष्यो रौद्रं सपापं विकृतं च कर्म ।
 सपौरुषं प्राणजमेव नित्यं वधात्मकं निन्दितमेव पुंसाम् ॥ ११३ ॥

नभस्तलस्थे त्वथ षष्ठराशौ करोति कर्म जपितो मनुष्यः ।
 स्त्रीराज्यभाजो जनताविरुद्धं कामात्मकं निन्द्यतमं नृलोके ॥ ११४ ॥

ABCDIS

106a वै om. D 106c °रस्येव D 106d स्वल्पं I 107c °श्रमो°
 D शिरश्च D, सिरकं I 107d °प्रकरो I 108b च लोके D before 109
 D has: अथ मेषादिकर्मस्थानफलं 110b °नुपापं cod. 110c °विभजका° ABC,
 °विभिज्ञका° S, °विभिज्ञं का° I 110d (का)लोतरं I 111a मर्त्य
 cod. 111c द्विजाना DS 112a मर्त्य ABCDI 112c °घट्जं B, °घट्जं
 C, °वृद्धजं I 112d कपाभिनित्यं I, कृपारिनित्यं ABCDS 113a मनुष्यं I
 113b कुर्कं I 113c चु° D प्राणचमेव ABCD, प्राणवधेन I 113d वचा°—
 °भेव om. B विद्यत्मकं I 114b जपितो cod. 114c-115a om. D
 114c स्त्रिराज्य° I, स्त्रीराज° ABCS

तुलाधरे व्योमगते मनुष्यो वाणिज्यकर्म प्रचुरं करोति ।
धर्मस्त्मकं चापि नयेन युक्तं सतामभीष्टं परसंपतं च ॥ ११५ ॥

कीटेऽम्बरस्थे प्रकरोति कर्म पुंसां सुदुष्टं जनसंपतं च ।
व्यथाकरं देवगुरुद्विजानां सुनिर्दिंयं नीतिविवर्जितं च ॥ ११६ ॥

चापेऽम्बरस्थे च करोति कर्म सेवात्मकं चौर्ययुतं मनुष्यः ।
परोपकारात्मकमोजसाद्वं नृपात्मकं भूरियशः समेतम् ॥ ११७ ॥

मृगेऽम्बरस्थे च परोपतापं कर्म प्रधानं कुरुते मनुष्यः ।
सुनिर्दिंयं बन्धुवधैः समेतं धर्मेण हीनं खलसंपतं च ॥ ११८ ॥

घटेऽम्बरस्थे च करोति कर्म प्रायेण मर्यः परवंचनोत्थम् ।
पाषण्डधर्मावितमिष्टलोभाद्विश्वासहीनं जनताविरुद्धम् ॥ ११९ ॥

कुलोचितं धर्मगुरुप्रदिष्टं कीर्त्यत्मकं सुस्थिरमादरेण ।
नानाद्विजाराधनसंस्थितं च मीनेऽम्बरस्थे प्रकरोति कर्म ॥ १२० ॥

लाभाश्रिते मुख्यतमे च गश्चौ चतुष्पदोत्थं प्रकरोति लाभम् ।
तथा नराणां नृपसेवया च देशान्तरग्रन्थतः प्रभूतम् ॥ १२१ ॥

आयस्थिते वै वृषभे प्रलाभो भवेन्मनुष्यस्य विशिष्टजातः ।
स्त्रीणां सकाशाच्चवथ सज्जनानां कुशीदिनां धर्मकृतस्तथैव ॥ १२२ ॥

ABCDIS

११६b-११७a om. D ११६b सदुष्टं AB जननिदितं I, जननिवेदतं S
११७a च om. A ११७b मनुष्यं ABCDI ११८a °तापी cod. ११८b
प्रधानी A मनुष्यं ABCDI order in DS: ११९a, १२०a-d, ११९b-d ११९a
कर्म om. DS, वर्ण ABCI ११९b मर्यः ABCDI ११९c °निति°—१२०b
कीर्त्यों om. I ११९d °निवशास° cod. before १२०a ABCD add मर्यः,
IS मर्यः order in S: १२०a-b सुस्थिर°; ६०, ५c-२३b प्रभूता; ५५, १२०b
°दरेण—६०, २३b नारी after १२० B adds इति शीरुद्यवने कर्मस्थानचिता; DS:
इति कर्मस्थानचिता before १२१ D adds: अथ भेषादिकलाभस्थानफलं १२१d
°राधिततः ABCI १२२a वृषभः CD, वृष ABI प्रलापो C १२२d कुशीङ्गमो
ABI, कुशीलमो C, कुशीङ्ग(दु S)यो DS °क्षत° DS, °क्षित° ABCI

तृतीयराशिः कुरुतेऽतिलाभं लाभाश्रितः स्त्रीदयितं सदैव ।
वस्त्रार्थपुण्यासनपानजातं सदा नरणां विविधं प्रसिद्धम् ॥ १२३ ॥

लाभो भवेष्ट्वा भगते च राशौ सदा चतुर्थे वरभाजनानाम् ।
सेवाकृष्णभ्यां जनितः प्रभूतः शास्त्रेण वा साधुजनस्य पार्श्वात् ॥ १२४ ॥

लाभाश्रिते पंचममे च लाभो भवेन्मनुष्यस्य निर्गह्णामि ।
नानाजनानां वधवन्धनैश्च व्यायामदेशान्तरसंश्रयाच्च ॥ १२५ ॥

कन्यात्मके लाभगते मनुष्यः प्राप्नोति लाभं विविधैरुपायैः ।
शास्त्रागमाभ्यां विनयेन पुंसां नीत्या विवेकेन तथाङ्गुतेन ॥ १२६ ॥

तुलाधरे लाभगते मनुष्यः प्राप्नोति लाभं वणिजैर्विचित्रैः ।
सुसाधुसेवाविनयेन नित्यं सुसंस्कृतं मुख्यतमं प्रभूतम् ॥ १२७ ॥

लाभाश्रिते चाष्टमगे च राशौ प्राप्नोति लाभं मनुजोऽतिनिन्द्यम् ।
छलेन पापेन सुमोषणेन परस्य पैशुन्यकृतैर्विकारैः ॥ १२८ ॥

लाभाश्रिते चैव धनुर्धरे च नृपार्थलाभं भजते मनुष्यः ।
स्त्रीसेवया वा निजपौरुषेण पुण्याभ्वराराधनजाध्योत्थम् ॥ १२९ ॥

लाभाश्रिते वै मकरेऽर्थलाभो भवेन्नरणां जलयानयोगात् ।
विदेशवासान्त्रपसेवनाद्वा व्ययात्मको भूरितरः सदैव ॥ १३० ॥

आयस्थिते कुम्भधरे च लाभो भवेन्मनुष्यस्य कुकर्मजातः ।
न्यायेन धर्मेण पराक्रमेण विद्याप्रभावात् सुसमागमेन ॥ १३१ ॥

ABCDIS

124a लाभे cod. 124d पश्चात् ABCI 125c °जनानां om. D
126b-127a om. D 126b °हपर्यः ABCI 126d निला CI 128b
तिनिष्ठं ACI, तिनिष्ठं B 129a वै तु S °र्धेर ABADI 129b वृषेविलाभो
ACI °लाभे DS मनुष्यं C 129c सेवया DS, सेवया ABI, सिंचया C वा
om. ABCI 129d मुख्यवरा° ABCI °चाश्व° ABCDI 131a च om. S
131b °जाते cod.

लाभाश्रिते चान्त्यमगे च राशौ प्राप्नोति लाभं विविधं मनुष्यः ।
मित्रोद्भवं पार्थिवमानजातं विचित्रवाक्यं प्रणयेन नित्यम् ॥ १३२ ॥

मेषे व्ययस्थे प्रभवेत्तराणां व्ययः सदाच्छादनभोजनैश्च ।
चतुर्पदानेकविवर्धनेन लाभेन नानाविधपौरुषेण ॥ १३३ ॥

वृषे व्ययस्थे व्यय एव पुंसां भवेद्विचित्राम्बरयोपितानाम् ।
लाभेन रण्येन च कृत्रिमेण सुसाधुवादैर्विविधैः सदैव ॥ १३४ ॥

तृतीयगशौ व्ययगे नराणां व्ययो भवेत् स्त्रीव्ययसनात्मकैश्च ।
भूतोद्भवो वा सततं प्रभूतः कुशीलजः पापजनाङ्गनैश्च ॥ १३५ ॥

कर्के व्ययस्थे द्विजदेवतानां व्ययो भवेद्यज्ञसमुद्भवैश्च ।
धर्मक्रियाभिर्विविधाभिरेव सुशंसितः साधुजनेन लोके ॥ १३६ ॥

सिंहे व्ययस्थे तु भवेत्तराणामसद्ययो भूरितरः सदैव ।
रुपान्नजातश्च कुकर्मणा च निन्द्यः सतां पार्थिवचारतो वा ॥ १३७ ॥

कन्यात्मके चान्त्यगते व्ययश्च भवेत्तमनुप्यम्य हि चाङ्गनोत्थः ।
विवाहमाङ्गल्यमर्हविविचित्रैः सूतैः प्रभाभिर्वहुमाधुसङ्गात् ॥ १३८ ॥

तुले व्ययस्थे सुरविप्रवन्धुस्मृतिश्रुतीभ्यश्च कृतो व्ययश्च ।
भवेत्तराणां नियमैर्यमैश्च सुतीर्थसेवाजनितः प्रसिद्धः ॥ १३९ ॥

अलौ व्ययस्थे च भवेद्यवस्तु पुंसां प्रसादेन विडम्बिताभिः ।
कुमित्रसेवाजनितः सुनिन्द्यः कुबुद्धितश्चैरकृताधिकारात् ॥ १४० ॥

ABCDIS

132a °मन्ये A, °गमे I 132b मनुष्यं ABCI after 132 DS add :
इति लाभस्थानचित्ता before 133 D adds : अथ मेपादिकव्ययस्थानफलं 133a
प्र° om. ABC 133c चतुर्पदानेन I 134a देव° cod. 134c रणेन DS
134d सुधातु ABCDI °विविधरतीति DS 135c वा om. C 135d कुशीलगः
DS °जनांगजैश्च B, °जनांगजश्च DS 136b व्ययोद्भवे जश° ABCI 136d संसंक्षितं
ABCDI 137c °जातं च cod. 138a कन्यात्मजे C 140b नितंचिताभिः A
140d कुबुद्धित° om. S °कृताद्विकारात् DS

चापे व्ययस्थे परवंचनाभिर्व्ययो भवेत् पापजनप्रसङ्गात् ।
सेवाकृतो वीतधिया च पुंसां कृषिप्रसङ्गात् परवंचनाद्वा ॥ १४१ ॥

मृगे व्ययस्थे च भवेन्नराणां व्ययस्तु पानाशनस्यजातः ।
स्वर्वर्गपूजानिरतस्तथाल्पः कृषीविहीनश्च विगर्हितश्च ॥ १४२ ॥

घटे व्ययस्थे सुरसिद्धविप्रतपस्त्रिनां बन्दिभवो व्ययश्च ।
पुंसा भवेत् साधुजनानुरोधाच्छासप्रदिष्टः प्रथितश्च भूरिः ॥ १४३ ॥

मीने व्ययस्थे जलपानतो वा कुसङ्गमाद्वा प्रभवेद्ययश्च ।
पुंसां कुपुत्राशनपानजातस्तथा विवादेन निर्गलेन ॥ १४४ ॥

ये स्थानचिन्तासु पुरा प्रदिष्टा योगा मया तान् परिहृत्य चैव ।
योगा विचिन्त्याः स्वधिया ततस्तु कार्या नरणां हि शुभाशुभैस्तः ॥ १४५ ॥

इति श्रीषृङ्खलाप्रसादम् द्वादशभावस्थानचिन्ताध्यायः ॥

ABCDIS

141c वितौ DS, वीतिौ C 141d कृषेौ DS 142b पानासवौ DS
142d °विहीनश्च ABCI 143b °तपस्त्रिवनै ABCDS °भिवो AB, °भिस्तद् C
143d कथितश्च S 145a-b प्रयोगा दिष्टा S 145b परिहृत्य ABCI, corr.
to परिहृत्य C, परिपूज्य D चैतत् ACDIS, क्षेतत् B 145d वाया cod. col.
श्रीौ om. DS द्वादशस्थानचिन्ताध्यायः C, स्थानजाताध्यायः DS

षटपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५६ ॥

दिशः खराशोर्हिमदीधितेर्गो बाणास्तथा सौम्यकुर्जाकेजानाम् ।

स्वराः सुरेज्यस्य सितस्य नागाः प्रमाणतो दीधितयः स्वतुजे ॥ १ ॥

नीचान् च्युतः सन्मुखरश्मिरिक्तः पराङ्मुखः स्वोच्चगृहाच्च खेटः ।

नीचाश्रितो रश्मविवर्जितश्च मध्येऽनुपातात् किरणास्तु ये स्युः ॥ २ ॥

ते तादिताः स्वैः किरणैर्विभक्ताः षड्भिर्मृष्टु शेषाः परिचिन्तनीयाः ।

स्वोच्चे तु वसुप्रभवाः स्वभागे षड्भिः स्वहर्ष्ये मुनिभिस्तर्थव ॥ ३ ॥

सुहृदगृहे पंचभिर्कमागे वेदैर्गुणैः सौम्यनिरीक्षिते च ।

त्रिंशलवे सौम्यसमुद्रवे च द्विघाः सप्ताः स्युर्यदि चन्द्रहोरा ॥ ४ ॥

जाते बहुत्वे परिहत्य शेषानेकेन हन्याद्वहुसंस्त्यकेन ।

अस्तक्षते शूत्यगुणास्तु नीचे दलीकृताः शत्रुगुहे प्रयाते ॥ ५ ॥

स्ववासरे रश्मजमादधाति फलं ग्रहः सन्मुखरश्मयोज्यः ।

सर्वं तु पापं दलितं विलोमं पराङ्मुखस्थः प्रददाति पुंसाम् ॥ ६ ॥

एकेन मूकः किरणेन मर्त्यः प्रतापहीनः परतर्ककश्च ।

पराक्रमोत्साहधनैर्विहीनः पराजितः पापरतः कृतञ्चः ॥ ७ ॥

द्वाभ्यां दरिद्रः पिशुनस्वभावः सदातिकामी परदारक्तः ।

द्वेष्टा गुरुलाङ्गां गुणधर्महीनो विवर्जितो बन्धुजनैः समग्रैः ॥ ८ ॥

ABCDIS

1a हिमांशो^० S °गोधिते^० BI, °वांधिते^० D 1b °कुजानी AB after
I BC (in marg.) I have :

र	।	च	।	मं	।	बु	।	बृ	।	शु	।	श	।	यो
१०	।	९	।	५	।	५	।	७	।	८	।	५	।	४९

2a °रकः BDS 2d ते ABCI 3c तु om. B तुंगादिवसुखभागैः C वस्त्र० ।,
वस्त्र० ABDS °प्रभव० ABDIS 4a °रकीयभागे D, द्वादशाशैः C 6a स्वरामरे
ABDIS 7a किं दधाति B, विदधाति AI 7b °तर्कुकश्च ABCDI 8c
गुणाना॑ ABI

त्रिभिर्हृताशस्तनुकोशमित्रो भयाकुलः पार्थिवपीडिताङ्गः ।

वातान्वितः स्त्रीसद्वस्त्रभावः सुकातरः पानरतस्तथार्तः ॥ ९ ॥

चतुर्भिरिष्टो गुरुवान्धवानां धर्मप्रधानः सततं सुशीलः ।

जितेन्द्रियः पुण्यकथानुरक्तः सुसंयतः श्रीतिकरो द्विजानाम् ॥ १० ॥

नरोऽतुलः पंचभिरेव नित्यं विज्ञानशीलः प्रमदाप्रियश्च ।

वस्त्रान्नपानाशनवस्तुभागी भवेन्नपाणां प्रथितः प्रसिद्धः ॥ ११ ॥

षड्भिस्तु सत्यो दयितः प्रजानां प्रधानसेवी धनधान्यभागी ।

प्रभूतमित्रः सततं नयज्ञो जितेन्द्रियः सर्वकलासु दक्षः ॥ १२ ॥

स्यात् सप्तभिः पापरतो नृशंसः परापवादैकमनाः सुकामी ।

परान्नमोजी परदाररक्तः प्रभाविहीनः सततं कुशीलः ॥ १३ ॥

नरोऽष्टभिः पापरतः कृतव्यो विश्वासघाती कृपणस्वभावः ।

नयेन हीनो निजबन्धुयुक्तो वृथाश्रमः स्याद्वहुशत्रुगम्यः ॥ १४ ॥

कुपुण्यभागी कुकलत्रसेवी बुद्ध्या विहीनः प्रणतः स्तलानाम् ।

भवेन्नमनुष्यो नवभिः सुरोगी सुनिष्ठुरो धीररतः प्रमादी ॥ १५ ॥

सुसंमतः सर्वकलासु दक्षः कृपाधिको धर्मपरः प्रधानः ।

देवद्विजानां विनयेन युक्तो नित्यं मनुष्यो दशभिः समेतः ॥ १६ ॥

नरस्तथैकादशभिः प्रधानो धनी विवेकी स्वकलत्ररक्तः ।

भवेद्यालुर्वपतेरभीष्टः सन्मानयुक्तः सततं सुखी च ॥ १७ ॥

पुण्याधिको द्वादशभिर्मयूरैः क्षितीश्वराणां दयितः प्रगल्भः ।

भवेत् सुरूपः सुतसौर्घ्ययुक्तो गीतप्रियः शास्त्रकथानुरक्तः ॥ १८ ॥

ABCDIS

9b °पीनतांगः ACI, °पीतांगः B 10d सुसंयुतः ABCDI 12a शक्तिस्तु BI

13b सक्षमः S 14a पापरः S 14c °धुयुक्तो—15b ख° om. B 15c
सुराणी ABCI 15d °रतिः DS 16c युक्तो om. BI 18c सरूपः ABCI

ब्रणज्वरायैः सहितोऽतिघोरै रोगैश्च शत्रुप्रभैश्च दुःखैः ।
त्रयोदशास्त्रैः किरणैः सदातो भवेन्मनुष्यो बहुवंचकश्च ॥ १९ ॥

विशासघाती कपटी नृशंसश्चतुर्दशास्त्रैर्मनुजो मयौक्षैः ।
भवेत् कृतधनः परलोकगम्यो मायाधिकः साधुजनैर्विमुक्तः ॥ २० ॥

नरस्तथा पंचदशप्रमाणैर्भवेन्मनुष्यः परदारक्तः ।
सदा कुशीलः पिशुनस्वभावः क्रियाविहीनः सुनृशंसकामी ॥ २१ ॥

नयान्वितः पोडशभिर्मयूर्मैर्नरो भवेद् भूषितमानभागी ।
प्रशान्तचित्तः प्रसुतासमेतः प्रियंवदो दाररतः सदैव ॥ २२ ॥

भोगाधिकः सप्तदशप्रमाणैः प्रियातिथिः पुण्यकथानुरक्तः ।
भवेत्तथा दीधितिभिर्जितात्मा शास्त्रानुरक्तः प्रणतारेपत्रः ॥ २३ ॥

अष्टादशास्त्रैः किरणैर्विनातो भवेन्मनुष्यः सुनदारभागी ।
सुसंमतः सर्वेकलासु दक्षो जितेन्द्रियः प्रीतिकरो जनानाम् ॥ २४ ॥

एकोनविशत्किरणैः सरोगी गुरुद्विजानां च विवादशीलः ।
विज्ञैर्विहीनः प्रियसाहस्रं मुतीवकर्मा पिशुनस्वभावः ॥ २५ ॥

विंशम्यूर्मैर्ज्वरपित्तदोषेर्भवेन्मनुष्यो दरपीडिताङ्गः ।
कृष्णः कृतधनः कुजनैः समेतः समत्सरः पुण्यविवर्जितश्च ॥ २६ ॥

स्यादेकविंशत्किरणैर्भनुष्यश्चलस्वभावः प्रियसाहस्रश्च ।
मित्रार्थदौरैः सुजनैर्विहीनः प्रपंचशीलः परवंचकश्च ॥ २७ ॥

द्वाविंशतिर्यस्य नरस्य गावस्तस्य प्रजावित्तयशांसि लोके ।
भवन्ति वस्त्राणि पृथग्विधानि मित्रासिरिज्याध्ययनस्य लक्ष्यः ॥ २८ ॥

ABCDIS

19a विघोरै ABDIS	21b मयौक्षैः C	22a भयां C	22b °द भूपतिं C
22d दानं C °तः ABI	24d प्रजानां IS	25b परिवादं D	27b-d
om. B	27b खलं C	27c-d om. D	27c त्वजनैं C
द्वाविंशतिर्यस्य ABDI	°तिर्यस्य—गावं om. C	28a मित्रासिमि (मी DS)ज्यों cod.	

त्रिविंशतिर्यस्य मरीचयः स्युभवन्ति तस्यार्थ्यशांसि लोके ।
विद्याप्रभुत्वं धनधान्यलाभो विवेकमोजः प्रियता च लोके ॥ २९ ॥

मरीचयो यस्य युगाध्यिसंस्थ्यास्तस्य प्रभुत्वं विविधान्नपानम् ।
भवेन्मनुष्यस्य सुहृत्समृद्धिः समागमो बन्धुजनेन नित्यम् ॥ ३० ॥

तत्त्वप्रमाणैः किरणैरतीव प्राप्नोति मर्त्यः परमं च दुःखम् ।
नृपोद्भवं गात्ररुजासमेतं प्रमोषणं चौरकृतं सदैव ॥ ३१ ॥

षड्गाहुसंख्यैः किरणैर्दरिद्रो भवेन्मनुष्यः सततं कुचैलः ।
प्रवासशीलः परनिर्जिताङ्गः सुदीनवृत्तिः प्रणयेन हीनः ॥ ३२ ॥

सप्ताध्यभी रश्मिभिरुग्रकर्मा भवेन्मनुष्यः सुतरां नृशंसः ।
पापात्मकः पापजनप्रसक्तः प्रियाविहीनः सततं विरुद्धः ॥ ३३ ॥

नागाध्यिसंख्यैः किरणैरतीव सन्तुष्टचित्तः प्रभवेन्मनुष्यः ।
सुधर्मशीलः सुरसाधुरक्तः प्रियवदः पापजनैविहीनः ॥ ३४ ॥

गोबाहुरशिषः प्रणतारिपक्षो भवेन्मनुष्यः सततं मनस्वी ।
प्रियागमः सत्यदयासमेतः सुसंयतः शौचपरः सदैव ॥ ३५ ॥

त्रिशन्मयूखः पुरुषो मनस्वी सुधर्मशीलः सुतदारभागी ।
महाविभोगी निजबन्धुमान्यः संजायते कीर्तियुतः सदैव ॥ ३६ ॥

रुग्मिसंख्यैः किरणैः कुचैलः प्रभाविहीनः सुतरां दरिद्रः ।
कुबुद्धियुक्तः सततं नृशंसो रुजासमेतो व्यसनार्तदेहः ॥ ३७ ॥

ABCDIS

29a द्वाविश° C, विद्वांश° BI, त्रिश° S 29d विवेकलोक° ABI, विवेकहुर्दै°

C 30c सुहृत° om. C, समृत° BI °समृद्धि ABCDI order in S : 32a, 33b-d, 32b सततं कुचैलः, 32c-d, 33a, 32b भवेन्मनुष्यः 32c परि° ABCDI 33a सप्तविंशतिभिरुप्र° C 33d किया° DS 34c शीलः सुरसाधु° om. BI परसाधुभक्तः C 35d सुसंयुतः ABCIS, सुसंकृतः D 36a °मयूरैः C 36b °दरस्तानी D 36c महाविभोगी om. B 37b प्रतापहीनः D

व्यर्थश्रमो हीनमतिः कुदारः श्रिया विहीनः सुतदारहीनः ।
सुदुष्टवाक्यः परुषस्वभावो द्वात्रिंशभी रश्मिभिरेव जातः ॥ ३८ ॥

त्रिरामसंख्यैः किरणैः कुबुद्धिः पामादिरोगैर्विविधैः समेतः ।
भवेन्मनुष्यः परपीडिनाङ्गो लज्जामकः कीर्तिविवर्जितश्च ॥ ३९ ॥

युगाभिसंख्यैः किरणैः समुद्भो भवेन्मनुष्यः सुतमानयुक्तः ।
प्रभूतमित्रः प्रचुरप्रतापः प्रियंवदः कीर्तिसमन्वितश्च ॥ ४० ॥

भवेन्नरो बाणहुताशनाख्यैः सदा स्थूलः सुखपुत्रमागी ।
नयेन युक्तः प्रथितः स्ववर्गे स्थिरम्भभावः मननं महात्मा ॥ ४१ ॥

रसाभिसंख्यैर्बहुवित्तयुक्तो भवेन्मनुष्यो जवाजिमागी ।
प्रभूतकोशो निजदारक्तः प्रियातिथिर्देवगुरुप्रसक्तः ॥ ४२ ॥

स्वराभिसंख्यैः किरणैरनार्यो भवेन्नरो योऽयुनः सदैव ।
प्रभूतशत्रुविजितः सुनीचैर्विरूपदेहः सततं दरिद्रः ॥ ४३ ॥

स्यादष्टगांमः किरणैः कगलः अमाविहीनः सुखविनहीनः ।
गीर्नार्थसत्यः सुतगं दरिद्रो नगः पगधीननुः सुनीचः ॥ ४४ ॥

नवाभिमी रश्मिभिरेव मत्यो भवेदसक्तः सुतवित्तहीनः ।
व्याघ्रिकः पापतो नृशनः स्त्रीलोकहीनः परवित्तलुब्धः ॥ ४५ ॥

स्वमागगाख्यैः किरणैः कृपालुर्नरो भवेत् सत्यदयासमेतः ।
देवानुरक्तो द्विजदेवमक्तः प्रशान्तरूपः प्रथितः पृथिव्याम् ॥ ४६ ॥

चन्द्रादिभी रश्मिभिरेव मत्यो जिनारिपक्षो जयमानयुक्तः ।
भवेन्न नीचः सुधनो महात्मा नृप्रियः शास्त्ररत् सदैव ॥ ४७ ॥

ABCDIS

38b बुतबंयुहीनः DS 38d द्वाविशता IS 39a त्रिरात्रि० D, त्रिरभि० S
rder in S : 40a युगा-विरणः, 41b-41d, 40a समुद्भो-41a 41b बुत०
BCI 41c स्वभावः C 41d सदामुद्भिः C 42b भाजी C 44d
तीच० AC बुनीतः C 45c विकः—46a कृपा० om. I 46c दिजवल्लभक्ष DS
7a चंद्राभिभि AC, चंद्राप्रिभी D, चंद्राविभि I, चंद्रादिभि B

द्विसागराख्यैः किरणैर्मनस्वी भवेन्मनुष्यः पितृमातृभक्तः ।
 कृपापरः सत्यरः प्रारूपः प्रवीणकर्मा रुचिरः प्रशान्तः ॥ ४८ ॥

निरस्तदो दुःस्थित एव दीन प्रेष्यः सदा सत्यधैर्विहीनः ।
 सम्पीडितो व्याधिभिरुपरूपैर्गुणाभिसंस्थयैः किरणैर्मनुष्यः ॥ ४९ ॥

सम्पीडिताङ्गो नृपतस्कैरथ प्रभूतरोगः कलहप्रियश्च ।
 युगाभिवभी रक्षिभिरेव जातो भवेन्मनुष्यः सुखमानहीनः ॥ ५० ॥

शराभिसंस्थैर्मनुजो मयूरैर्भवेद्भिजो ऋजुकर्मसेवी ।
 सुतुष्टुचित्तः प्रणतो द्विजानां विश्वातपापः प्रभुत्विहीनः ॥ ५१ ॥

रसार्णवाख्यैः प्रभुनाममेनो भवेन्मयूरैर्मनुजः सुधीरः ।
 प्रियंवदः काव्यकलासु दक्षः क्षमासमेतो विजितारिपक्षः ॥ ५२ ॥

स्वराभिवभी रक्षिभिर्मिषालो भवेन्मनुष्यो गजवाजिभागी ।
 सुवित्तवान् धर्मपरः कृतज्ञः सदा मनस्वी गुरुत्सलक्ष्य ॥ ५३ ॥

अष्टाभिवभिः स्यात् किरणैः प्रधानः स्यात् सार्वभौमः प्रथितः पृथिव्याम्
 मानी गजाश्वादयुनः सुवामी भवेच्चिरायुः प्रमदाप्रियश्च ॥ ५४ ॥

॥ ५५ ॥

एवं फलं पक्ष्यति रक्षिभातं ग्रहः स्ववर्षे दिवसेऽथ मासे ।
 सदा विषाक्ते च तथाष्टवर्गे शुभाशुभं पूर्वनिदर्शनेन ॥ ५६ ॥

इति श्रीबृद्धयवने रक्षिभिन्नाध्यायः ॥

ABCDIS

49a °भेत् C रीनः om. I 49b प्रेक्ष्यः I 49c °रौद्रः DS, °रुद्रः ABCI
 51b रुद्रुः BD, ऋजुः I, ऋजुः A 51c चुपुष्टः DS 51d वर्षात् AB, प्रर्षात्
 I 53a-c om. D 53b °भाजो C 53c चुचित्रवान् ABCI 54c
 जाता DS गजाश्वीः ABIS शुवाश्वी DS 55 om. cod; C has नवाभिः, I:
 नवादिवत रथात् किरणै प्रधान गजाश्वनाथो प्रमदाविलासः ।
 ५६.३ विद्यातकीर्ति नृपति भवेत् स कोटिष्ठ प्रामाण्यपते शुसाध्यं ॥
 56a यच्छति cod. col. श्री° om. DS

सप्तपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५७ ॥

यन्मित्रस्य गृहे फलं स्वभवने तुङ्गे त्रिकोणे तथा ।
तत्सर्वं विदधाति जन्मसमये षड्वर्गशुद्धो ग्रहः ॥ १ ॥

एकस्तत्र हि सार्वभौमकरो हस्त्यधकोशान्वितः ।
द्यायैः किञ्चरदेवशकविधयो जायन्ति मर्त्या ग्रहैः ॥ २ ॥

मेघोदये सूर्ययुते चतुर्थे जीवे शनौ सप्तमराशिसंस्थे ।
नमस्तलस्थे रुधिरे प्रसूतो भवेन्मनुष्योऽस्त्रिलभूमिभर्ता ॥ ३ ॥

मृगोदये वक्रयुतेऽथ सूर्ये पातालगे देवगुरौ कलन्त्रे ।
कर्माश्रिते सूर्यसुते महीपः समुद्रसीमां प्रभुनक्ति पृथ्वीम् ॥ ४ ॥

कर्कोदये जीवयुतेऽर्कजे च चतृथसंस्थे रुधिरे कलन्त्रे ।
व्योमस्थिते तीक्ष्णकरे प्रसूतः स्यात् सार्वभौमो नृपतिर्गजाद्यः ॥ ५ ॥

तुले विलये गविजेन युक्ते भौमे चतुर्थे वनिताश्रितेऽर्के ।
स्थथे सुरेज्ये नृपराजराजो भवेन्मनुष्यो गजवाजिनाथः ॥ ६ ॥

चत्वार एते किल सार्वभौमं कुर्वन्ति योगा जनितं मनुष्यम् ॥ ७ ॥

एकेन हीना यदि मण्डलीकं द्याभ्यां चमूपं तमुदाहन्ति ।
त्रिभिर्विहीना नगराधिनाथं जातं यदि स्यादपि नीचहर्ष्ये ॥ ८ ॥

ABCDGIS

1a तन्मित्रस्य ABCI ऽथवा C 1b स्वभावे S तुगे om. S 2b °कोशातं cod. 2c द्वायैः D, द्वाषा B, भाषा A, श्याषा S, याभ्या I 2c-d °शङ्क-सदृशं CD 2d जायंते AB, दुर्बति CD भौमां C, भूमौ D नरः CD 3a तुलते CD 4a च सूर्ये DG, सौम्ये BI 4b देवगुरुः ABCDI 4c महीजे CDI 4d योगे ABCDI, योगी S 5a ऋजे om. D 6c °राजयोगे G 1 °वजिराजः B 7a चत्वारि G 7b है(om. S)यो जनितं ABCDIS 8a लैंके G 8b चमूपयुँ A, चमूष्वयुँ C, चमूप एकमुँ D, च सामंतमुँ G 8c °नाथः CI, राज्यं D 8d जातो S, याते D

अन्योन्यसंस्था यदि तुङ्गसंस्थास्त्र्यादिग्रहा भूमिपर्ति सुजातम् ।
नरं प्रकुर्वन्ति तदा नरेन्द्रं गजाश्चयानं धनसौष्टव्यभाजम् ॥ ९ ॥

निशाकरे कर्कटराशिसंस्थे केन्द्राश्रिते केन्द्रगता यदान्ये ।
भवन्ति खेयः प्रभवेन्मनुप्यो नानागजाश्वैश्च रथार्थभागी ॥ १० ॥

मूर्याश्रितो देवगुरुः कलत्रे शुक्रो निशेशः म्बृहस्पितश्च ।
तदा भवेद् भूमिपतिः प्रचण्डः प्रभूतकोशः परपक्षहन्ता ॥ ११ ॥

सौम्यः म्बतुङ्गे यदि केन्द्रसंस्थः पूर्णः शशाङ्को धनलाभगो वा ।
जीवेन दृष्टे यदि वा सितेन भूपं प्रसूते सुखिनं सदैव ॥ १२ ॥

लम्ने गुरुः सोमसुतश्चतुर्थे शुक्रो धनस्थो यदि वायसंस्थः ।
तदा प्रसूते क्षितिपं मनुप्यं वर्गोत्तमः म्याद्यदि लम्नसंस्थः ॥ १३ ॥

तुङ्गे कुजन्तीक्षणकरः स्वहर्ये सौरो मृगे कुम्भभरस्थितो वा ।
षड्वर्गशुद्धो यदि वा हि वक्रः करोति मर्त्यं गुरुभूमिपालम् ॥ १४ ॥

षड्वर्गशुद्धो यदि जन्मकाले केन्द्रेषु सौम्याः ग्वलसङ्घीनाः ।
तदा प्रसूते वसुधाधिनाथं नरं नरेन्द्रं प्रणतं सदैव ॥ १५ ॥

बृषोदये मूर्तिंगते शशाङ्के पूर्णे कुलीगश्रयसंस्थिते वा ।
सौम्ये: प्रहृष्टे खल्वष्टिहीने भवेन्महीपोर्णवमेन्वलायाः ॥ १६ ॥

त्रिकोणसंस्था यदि सर्वसौम्याः पापास्तथा वृद्धिगताः समस्ताः ।
† षड्वर्गशुद्धे समये च जन्म महीपतिश्चात्र भवेन्मनुप्यः ॥ १७ ॥

ABCDGIS

9a अन्योन्यस्था ABCDG, अन्योदयस्था IS ९d-१०c om. S ९d °मानं
ACS, °माना° BI, °नाना° G १०b केन्द्राश्रिते om. A १०c °महीपो G १२a
कर्मसंस्थः: G १३a °श्चतुर्थः: ABCIS १३d °मस्यो यदि AG १४b सौरे GS,
वौरे D १४c वा—१५a षड्वर्गो om. B १४c यदि जन्मनाथः: G १५d
प्रणतं] सततं G १६a बृषोदये G १६c प्रहृष्टे B, प्रनष्टे G खलु संग° G १६d
°ननुप्यो cod. भुवि मेश्वानः: G १७d जनाधिप° G सूत्र S

आयस्थिते शीतकरे समग्रे कुजे तृतीये रविजे च पष्टे ।
कामाश्रिते देवगुरौ हि जन्म भवेन्नराणां वसुवाधिपानाम् ॥ १८ ॥

मूर्तौ गुरुः श्वक्षण्गतः समौभ्यः शुक्रेण दृष्टः शशिनाथवा स्यात् ।
न पापद्वष्टो जनयेन्मनुष्यं महीपतिं सर्वेसुखाधिवासम् ॥ १९ ॥

शुके तनुष्ठे निजदर्ढ्यसंस्थे षड्वर्गशुद्धे रविणा विहीने ।
भवेन्नरेन्द्रो गजदानसंघैः संसिक्तभूमिः परमप्रतापः ॥ २० ॥

शुके इषपम्थे निजभागसंस्थे केन्द्राश्रिते पापविवर्जिते च ।
सौम्येन दृष्टे नृतिमेनुष्यो भवेन्मदाकोशगजाश्रमाजः ॥ २१ ॥

मूलत्रिकोणे यदि सर्वखेत्राः सदा नृपः स्याद्द्वृकीर्तिभाजः ।
यस्य प्रयाणोत्थरजोरुणाङ्गः प्रकाशते नैव सहस्ररितिः ॥ २२ ॥

वर्गोत्तमस्था यदि वासवेज्याः सर्वे ग्रहा भूमिपतिं मनुष्यम् ।
कुर्वन्ति नागोत्थमदप्रवाहेः संसिक्तभूपृष्ठमसंख्यकोशम् ॥ २३ ॥

सर्वे यदा भित्रगृहं प्रपत्ना ग्रहाभ्यादा संजनयेन्मनुष्यम् ।
गजाश्ववृन्दक्षतभूमिरेणु सवाङ्गतादित्यमहीवितानाम् ॥ २४ ॥

सर्वे नवांशे यदि संस्थिनाः स्वे धगधिनाथं मनुजं तथान्ते ।
कुर्वन्ति नानागजवाजिवृन्दैर्हतारिपक्षं प्रचुरप्रतापम् ॥ २५ ॥

ABCDGIS

18a समरते BCIDI 18b च om. B 18c कर्माश्रिते G लाभे CD
°धिनाथः CD 19c °दृष्टे GIS 19d धर्म° A °सुखाधिनाथे G 20a
ई° G 20b=21b in ABCDI 20b °संस्थे S 20c °सिहैः G
इषपम्थे G °भाव° G 21c सौम्येन्न G 22b नदा G 22c प्रयाणः
परजो° BCIDI 22d न इश्यते चैव G 23a °स्ये cod. वासवेज्ये
DIS, वा सुरेशो G 23d °कोशः ABCDGII 24a ग्रहा G 24b
श G संजनयंति मर्त्यं G 24c वराश्व° ABCDIS °वृद्ध° ACDS, °यंद° B,
, वृद्धै G 24d °संघोश्वमाचित्यमहोत्सवानां G 25b जनयंति मर्त्यं G 25c
ज° CD

सर्वे समग्रैः प्रबलैः प्रयुक्ता यदा ग्रहाः शोभनहर्म्यसंस्थाः ।
तदार्णवान्तावनिनाथमेकं कुर्वन्ति मर्त्यं सुमहत्प्रतापम् ॥ २६ ॥

चन्द्रे कुर्लीरे यदि लाभसंस्थे स्वोच्चे गुरुर्दानवपूजितो वा ।
तदा महीपो यदि केन्द्रगो ज्ञो विभाकरो वा यदि सर्वभौमः ॥ २७ ॥

जीवस्त्रिकोणे यदि तुङ्गसंस्थः शुक्रोऽथवा पूर्णतनुः शशी वा ।
लाभे रविर्भूमिसुतश्च षष्ठे तदा महीपं जनयन्ति गर्त्यम् ॥ २८ ॥

शुक्रश्चतुर्थे यदि देवमन्त्री स्यात् सप्तमे सोमसुतश्च षष्ठे ।
मूर्तौ शशाङ्कः परिपूर्णगात्रः करोति जातं नृपमत्र योगे ॥ २९ ॥

स्वभागसंस्थो यदि सूर्यसूनुस्तृतीयगो भूतनयो रिपुस्थः ।
लाभे रविः स्वोच्चगतो यदा स्यात्तदा महीपं प्रभवेन्मनुष्यम् ॥ ३० ॥

हिमद्युतिः पूर्णतनुः स्वतुङ्गे धनस्थितो लाभगतः सुरेज्यः ।
† मूर्तौ शशाङ्कः सकलः ससौम्यः † कामस्थितो भूमिपर्ति प्रसूने ॥ ३१ ॥

हष्टेऽधिगित्रैर्यदि शीतरश्चिनः केन्द्रस्थितः पूर्णतनुः स्वतुङ्गे ।
करोति भूपालमचिन्त्यवीर्यं नानागजेन्द्रैः सहितं हतारिम् ॥ ३२ ॥

एकोऽपि जीवः कुरुते क्षितीशं स्वोच्चाश्रितः केन्द्रगतो यदा स्यात् ।
मित्रेक्षितो दीप्तनुर्विपापः शुक्रोऽथवा सौम्यनिरीक्षितश्च ॥ ३३ ॥

ABCDGIS

26a प्रलवैः ABS 26b °संस्थः ABCDG 26c °वानां वनिपं प्रसूतं G
26d सुबहुप्रतापं G 27c महीजो ABCDI 27d विभाकरो ABCDGI जायनि
G 28c लाभे तत्रुभूं G 29a °श्चतुर्थो ABCDIS देवपूज्य G
29b सप्तमः cod. °श्च षष्ठः ABCDIS, सुखस्थः G 30b ऋसंस्थः GS 3cd
प्रभवैँ BCDGI प्रवदैँ S 31a °ततुं BCD 31d कामाप्रिणो C °पतिः ABCDGI
32b शशाङ्कः G 32c °मर्त्यवीर्यं G 32d हर्यगजेन्द्रैः G 32a जात्य B,
जातः G क्षितीशः ABCDGI 33c शीसि' BG 33d जीवनि' G

भूपालवंशप्रभवा नरेन्द्रास्त्यादिग्रहैरुच्चगतैभवन्ति ।

पंचादिभिः स्वर्यदि नीचजातास्तथापि नूतं बहुवृद्धिभाजः ॥ ३४ ॥

पापैः स्वतुङ्गेषु भवन्ति भूपाः पापार्जितैरुच्यधनैः समेताः ।

सौम्येन्मुःसौम्यार्जितवित्तभाजो मिश्रैर्विमिश्राः सततं भवन्ति ॥ ३५ ॥

शुभमग्रहालोकितजन्मलग्ने पापैरहृष्टे शुभवर्गसंस्थे ।

भवेत् क्षितीशः प्रचुरप्रतापः सदा मदैर्नीगवैः समेतः ॥ ३६ ॥

कुलीणगे रात्रिपतौ झषम्ये शुक्रेऽथ भौमेऽरिगते विलग्ने ।

षड्वर्गेशुद्धे वसुधाधिनाथो भवेन्मनुष्योऽर्थगजाश्वभाजः ॥ ३७ ॥

मूलत्रिकोणे यदि शीतरश्मिः सम्पूर्णदेहो गुरुणा च दृष्टः ।

केन्द्रस्थितेनैव करोति भूपं शुक्रेण वा सोममुतेन वापि ॥ ३८ ॥

स्वक्षेत्रगो देवगुरुर्विलग्ने शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति भूपम् ।

स्ववर्गशुद्धः प्रथितप्रतापं शुक्रोऽथवा तेन निरीक्षितश्च ॥ ३९ ॥

वर्गोत्तमे लग्नगते प्रदृष्टे प्रहैश्चतुर्भिः शशिना विहीनैः ।

भवेन्महीयो मनुजोऽत्र जातः समुद्रनेमि वसुधां प्रभुक्ते ॥ ४० ॥

बुधे विलग्ने रविणा विहीने त्रिकोणगे देवगुरौ स्वहर्म्ये ।

भवेन्महीयः प्रचुरप्रतापो गजोत्थदानाद्रितभूमिपृष्ठः ॥ ४१ ॥

केन्द्रस्थिते देवगुरौ स्वतुङ्गे बुधेन दृष्टे रविवर्जितेन ।

शुक्रेण वा संभवते नरेन्द्रो हस्त्यश्वसंघैः प्रचुरैः समेतः ॥ ४२ ॥

ABCDGIS

34c स्याद्यदि G 34d तथा च CD 35a पापा खतुङ्गे प्रभवति G 36a
जले G 36b °संस्थाः AD 37a रात्रिकरे GS 37b °थवा भामयुने
३८]शु CD 37d °गजार्थ° D °नागाः G 38b प्रपूर्ण" CD 39d :
शः परपक्षहंता G 39d विरीक्षितश्च ABI 40c : भवेन्मनुष्यो कृपाण(त्र C)जातः
40d समुद्रसीमा G च भुक्ते G, श्रियुक्तं A 41a तुंगे G 41b देवगुरु
41c °प्रमीयो । 41d °दृष्टः B 42b °वर्जिते च DG

जीवे धनस्थे सुखगे शशाङ्के लाभस्थिते दैत्यपुरोहिते च ।

ल्लाने विपाये पृथिवीपतिः स्यान्नरो नितान्तं रिपुसंघमर्दी ॥ ४३ ॥

वक्रांकजौ षष्ठगतौ विसूर्यै केन्द्रेषु सौम्याः सकला यदा स्युः ।

तृतीयगोडर्को यदि लाभगो वा तदा क्षितीशः प्रभवेत् प्रचण्डः ॥ ४४ ॥

केन्द्रेषु सौम्या यदि सर्वे एव पापास्तथा चोपचये प्रयाताः ।

तदा भवेद् भूमिपतिर्मनुष्यः प्रभूतकोशः परपक्षहन्ता ॥ ४५ ॥

सर्वे यदा केन्द्रगता ग्रहाः स्युस्तदाभिजातोऽन्त्यजमन्दिरेऽपि ।

तराघिषः स्यात् खलु भूरिकोशो यसैन्यरेण्या कलुषीकृतोऽर्कः ॥ ४६ ॥

वर्गोत्तमस्था यदि वा स्युरेते सर्वे ग्रहाः संजनयन्ति भूषम् ।

करीन्द्रदानौघसुसिक्तभूमि महाप्रभावं विजितारिपक्षम् ॥ ४७ ॥

मूर्तीं सुरेज्यो धनगो हिमांशुः सम्पूर्णगात्रो भृगुजश्च लभे ।

जातोऽत्र योगे नृपनिर्मनुष्यो भवेत्तिजान्तं बहुरत्नभागी ॥ ४८ ॥

सर्वे सुहङ्कैत्रगता यदा स्युस्तदा महीपो न विचार्यमस्ति ।

नानाश्ववृद्धक्षतभूमिपृष्ठः प्रभूतनागः प्रमदाप्रियश्च ॥ ४९ ॥

लग्नं यदा सौम्ययुतं न दृष्टं पापैस्तदा संजनयेनमनुष्यम् ।

तराघिषं वाजिगजप्रधानं प्रभूतमित्रं प्रवरप्रभावम् ॥ ५० ॥

त्रिकोणसंस्था यदि सर्वैसौम्याः पापास्तथा चोपचयप्रपन्नाः ।

जातस्तदा भूमिपतिर्नरः स्यात् सदा कृतन्नो रणरागयुक्तः ॥ ५१ ॥

ABCDGIS

43a शुभगे G 43b °स्थितो ABCDIS °हितश्च ABCDIS 43d
 रिपुसिंह° G 45b त्वोपचयैः CD प्रजातः ABCI, प्रमाताः G 46a प्रहा...यदा G
 46b तद् शिं D, तदासि° C °जाते ADI, °जात्ये C औन् B °न्यजमेदिरेषु G 46c
 भूमि° G 46d °रेष्या ABCI, °रेषै G खलु यो भवेयुः G 47c करेद° BCDGI
 47d महत्प्रतापं G 48d °भाजी G 49b महीपो - 49d प्रमदा° om. B
 49c नागेभ° G °वृंदां D °क्षिति° G 49d °नांगः S, °रागः G प्रमदाप्रथम् S
 50a च ABGI 50c धाराघिषं G, धनविषं (दि D)के CD वाजिगतं ABIS 50d
 पञ्चुर° G 51b °स्तदा G 51c °स्तथा ABCIS 51d रिणराजयुक्तः G

सर्वे यदा वीर्ययुता ग्रहाः स्युस्तदा बलिष्ठः प्रभवेत् क्षितीशः ।
यद्धस्तिवृन्दन्युतदानसंघैः संसेध्यते भूमितलं सदेव ॥ ५२ ॥

लग्नस्थिते रात्रिकरे प्रपूर्णे गुरौ कलत्रे रिपुगेऽर्कपुत्रे ।
महीपतिः स्याद्विविधाश्वनागैर्यः सेव्यते भूपतिभिः प्रभूतैः ॥ ५३ ॥

कुजे तृतीयेऽरिगतेऽथवाके शनैश्चरे लाभगते स्थिरे मे ।
राजाधिराजोऽत्र भवेन्मनुष्यो नानार्थभागी जितसङ्गरश्च ॥ ५४ ॥

स्वांशेऽसितम्तु गगनेऽपि संस्थः शुक्रः कलत्रे स्वगृहं प्रयातः ।
तदा भवेद् भूमिपतिः प्रतापी प्रभूतकोशो जितशत्रुपक्षः ॥ ५५ ॥

स्वत्रिंशभागे यदि देवमन्त्री स्वांशे सितोऽर्पीनसुतो विलम्बे ।
तदा महीपः प्रचुराश्वभागी भवेन्नरो वारणसार्थयुक्तः ॥ ५६ ॥

आये गुरुः स्वांशगतस्त्रिकोणे शुक्रोऽथवा सोमसुतो विसूर्यः ।
निशाकरो लाभगतः प्रपूर्णस्तदा भवेद् भूमिपतिमनुष्यः ॥ ५७ ॥

शुक्रोऽर्थसंस्थमतनुगः सुरेज्यः स्वेच्छे बुधो वकयमां रिपुस्थो ।
यदा तदोद्भूतनगे धरापः सुरोपमः कीर्तिनिकेनश्च ॥ ५८ ॥

मेषे रविः शीनकरो वृषभ्यो यदा गुरुर्मीनगतः स्वभागे ।
भवेत् प्रजातः क्षितिपो हतारिः करीन्द्रदानौषसुगन्धितांशः ॥ ५९ ॥

ABCDGIS

52c °वृद्ध(दा D)युत्त° CD, °वृद्धसुत° G 52d om. CD 52d संप्राप्यते
G order in CDG: 54,53 53a प्रस्ते G 53b रिपुमे G 53c °नायैः
G 53d भूमिपति° G प्रसूतैः ABIS 54a द्वितीये G तथाके CDG 54c
प्रभवे° G 54d °संगतश्च G 55a अंशे G स्थित° CD, इम° ABIS, कुज° G
°स्तुंगगतो GS 55b अंशे G स्थिते D, स्थितः G सोमसुतो G 56c
प्रभूतः CD प्रवरार्थ° G, प्रचुरार्थ° CD 56d वानसश्च° ABIS, वारणमत° G
57a स्वांशयुत° ABIS 57c सपूर्ण° CD, सुपूर्ण° G 58a-b in G : शुक्रोच्चसंस्थः
स्वतुंगः शशाके: सुरेज्य आ विक्रयमोऽरिसंस्थः 58b वकगतो CD 58c तदा स्यात्प्रभ
(स S)वेलगाधिगः ABIS, तदा स्यात्मुत्तराधिराजो G 58d : शेषेजु कीर्तिप्रबलाकतेक्ष G
59 om. G 59b °मौम° S 59c प्रजापः ABS क्षतारिः CD 59d
°गंधैचसुवासि(शि C) नाशः CD

वृषांशके शीतकरस्तुलाशो शनैश्चरो देवगुरुः स्वतुङ्गे ।
केन्द्राश्रितो दानवपूजितश्च भवेन्महीपः सततं जितारिः ॥ ६० ॥

कर्कांशके कर्काते शशः के मीनांशके देवगुरौ स्वगशौ ।
लनं प्रयातेऽसिल्लसौम्यवर्गे महीपतिः स्यात् सततं प्रचण्डः ॥ ६१ ॥

मीने गुरुः सोमसुतः स्वहर्ष्ये मूर्तैः सितः पापविवर्जितश्च ।
करोति मर्त्यं धरणीशमुं ग्रं प्रभावकोशाश्वगजैः समेतम् ॥ ६२ ॥

सूर्यस्तु लाभे यदि तुङ्गसंस्थः शुक्रेण हृष्टः स्वगृहाश्रितेन ।
करोति भूपालमलंध्यवीर्यं सदोत्कटं देवगुरुप्रसक्तम् ॥ ६३ ॥

शनैश्चरे लाभगतेऽसिंहस्थे कुजे स्वतुङ्गे दशमे निशीशो ।
नृपो भवेत् सर्वेसुखाधिवासः सुसंसतो धर्मपरः सदैव ॥ ६४ ॥

स्वक्षेत्रगे रात्रिकरे सुखस्थे सूर्येऽसिंहस्थे धनगे च सौम्ये ।
महीपतिः स्यान्नयनाभिरामः प्रभूतसौख्यः प्रमदाप्रियश्च ॥ ६५ ॥

धनस्थिताः सौम्यस्ता यदा स्युः पापलिषष्टाः प्रभवन्ति सर्वे ।
जातोऽत्रयोगे नृपतिर्वरः स्यात् सदा विवेकी पितृमातृभक्तः ॥ ६६ ॥

इति श्रीबृद्धयवने राजयोगाध्यायः ॥

ABCDGIS

60a भेषे रविः शीत° (स्तीक्ष्ण° C)CD प्रभाशो G 60c केद्रिथिते G 61b
सिताशके CD °गुरुः ABCGI 62d प्रश्नत° G 63a सूर्यास्ति CD सूर्ये लभागे
G 63d °गुरुप्रमणः D, °गुरुप्रमानं G 64b निशेशो D, निशेषेऽ C 64d
धर्मरतः CD 65a भुतरथे S 65b अवररथे ABI 65d प्रसूत° D °भूम्या
G 66a सौम्यप्रहा CDG 66b °लिषष्टाः ABGIS, भवस्था C, नवस्था D सूर्ये
CD 66c वृगतिस्तु वा CD col. श्रीबृद्धयवने om. CD श्री° om. S G
adds App. IV

अष्टपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५८ ॥

मेषोदयेऽसत्यपरा नृशंसा नारी भवेत् क्रोधयुता सदैव ।
श्लेष्माधिका निष्पुरवाक्ययुक्ता सदा विरक्ता निजवन्धुवर्गं ॥ १ ॥

वृषोदये सत्यरता मनोजा विनीतचेष्टा पतिवल्लभा च ।
नारी भवेत् सर्वकलासु दक्षा स्वर्वगरक्ता पतिवाक्यमिष्टा ॥ २ ॥

तृतीयलग्नेऽतिकठोरवाक्या स्त्री कामसक्ता गुणवर्जिता च ।
सदा नृशंसा कफवातयुक्ता महाव्यया कूरविचेष्टिता च ॥ ३ ॥

लग्ने कुलीरस्य भवेत् प्रसूता नारी सुख्पार्थनैः समेता ।
बन्धुप्रिया साधुसुशीलवृत्ता प्रभान्विता साधुसुसैः समेता ॥ ४ ॥

सिंहस्य लग्ने वनितातितीक्षणा भवेत् कफाद्वा कलहप्रिया च ।
नानामिषैदुष्टशरीरगात्रा परोपकारे निरता सदैव ॥ ५ ॥

कन्योदये या वनिताभिजाता सौभाग्यसौल्पैः सहिता हिता च ।
भवेत् सुवर्गा बहुधर्मरक्ता जितेन्द्रिया सर्वेकलासु दक्षा ॥ ६ ॥

तुलस्य लग्ने चिरकालकृत्या भवेत् सुमन्दा प्रणयेन हीना ।
सुगर्विता क्षान्तिविवर्जिता च तृष्णाधिका नीतिविवर्जिताङ्गा ॥ ७ ॥

नारी भवेद् वृश्चिकलग्नजाता सुख्पगात्रा नयनाभिरामा ।
सुपुण्यशीला च पतिव्रता च गुणाधिका सत्यपरा सदैव ॥ ८ ॥

चापोदये या वनिताभिजाता सा बुद्धिशरा पुरुषानुकारा ।
सामैकसाध्या विधिना कठोरा निःस्नेहचिन्ता प्रणयेन हीना ॥ ९ ॥

ABCDIS

before I ABIS have : अथ स्त्रीजातकाख्यायः 1b कोधगता ABIS 2a
सस्यरता ABI 2b वा AD 2c रक्ता CD 2d °निष्टा S, °मिथ्या I 4a
कुलीरस्य] प्रसूतस्य CD, द्रसूतस्य I 4b सृणा° ABCDI 4c °व्रता AB, °दक्षा S
5b कफाद्वा CD, कफाद्वा A 6b सौभाग्य° om. A हिने cod. 6c स्वर्वर्गे S
7a चिल° B 7c सुवर्गता CD 7d रीति° D, तीते C 9a वा cod. 9b
युद्धि° CD °सौरा S 9c निधिना A

मृगोदये स्त्री सुभगा सुमत्या तीर्थानुरक्ता हतशत्रुपक्षा ।
प्रधानवृत्त्या प्रथिता तु लोके गुणान्विता पुत्रवती सदैव ॥ १० ॥

कुम्भस्य लग्ने प्रमदाभिजाता स्त्रीजन्मदक्षा क्षतजार्दिता च ।
नित्यं गुरुणां शुचिरुद्धचेष्टा व्ययाधिका पुण्यपरा कृतघ्ना ॥ ११ ॥

मीनोदये स्त्री बहुपुत्रपौत्रा पतिप्रिया बान्धवलोकमान्या ।
सुनेत्रकेशा सुरविप्रमक्ता नयान्विता प्रीतिपरा गुरुणाम् ॥ १२ ॥

इति श्रीबृद्धयवने स्त्रीजातके लग्नफलम् ॥

ABCDIS

१०a सुभवा CI, सनवा B १०c °कृत्या S ११d पण्य° S १२d
नयार्दिता S, प्रीतिप्रिया A col. श्री°—°जातके om. S °यावने D

नवपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥

चन्द्रे त्वजस्थे वनिता प्रगल्भा जाता भवेत् कल्पपरा प्रधाना ।
सुरुपगात्रा पतिवल्लभा च सदा गुरुणां प्रणयानुरक्ता ॥ १ ॥

वृषाश्रिते शीतकरे सुशीला विद्याविवेकागमशास्त्ररक्ता ।
तीर्थप्रसक्ता बहुपुत्रपौत्रा पतिप्रिया वित्तपरिग्रहेण ॥ २ ॥

नृयुक्तिस्थिते शीतकरे विनीना भवेत् सुकाया प्रियदर्शना च ।
नानार्थमानैः सहिता विद्यधा परोपकारप्रवणा सुनेत्रा ॥ ३ ॥

कर्कस्थिते शीतकरे तु जाता नारी भवेत् पूज्यतमा म्बवर्गे ।
सुमानिनी बान्धवलोकमान्या हतारिपक्षा द्विजदेवभक्ता ॥ ४ ॥

सिंहस्थिते चन्द्रमसि प्रधाना नारी भवेच्छौर्यसमन्विता च ।
प्रियामिषा भूषणवस्त्रभाजा उदारचेष्टा सुभगा सुरुपा ॥ ५ ॥

कन्याश्रिते शीतकरे तु जाता नारी भवेद्वित्तचतुष्पदाद्या ।
पतिप्रधाना जितशत्रुपक्षा क्षमान्विता शौचपरा सदैव ॥ ६ ॥

तुलाधरस्थे शशिनि व्रताद्या जाता भवेत् स्त्री हतबन्धुवर्गा ।
पतित्रता पुत्रवती मनोज्ञा विवर्जिता दम्भमनोभवाभ्याम् ॥ ७ ॥

चन्द्रेऽलिसंस्थे तु सुगुप्तपापा स्थिरस्वभावा सुविद्यधचेष्टा ।
प्रिया गुरुणां नियमैः समेता प्रभूतकोशा विगताभिमाना ॥ ८ ॥

घनुर्धरस्थे शशिनि व्रताद्या नारी भवेद्वानपरा सरागा ।
गीतप्रिया प्राणिहितानुकूला प्रियागमा स्त्रीजननी विनीना ॥ ९ ॥

ABCDIS

1a	कियस्थे S,	अजस्थे D	1b	जा BS	कृत्यपरा CD	1c	‘गात्री ABCD
2d	विक्ष° S	4b	म्बवर्गात् S	5b-6a	in marg. D	5c	‘बस्त्रमान्या D
5d	‘नुभगा A	7b	हित° S	7d	दत° CD	8b	भुवि दधि CD
9c	प्राण° B					8c	हिता S

चन्द्रे मृगस्थे विकरालदंष्ट्रा नारी भवेच्छौर्यपरा मनोज्ञा ।
विद्याधिका सत्यपरा सुरूपा सुसंयता नीतिपरा हतारि: ॥ १० ॥

घटाश्रिते शीतकरे तु जाता नारी भवेच्छन्दसमानवक्त्रा ।
सुदानशीला सुतविच्छयुक्ता शुभानुकारा प्रथिताभिमाना ॥ ११ ॥

मीनाश्रयस्थे हिमगौ सुताढ्बा नारी भवेद्धर्मपरा सुशीला ।
जितेन्द्रिया सर्वकलासु दक्षा लज्जान्विता मानपरा मनोज्ञा ॥ १२ ॥

इति श्रीबृद्धयवने स्त्रीजातके चन्द्रराशिगुणाध्यायः ॥

ABCDIS

iod सुसंयुता ABCDI 11b °मसानु° ABIS, °प्रभानु° CD 11d °मानी
C 12a मीनाश्रितस्थे IS, मीनाश्रीतस्थे ABD ccl. श्रीबृद्धयवने स्त्रीजातके om. S
चन्द्रराशिगुणाः S

षष्ठिमोऽध्यायः ॥ ६० ॥

जाताश्विनीषु प्रमदा मनोज्ञा प्रभूतकोशा प्रियदर्शना च ।
प्रियंत्रदा सर्वसहाभिरामा शुद्धान्विता देवगुरुप्रसक्ता ॥ १ ॥

स्त्रीवर्गयुक्ता भरणीषु जाता भवेन्वृत्तंसा कलहप्रिया च ।
सुदुष्टचिन्ता विभवैर्विहीना क्षतप्रतापा सततं कुचैला ॥ २ ॥

जाता भवेत् स्त्री त्वथ कृचिकासु कोपाधिका युद्धपरा विरक्ता ।
प्रद्वेषिणी बन्धुजनेन हीना क्षेष्माधिका क्षान्ततनुः सदैव ॥ ३ ॥

जाता भवेत् स्त्री त्वथ रोहणीषु सुरूपगात्रा शुचिरप्रमत्ता ।
पतिप्रधाना पितृमातृभक्ता सुपुत्रकन्या विभवैः समेता ॥ ४ ॥

मृगे तु मान्या वनिता सुरूपा प्रसन्नवाक्या प्रियभूषणा च ।
नानार्थवस्त्रात्रपरा सुपुत्रा धर्मश्रिया शुभ्रतनुः प्रसक्ता ॥ ५ ॥

आदासु नारी क्षतमन्युयुक्ता दुष्टस्वभावा कफितभाजा ।
सुरेन्द्रभावा परपक्षरन्ध्रा महाव्यया कृत्रिमपण्डिता च ॥ ६ ॥

पुनर्वसौ दम्भविहीनभावा श्रुत्याधिका पुण्यपरा सुभावा ।
नानी भवेद्वर्मपरा मनोज्ञा सुपूजिता नाथवती सदैव ॥ ७ ॥

पुञ्येषु जाता वनिता सुरूपा प्रसिद्धकृत्या सुभगा सुपुत्रा ।
देवद्विजार्थे प्रवणा सुहर्ष्या सुखाधिका बान्धववल्लभा च ॥ ८ ॥

सार्पे कुरुपा व्यसनाभिभूता कियाविहीनातिकठोरवाक्या ।
नारी भवेत् सत्यविहीनकृत्या दम्भान्विता छद्मरता कृतमा ॥ ९ ॥

ABCDIS

1d शुद्धयान्विता S 2d हृतप्रतापा CDS 3d क्षाम° cod. 5c-23b
follow 55, 120b in S 5d शुभ° S, शुद्ध° A प्रसक्ता om. S 6a
आर्द्धम्यु I,—द्रा हि S कृत° AB 6c °भाजा S °रैघ्रपक्षा S 6d महाव्यया
कृ° om. S °मंडिता S 7c नारी S °र्मपरा om. S 8a पुञ्ये सु° S 8b
प्रसिद्धय° D 8c प्रश्ना B, प्रणवा CI, प्रणता AD 9c °इत्या ACDI, इता B

मधासु मान्या वहुशत्रुपक्षा श्रियाधिका पापविवर्जिता च ।
 भक्ता गुरुणां प्रणता द्विजानां नारी भवेत् पार्थिवसौख्ययुक्ता ॥ १० ॥

भाग्ये जितारिः सुभगा सुपुत्रा नयान्विता सद्यवहारदक्षा ।
 शास्त्रानुरक्ता प्रियवादिनी च स्वीयासपुण्या हि भवेत् कृतज्ञा ॥ ११ ॥

आर्यणमे सुस्थिरचित्तवित्ता नयप्रधाना गृहकृत्यदक्षा ।
 गुणानुरक्ता व्यसनैर्वियुक्ता नारी भवेद्वोगविवर्जिता च ॥ १२ ॥

हस्ते सुहस्ता शुभनेत्रकण्ठं क्षमान्विता शीलधना विधिज्ञा ।
 भवेन्नितान्तं वनिता शुभासा महासुखैर्विधितगात्रका च ॥ १३ ॥

चित्रासु चित्राभरणं सुरूपा चतुर्दशीमेकतमां हि हित्वा ।
 तम्यां च कृष्णे विषकन्यका स्याच्छुक्ले दरिद्रा त्वथ बन्धकी च ॥ १४ ॥

स्वातीषु साध्वी सततं सुताद्वा विचाधिका सत्यधनाल्पपाना ।
 नारी भवेत् कीर्तिसमन्विता च प्रभूतमित्रा विजितारिपक्षा ॥ १५ ॥

भवेद्विशाखासु सुवाक्यकोमला सुकोमलाङ्गी विभवैः समेता ।
 तीर्थानुरक्ता ब्रतधर्मदक्षा रामा भवेद्वान्धवलभा च ॥ १६ ॥

मैत्रे सुमित्रा विगताभिमाना प्रसन्नमूर्तिः प्रभुतासमेता ।
 विनीतवेषाभरणा सुमध्या भक्ता गुरुणां पतिना सदैव ॥ १७ ॥

ज्येष्ठासु रम्या वनिता प्रगङ्घा सुचारुवाक्या विनयान्विता च ।
 प्रभूतकोशा सुभगा सुताद्वा बन्धुप्रिया सत्यसमन्विता च ॥ १८ ॥

ABCDIS

११a सुभगा om. C ११b भयां° B ११d ऊप्राप्त° ABCDI १२a=
 ११b in S १२a आर्यमन(म्ना B) मे BI, आर्यमन्मे A, आर्यमन्मे D, आर्यमन्मे C
 १२c °विमुक्ता S १३a तु हस्ता AS, °तु हस्ता CD १३b क्षेमा° S १३c
 शुभास्था S १४d °च्छुके DI, °च्छुके C, °च्छुके A १५b °लमाना BCD
 १६c ब्रतकर्म° DS १८b वनितान्विता ABIS १८c प्रभूतकोपा I

मूलेऽस्यौरुप्या विधवा दरिद्रा रोगाभिभूता बहुशत्रुपक्षा ।
नारी भवेद्वान्धवलोकहीना पराभिभूता बहुनीचगर्वा ॥ १९ ॥

आप्येऽनुकूला कुलमध्यमुख्या सुपूज्यकर्मतुलवीर्यसत्त्वा ;
विशालनेत्राङ्गुतरूपयुक्ता नारी भवेत् कीर्तियुता सदैव ॥ २० ॥

वैथे तु जाता वनिता मनोज्ञा भवेद्विनीता प्रथिता नृलोके ।
नानार्थभोगैः सहिता प्रधाना सन्तुष्टचिच्छा पतिवलभा च ॥ २१ ॥

प्रभूतरूपा हरिभे सुविज्ञा शास्त्रानुरक्ता प्रचुरप्रभावा ।
स्त्री सर्वदा दानरता सुसत्या परोपकारे प्रवणा च नित्यम् ॥ २२ ॥

भवेद्विनिष्ठासु कथानुरक्ता नारी प्रभूतात्रसुवस्त्रभाजा ।
नानार्थदा प्राप्तदयानिषणा गुणाधिका सदृगुणचेष्टिता च ॥ २३ ॥

भवेत् सुदान्ता त्वथ वारुणे भे स्त्री संमता पूज्यतमा स्ववर्गे ।
देवार्चनश्रेष्ठजनानुरक्ता सदा हिता सर्वकुतुहलानाम् ॥ २४ ॥

अजैकपादे वनिताभिजाता प्रभूतकोशा सुतलालसा च ।
सत्यप्रदा साधुसमागमोक्ता विद्यानिविता भूरिधना प्रधाना ॥ २५ ॥

उपान्त्यभे स्वामिहितानुरक्ता क्षमानिविता प्रीतिकरा गुरुणाम् ।
प्रशान्तवैरी सुतसौरुप्ययुक्ता विवेकिनी कृत्यपरा सदैव ॥ २६ ॥

पौष्णे सुरूपा बहुमित्रपक्षा स्वभावशुद्धा व्रतचारिणी च ।
तेजोनिविता भूरिचतुर्पदाङ्ग्या हतारिपक्षा प्रियदर्शना च ॥ २७ ॥
इति श्रीषृद्धयवने स्त्रीजातके नक्षत्रगुणाध्यायः ॥

ABCDIS

20b °वीर्यसत्त्वा ABCDI	21a मनोज्ञा om. A	21b नृलोके CDI	
21c °भागैः CD	22b °प्रभावात् D	22d प्रतिणा S	23b °भावा A
23c-24a व° om. A	23c प्रासिह्या S	निषणा D, निषणा BCI	24 om. D
25b शुत° S	25c सत्यप्रदा ABCDS, सत्यावदा I	26c प्रशान्तगर्वा S	
मुख्यसौख्य° AB	26d सत्यपरा S	27a शुपूज्या S	27b °ज्वारिणी B
*चतु°—हतारि om. A	27a शुपूज्या S	27b °ज्वारिणी B	27c-द
col. श्री°—जातके om. S	०यवने D	नक्षत्रफलाध्यायः S	

एकषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६३ ॥

मूर्तैँ रविस्तीव्रजां प्रसूते नारीं सदा दुःखशैरुपेताम् ।
दुष्टस्वभावां सुकृशां कृतन्नां परान्नरक्तां प्रभया विहीनाम् ॥ १ ॥

धनाश्रितोऽकर्णे धनधान्यहीनां कठोरवाक्यां गतभक्तिभावाम् ।
युद्धप्रियां द्वेषरतां खलां च नारीं प्रसूते गतसौहृदां च ॥ २ ॥

तृतीयगस्तीक्ष्णकरः प्रसूते सुखेन युक्तां वनितां सदैव ।
नीरोगदेहां सुसुरूपवक्त्रां विशाल्नेत्रां † जनितां नितान्तम् ॥ ३ ॥

चतुर्थगस्तीक्ष्णकरः प्रसूते सौरुपेन हीनां वनितां सदैव ।
सरोगदेहां विकरालदंष्ट्रां प्रभाविहीनां जनताविरुद्धाम् ॥ ४ ॥

सुताश्रितः स्वस्पसुतां प्रसूते नारीं प्रधानां व्रतसंयुतां च ।
स्थूलाम्यदन्तां पितृमातृभक्तां प्रियंवदां ब्राह्मणसंमतां च ॥ ५ ॥

षष्ठे दिनेशः कुरुते प्रगर्भां हतारिपक्षां वनितां विदग्धाम् ।
प्रशान्तचर्यां प्रियधर्मकृत्यां धर्मानुरक्तां सुभगा सुरूपाम् ॥ ६ ॥

भूर्येऽस्तसंथे पतिना विमुक्ता नारी तथा सर्वसुखैर्वेमुक्ता ।
सदैव रौद्रा प्रणयेन हीना कफाश्रया किल्बिषिणी कुरुपा ॥ ७ ॥

स्थानेऽष्टमे वासरपः प्रसूते दारिद्रदुःखान्वितवन्धुगोत्राम् ।
नारीं कुधर्मान्वितसर्वकृत्यां विषादयुक्तां क्षतजार्दिताङ्गीम् ॥ ८ ॥

धर्मस्थितो वासरपः प्रसूते नारीं कुधर्मां प्रियसाहसां च ।
भाग्यैर्विहीनां बहुशत्रुपक्षां प्रभूतरोषां विभवैर्विहीनाम् ॥ ९ ॥

ABCDIS

1a	°स्तीक्ष्ण° S	°रुज्जं ABCDI	: b	नारीं तथा तीव्रस्त्रासमेतां ABCDI	1c
मुकुत्यां C,	मुकुतां D	2c द्वेषतीं खलानां D	3b सौख्येन S	3d विशालवक्षां	
जनताविरुद्धां S	4d प्रभाव° BCI	5a मुखाधिता C	5c स्थूलाम्य° AB	6a	
षष्ठे cod.	6b प्रणतारिपक्षा ABI	7c प्रणवेन ABI	8b दरिद्र° S	9a	
वर्माश्रितो CD					

कर्माश्रितो वासरपः प्रसूते कुकर्मरक्तां वनितां सदैव ।
प्रभाविहीतां शिथिलां स्वभूतौ स्वभावकृष्णाभ्यधिकां नितान्तम् ॥ १० ॥

लाभाश्रितः संकुरुते दिनेशो नारीं सलाभां बहुप्रतिपौत्राम् ।
जितेन्द्रियां सर्वकलासु दक्षां क्षमान्वितां वान्धवपूजितां च ॥ ११ ॥

असद्यायां द्वादशगो दिनेशो नारीं प्रसूते विनयेन हीनाम् ।
बहुव्यथां पापपरां नृशंसां सर्वाशयां शौचविवर्जितां च ॥ १२ ॥

इति सूर्यफलम् ॥

चन्द्रो विलग्ने यदि शुक्रपक्षे नारीं प्रसूतेऽतियुरूपगात्राम् ।
कृष्णे कृशां दीनतरां सरोगां विवादशीलां सततं कुचैलाम् ॥ १३ ॥

धनाश्रितः शीतकरः प्रसूते प्रभूतविच्चां प्रणतां प्रधानाम् ।
धर्मानुकूलां पतिकृत्यदक्षां नयाधिकां ब्राह्मणसंमतां च ॥ १४ ॥

चन्द्रस्तृतीये कफवातसागां नारीं प्रसूतेऽतिकठोरवाक्याम् ।
कुसंश्रितां नीतिविवर्जितां च स्वभावदुष्टां कृपणां कृतप्राम् ॥ १५ ॥

चन्द्रः सुखस्थो बहुसौख्ययुक्ता नारीं प्रसूतेऽद्वृनभूपणां च ।
मिथ्रम्बभावां श्रुतसर्वकृत्यां भोगाधिकां देवगुरुप्रभक्ताम् ॥ १६ ॥

सुताश्रितः शीतकरः सुपुत्रां करोति नारीं गुणगौरवाद्याम् ।
प्रभूतभृत्यां सुखसत्ययुक्तां सुसंयतां भर्तृपरां सुरूपाम् ॥ १७ ॥

चन्द्रोऽरिसंध्यः कुरुतेऽल्पविच्चां प्रभूतवरां विनयेन हीनाम् ।
चलस्वभावां क्षतसर्वगात्रां रोगाभिभूतां तनुतासमेताम् ॥ १८ ॥

- ABCDIS

10a कामाश्रितो D 10c स्वभूतो: C, स्वभूते: D, स्वभूते AI, स्वकृत्ये B,
स्वपत्ये S 10d °कृष्णाम्° S, °कृष्णोत्य° CD, °कृत्याभ्य° A 11b सलाभ्यां CD
orderi n B: 12, 13c-d, col., 13a-b, 14 col: after इति B adds:
श्रीवृद्धयने रविफलं S 14b प्रणतां om. AB 14c पतिपक्षदक्षां S 15c कुसंसृत
ABCDI, कुसंसृतां S 16c शृतं BCDI 17c B has 16d in place of
सुखसत्ययुक्तां 17d °संयुतां ABCDI, °संमतां S

चन्द्रोऽस्तसंस्थः कुरुते विदधां पतिप्रियां धर्मविवेकयुक्ताम् ।
सुचारुवाचां विभवैः समेतां तेजोन्नितां शौचसमन्वितां च ॥ १९ ॥

चन्द्रोऽष्टमस्थः कुरुते नृशंसां नारीं कुनेत्रां कुकुचाभगां च ।
विहीनवेशाभरणां सरोगां नितान्तमत्यद्वृतगर्हणां च ॥ २० ॥

धर्माश्रितः शीतकरः प्रसूते प्रभूतधर्मां वनितां सुमध्याम् ।
भोगाधिकां कल्यतमां मनोज्ञां सुभृत्यपुत्रां च सुभूरिसौख्याम् ॥ २१ ॥

कर्माश्रितः शीतकरः प्रसूते प्रभूतहेमद्रविणां प्रसिद्धाम् ।
नारीं निरीहां कुलसर्वमुख्यां त्यागान्वितां पुण्यपरां सुसत्याम् ॥ २२ ॥

लाभाश्रितः शीतकरः सुलाभां भव्यां विधिज्ञां कुरुते सुदान्ताम् ।
नारीं प्रपञ्चप्रणयेन युक्तां दानान्वितां व्याधिविवर्जितां च ॥ २३ ॥

करोति चन्द्रो व्ययगो व्ययाद्यां गतप्रभावां वनितां सुतीत्राम् ।
दीनाननां नीतिविवर्जितां च क्षमाविहीनां निधनां नितान्तम् ॥ २४ ॥

इति चन्द्रफलम् ॥

लग्नाश्रितो भूतनयः प्रसूते नारीं महारक्तसुदुःखिनाङ्गीम् ।
गतप्रभावां पतिनातिरक्तां सुरुर्भगां गर्वसमन्वितां च ॥ २५ ॥

धनाश्रितो भूतनयो विशीलां धनेन हीनां कुरुते कुकान्ताम् ।
वराधिकां कामपरां सरोगां रोगाधिकां कोशविवर्जितां च ॥ २६ ॥

तृतीयसंस्थः कुरुते महीजो नारी नितान्तं सुभगां सुशीलाम् ।
वन्धुप्रियां साधुरतां प्रशस्तां विहीनरोगां प्रथितप्रभावाम् ॥ २७ ॥

ABCDIS

20b	कुकुची ^०	CD	20d	निदान्विता ^०	D	21b	सुमेघां	CD	21d	
‘पुत्रोश्च	ABCDS	‘संख्यां	S	23b	सेवाविधि ^०	CD	23c	प्रसक्त ^०	S, प्रसाजा ^०	
प्रपसं ^०	C	col:	after	इति	B	adds:	श्रीद्रव्यवने	25c	‘तिरिक्तां	DS
जर्व ^०	A	26b-27b	om.	C	26b	कुरुते	om. A	25d	प्रथितप्रभावाम्	26d

चतुर्थगो भूतनयः प्रसूते नारी हताशां हतकर्मकृत्याम् ।
सौख्येन हीनां विधनां विशीलं जनैविरक्तां सततं सरोषाम् ॥ २८ ॥

सुताश्रितो भूतनयः प्रसूते नारीं कुपुत्रां त्रपया विहीनाम् ।
कुशंसितां पापविधानरक्तां श्रुतेन हीनां हतबन्धुवर्गाम् ॥ २९ ॥

रिपुस्थितो भूतनयः प्रसूते नारीं सनाथां हतशत्रुपक्षाम् ।
प्रभूतकोशां सुजनानुरक्तां विद्याविकां रोगविवर्जितां च ॥ ३० ॥

अस्तस्थितो वै धरणीसुतस्तु बाल्ये प्रसूते विधवां च नारीम् ।
दुष्टस्वभावां विभवेन हीनां सुकुस्तिताङ्गी गुणवर्जितां च ॥ ३१ ॥

मृत्युस्थितो भूतनयः प्रसूते प्रभूतरोगां सुक्रक्षां विनाथाम् ।
दारिद्रदुःखक्षतशोकभाजां हिंसाविकां कान्तिविवर्जितां च ॥ ३२ ॥

धर्माश्रितो भूतनयो विधर्मां करेति नारीमयुवां सुरोगाम् ।
भाग्यैविहीनां सुजनैर्निरस्तां प्रियामिषां पानपरां सदैव ॥ ३३ ॥

कर्माश्रितो भूतनयः प्रसूते नारीं कुर्कर्मप्रवणां कुभावाम् ।
शीलेन हीनां निरतां विधर्मे लज्जाविहीनां मतिवर्जितां च ॥ ३४ ॥

लाभाश्रयस्थः कुरुते महीजः प्रभूतलाभां वनितां निरीहाम् ।
शुभस्वभावां विविधोपचारां रतां पतौ प्रीतिपरां सुधर्मे ॥ ३५ ॥

न्ययस्थितो भूतनयः प्रसूते नारीं कृतनां गुणवर्जिताङ्गीम् ।
असद्यायां पानरतां नृशंसां मदानुगं प्राणविवर्जितां च ॥ ३६ ॥

इति भाँमफलम् ॥

ABCDIS

28b हताशां om. B 28c विधिनां C, निधिनां D 28d °निरक्ता ABI
29c कुर्मणीं CD, कुर्मनां S 29d शृतेन BI 30c °कोषा B 31a
अस्तंश्रितो भूतनयः सदा च D 32c दरिद्र° S °रोगभाजा S 33a विधर्मा]प्रसूते D
33b-34c om. I 33b °मसुखां om. A, मसुखा BS 34b कुर्कर्म cod.
34d लक्षा° I 36c पानपरां BS 36d प्राक्षा° A col: after इति B adds:
श्रीवृद्धयवने

करोति सौम्यस्तनुगः सुरूपां पतिप्रधानां नयधर्मयुक्ताम् ।
विशालनेत्रां प्रचुराक्षयानां प्रियां सदा सत्यसमन्वितां च ॥ ३७ ॥

धनस्थितः सोमसुतः प्रसूते धनान्वितां शुद्धियुतां सुरूपाम् ।
नारीं द्विजाराधनतत्परां च क्रतुप्रियां श्रीसहितां गुणाद्वाम् ॥ ३८ ॥

तृतीयगः सोमसुतो धनाद्वां नारीं प्रसूते सुतमानभाजाम् ।
जनानुकूलां प्रभुतासमेतां बन्धुप्रियां प्राणयुतां सुभाषाम् ॥ ३९ ॥

सौम्यः सुखस्थः ससुखां प्रसूते नतां प्रभूतैः सुजनैः सुभृत्याम् ।
देवद्विजाराधनतत्परां च प्रस्त्यातवंशां प्रियधर्मवर्गम् ॥ ४० ॥

सुतस्थितः सोमसुतोऽल्पपुत्रां स्वल्पाक्षवित्तां कलहप्रियां च ।
बृथाटनां गर्हितसर्वकृत्यां लक्ष्म्या विहीनां हतसाधुपक्षाम् ॥ ४१ ॥

सौम्योऽरिसंस्थो हतशत्रुपक्षां नारीं प्रसूते सुरया समेताम् ।
गतायुषां तीव्रकरां सुकामां परोपकारव्यसनाभिभूताम् ॥ ४२ ॥

सौम्यः कलत्रे प्रवरां विदधां शास्त्रानुरक्तां शुभमर्तृकां च ।
करोति नारीं नियमैरुपेतां शुभप्रभावां प्रणयान्वितां च ॥ ४३ ॥

मृत्युस्थितः सोमसुतः कृतप्रां नारीं प्रसूते विगताभिमानाम् ।
निरस्तधर्मां जनताविरुद्धां सदातुरां भीतिसमन्वितां च ॥ ४४ ॥

धर्माश्रितः सोमसुतः सुधर्मां धन्यां प्रसूते वनितां विनीताम् ।
भाग्याधिकां कीर्तिपरां सुदक्षां क्षमाधिकां सत्यसमन्वितां च ॥ ४५ ॥

ABCDIS

37a ततुगः] सुभगां CD	37d प्रियंवदां D	सत्य° om. A	38a
प्रसूते] धनाद्वा C, सुताद्वां D	38b शुद्धिमतो CD	39c जनानुरक्ता S	39d
भुतासां D	40a सुमुखा S	40b प्रसूतैः D	समृद्ध्या BC, प्रस्त्यां D, सुमृद्ध्यः S
42d °कारव्यसना° S	43b °कर्तृका S	43d °प्रभानां C,	°प्रधानां D
जनसंविहद्वा cod.			44c

कर्माश्रितः सोमसुतः सुकमां पतिप्रधानां वनितां प्रसूते ।
प्रभूतकोशाश्वसुवर्णभाजां नयप्रधानां विनयैः समेताम् ॥ ४६ ॥

लाभाश्रितः सोमसुतः प्रसूते नारीं प्रभूतप्रियपुष्टचित्ताम् ।
सुलाभयुक्तां शुभशीलभाजां पतिव्रतां † वासकसंमतां च ॥ ४७ ॥

व्ययस्थितः सोमसुतः प्रसूते नारीं विलक्ष्यां विगतप्रतापाम् ।
विवादशीलां विकलां कृशाङ्गीं गुणैर्वियुक्तां सुजनैर्निरस्ताम् ॥ ४८ ॥

इति बुधफलम् ॥

लग्नाश्रितो देवगुरुः प्रसूते सुसत्ययुक्तां सुमनोज्ञभोगाम् ।
गम्भीरवाक्यां प्रियसाधुपक्षां सुरूपगात्रां प्रमदोत्तमां च ॥ ४९ ॥

धनस्थितो देवगुरुः प्रसूते प्रभूतवित्तां सुभगां मनोज्ञाम् ।
सुधर्मिणीं नीतिपरां प्रधानां गतधृढां हानिविवर्जितां च ॥ ५० ॥

तृतीयसंस्थः कुरुते सुरेज्यो नारीं नितान्तं विहितप्रभावाम् ।
सदोषयुक्तां गुरुताविहीनां विवर्जिनाङ्गां निधनैः समेताम् ॥ ५१ ॥

चतुर्थसंस्थः कुरुते सुरेज्यो नारीं सुखाङ्गां बहुखानपानाम् ।
प्रभूतभूत्याभरणां प्रसिद्धां सुपूजिताङ्गीं गुणगौरवां च ॥ ५२ ॥

सुतस्थितो देवगुरुः सुपुत्रां नारीं प्रसूते हतपापकृत्याम् ।
सदानुकूलां ब्रतधर्मदक्षां सत्यात्मकां रम्यसमां सुभव्याम् ॥ ५३ ॥

जीवोऽरिसंस्थो बहुशत्रुपक्षां नारीं विश्रते नयसंयुतां च ।
बह्वापदां त्राससमन्विताङ्गीं प्रधानचर्यां कृतकोपचाराम् ॥ ५४ ॥

ABCDIS

47b	°दुष्टवित्तां CD	47c	सुलालयुक्तां ।	47d	पतिप्रियां D वासिकं D	
48d	गुरुवियुक्तां S col: after इति B adds:	श्रीद्रुद्रयवने		49a	लाभाश्रितो D	
49b	°ज्ञसोमां D	50c	प्रभावां CD	50d	गना° D मान° CD	
	(न: C) सकाशान् CD			51b:	सस्नेहता	
	बेधुजनान्				वंधुजनान्	
52b	सुखाप्त्याशनपानयुक्तां S	बहुसज्जपानां ABI	52c	°भूत्या° I	53c	त्रतकर्म° D
53d	°त्मका—54b om. A	53d	सत्यात्मिकां S	54b	सुधते cod.	

कलत्रगो देवगुरुः प्रसूते सुभावयुक्तां प्रमदां सुपुण्याम् ।
ज्ञानानुरक्तां बहुशास्त्रभाजां पतिप्रियां कीर्तिसमन्वितां च ॥ ५५ ॥

जीवोऽष्टमस्थः कुरुतेऽल्पसत्यां नारीं विशीलां पतिना विमुक्ताम् ।
स्थूलांभ्रिहस्तां व्यसनप्रधानां बहाशनां रोगसमन्वितां च ॥ ५६ ॥

आरामकूपामरसत्यरक्तां तडागवृक्षोद्भवकृत्यतुष्टाम् ।
रम्यां प्रशस्तां द्विजभक्तियुक्तां महाधनां तीचजनां कृतज्ञाम् ॥ ५७ ॥

कर्माश्रितो देवगुरुः प्रसूते नारीं सुदान्तां बहुकीर्तियुक्ताम् ।
श्रियान्वितां शिल्पपरां सुसत्यां प्रस्त्यातकर्मा प्रगुणां गुणज्ञाम् ॥ ५८ ॥

प्रभूतदासीं विनयप्रगल्भां नारीं प्रसूतेऽद्भूतचेष्टितां च ।
लाभाश्रितो देवगुरुः प्रसूते सदानुरक्तां गुणकीर्तनेन ॥ ५९ ॥

व्यथस्थितो देवगुरुः प्रसूते साधुव्ययां रागसमन्वितां च ।
लाभाभिभूतां कुलधर्महीनां निर्सर्गदुष्टां परधर्मपक्षाम् ॥ ६० ॥

इति गुरुफलम् ॥

ल्पनाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते नारीं सुकान्तां सुभगां विदधाम् ।
विचाधिकां दोषविवर्जिताङ्गीं हतारिपक्षां सततं सुशीलाम् ॥ ६१ ॥

शुक्रो धनस्थः सधनां प्रसूते विदधचेष्टां प्रमदां दुरापाम् ।
धर्मध्वजां धर्मपरां धनाद्यां विस्त्यातकर्मा मृदुभाषिणीं च ॥ ६२ ॥

ABCDIS

55b सुतान्° CD 56b विभक्ता S 56c स्थूलाद्दिं° CD 57b
वृक्षोद्भय° S 57d महाधनी ACIS °ना च जनां S, °ना A order in S :
58a, 58d-59c, 58b-c, 59d 58c श्रेयोन्वितां S 59a °दसा I 59d-60b
साधुव्ययां om. I 60a व्यथाश्रितो D 60b °समान्वितार्णीं S col: गुह-
फलसेति D after इति B adds: श्रीबृद्धयवने 62c सशन्यां S

तृतीयगो दैत्यगुरुः प्रसूते नारीं दरिद्राङ्गुतवन्धुवर्गम् ।
विहीनकोशां पतिना विमुक्तां सुनिष्टुगं गद्दद्भाषिणीं च ॥ ६३ ॥

सुखाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते प्रभूतसौख्यां वनिनां धनाद्वाम् ।
विलासलीलां प्रियधर्मकृत्यां जितेन्द्रियां वंशविमूषणां च ॥ ६४ ॥

करोति शुक्रः खलु पंचमस्थो नारीं समृद्धां वहुकन्यकाद्वाम् ।
गम्यानुकामां खलसङ्गहीनां नित्यं प्रधानां निजवेशममध्ये ॥ ६५ ॥

शुक्रोऽरिसंस्थः प्रकरोति नारीमीर्प्यप्रधानां बहुकोपमुक्ताम् ।
तीव्रम्बभावां विजिनारित्यां सदा निर्गम्नां पतितुत्रवर्गेः ॥ ६६ ॥

कलत्रगो दैत्यगुरुः प्रसूते नारीं प्रभूतद्रविणप्रभावाय् ।
पतिप्रियां शाश्वर्णां प्रगालमां हिंजानां जनवल्लमां च ॥ ६७ ॥

शुक्रोऽष्टमम्बः कुरुते प्रभूतां विपाद्याजां विनिर्विमुक्ताम् ।
दयाविहीनां परवंचनार्तां कुरुचलिनीं धर्मविवर्जितां च ॥ ६८ ॥

धर्माश्रितो धर्मपरां प्रसूते शुक्रः मुमुक्षुदां वनिनां च लोके ।
नानार्थवस्त्राश्रयभोजनाद्वां मुपुष्टचित्तां पुरुषानुकामम् ॥ ६९ ॥

कर्माश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते नारीं यशस्यां मुथनः समेनाम् ।
प्रसिद्धकर्मप्रतिपूजितङ्गीं प्रक्षाधिकां कल्यतगं सुसत्याम् ॥ ७० ॥

लाभाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते प्रभूतलाभां दनिनां सदैव ।
विमुक्तदोषां वहुशास्त्ररक्तां महाप्रधावां विविधाश्रयां च ॥ ७१ ॥

व्ययस्थितोऽस्त्रययनुःस्वभाजां नारीं प्रसूते भृगुजः सकामाम् ।
मायाधिकां कृत्रिमवाक्यरक्तां रोगाभिमृतां मतिवर्जितां च ॥ ७२ ॥

इति शुक्रफलम् ।

ABCDIS

65b नारीं B, नीवां ACIDI 65c रमा० A खलु BC 65d निः
प्रधानां om. A 66d मति० CD 67b प्रभूतप्रविण० S 68d कुञ्चलीं BCI
69b समुख्यां ABCDI 72a दैत्यगुरुः स्व(प्र CD) भजं (वा CD) BCDI °भारीं A
72c मायाधिकीं S छत्रिम् D col. after इति B adds : श्रीबृद्धयने

करोति सौरः स्वलु लग्नसंस्थो विरूपदेहां वनितां नितान्तम् ।
अमाधिकां कीर्तिविवर्जिताङ्गी रथूलस्थिदन्तैर्यनैर्विहीनाम् ॥ ७३ ॥

धनस्थितः सूर्यसुतः प्रसूते धनेन हीनां वनितां निरस्ताम् ।
सदाभिभूतां प्रणयेन हीना नृशंसभावां नयसङ्कुलां च ॥ ७४ ॥

तृतीयसंस्थो रविजः प्रसूते दक्षां प्रधानां वनितां सुधन्याम् ।
बहुप्रजां त्राणविधानसक्तां प्रशंसितां साधुजनेन नित्यम् ॥ ७५ ॥

करोति मन्दः सुखगः ससौख्यां मतिप्रहीनां वनितां कृतम्भाम् ।
चलस्वभावां विभवैर्विहीनां सदा हतां नीचसमागमे च ॥ ७६ ॥

सुताश्रितो भास्करजो विपुत्रां नारीं प्रसूते घृणया विहीनाम् ।
प्रभूतदर्पां गणिकानुकारां विवर्जितां साधुसमागमेन ॥ ७७ ॥

मन्दोऽरिसंस्थः कुसूतेऽतिमन्दां नारीं प्रधानां तनयैः समेताम् ।
प्रभूतवस्त्राभरणैः समेतां गुणानुरक्तां सुतवल्मां च ॥ ७८ ॥

सौरोऽस्तसंस्थो विधवां प्रसूते विवर्जितां वा वनितां सदैव ।
रोगाधिकां पानपरां कुमित्रां प्रभूतदोषां बहुकूटभाजाम् ॥ ७९ ॥

स्थानेऽष्टमे सूर्यसुतः प्रसूते नारीं प्रदग्धां निजकर्मदोषैः ।
दुष्टस्वभावां गतधर्मसत्यां मसिम्लुचां वंचनतत्परां च ॥ ८० ॥

धर्माश्रितः सूर्यसुतः प्रसूते कुधर्मरक्तां वनितां सदैव ।
व्ययाधिकां लुब्धसुहृत्समेतां विद्याविहीनां न नतां कदाचित् ॥ ८१ ॥

कर्माश्रितः सूर्यसुतः प्रसूते कुकर्मरक्तां विकृतानुकाराम् ।
कुशास्त्रसङ्क्षयसनाभिभूतां निसर्गदुष्टां धनवर्जितां च ॥ ८२ ॥

ABCDIS

73c श्रमा° B	°धिता CD	73d °दंतां S	74d जय° B	75d
प्रशो° om. IS	76a सुसौख्या S	76d सहा D	हितां S °गमेन D	77a
शुभाश्रितो CDI	78b नयैः IS, नय B, यै A	78c प्रभूतरत्ना° D	79c	
मोगाधिका S	पानपरा D	81c लघ्व° I	विषा-हीना B,	
82a सूर्यसुतः om. B.	82b विभूतानुकारा B		द्विविशाहीना I	

लाभाश्रितो भास्करजः प्रसूते नारीं सुपुत्रां सुघनैः समेताम् ।
सुरूपदेहां विविधान्नपानां प्रभूतलाभां भयवर्जितां च ॥ ८३ ॥

व्ययाश्रितो भास्करजः प्रसूते रक्ताधिकां वातकफ्रग्लभाम् ।
विवेकहीनां कुटिलस्वभावां सदा निरस्तां व्यसनाकुलां च ॥ ८४ ॥

इति शनिफलम् ।

एतत् फलं स्त्रीषु विशेषतश्च प्रोक्तं स्वभावे फलदं सदैव ।
शेषं नरणां विधिना प्रवाच्यं हित्वा तु योगान् नृसंभवांश्च ॥ ८५ ॥

इति श्रीबृद्धयवने स्त्रीजातके भावफलाध्यायः ॥

ABCDIS

84a व्ययस्थितो S 84d मया C, भस्त्रा D col. after इति B adds :
श्रीबृद्धयवने 85d हित्वानुयोगान् S col. भी० om. S स्त्रीजातके om. S भस्त्रा-
फलाध्यायः BS

द्विषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६२ ॥

मूर्तौं सुरेज्योऽतगतः शशाङ्कोऽश्ववा म्ववर्गे गगने च शुक्रः ।
जातान्त्यजानामपि मन्दिरेऽत्र योगे भवेन् पार्थिववल्लभा च ॥ १ ॥

केन्द्रेषु सौया यदि वृद्धिभाजः पापाः कलत्रे च मनुष्यराशिः ।
राज्ञी भवेन् स्त्री वहुकोशयुक्ता नित्यं प्रशान्तारिमुखेन पुष्टा ॥ २ ॥

एकोऽपि जीवो रसवर्गशुद्धः केन्द्रे यदा चन्द्रनिरीक्षितश्च ।
राज्ञी भवेन् स्त्री युधनात्र जाग वरेभदा नार्दनितम्बदेशा ॥ ३ ॥

लाभाश्रितः शीतकरो भृगुश्च कल्पवः सोमसुतेन युक्तः ।
जीवेत दृष्टः कुरुतेऽत्र गज्ञी लोके म्तुतां बन्दिजेन नित्यम् ॥ ४ ॥

बुधो विलाने यदि तुङ्गसंस्थो लाभाश्रितो देवपुरोहितश्च ।
नरेन्द्रपत्नी वनितात्र योगे भवेन प्रसिद्धा धरणीनलेऽस्मिन् ॥ ५ ॥

तुर्तीयगः सोमसुतेऽम्बुसम्बः पद्मवर्गशुद्धो यदि देवमन्त्री ।
मूर्तौं भृगुः पार्थिवसंस्तां च करोति नारीं वहुवाजिवृन्दाम् ॥ ६ ॥

कर्कोदये सप्तमगे शशाङ्के चतुष्टये पापविवर्जिते च ।
गज्ञी भवेद्भूरिगजाश्चयुक्ता पतिप्रधाना विजितारिपक्षा ॥ ७ ॥

षट्कर्णशुद्धैविभिरेव राज्ञी चतुर्भरीशस्य तथैव पत्नी ।
पञ्चादिभिर्देवविमानभाजा त्रैलोक्यनाथप्रभदा तथा स्यात् ॥ ८ ॥

तुङ्गाश्रिते शीतकरे सुखाश्च जीवेन दृष्टे परिपूर्णदेहे ।
विद्याधरी चात्र भवेत् प्रधाना राज्ञी जितारिर्बहुपुत्रपौत्रा ॥ ९ ॥

ABCDIS

1b यशस्ववर्गे C 1c °मृषि ABCDI 5a om. B, 5पि D, च CI 2c=3c
in S 3c बुधमा C वरे सदा BCD 4d रुतीं ABCDI बंदिरैः सदैव S
5a बुधे ABCDI °संस्ये ABDI 7a सप्तमे—8c °देवविं° om. A 8d अलोक्य°
B °नाथा CS 9d जितारी cod.

स्वक्षेत्रगः सोमसुतोऽम्बुसंस्थः षड्वर्गशुद्धः सुरराजमन्त्री ।
शुक्रेण दृष्टः प्रमदां प्रसूते राज्ञीं महाशब्दसमन्वितां च ॥ १० ॥

वक्त्स्तृतीये रिपुसंस्थितो वा पड्वर्गशुद्धो रविजश्च लाभे ।
स्थिरे विलग्ने गुरुणा च युक्ते गज्ञी भवेत् स्त्री पतिवल्लभा च ॥ ११ ॥

आयस्थितस्तीक्षणकरः स्वतुङ्गे मूर्तीं शशाङ्कः परिपूर्णदेहः ।
सौभ्योऽस्वरम्भः कुस्ते च गज्ञीं पतिप्रभानां नहुपुत्रोत्तराम् ॥ १२ ॥

पड्वर्गशुद्धे दिवसाधिनाथे तृतीयगे सूर्यसृते रिपुम्ब्रे ।
भवेच्च जाता प्रपश्यु राज्ञी भर्मवभावा पतिवल्लभा च ॥ १३ ॥

स्थिरे विलग्ने रसवर्गशुद्धे सौभ्येन युक्ते त्वय वीक्षिते च ।
नुज्ञाश्रिते वैकल्पेऽत्र गज्ञी वरेमवृद्धानुज्ञाता गदा भ्यात् ॥ १४ ॥

इति श्रीबृद्धयवने स्त्रीजातके राजयोगाध्यायः ॥

ABCDIS

10a	स्वक्षेत्रवर्गः CD	स्वसंस्थः CDI,	प्यसंस्थः A,	च संस्थः B	11a
*स्तृतीयो cod.		12b पतिपूर्ण° AD	14a षड्वर्ग° S	14c च DS	14d
यदा ABCDI	col.	श्री° om. S	स्त्रीजातकाध्यायः S		

त्रिषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६३ ॥

प्रियंवदः सत्यपरः प्रगल्भः सौभाग्ययुक्तः प्रमदाप्रियश्च ।
जातोऽधिनीषु प्रभवेन्मनुष्यः सुभूषणासक्तमनाः सदैव ॥ १ ॥

कूरस्वभावः सुखलः कृतप्रश्नलः कृशङ्कः परदाररक्तः ।
नृशंसकर्मा परविच्छलुब्धो भवेन्मनुष्यो भरणीषु जातः ॥ २ ॥

क्षुधार्दितः पापमतिर्नशंसो बह्वाशिनः सत्यधैर्विहीनः ।
वृथाटनः स्यात् परसेनकानां कठोरवाचस्त्वथ कृचिकासु ॥ ३ ॥

धर्मप्रधानो निपुणः सुशीलः प्रियंवदः शास्त्ररतः सुखाद्वः ।
स्याद्वेहिणीषु प्रवरः कुलस्य पुमान् विवेकी रतलालसश्च ॥ ४ ॥

शश्यासनाभादनभोजनाद्यो भवेन्मनुष्यो विषमप्रधानः ।
सौम्यः सुख्यो नृपकृत्यदक्षः सदानुरक्तो गुणिनां गणेषु ॥ ५ ॥

क्षुद्रात्मकः कान्तियशोविहीनः स्ववन्युयुक्तः प्रमदाजितश्च ।
आर्द्रसु कोपोपहतः कृतज्ञो भवेन्मनुष्यः प्रियसाहसश्च ॥ ६ ॥

दाता विभुः शास्त्रकथासु दक्षः प्रभूतमित्रः सततं प्रगल्भः ।
पुनर्वर्त्सौ स्यान्मनुजः प्रतापी विचक्षणः पार्थिववल्लभश्च ॥ ७ ॥

सम्पूर्णगात्रः सुभगः प्रसन्नः स्वधर्मरक्तः पितृमातृभक्तः ।
भवेन्मनुष्यश्च चतुष्पदाद्यः पुष्ये प्रसूतः प्रणतो द्विजानाम् ॥ ८ ॥

ABCDIPS

1d सभूषणा॑ ABCDIP 2a कृतश॑ ABIP 2b कृशांगः om. A, कृशालः
BI 2c परविप्र॑ cod. 3a सुशा॑ BCDIP 3d °स्तथा I कृष्णकालु BI,
कृष्णकायः CDP 4a निपुणैः IP 4d विताकी D, वितकी BCIP 5c सहृष्णो
CDIP वृपकृश॑ ABCIP, वृपकृश॑ D 5d गुणेषु S, मुख्या ABCIP, सहृष्णा D
8b °रिक्षः BCI

दुष्टस्वभावः परविचहारी मल्लुचः प्राणिवधानुरक्तः ।
सार्पे प्रसूतः प्रभवेन्मनुष्यो वृथाटनः कामनिपीडिताङ्गः ॥ ९ ॥

पित्रे कृतन्नः परुषस्वभावो भवेन्मनुष्यः सुकृतार्थहीनः ।
मायापदुर्गुष्ठरुग्नार्तदेहः सदा खलः प्राणिविवेकदक्षः ॥ १० ॥

उग्रस्वभावः प्रचुरप्रकोपः सदा वधं वांछति ईकः कशलः ।
प्रपञ्चशीलः स्मरसम्प्रयुक्तो भाये नरोऽनन्तपरः प्रसन्नः ॥ ११ ॥

सत्येन युक्तश्च महाप्रगल्मो नरो मनस्वी भवति प्रधानः ।
दाता कृषपालुः सुतरां विदग्धः प्रियातिथिः कीर्तिविवर्धनश्च ॥ १२ ॥

हस्ते नरः पुण्यवसासमेतः सौभाग्यगान्ध्रवेरतो नयज्ञः ।
उदारचेष्टे नृपतेग्नभीष्टः सदानुरक्तः सुरविप्रकार्ये ॥ १३ ॥

चित्रा विचित्राम्बररत्नभोगी भवेन्मनुष्यः प्रणतारिपक्षः ।
स्वरप्रतापी सुतरां नयज्ञः प्रसन्नचेताः सततं विधिज्ञः ॥ १४ ॥

वायव्यमे भूतियुतो मनुष्यो भवेत् सुरूपो वनिनाम्बभीष्टः ।
प्रभूतलाभः प्रथितः कृतज्ञः स्याद्यायसक्तः भवतं विधिज्ञः ॥ १५ ॥

इन्द्रामिँदवेऽग्निक्रियाप्रसक्तो धातुप्रवादी निपुणः प्रकादः ।
कुस्त्रीपुरक्तः सुधिया विहीनो हितः परेणां भयसंयुतश्च ॥ १६ ॥

धीरोऽटनः स्थिरमुहृत परदेशवागी क्षुधामुखी विविधरत्नमुखार्थभोक्ता ।
जात्यार्थतो यशसि तेजसि च प्रकृष्टो धर्मार्थवान् मुहृदभित्रकरश्च मैत्रे ॥ १७ ॥

ABCDIPS

9a परिवीत° IP 9d कर्म° S 10a षिवे BI, षेवे S, षितं CDP, षिं
A पुरुष° I 10b मनुष्यो हि सुतार्थ° S 10d प्राण° BCDIP °वैक° AS,
°वैक° BI 11b शाश्वतिकः S 11d वरो IP जन्तपरः om. A 12b
प्रभावी D, प्रभावः CP 12d काति° A 13a पुण्यवैशः S 14c स्वरे ABC
15b सूर्यो AD 15c प्रसूत° D 15d प्रभया समेतः S 16a °दैवा° CDIPS
°प्रशस्तो CDP 17a नटः I स्थिरमुहृत I, मुहृत् CDP 17b क्षुर्धा D °रक्त° P,
°सुक्षमार्थ° BCIP 17c यशीक्षि ABP जासर्वतो CDP 17d भैत्रे om. CDP, मात्रे BI

शाके नरः शौर्यधनैः समेतस्तथा सुशीलः सुरपूजिताङ्गः ।
उत्साहयुक्तः सततं सगवीः सुसंयुतलासकरः परेषाम् ॥ १८ ॥

मूले मुमानी नृपतुल्यवित्तो भोगानुरक्तो व्यसनैविहीनः ।
प्रियात्मजः स्त्रीदयितः सुताल्बो जितारिपक्षः क्षतपापसंघः ॥ १९ ॥

आप्ये प्रियापानरतस्तपस्वी महांश्च वेत्ता रिपुलोकपूज्यः ।
विद्वान्त्वनीत्यर्थकरानुरक्तो जिनेन्द्रियश्च प्रचुरप्रभावः ॥ २० ॥

वैश्वे मनुष्यः कृपया समेतो भवेत् प्रचण्डो रणलठ्बकीर्तिः ।
दाता प्रभुः कृत्यपरोऽर्थयुक्तः सुधामयुक्तः पशुसंयुतश्च ॥ २१ ॥

श्रुतानुरक्तः श्रवणे मनुष्यस्तपः प्रशंसासु सदानुरक्तः ।
पत्नामार्णीषु पशुपुत्रदायी मृत्यार्थयुक्तः प्रणतानुकूलः ॥ २२ ॥

धनी धनिष्ठामु भवेत् प्रसूतो नरो निरीहो नत एव लोके ।
धर्माधिकः सत्यदयाभियुक्तः प्रभूतभृत्यः सततं च दाता ॥ २३ ॥

भवेन्मनुष्यः खलु वारुणे भे वाताधिकः श्लेषयुतो दुग्धः ।
भैयैः समेतः सुनरां कृतप्त्रो विदेशसेवी निजवन्युहीनः ॥ २४ ॥

अजे जितारिर्जिनपापपूर्गो भवेन्मनुष्यः श्रुतसौस्थभागी ।
स्वदाररक्तः परदारवाह्नो विनीतवेषो विगतारिपक्षः ॥ २५ ॥

ABCDIPS

१८b °पूजितांतः cod. १८d °स्त्रीस (सु S)करः cod. १९a मूलेषु मानी cod.
१९d °संगः S २०a आपे BIP, अपि C त्रिया° I °पानपर AI २०c विधा°
BCDIP °करामुरक्तो CDP २१a त्रिश्वे CIP २१b °लुक्ष्म° ABCDIP २१c
°परोष° CDP, °परोष° B २२b प्रशंसाम ABCIP, °प्रशंसोस S २२c सतामर्भाषः
om. A °पुत्रदागां(गं D) CDP, °पुत्रहागां ABIS २३d प्रभूतमृत्युः CDIP
२४a वारणे BS, तारुणे CP भे om. I २५a °पूर्णे ABCD २५b भवेन्मनुष्यः
om. P २५d विनीतवेषो om. B

जातस्त्वहिर्बुद्ध्यगते शशाङ्के नरः प्रचानश्च कुलस्य मध्ये ।
उदारचेष्टः प्रचुरगत्रपानः सुधर्मशीलः प्रभवेत् सुदीर्घः ॥ २६ ॥

पौष्णे प्रसिद्धः सचिवो नृपाणां भवेन्मनुष्यः सततं प्रहृष्टः ।
आरामवापीविपिनानुरक्तः सुविज्ञया जीवितदुष्टलोकः ॥ २७ ॥

इति श्रीषृङ्खयवने नक्षत्रगुणाध्यायः ॥

त्रिषट्टितमोऽध्यायः (अधिकः—२) ॥ ६३ ॥

लग्नस्य भागे नवमे विवस्वान् नरं प्रसूते विजितं खलं च ।
नीचानुरक्तं वृजिनैः समेतं जिल्लस्वभावं सततं सुशीलम् ॥ १ ॥

नवांशको रात्रिपतेर्विलाने करोति मर्त्यं बहुशोकनिन्दम् ।
कृष्णासवित्तं सुतसौस्ययुक्तं प्रियातिरिंथं सर्वजनप्रियं च ॥ २ ॥

नवांशको भूमिसुतस्य लग्ने करोति मर्त्यं बहुदुःखयुक्तम् ।
पित्तज्वरातृट्टपरिपीडिताङ्गं प्रतापहीनं सततं कुचैलम् ॥ ३ ॥

लग्ने नवांशः शशिनन्दनस्य करोति मर्त्यं बहुकीर्तियुक्तम् ।
मेधाविनं सर्वसुखद्विभाजं विवेकिनं पण्डितमल्पवैरम् ॥ ४ ॥

नवांशको देवपुरोहितस्य लग्ने विधते सुतवित्तशस्यम् ।
† नरातिगावः कनकं हयाजः सदा नराणां नृततेशं पूजाम् ॥ ५ ॥

नवांशको भार्गवनन्दनस्य लग्ने विधते बहुवस्त्रभोगान् ।
धर्मक्रियासिद्धिपरोपघातं दीर्घाङ्गनासङ्गसुखं सदैव ॥ ६ ॥

नवांशकः सूर्यसुतस्य लग्ने नृणां विधते बहुभूमिनाशम् ।
अर्थक्षयं व्याधिमनन्तमुग्रं प्रमोषणं चौरकृतं सदैव ॥ ७ ॥

सूर्यांशको वासरपस्य लग्ने नरं प्रसूते बहुमन्युवद्यम् ।
लैल्यान्वितं धर्मसुतेर्विहीनं निर्झिशमुग्रं चपलस्वभावम् ॥ ८ ॥

सूर्यांशको रात्रिपतेर्विलाने करोति मर्त्यं बहुरत्नभाजम् ।
नानार्थलाभैः सहितं सुशीलं कुलप्रवानं बहुसित्रयुक्तम् ॥ ९ ॥

ABCDIPS (LXIII-B=XXIV 22-48)

2a-b in marg. D 2c कृष्ण° BCDIP 3c °ज्वरासकृपरि° AS
4c-21d °के om. D 5c नरो तिगावः सततं हयाजः ABI, नरो तिमान्यः बहुपत्रभाजं CP
6d °संचसुखं CIP 7d प्रपोषणं CP 8b °मन्युयुक्तं CP 8d निस्तंश° ABCIP

त्रिषष्ठितमोऽध्यायः (आधिकः—१) ॥ ६३^A ॥

[लग्नेर्कृष्टे सुनृशंसचेष्टो भवेन्मनुष्यः पूरुषस्वभावः ।
सदाभिमानी नतिर्थमवृत्तो रुजान्वितो द्रेषरतः सुभीतः ॥ १ ॥

चन्द्रेक्षिते धर्मपरो मनुष्यो भवेद्विल्लने वरयानमागी ।
स्त्रीभोगभोगी प्रभया समेतः प्रियंवदः शास्त्रकथानुरक्तः ॥ २ ॥

कुञ्जेक्षिते श्लेष्मविकारदोषैः सम्पीड्यते रक्तसमुद्घवैश्च ।
लग्ने मनुष्यः परिभूतदेहः सदातुरः शास्त्रसमन्वितश्च ॥ ३ ॥

बुधेन दृष्टे सुरसत्यमागी भवेन्नरः सत्यपरः सुशीलः ।
नरेन्द्रपूज्यः प्रशितः प्रसन्नः प्रियंवदो दानपरोऽल्पकोपः ॥ ४ ॥

लग्ने सुरेज्येन विलोक्तिते च भवेन्नरो रत्नगजाश्चभाजः ।
नानार्थलाभैः सहितः प्रगल्भः प्रधानसेष्यो द्विजदेवमक्तः ॥ ५ ॥

शुक्रेक्षिते सत्यपरो मनुष्यो भवेन्नरः पुण्यपरः कृतज्ञः ।
यज्वा विवेकी सुट्ठः प्रतापी हतारिपक्षः प्रणतः प्रसन्नः ॥ ६ ॥

सौरेण दृष्टेऽल्पसुखो विलग्ने भवेन्मनुष्यो भयसङ्कुलात्मा ।
रोगान्वितः स्वल्पसुतोऽल्पवित्तो नीचानुरक्तः सततं कृतध्नः ॥ ७ ॥

इति श्रीबृद्धयवने लग्नदर्शनचारः ॥

ABCDIPS (LXIII-A = XXXVI)

१b पुरुष° AC १c नत° ABCDIPS १d वंशा° ABCDIP सुभातः I,
सुभीकः AS, परासुकः CDP, सुकः B ३d °सुषुप्तम° S ४d तपकालः I ६b
भवेत्सदा S कृतज्ञः A ६c यज्ञा I, यज्ञे ABCDPS ७a °सुखी S ७b
°संकुलश्च ABCDPS ७c °स्तुत्यसुतो D, °स्तुत्ययुतो BCP, °स्तत्ययुतो S col.
श्रीबृद्धयवने om. S श्री° om. B लग्नदर्शनाध्यायः D

सूर्यांशको भूमिसुतस्य लग्ने नरं प्रसूते रुधिरामयाद्वम् ।
पामादिरोगैव्यसनैः समेतं प्रपंचयुक्तं रणकातरं च ॥ १० ॥

सूर्यांशकः सोमसुतस्य लग्ने नरं प्रसूते सुभगं सुशीलम् ।
विद्यासु रक्तं गुरुलोकभक्तं पैरधृष्ट्यं रत्नालसं च ॥ ११ ॥

सूर्यांशको देवपुरोहितस्य करोति मर्त्यं बहुशास्त्ररक्तम् ।
जनानुरागेण युतं विनीतं प्रभूतमित्रं रणकोविदं च ॥ १२ ॥

सूर्यांशको भार्गवनन्दनस्य लग्ने प्रसूते सुभगं मनुष्यम् ।
रूपान्वितं पार्थिवमानयुक्तं प्रियातिर्थं पुत्रघनैः समेतम् ॥ १३ ॥

सूर्यांशको भास्करनन्दनस्य नरं प्रसूते रणरोगयुक्तम् ।
नरं कुशीलं निजबन्धुहीनं शोकार्दितं हानियुतं सदैव ॥ १४ ॥

त्रिशांशको भूमिसुतस्य लग्ने करोति मर्त्यं त्यसनाभिभूतम् ।
व्यपेतशीलं बहुवैरयुक्तं प्रपूजितं भूपतिना सदैव ॥ १५ ॥

त्रिशल्वः सूर्यसुतस्य लग्ने करोति मर्त्यं परदेशरक्तम् ।
क्षुत्तक्षमार्तं बहुरोगयुक्तं स्त्रीणामभीष्टं प्रणतारिपक्षम् ॥ १६ ॥

॥ १७ ॥

ABCIPS

10c प्रमादिं BI 11d °रृष्ट्यं A, °रद्व्यं CP, °रद्व्यं S, °रद्यं I तरलालसं
I, रत्नभालसं S 12c °रोगेण I 13c °मानभाजं S 14b °मुर्जं BCIP 16b
परदेशयुक्तं A, सररेसरक्तं, S, सररेसयुक्तं CP, सरैसयुक्तं, B, सुनरेसयुक्तं I

17 om. cod.; CP provide :

त्रिशांशको देवपुरोहितस्य लग्ने यदा राज्यधरो धनाक्षः ।

सुरूपदेहो युणवान् सुभाषी धर्मप्रियो शीर्षुनेत्रगौरः ॥

I has : त्रिशत्रवः देवगुरोह प्रसूते लग्ने यदा सर्वकलाप्रपूर्णः ।

निरोगदेह बहुशास्त्रावारी महत्रतिष्ठा धनध्यान्ययुक्तं ॥

त्रिंशांशकः सोऽसुतस्य लग्ने नरं प्रसूते सुखिनं समृद्धम् ।
सुतीर्थयुक्तं प्रियबन्धुमान्यं ॑ प्रवारितं धर्मपरं सलज्जम् ॥ १८ ॥

त्रिंशांशको भार्गवनन्दनस्य लग्ने प्रसूते सदयं मनुष्यम् ।
लज्जाधिकं सत्यपरं कृतज्ञमुदारचेष्टं बहुलाभयुक्तम् ॥ १९ ॥

लग्नं यदा स्थानवलेन युक्तं तदा नृणां स्थानविवृद्धिदं स्यात् ।
करोति पूजां नृपलोकजातां सौभाग्ययुक्तं च कलत्रजातम् ॥ २० ॥

लग्नं यदाशोत्थवलेन युक्तं तदा प्रसूते गुणिनं मनुष्यम् ।
सर्वासु दिक्षु प्रकरोति लाभं रोगरिनाशं प्रियतां च लोके ॥ २१ ॥

चेष्टाबलाद्यं प्रकरोति लग्नं नृणां सुचेष्टां प्रियविचलाभम् ।
मिष्ठानपानं विविधं च लोके चतुष्पदानामधिपत्यतां च ॥ २२ ॥

लग्नं यदा कालवलेन युक्तं तदा नरणां प्रियलाभकारि ।
सदा नृपूजां नृपतेः मलाभं रोगक्षयं साधुजनेन सख्यम् ॥ २३ ॥

लग्नं यदा स्थानवलेन हीनं तदा प्रसूते परदेशरक्तम् ।
स्वस्थानविद्वेषपरं सुजिः सं परान्तरकं परदाररक्तम् ॥ २४ ॥

आशाबलोनं प्रकरोति लग्नं धान्यार्थहानिं सततं नरणाम् ।
प्रमोषणं तस्करचारकादैः पराभवं शत्रुकृतं सदैव ॥ २५ ॥

ABCDIPS

१८a सूर्यभुतस्य BI १८b-d in CP are:

गुणानुरागी वपुक्षिजगामः ।
रामानुयायी च दृढा च वाणी
आ जन्मतुत्यं सदशो मनुष्यः ॥

१८c मुतार्थं AB, सुहार्थं I १८d प्रवारितं om. A १९b=१८b in S
१९c हतज्ञं I २०b °वृद्धदं C २०c °लोकभाजा A, °लोकपूजा BCIP २२b
प्रियतां च लोके ABCDIP २२c विविधा ABCDIP २३c सुलाभं S २४d °रार्
om. A °भाजं S २५c °वारकादैः cod.

चेष्टाबलोनं प्रकरोति लग्नं नृणां कुचेष्टाः परदारजाताः ।
कुचैलतां शोकमनन्तरोगं स्वबन्धुवैरं परतर्कक्त्वम् ॥ २६ ॥

लग्नं यदा कालबलेन हीनं नरं तदा हीनतरं प्रसूते ।
विधर्मशीलं विगताभिमानं श्लेषमार्दितं चौरविवर्जितं च ॥ २७ ॥

इति श्रीषृद्धयवने लग्नचाराध्यायः ॥]

ABCDIPS

26b-d om. CDP 26d °तर्कं च S, °तर्कुकं च AB 27a लग्न]
एवं CDP col. श्री° om. S लग्नचारः समाप्तः ३

चतुष्षष्टितमोऽध्यायः ॥ ६४ ॥

एतद्युक्तं प्रहजं समसं गुभाशुभं तत्सुषिया प्रगम्यम् ।
शरीरचिहैरधुना व्रवीमि जडात्मकार्थं शकुनैर्निमित्तैः ॥ १ ॥

न वीक्षते यः पुरुषो द्युमार्गे वसिष्ठभार्या च तथा च वत्साम् ।
षष्मासमग्रे प्रवदन्ति तस्य संजीवितव्यं पठनप्रतापाः ॥ २ ॥

अवीक्ष्यमाणो भ्रुवमम्बरेशं विष्णोः पदान्तं क्षितितारकं च ।
संजीवतेऽब्दद्विभिराकृतैजा विनष्टचित्तो मनुजः सुदीनः ॥ ३ ॥

यो वीक्षते मातृगृहं † च उल्कां यायित्यमानं च शैनश्चरं च ।
व्यग्रे च वै पूर्णशशिं विरक्षिं संजीवते वत्सरमध्यहीनम् ॥ ४ ॥

यः स्वण्डभास्करं पश्येद्रिमहीनमथापि वा ।
उल्कया हन्यमानं वा स जीवते दिनत्रयम् ॥ ५ ॥

शक्रायुधं पश्यति यो निशायां दिवा च भानि प्रभया युतानि ।
स मासमेकं मनुजोऽत्र लोके संजीवतेऽसौ विभवैर्विहीनः ॥ ६ ॥

दृष्ट्वा च काङ्क्षं सुरतप्रसक्तं मार्जरिकं वा द्विरदं च मर्त्यम् ।
मासद्वयं जीवति दुःखयुक्तः सर्पं च सिंहं सरमं शृगालम् ॥ ७ ॥

† पश्यर्षभो बाहिं च पीयते गो स्वयं च वा गो पिषते स्वदुग्धम् ।
मासत्रयं वर्षयुतं पुमांश्च संजीवति स्म स्वजनाभिभूतः ॥ ८ ॥

ABCDIPS

2a यमार्गं BCP	2b °मावं S, °णा/भार्या C	तथापवत्सां ABCDIP	2c
परमास° AB	2d संजीवितव्यं ABCDIP	°प्रतापः CP, °प्रयातः AS, °ब्रतायः I,	
°प्रतापं D	3a °माणे ABCDS	°मंव्यरेषं BI, °मेव्यरेषां D, °मेव्यरेषां C, मव्यरेष P	
3b विष्णो CDP, विलो BI	3c संजीविते BIPS	ष्टाद्विभिं ACD, व्दाद्विभिं BIPS	
°हाङ्कृतौ° cod.	3d °वनिष्ट° ABI, वरिष्ट° CDP	4a वीक्षते BDS	4c
वंक्रे CDP	4d संजीविते ABIS, विजीहिते CDP	°भृद्द° CDP	5d जीविते
BCIP, जीवि A	6b भानि om. BCDIP	7c दुःख° om. P	8c पुमासं IPS, पुमां ABCD

कवन्धमालोक्यतेऽप्यरस्थं यो राक्षसे वार्थ पिशाचकं वा ।
मासाष्टकं जीवति तत्परः सः प्रभूतकोशाकुलितो मनुष्यः ॥ ९ ॥

रात्रावुल्को गृहमूर्धिनसंस्थो यस्य प्रवारं कुरुते त्रिवारम् ।
संवत्सरेण प्रददाति मृत्युं नरस्य तस्याङ्गुतरोगपार्थात् ॥ १० ॥

गृध्रो यदा वायसपोतको वा शिरः समारोहति यस्य पुंसः ।
स असमासाङ्गुहुदुःखभागी जीवेत्तो वाथ कपोतकश्च ॥ ११ ॥

खण्डं पदं यस्य नरस्य पङ्के नरं प्रदत्तं ह्यथवा च धूल्याम् ।
संवत्सरार्थं प्रवदन्ति तस्य शंसन्ति शास्त्रार्थविदां वरिष्ठाः ॥ १२ ॥

व्यञ्जं समालोक्यति क्षणं यश्छायापुमांसं शनिजप्रसूतम् ।
अङ्गाधिकं वा सकलं न पश्येत् स मासमेकं पुरुषोऽत्र जीवेत् ॥ १३ ॥

आदर्शके वा घृतैलमध्ये न पश्यति स्वं वदनं नरो यः ।
व्यञ्जं समालोक्यति स्म जीवेत् षण्मासकं वा बहुहीनरोगः ॥ १४ ॥

संजायते यस्य नरस्य गात्रे कृगन्धवक्त्रं ब्रणवर्जितं च ।
वर्णस्य नाशं + सुमरो न बाह्यं स वर्षमेकं यदि जीवति स्म ॥ १५ ॥

यो नासिकाग्रं न नरः प्रपश्येजिङ्गाग्रभागं न च पृष्ठिभागम् ।
स जीवते वर्षमिति प्रदिष्टं महामुनीन्द्रैर्यवनप्रधानैः ॥ १६ ॥

ABCDIPS

९c सामाष्टकं AC ९d प्रभूतशोका° AS १०b त्रिरात्रं S १०d तदाद्भुत°
८BD ११a वीश्वपर्तको D ११d जीवेत्तो cod. १२a यस्य भवेजरस्य S १२b
पके प्रदत्तं S १२d वरिष्ठः ABCDIP १३a व्यंगे cod. समालोक्यति, I समात्मो-
भ्यति CP, समाचोपयति D, समानोपयति B १३b वाया° AD °प्रसूते ACD १३c
अंगाधिको ABCDIP १४a-c om. BCDIP १४b पश्यते A १४c स AS
१४d स मासकं CDIP, सकं B १४d वा—१६aयो om. A १४d वा om.
BCD वद° BCIP वंदर° D १५b वर्ण° B १५c वर्णस्य BCDIP न] म CDIPS
१५d सर्वसमेकं BCDIP स्म] तु S १६a च नरो न पश्येत् S १६b जिङ्गाव°
BCDIP १६c जीवति ABCDS १६d °नीरं—१७c मास° om. B १६d
°पभावैः ACDIP

स्नातस्य यस्याशु करौ च पादौ संशुद्धयते । वत्सहितौ नरस्य ।
स मासमेकं शरदं च जीवेत् पिपासितस्याऽहवतेऽथवा हि ॥ १७ ॥

वामाङ्गभागः श्फुरते नरस्य यस्याक्षियुम् सततं त्रिरात्रम् ।
मासत्रयं जीवति तत्परे सः । क्षणात्तेवन्धुप्रभुमस्य यानः ॥ १८ ॥

पुरीषमूत्रं कुरुते प्रभृतं यः स्वस्थताढ्योऽपि नरः स जीवेत् ।
संवत्सरगर्धं प्रभुताशनो वा भवेद्वक्तमान्मरणं नरस्य ॥ १९ ॥

मित्रैर्विरोधं कुरुते पृमान् यो मैत्रं द्विषड्मः पतितंश्च हीनैः ।
स जीवभागी भवतीह वर्षं विद्वेषकोपश्च सुरद्विजानाम् ॥ २० ॥

आरुद्धा कृष्णं महिषं नरो यः स्वप्ने प्रगच्छेदिशि दक्षिणम्याम् ।
संवत्सरगर्धं स च जीवते स्म खरोष्ट्रोग्रारवणाश्रयो वा ॥ २१ ॥

स्मितं शुष्ठं यः पुरुषं प्र इयेत् स्वप्ने विश्वनं । प्रसनं न दत्तम् ।
विहीनकेशं स च जीवते स्म माद्वद्यं द्वादशरात्रियुक्तम् ॥ २२ ॥

यो मज्जनेऽप्यम्बुवहम्य मध्ये स्वनेऽथवा स्याद्यनैर्विहीनः ।
केशैश्च शेषे रजनीविभागे स जीवते मासयुतं त्रिरात्रम् ॥ २३ ॥

कृष्णाङ्गनालिङ्गनि यं मनुष्यं स्वप्ने विवस्त्रा स्मितमायधाग ।
कृष्णाम्बरा वा स हि मासमेकं संजीवते पंचदिनैः समेतम् ॥ २४ ॥

ABCDIPS

१७a यस्य शु IP	यस्य सु ACDS	१ b	संशुद्धयतः.. सहितौ S	१७d
‘स्याहरने D	थवांद्रि IPS.	थि चाद्रि D	१८a रुक्षरति S	१८b ‘युक्तं S
पु (शु D) राशमूर्तं BCDIP	प्रसूतं P	१ b °ताशो COJ.	जावे IP	२०b मिँं’
ABCDIP	२१b स्वप्नं IP	प्रप्ने S	२१c च स ।	२१d ‘रवटाप्रियो S
स्मिते BS	शुं CDP, शुमं BIS, पुम् A	पर्वं CDIP	२२b म्बस्ने IP,	स्वप्नं D
दंति D.	२२d ‘रात्र’ IP,	‘तन’ S	२२c यंवत्रय A,	यंन (च om. S) व्रहाय
PS,	य-बज्जस्य I,	य-बहुहस्य B,	यो मज्जाय D.	ये ‘वज्जाय मस्ये’ C,
कृष्णाम्बरा om. A	२३b ‘शैँ’ c d.	२४a कृष्णांगमा° AS,	कृष्णांगमा° BCDIP	२४c
२४d °त-२५c जीव° om. B				

यस्ताञ्छते वस्त्रविवर्जिताहैः स्वप्ने नरो योऽसितवस्त्रकैर्वा ।
स जीवभागी मुनिभिः प्रदिष्टः संजीवते त याव दिनानि विशत् ॥ २५ ॥

भस्माङ्गदिग्धम्तु भवेत्तरो यः स्वप्ने हि वा गच्छति दक्षिणाशाम् ।
स मात्रमेकं दिनसप्तयुक्तं स जीवभागी मुनिवाक्यमेतत् ॥ २६ ॥

योऽभ्यङ्गयुक्तं निजगात्रमेव प्रहश्यति स्वष्टिविभूषितं वा ।
प्रभूतमानं त्वथवा सहास्यं स वर्षमात्रं यदि जीवभागी ॥ २७ ॥

ताप्राप्य पात्रं कुरुते नगे यः स्वप्ने विवस्वान् प्रहसान् विकेशः ।
रक्ताप्यरो वा दिशि दक्षिणस्यां प्रयाति सः स्याद्वसाधजीवी ॥ २८ ॥

स्वप्ने निशान्ते पतति म्म कूपे पङ्कोऽथवा तैलघृतस्य मध्ये ।
मासत्रयं पंचदिनैः समेतं स जीवभागी मनुजोऽत्र भावी ॥ २९ ॥

ऋक्षैः सुगालैरथ शूकरेवा यस्ताञ्छते मद्गुकपिंजलैर्वा ।
स्वप्ने निशान्ते तु तत्स्तिरात्रं स जीवते मासयुतं मनुष्यः ॥ ३० ॥

स्वप्ने बिडालं यदि कृष्णवर्णं प्रपश्यति स्वाङ्गविभागलम्नम् ।
नरस्तिरात्रं नवमासयुक्तं स जीवति स्मार्थसुतैर्विहीनः ॥ ३१ ॥

दोलाविरूढः पुरुषो निशान्ते करोति नृत्यं यदि वाथ गीतम् ।
स्वप्ने न देशालभतेऽङ्गवासं स दूरज्ञैर्विम्बैर्विहीनः ॥ ३२ ॥

ABCDIPS

- 25a वस्त्रधने AI, वःधने D, वात्रा (आ om. P)धने CP 25b रापित° AIS, दापित° CP, पत° D 2-d संजायते S 26a °दिवस्त्र ABCDIP 26b स्वप्ने सरोहवावां कृति S हवा ABCDIP 27b °दश्यति I, °दस्यति D, °फ्श्यति S स्वाक्षि° S स्ताक्षि° ABCD, स्त्राक्षि° IP 27c प्रभूत्य° ABI, प्रभूत्य° S सहस्यं cod. 27d सर्वेश° BI, सर्वेस्य° CP यजि IP 28a नाम्न (म्य P, क्या D स्य BCDP, corr. to मासस्य C 28b विवस्व cod. प्रहसन् cod. 28d प्रियाचिश BCDIP 29a प्रहति cod. 30b यस्ता (स्व CDP) न्यमेत (य AC, क I) दृष्टि (द्व B, ह J, त् D,—P) किंयंगलर्वा cod. 30c शनत° ABCIS,—कृत् D--त° P 31d. स्तात° BCDP 32a पुरुषो om. DP 32c 'लभगे cod. 32d स om. A, सु° S विम्बै° om. A, विसर्व° P

यश्चकसंध्यः निजदेहांवद् भूमं प्रपश्येत् । स्वप्ने प्रपञ्चः ।
विदेशवासं लभते स मर्त्यः पराभवं सामकृतं महान्तम् ॥ ३३ ॥

यो यन्त्रमारुद्धमवेक्षते भ्म निं शरीरं च प्रसुप्तांमार्गम् ।
स वित्रिमासे तु समे प्रवासं समश्नुते बन्धुजनेन सार्थम् ॥ ३४ ॥

यः कृष्णसर्पेण सुदारुणेन सन्दंश्यते स्वप्नपथं प्रपञ्चः ।
सर्पीङ्घते भूरातितो मनुप्यो वृकेण वा भूतपिशाचकेन ॥ ३५ ॥

यो हन्यते कृष्णानरः सुरेन्द्रैः स्वप्नेऽथवा वायमसंघसंघैः ।
सर्पीङ्घते रोगशतैर्विचित्रैः पश्चवादर्निजांप्रभावः ॥ ३६ ॥

यः कण्टकाग्रैः प्रतिभिन्नदेहं प्रपश्यति स्वं मनुजो निशायाम् ।
स्वप्ने स रोगं उवर्जं प्रभूतं समश्नुते माम्युगस्य मध्ये ॥ ३७ ॥

स्वप्ने नरोऽधेशदनानि मर्त्यो यः कामिक्तानि मनोहरणि ।
विस्फोटकानां स भवेत् प्रभागी मासम्य मध्ये सरिपुजानाम् ॥ ३८ ॥

यः शुष्कवृक्षं यदि वा भ्म शातं समारुहेत्स्वप्नपथं प्रपञ्चः ।
म भीतिमासाद्य नराधिपस्य संसेवते रोगशतानि मर्त्यः ॥ ३९ ॥

स्वप्ने नरो यो विदधाति हाम्यं दृतक्रियां चैव कर्पदकोत्थाम् ।
स हीनकोशः पतिभूपते: भ्म विपक्षसंघैःतदीनचेष्टः ॥ ४० ॥

ABCDIPS

33a निजदेहमव° S, निजदेव° CDP, निजदेश° A 3 b °द्वं C, °ग्रं S,
°हुमं I, °द्वं P 33c विवैश° D निदेश° BI, निवेश° CP स om DP 34a
भेदेशते CDP 3.b-c °ग्रां स वित्रि° om. A 31b मांगे IP, °मंगी S 34c
स वि° om. DP, तु] त्रि° D, वृ° P 3-a यः om AB 35b संश्यते
ABCDIP 35c भूतो DP संपीड्यते]-- अ(ह D)ते DP 3'a हन्य° om. DP
36b अवा om I पयस° ABD गस° । °शब्दसंघैः S 3'd °प्रवामै° DP °र्जित°
DIP, °त° S °प्रगालः C, प्र---P,--D 37c रोमं CDP उवर्जं B 37d
°दागस्य CDP 38a ए द्वं DP बदराण । ०। 8b काम° D 39a इमसानं S
40b कर्द° D, कर्द° BCIP °कोत्थं ABCDIP

घृतेन गात्रं परिमार्जते यस्तैलेन वा कृष्णविलेपनेन ।
स रोगभागी मनुजोऽङ्गुतः स्थाद्विहीनवित्तः परदेशभागी ॥ ४१ ॥

गृहे कपोतो मिहिरो मृगो वा यथा श्रये सङ्कुरुते प्रवेशम् ।
तस्यायुरुक्तं दिवसानि सप्त मासत्रयं भूरिकफार्दितस्य ॥ ४२ ॥

पुष्पान्विताः स्युर्यदि धेनवोऽम्भिः मुचन्ति वासानि तथा निशीथे ।
गच्छन्ति वेगात् प्रविशन्ति मन्दं गृहेऽर्धवर्षं प्रवदन्ति वायुः ॥ ४३ ॥

निर्गलाः स्युर्यदि लाङ्गलोत्थास्तिलाः सुड्स्तेषकमाषकाश्च ।
द्विशीर्षका त्रीहियवास्ततः स्यान्मासेन मृत्युमवनाधिपस्य ॥ ४४ ॥

शुष्कस्य दारोर्यदि संप्ररोहस्तैलस्य दार्ढ्यं घृतचिह्नस्य ।
दुग्धस्य रक्तं स्वगुरुप्रतापं नो यस्य विन्द्यान्मरणं नरस्य ॥ ४५ ॥

इति श्रीबृद्धवनने मृत्युज्ञानाध्यायः ॥

ABCDIPS

41a परे (र D) माजने DIP 42a कपोतो (तो om. A) इतरो^० ABCDIP
42b °श्रयः ABCDIP 42c तस्यायदु (व B) के BCDP, तस्या-कं I 43d °ऋणो
IP °कपर्दितस्य cod. 43a धेनुना^० IP - नि DP 43c प्रवदन्ति ABCDIP
43d चायुः S 44a लाङ्गलोत्थ (वं P). इता (त्था P) ABCDIP 44b तीलास्तेषे
'ABC'I, तीष्ठे^० D, वी-खषे^० P, स्तिलाः स्वध^० S °माषकश्च ABIP, °मीषकश्च CD
44C विशीर्षका S °यवासनः BCIPS, °यवासं न AD 44b वार्ध्यं P, वार्यं D धृति^०
CD °चिह्नतश्च S, °चिति---स्य P, चित्तिकस्य C, चिति--D 45d निषा^० IP
col. श्री^० om. S

पञ्चषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६५ ॥

सद्योदितं पश्यति योऽर्कपुत्रं भूम्यात्मजं वा शशिनन्दनं वा ।
स रोगभागीह भवेन्मनुष्यो मासस्य मध्ये धनवर्जितश्च ॥ १ ॥

अङ्गाहतस्यारवमेव यस्य शृणोति ॑ वा यस्य भ्रुवं हि तस्यं ।
मासद्वयेनैव धनस्य हान्तिर्द्वौगता स्यात् प्रियविप्रयोगः ॥ २ ॥

कोशात्स्वयं यस्य सुसंयुतोऽपि निष्कामतेऽसिष्कुरिका तथापि ।
तस्याहवः स्याद्वशरात्रमध्ये स्त्रयं यदि स्यादपि तापसेन्द्रः ॥ ३ ॥

यस्यायुधं प्रज्वलतेऽग्निहीनं सुरक्षितं वा विदधाति भङ्गम् ।
स निर्जितः शत्रुगणेन संख्यदेवैर्वजेद्यपवृत्तशत्रुः ॥ ४ ॥

यस्यायुधपुच्छानलमङ्गुलिङ्गा जयन्ति शत्रोर्गृहमध्यतो वा ।
स पक्षमणाभुक्तशरीरदर्पः ॑ कृत्वा समाप्नोति हि वर्षमध्ये ॥ ५ ॥

कण्ठद्वयनं पादतलस्य यस्य तस्य प्रवासो दिनपञ्चमध्ये ।
भविष्यति वा बहुवित्तनाशः शिरस्य वा बन्धुजनेन वैरम् ॥ ६ ॥

अङ्गं रुक्षतीवं हि यस्य वामं रुक्षत्वमायाति च सर्वगात्रम् ।
भयं स शीघ्रं लभते मनुष्यो मासस्य मध्ये परलोकजातम् ॥ ७ ॥

ABCDIPS

1a सत्योऽBCDIPS, ससोऽ A शिष्युत्रं cod. 1b भूम्या असुः cod. 1c
वर्जितस्य cod. 2a 'स्यानव' ABIS, 'न्यानव' CDP, corr. to 'स्यानव' 2b
2c हानिः cod. 3a वोशः ABCDIP उसंश्यो S 3b निःऽ ABCIPS, निः
D, लिष्कुरिता BCDIP 3c त्रये CDP स्यादपि० IPS 'तायमेत्रा' CDP 4a हानिः
ACDP 4b भागं CDP 4d वैरजे ABIS, वैके C, om. DP स्यादपि cod
शतं DP 5b शात्रा ABCDIP ग्रह० ABI 5c पक्षणा० A 6a कंडवायनै
ABCIS, कंडवायतो DP गद० DP 6b तस्य om. B 6c वा० cod. नाश
cod. 6d शिरोथवा cod. 7a स्फुरतिबहिं (हि IS) cod. वामं om. S

जनापवादं पुरुषस्य कार्यविनाशनं वा भवति श्रमं वा ।
चतुष्पदानां प्रभवेच्च मासं तस्याशु रोगः कलहो भयं च ॥ ८ ॥

गृहे विशालाः कलहा नरस्य यस्य प्रकुर्वन्ति सदा कुशापि ।
श्वासस्तथा तस्य दधन्ति रोगं पण्मासकं चित्रभवेन सार्धम् ॥ ९ ॥

गात्रौ निशायां प्रमदन्ति यस्य वर्सेन युक्ता द्वाथ रोपहीनाः ।
बन्धुपतनाशं प्रवदन्ति तस्य सुबन्धनं वा गुरुशोचनं च ॥ १० ॥

यस्मिन्नुल्को विशते दिने च कपोतको वा चटको मृगो वा ।
चतुष्पदाच्छादनवान्धवानां नाशं विधत्ते सभयं हि तत्र ॥ ११ ॥

मुग्धः कुमारो यदि वा च कन्या ब्रूते कुवाक्यं हि नरस्य यस्य ।
कार्यै विना तद्वति द्रुतं हि तथा नरस्यापि महाप्रमस्य ॥ १२ ॥

यतोऽथवा स्त्रीयमलं प्रसृते गौर्वा नगस्य प्रभवेद्धि तस्य ।
षण्मासमध्ये विभवस्य नाशं भूपालजं वा भयमुग्रमेव ॥ १३ ॥

सुवर्णनाशं च नरस्य यस्य संजायने वस्त्रनिशाधमेव ।
आर्तात्तथास्यापि भवेतु तस्य व्रणाद्युयं देशपरिच्युतं वा ॥ १४ ॥

निद्राधिकस्यापि वसेन्नरो यः कर्त्तान्य गत्रौ पुरुषं विकार्यम् ।
अश्नाति सन्ध्याममये स भृत्यैर्विपूज्यते बान्धववाहनैश्च ॥ १५ ॥

ABCDPI

8b सवति DS, शवति BI, श्रवभि CP corr. to शवति C	8d तस्यायु		
cod. कलहं ABCDIP	9b यस्य om B सदा om. A	9c शाना०	
ABIS, स्वनो० CP, स्वनं D	10a प्रखदंति S, प्रभवंति CD, corr. to प्रमदंति C		
स्वसं ABCDIP	10b शप cod.		
स्वतं ABCDIP	10c °वनाशं S	10d वा S	11a विश्वे A,
स्विश्वे BCDIP	दिमे CDP	12b कुते BI, कुरुते CDP	12b नरस्य—12c
स्वतं ABCDIP	12c °द्युभुतं वै तिद्रुतं BCDIP	13a जयतो S, कतो ABCDIP	13c
स्वासमध्ये om. A	13d भयभू (मू BI)०ं BCDIP	14a °नासवं S	यस्य
om. B	14b °दाघते च BCIP, °दाघवेन D	14c आर्तात् om. S, यर्तात्०	
ABI, यतति० CDP, corr. to यर्ताति० C	°यस्यापि S, °यस्यापि ABCDIP	भवेतु S,	
भवितु ABCDIP	15b कर्त्तिंतं P, कर्त्तिंत० ABCDI, वर्तिंतं S	15c शत्रै AC,	
भृत्यै० P	15d शुन्यते S		

कृष्णं सितं पश्यति यश्च कृष्णं सितस्वभावं पुरुषो विरोगः ।
स भूपतेः सलभते विपक्षयान् बन्धुजनेन युक्तम् ॥ १६ ॥

यो ब्राह्मणत्वेष्टिदिवाल्यत्वाद्योगीन्द्रमुख्यादथ तापसाद्वा ।
सर्वं समानोति नरः स शीत्रं सर्वस्य दासो गुरुशोक एव ॥ १७ ॥

यस्य प्रभाते कलहो गृहे स्यात् प्राप्तेऽथवा भोजनके च काले ।
तस्यार्थनाशं प्रवदन्ति सन्तः प्रभूतशोकं द्वचिरेण भावि ॥ १८ ॥

यस्मिन् गृहे वृद्धिमुपैति कासः कुशोऽथवा कण्टकताड एव ।
रोगप्रवृद्धिः प्रभवेद्धि तस्य वित्तश्यं शत्रुविर्वधनं च ॥ १९ ॥

भिन्नानि भाण्डानि दधाति गेहे पुमान् यदा यः प्रतिमुक्तरज्जः ।
विमुच्यते वित्तमुतैः स नूनं शीत्रं यदि स्यादपि वज्रपाणिः ॥ २० ॥

प्रनष्टचैलं यदि वा कदनं संशोचते यः पुरुषः सदैव ।
स मुच्यते वित्तचतुष्पदाभ्यां रोगाभिभूतः परमार्दिनश्च ॥ २१ ॥

प्रदुष्टशीला कलहप्रधाना सुकर्कशाक्षी दयिता च यस्य ।
भवेन्नरस्य प्रणयेन हीना तस्याशुगाशं भवतीप्सितस्य ॥ २२ ॥

यः सूर्यवातैर्घनसम्बैश्च निहन्यते श्री परिधानकैर्वा ।
स मुच्यते वार्यशोर्थमित्रैः स्वयं यदि स्यादपि वित्तभासः ॥ २३ ॥
यः स्पृश्यते मार्जनकारजोभिश्छागोत्थजैर्वा मृतहस्तिजैर्वा ।
संपृश्यते सोऽलसमोहकामेर्युद्धप्रनाशो विभवक्षयैश्च ॥ २४ ॥

ABCDIPS

16a यस्य cod. 16b मित० BP 16c संभूते S 16d °क्षये
BCDIPS, °क्षनं A नियं D 17b °मुख्यानश्च cod. °मार्द्वा CDP, °साक्षं S,
17c सुशीत्रं DS 17d दासं cod. कृश० ABDIP °मेत्र cod. 18a प्रभाके
D 18b प्राप्तो IP 18c वृयार्थ० DP 19b °मेत्र cod. 19c °प्रवृद्धि
ACIS 19d °प्रवर्धनं S 20b सदाधः ABIP 20d यज्ञपाणिः D 22a
°शीलः cod. °प्रधानः cod. 22b यदिता BCDIP, corr. to यदि वा C 22c
हीने ABCDIP 22d °नाशो S भवतीमि (शि A) ABCDIP 23a °र्षकं
CDIP °भवैर्वा S 23c बोवयशो० BCDIP 23d वृभासः CDP, corr. to
वित्तनासः C 24a स्पृशते A 24b मृतहस्तिजैर्वा om. D °हस्यजैर्वा ABCIS
24c सा (मा B)ल्हसमेह० ABCDIP 24d यद्दि० S

सन्ध्यागमे यः शयनं विदध्यादुत्तिष्ठभागी मलिनाभ्वरश्च ॥ १ ॥

‘मलाङ्गदेहः स भवेत् सुशीघ्र लक्ष्या विहीनोऽपि हि देवराजः ॥ २५ ॥

यः सेवते कामपरः स्त्रियस्तु रजस्वलाः पञ्च समस्तहीनाः ।

भ चायुषा मुंचति शीघ्रं । संफलं । सोऽपि यदि स्यादपि चकपाणिः ॥ २६ ॥

पादैरघौतैश्च समश्नुते नरं यो भूमिहीनं शुचिताविहीनः ।

स मुच्यते भूरिभ्नोऽपि सर्वैर्लक्ष्मीविकारैः सुनवान्वैश्च ॥ २७ ॥

पुष्पाणि वाप्राय पुनर्मनुप्यो बधाति यो मूर्धिं विवेकहीनः ।

स मुच्यते शीघ्रमशोषविर्त्तिर्माल्यमाप्राति च गन्धलुब्धः ॥ २८ ॥

रात्यर्धं गृह्णते प्रतिपद्धिने च मध्यस्थिते वापि सहस्राश्मौ ।

यो दन्तकाष्टस्य करोति कर्म स मुच्यते सर्वधनप्रकारैः ॥ २९ ॥

प्रसादितस्तत्त्वविवर्जितेन पलाशकाशप्रभवेन मर्त्यः ।

कष्टेनः यः स्यात् सुदरिद्रियुक्तो यो हीनवर्णं प्रकरोति भायान् ॥ ३० ॥

विहीनवर्णोऽथ प्रधानवर्णः स मुच्यते सर्वधनैर्यशोभिः ।

यो दन्तकाष्टस्य करोति कर्म स दैन्ययुक्तः कृतदग्धदेहः ॥ ३१ ॥

इति श्रीवृद्धयवनेऽनिष्टसूचनाध्यायः ॥

ABCDIPS

25b °दुतिष्ठ° ABCDIP, °दुच्छिष्ठ° S मलिनस्व (श्व BCDIP) रथ cod.
 25c बला० C, ला० DP 25d सूक्ष्म्या ABCDIP पीह S, पि DP 26a स्त्रि
 (स्त्र DP) यं द्वजो cod. 26b रजज्वला BCIP 26c मुच्यते ABCDIP 27a
 °गदौर° BCDIPS 28a चाप्राय IS, वाप्राच A 28b °हीना IP 28d °प्राति
 ABCDIP 29a सखर्ध° ABIS °पहले ABCDIP 29b °रद्मेः ACIPS
 30a प्रमादित° ABCDP, प्रमाहितो I 30b मर्त्य ABCDIP 30c कष्टेन ABCD
 30d °वर्णः ABCDIP 31c वर्मं cm. S 3:d यो ABCDIP, ये S दैन्य°
 DIPS col. श्री० om. S निष्ठ° om. D, अनिष्ठ° CIP, अविनिष्ठ° A, श्वनिष्ठ° B
 श्विकाल्यायः S

षटषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६६ ॥

यस्याङ्गभागे स्फुरति प्रधानं याम्यं नरस्याङ्गुतमेव तस्य ।

सम्पद्यते वाञ्छित्तमर्थलाभः प्रियेण सङ्गः सुखसंयुतश्च ॥ १ ॥

यः प्रातरुत्थाय गृहे स्ववक्त्रं सम्पद्यते वा कुरुते स्वमध्ये ।

सः स्त्रीसमेतः सुचिरं च कालं सुखानि भुझे निजबन्धुजानि ॥ २ ॥

हस्तौ समालोक्य नरो पुरो यः संवीक्ष्यते इन्यस्य नरस्य वक्त्रम् ।

प्रभातकाले न हि तस्य भावि श्रियो विनाशो बहुदःकृतानि ॥ ३ ॥

अभीष्टदेवं स्मरते नरो यः प्रभातकाले स्तुतिमन्त्रपूर्वः ।

न विज्ञमाप्नोति स तद्दिने च चारित्रहीनोऽपि दुराशयोऽपि ॥ ४ ॥

यः स्पर्शते गां प्रयतः प्रभाते स्त्रीवृक्षकं वा गुरुपादकं वा ।

स दीर्घजीवी तु भवेन्मनुष्यः श्रिया समेतः सततं सुखाद्यः ॥ ५ ॥

प्रणम्य विप्रान् स्वसुरान् गुरुंश्च यः प्रातरुत्थाय करोति कर्म ।

निजां सुसिद्धिं सकलां लभेत श्रुत्वातिर्थिं ब्राह्मणवक्त्रजातम् ॥ ६ ॥

भारार्तदेहस्य ददाति मार्गं यो हीनकस्यापि वयोर्थवर्णेः ।

स स्यात् सदैव प्रभुतासमेतः प्रभूतविचागमतुष्टुचित्तः ॥ ७ ॥

एकं इमशानं परिहृत्य दूराद्यो गच्छते चत्वरकं च नित्यम् ।

न तस्य पापं पुरुषस्य लोके संजायते नार्थयशः प्रनाशः ॥ ८ ॥

ABCDIPS

1a °भागः S 1b याम्यो S 2b वर° IP 2b वा] चालु cod. 3b
 ल्पस्य B, भ्यस्य CDIP 3c न—4b °काले om. D 3d व च BCIP, न च S
 दुष्टुतं च S 4a °देवा P, °देवः ABCDI 4b °पूर्वं CDIPS 4c ष(स I)
 तरिनेत्रं BCDIP, शतरिने च A 5a गौः ABCDIP प्रयतः om. A 5c शु^०
 APCDIP दु] शु cod. 7c सत्मात् BCDIP, सत्यात् A 7d °वित्रागम°
 BCDP °वित्ततुष्टुः S, °दुष्टुचित्तः ABCDIP 8b गच्छते च° om. P

यो वृद्धलोकं वयसा गुणीर्वा नमस्करोति प्रथमं सनुष्यः ।
स दीर्घजीवी सुखविच्चयुक्तो भवेद्विरोगः प्रथिताभिमानः ॥ ९ ॥

स्त्रीभिर्न दुष्टाभिरकारि सङ्गं यो वैश्यवर्णेः सुसुहृत्प्रकारैः ।
स विघ्नहीनो मनुजः सदैव जीवान्वितो धान्यधनैः समेतः ॥ १० ॥

न नगनशायी न च दीर्घसूत्री सन्ध्याप्रभोजी मनुजो न यः स्यात् ।
न सेवते सर्वसुखानि नित्यं जीवेच्चिरं बान्धवलोकमान्यः ॥ ११ ॥

स्वप्ने नरो पश्यति यो नरेन्द्रं द्विजं च देवं वृषकं हयं च ।
प्राप्नोति वित्तं स सहस्रमध्ये पूजां च लोके जनसंमतं च ॥ १२ ॥

पितृन् समालोकयते मनुष्यः स्वप्ने प्रहृष्टान् सुमनोभिरामान् ।
सुवृद्धिमाप्नोति कुलस्य नित्यं हिरण्यलाभं नृपतिप्रसादम् ॥ १३ ॥

यस्तुक्षमारोहति यो द्विपेन्द्रं गिरिं गृहं वा सुरमन्दिरं वा ।
प्राप्नोति मत्यो विभुतासमेतो धर्मप्रवृद्धिं गुरुतां च लोके ॥ १४ ॥

फलानि लड्ध्वा लभते सुतात्म्यः पुष्पाणि लाभं जनतासमुत्थम् ।
सिताम्बरं स्वर्णयवप्रलाभान् प्राप्नोति वित्तं व्यसनक्षयं च ॥ १५ ॥

स्वप्ने प्रभुङ्के धृतपायसं यो मासं सुरां पुष्पफलानि मर्त्यः ।
स मासमध्ये लभते प्रकामं श्रिया समेतं वरवाहनं च ॥ १६ ॥

विष्टानुलेपं कुरुते नरो यः स्वप्नेऽथवा मैथुनमन्ययोनौ ।
मासैश्च षड्भिर्लभतेऽतिकामो नृपत्रसादं परमां च सम्पत् ॥ १७ ॥

ABCDIPS

9a वयसो S, वयशे D, वयशं ABCIP 9c सु० ABCDIP 10b वेळ०
1P, वेष० S सुसुत्र० CDP 11b संस्था० A 12a नरो पश्यति यो om. B 12d
संस्थमत्थ S 13a *लोकयत्यैर्मनुष्यः DI 14a य IP, स० S 14b सर० BCDIP
गिरै BCD 14d *प्रवृद्धं A, *प्रसिद्धं S 15a सुखात्म्यः CDP 15d नित्यं
om. B, व्यञ्जं CDIP 16a प्रभुङ्के CDI, प्रयुक्ते BP 17c निकामं S

आरुषा गात्रं मनुजस्य याति स्वप्ने नरो यो वृषभस्य वापि ।

मासत्रयेण प्रभुतां समेति स्ववर्गमध्ये च महाजने च ॥ १८ ॥

गृह्णति वीणामथवा वयांसि स्वप्ने नरो यः कुरुते सुरेज्याम् ।

स वस्त्रामं लभते विशिष्टं त्रिरात्रिमध्ये वरवाहनं च ॥ १९ ॥

वंशं समारुषा नरो जलान्तं यो याति मर्त्यः सितवस्त्रारी ।

स मुच्यते तु व्यसनैः समस्तै रोगैश्च युक्तैः सुतवन्धुर्वर्णैः ॥ २० ॥

भूपं नरो पश्यति स्वप्नकाले सेनापतिं वाथ कुमारकं वा ।

दशाहमध्ये स लभेन्मनुष्यश्चनुष्पदाच्छादनभोजनानि ॥ २१ ॥

यो भक्ष्यते मत्कुण्वृश्चिकादैः स्वप्रसूतैरपर्मनुष्यः ।

स्वप्ने स भागी भवति प्रजानां नीरोगदेहो दिनपञ्चकेन ॥ २२ ॥

स्वप्ने द्विजो वा सुरसत्त्वमो वा पितामहो वा यदि जल्पति स्म ।

न सप्तरात्रेण भवेत् सुभव्यं शुभं यदि स्यादथवा च पापम् ॥ २३ ॥

यो वीक्ष्यते रात्रिपतेः स्वचिन्तां पूर्णां रवेवा मनुजः प्रपुस्तः ।

स वाञ्छितार्थं लभते सुशीलं मासस्य मध्ये नृपतेश्च मानम् ॥ २४ ॥

सूर्येण शुक्लेन नरः प्रपुस्तः स्वप्ने च संदृश्यति यो वराङ्गम् ।

स वाञ्छितं लभ्यमवाप्य तु यस्य तस्याब्दमध्ये सुतभाजनं स्यात् ॥ २५ ॥

यो वृश्मारुषा सुदीर्घशास्त्रं करोति शास्त्राध्ययनप्रसङ्गम् ।

लङ्घ्वा स विद्यां परमां सशौचां मासस्य मध्ये सुसभोगभागी ॥ २६ ॥

ABCDIPS

18a मनुजस्वजा (या B) ति ABCDIP 18c स लेमे S 19a वर्धसि

A, वृग्यसि I, च वंशीं S 19d विरात्र० IPS °मन्त्रे om. D 20b यायाति

BCDP, यायाङ्गु S, परपाति A 20c मुच्य BCD तं BCDIP, च A 20d मुक्तैः

ABCDP, मुक्तैः IS 21a भूमि cod. पश्यति] नरपति I 22a भक्षते ABCDIP

22b खर० ABCDI 23b वा] वि S यल्पति IP 24a वीक्ष्यते I स्वविता

cod. 24c सुशीक्षितार्थं BCDP 25a सर्वेण S 25b संदृश्यति S वरोगं

AC 25c यस्य om. S 25d यस्या० ABCDIP 26b शास्त्राध्ययन० S

26c लङ्घ्वा IP सर्वोच्चया IS, शर्वोच्चया B, सर्वोच्चयं CD

यो रज्जुबन्धैः सुदैः प्रसुः स्वप्ने नरो । लभनं प्रति स ।
स पुत्रलाभं लभते मनुष्यो नृपत्रसादं च दशाहमध्ये ॥ २७ ॥

यो रक्तपानं कुरुते मनुष्यो मदस्य वा पानमसिश्रितस्य ।
स धर्मकार्यं कुरुते सुशीलं सुखान्वितं देवगुरुपसेवम् ॥ २८ ॥

यो मर्त्यमांसं यदि वा गजस्य प्रभक्षते स्वप्नगतो मनुष्यः ।
अमेयरूपं स लभेत् स्वयानं मासार्धमध्ये वरवाहनं च ॥ २९ ॥

छत्रं ध्वजं वा लभते सुयाने स्वप्ने नरो यो व्यजनं शिवं च ।
स भूमिलाभं नृपतिप्रसादं समझनुते मासयुगस्य मध्ये ॥ ३० ॥

यो मक्षिकाभिर्मधुसम्भवाभिः सन्दंश्यते वा मधुपैः सुशूक्लैः ।
स्वप्ने स भोगी भवति द्विपानां हयोत्तमानां च दिनत्रयेण ॥ ३१ ॥

उपानहौ यो लभते मनुष्यः स्त्रीणामभीष्टं यदि वाङ्गशौचम् ।
विभूषणं स क्षितिभाजनः स्याद् दिनद्वये नास्ति विचारमस्य ॥ ३२ ॥

स्वप्ने सृगालं यदि वा सृगालीं निरीक्षते यो मनुजः शुर्णी च ।
स्वप्ने स हन्याक्षिजशत्रुवर्गं मासस्य मध्ये गतसर्वरोगः ॥ ३३ ॥

सुशूक्लवस्त्राभरणैः समेतां संवीक्षते यो वनितां प्रसुः ।
स्वप्ने स भोगी वरवाहनानां भवेद्वनानामपि वांछितानाम् ॥ ३४ ॥

ABCDIPS

27a प्रसुपैः cod. 27b स्वप्ने—नरं om. S नरै cod. लाभ नरं om.
cod., in marg. C 27c बुपुत्रं P 28b पानसमि॒ cod. 28c धर्मकालं
D सुशीलः S 28d om. cod., in marg. C देवगुरुस्वसेवनं C 29b
प्रलक्षते ABIP, प्रलक्ष्यते CDS 29c अमेस्वं॑ cod. स्वलभेत् IP, लभते S 30a
सुयानं IPS 31a मक्षिका॑ CDIP °समृताभिः BCDIP, °ताभिः A 31b सदृश्यते
ABCDP सं D, स्वं AC °शूक्रैः S, °शूक्रैः I 31c स्वमोगी IP 32b 'शौची
ABCDS 32c °मक्षिति॑ ABCDIP, भक्षति S 32d वास्ति CDIP °मरित
cod. 33a सृगालि ABIP 33b निरीक्षते CD, निश्चूदये AS, निस्पुथते BI
शुर्ति ABCDI, शिरुं S, कर्ति P 33c न BCDIP 33d °रोबैः ABCDIP
34a °वक्षा॑ BCIP 34b संवीक्षते AD, संवीक्षते CP

यः शुक्रमास्याभवत्ताहनादैर्युक्तं प्रफश्येत् पुरुषं प्रसुप्तः ।
स्वप्ने भवेद् भूरिसुखैः समेतः सुपुत्रभोगी मनुजो विरोगः ॥ ३५ ॥

बृद्धजियं पश्यति यो मनुष्यः शुक्राभ्वास्यां सितचन्दनां वा ।
स्वप्ने भवेद् भूरिघनस्य भोक्ता सुभूमिपानामतिवल्लभश्च ॥ ३६ ॥

निं शरीरं गतजीवितं यः संवीक्षते वा निगडैः प्रबद्धम् ।
सुपुत्रलाभं लभते मनुष्यः मासद्वयेनापि पितृप्रसादम् ॥ ३७ ॥

सरित्समुदं यदि वा तडांगं विगाहते यो मनुजः प्रभावात् ।
स्वप्ने नर्दी वा परिमुच्यते सः समस्तविष्वैर्धनधान्ययुक्तः ॥ ३८ ॥

कृष्णं नरं बाहुबलेन मर्त्यः स्वप्ने निहन्ति प्रविगर्जमानः ।
स्यात् स नूनं परिशुद्धदेहो ग्रहोत्थपीडापनयैः समस्तैः ॥ ३९ ॥

ताद्विक्षियं यो विनिहन्ति मर्त्यः स्वप्ने गंजं वा यदि शूकरं वा ।
स मुच्यते मृत्युभैर्विकर्णीरोगदेहं सततं सुखी स्यात् ॥ ४० ॥

ज्वलन्तमर्मिन यदि वा सधूमं संवीक्षते यो मनुजोऽथ मन्दम् ।
स्वप्ने स भागी वरवाहनानां स नन्दते वैरिभिः सेवकानाम् ॥ ४१ ॥

इति श्रीषृद्धयवने शुभस्वप्नाध्यायः ॥

ABCDIPS

35b प्रसुप्तं cod. 35d स उत्र० CDP 36b च DP 36c भोगः
ABIS 36d °धानाम० BCDIP °वल्लभं च ABCDIP 37b संवीक्ष्यते ABCIP
37d पितुः C °प्रसादात् S 38c स्य CDP 39a कृष्णे IPS 39b प्रविगर्जते०
A °मानी ABCDIP 39c परियुक्तदेहो S 39d ग्रहो० om. A 40a नोहृ०
D, नोहिक० ABCIPS खियं BCDIPS विनिहन्ति ABCIP 40c मनुष्यते BCDIP,
स तुष्टते A 41a जलते० BCDIP 41b स वीक्ष्यते C 41c स्वभागी IP
41d वैरिभि ABCDP col. श्री० om. S

सप्तषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६७ ॥

प्राग्नाशणा प्रोक्तमनेकरूपं यच्छाकुनं पूर्वजकर्मसाक्षम् ।
 तन्मीतराजो यवनाधिराजः समासतः सारतरं चकार ॥ १ ॥

मनोविशुद्धिः सकलस्य मूलं नीतिर्था सद्विभवस्य पुंसाम् ।
 तस्माद्विशुद्धया मनसः प्रकार्यं कृत्यं विशेषेण विदेशयानम् ॥ २ ॥

यो याति मर्त्यः शकुने प्रशस्ते मनोविशुद्धया सुदिने मुहूर्ते ।
 व्यावर्तते लब्धयशः प्रभावः स एव हत्वारिगणान् समस्तान् ॥ ३ ॥

मूढोऽन्यथा यः शकुने दिने च कुर्वन्मनुष्यो व्रजते विदेशम् ।
 स भूरियानाश्ववलोत्कटोऽपि सङ्घ्रामदुर्गोऽभिनिमज्जति स्म ॥ ४ ॥

यथा सुराणां प्रवरो मुरारिंड्जा नदीनां द्विपदां च विप्रः ।
 तथा प्रधानः शकुनः प्रदिष्टो वाक्यम्भवो गर्गपराशरादैः ॥ ५ ॥

यच्छूयते यानविधौ तु वाक्यं मतेषितं वा सहजं नरणाम् ।
 तद्वृपिणां तत्र फलं विचिन्त्यं कार्यं प्रयाणं विनिवर्तनं वा ॥ ६ ॥

तस्मिन् प्रदेशे यदि कुम्भहस्ता कन्या समागच्छति सौम्यरूपा ।
 यातुर्वदेहिक्षु फलं समग्रं विबालका चार्षफलप्रदात्री ॥ ७ ॥

निर्गन्थकं चाङ्गमथ प्रपश्यन् कृष्णं विशालं गृहशूरं वा ।
 यः प्रस्थितः प्राग्लभते स दुःखं कार्यस्य नाशं भयमुग्शोकम् ॥ ८ ॥

ABCDIPS

order in S : 1a-b, 2c-d, 1c-d, 2a-b 1b यष्टाकनं BCIP 1c
 तस्मिन् राज S यवनाधिराजः om. A 1d सभासनं सारमलं S 2b पुंसः S
 2c तस्मात् विशुद्ध्य S 3a याति BCDIP 3d हंता० ACDIP *रिगजस्म
 पस्तात् A 4a पृष्ठो A भीकुने CDIP, कुने B 4b व्रजिने CIP 4c °पालाश्व°
 ABCDIP 5पि]यः ABCDP 4d भिसिमज्जति ABD, भसिमज्जति CIPS 6a
 यः शूरवे CDP वाऽयं A, वासं P 6c तद्वृपिणं DS 6d प्रवानं ABCDIP
 7c °वैरो० CIS 7d वार्षो० ABCDIP, वार्षो० S 8a वांग० I 8b ग्रह० D
 8d भयशोकम् ABCDIP

काको यदा शुष्ठतरोः शिलाग्रे विरौति दीपाहिभिराश्रितस्य ।
तदा भवेन्मृत्युभयं गतस्य गृह्णोऽथवा बन्धनमाशु धरे ॥ ९ ॥

कृष्णाहिरेव प्रकरोति मृत्युं दृष्ट्वा उखकः प्रमदाविनाशम् ।
प्रदीपनोत्थज्वलनः सुरोगं धनः प्रसृष्टो धनधान्यनाशम् ॥ १० ॥

भूमिप्रकम्पो वरयोधनाशं बन्धुक्षयं संजनयेच गर्जिः ।
प्रचण्डवातो बहुशत्रुवृद्धे सौम्योऽपि वा सन्मुख एव यातुः ॥ ११ ॥

वामाङ्गकम्पो गृहभङ्गकारी क्षुतः स्वपक्षाद्वयमातनोति ।
युद्धं नराणां प्रकरोति युद्धं रुतं रुतेनैव समन्वितं च ॥ १२ ॥

कुर्वन्ति सिद्धिं गगनेचराणां हृदि स्थितां सन्मुखमागताश्च ।
आद्रीमिषं तोयगतं वराहं सिद्धं च मत्स्यं फलमासवं च ॥ १३ ॥

मतङ्गजं पश्यति यः पुरस्तात् संप्रस्थितस्तस्य भवेत् मुसिद्धिः ।
शंखं हर्यं शुक्रमथातवत्र त्रतान्वितं चामरमिष्टवस्तुम् ॥ १४ ॥

दृष्ट्वा नरो यानविधौ वृषं च + रस्माग्यतं सद्यसभागतोऽपि ।
कालोलकः संजनकश्चकोरो हारीतनामा वृषभश्च चापः ॥ १५ ॥

वामागताः सिद्धिकराः प्रदिष्टाः श्यामा रलाश्चापि + कवेषिकन्याः ।
इयेनः शृगालश्चलमांससंज्ञस्तच्छुक्ळपुच्छः ॥ १६ ॥

ABCDIPS

9a यथा cod. 9b दीपाहिभिराश्रितस्य cod. 9c गृहधो BI 10b दृष्ट्वा
S 10c सुरोगं S, स्वरेण BCDIP 10d धनः cod. प्रसृष्टो S 11a *प्रकम्पो
BCDIP, प्रकोपो S 11b संजनयेच cod. 11c °वृद्धिः ABCDIP 11d
सौम्ये S सोमो CDIP समुखं DIP 12b क्षुता BCIP °दृष्टुत् D 12d
रुतं om. A, रुते IS, प्रकुरुते CDP, corr. to रुते C [रुतेनैव] रुते BI, धनदानि CDP
समन्विते ABIS 13b सन्मुखमागताश्च ABCDIP 13c चदाहं S 14c शाखा
A 15b रस्मान्यतं B सद्यः सासागतो S 15c कालोलकः cod. °शु (°स्त्री IPS)
कोरो ABCIPS 16a वामागकाः cod. 16b रला चापि IPS क्षेषिधं A 16c-d
om. A 16d °स्त्रीशु BCDIP

यस्य प्रयाणे प्रभवन्ति ताना एते प्रकुर्वन्ति हि तस्य लभम् ॥ १७ ॥

नृजा मृगा दक्षिणगा यदा स्युः कर्पिजलो भास उलूककश्च ।

यातुः सदा सौस्यकराः प्रदिष्टाः पुंस्कोकिला बाकुलसारसाश्च ॥ १८ ॥

शब्दं मृगेन्द्रस्य विशालकस्य श्रुत्वा कपीजाहककौशकानाम् ।

विद्वान् गच्छेन्मनसापि मार्गं यो वांछते श्रीविजयश्च नित्यम् ॥ १९ ॥

यस्योपदेशः कुरुते र्थहानिः तस्यैव नाशः स्वशरीरहानिः ।

अश्रुप्रवाहो बहुदुखशोकं पाथेयहानिः कलहं विचित्रम् ॥ २० ॥

वस्त्रानुरोधश्च करोति दाधं प्रवारणं विनाकरं प्रदिष्टम् ।

निमन्त्रणं यच्छति भूमिवैरं काष्ठागमो मृत्युकरश्च यातुः ॥ २१ ॥

अधोमुखः कुरुम उरुप्रकोपं नित्यं विषते रमणीशिरःस्यः ।

शरीरनाशं महिषाधिरूढः पुमान् यदा वाभिमुखः प्रयाति ॥ २२ ॥

कुकालिकाकूजितमेव वासं शत्रुप्रवृद्धिः प्रणये नरणाम् ।

स्वदेहरक्तप्रभवं च दुःखं प्रमोषणं कुप्यनरस्य रोधः ॥ २३ ॥

शिश्नः प्रयातः कुरुते विषादं दध्मोत्थमीर्ति परचकजाताम् ।

नाशो विनाशं सुतबान्धवानां शृगालिकाः सौस्यकराः प्रदिष्टाः ॥ २४ ॥

छर्दिंज्वरो वेष्टजनस्य नासो याने विषते सुखसौस्यहानिम् ।

अनिष्टलाभः प्रकरोत्यनिष्टं गोसंकुतं प्राणहरं हि यातुः ॥ २५ ॥

रक्षान्वितं यः पुरुषं पुरुक्ताद् दृष्ट्वा विदेशं जडताभिमृदः ।

स अन्धमाप्नोति रिपोः सकाशात् साक्षाद्यदि स्यादपि देवराजः ॥ २६ ॥

ABCDIPRS

17a नारा A 18c यानौ BCDIP यदा D 18d वाञ्छुल० BCIP, वाञ्छुल० AS R begins again with °श्च 19a विशालकश AB CDIP 19b शृत्वा ABCDIPR, corr to सृत्वा C के० ARS, के० BCDIP 19c °ज्ञानेन् BCDIP 19d वांछति AS 20a यानौ cod. 21c निमेश्यां R 22d समेति RS 23b प्रणयेनराणा RS 24a विषादं A 24b °करकाति BCDIP 24d श (८ RS) तंचताः cod. 24d °कराः—25b °सौस्य° om. DP 25b °हानिः ABCDIP 26b जडताति CDIPRS 26d स्याद्यि ABCDIPS

सुगालिका यस्य करोति शब्दं याम्यस्थिता यानविधौ नरस्य ।
तस्यार्थहनिर्मरणं च दुःखं भवेदनिष्टं फलमेव कृत्स्नम् ॥ २७ ॥

पूर्णननश्वावटकोऽथवा च वामेन याता स्वयमातनोति ।
रिक्ताननोऽपि प्रभुतां विचित्रां सुभूतिभागं यदि याति हृष्टः ॥ २८ ॥

करोति सौरुहं खलु तस्य भूषा कपिजलश्चापि नृपप्रसादम् ।
याम्याश्रितो हृष्टमतिः सुनादैर्नन्दन् विचित्रं मधुरं प्रशस्तम् ॥ २९ ॥

प्रायः प्रदोषं कुलकः प्रहृष्टो वामाङ्गसंस्थः कुरुते नरश्च ।
गोयानमम्बं चटिका कुमारी सिद्धिप्रदाः स्युरप्रसव्यसंस्थाः ॥ ३० ॥

इति श्रीबृद्धयवने मिथिकाध्यायः ॥

ABCDIPRS

27b यम्याऽ ABCDIP यस्य अस्य अस्य ABCDIP 27d कुर्वते C 28a
श्रावके LCDIPS, 28c, 28d धा तो C, श्रावकी A 28e अप्रसा CP, प्रसा
ABDIRS 28d युभ्यि S हृष्टः CDP 28e नस्थ ABIR, नः S भूः
ABCDIPR 29a हृष्टे C 29b ती BCIDIPS, 29c भी AR 29d नदे IP
30a प्राया BCIP 29a हृष्टे col. om. D 30a प्रहृष्टे RS 30c गोष्वं
RS 30c cod. col. श्री om. RS खानाध्यायः CIP, शपुनाध्यायः B

अष्टषष्ठितमोऽध्यायः ॥ ६८ ॥

सामान्यमुक्तं फलमेतदेव शुभाशुभं यानकृतं नराणाम् ।
गृहस्थितानामधुना ब्रवीमि सर्वास्वप्रस्थाम् च विम्तरेण ॥ १ ॥

यस्यां रविस्तिष्ठति सा प्रदिष्टा दिग्धूमिता यास्यति यत्र पश्यात् ।
अङ्गारिणी स्थादथ तेन युक्ता सितप्रदीपाश्च दिशस्ततोऽन्याः ॥ २ ॥

दीपा शिवा रोगभयं विधत्ते वित्तस्य नाशं रिपुसङ्गमं च ।
यानक्षयं मित्रजनैर्विरोधं प्रारम्भकाले यदि कर्मणः स्यात् ॥ ३ ॥

अङ्गारिणी विघ्नकरी प्रदिष्टा शिवा नराणां बहुशोकदात्री ।
इष्टविर्वियोगं कलहं नुवाते तनुक्षयं विष्ववस्तुग्रैरेम् ॥ ४ ॥

आधूमिता तु मिषचारधूतं प्रोषणं संजनयेत् सृगाली ।
धर्मार्थहानिं च कलत्रदोषममद्यायं देशविनिर्गमं च ॥ ५ ॥

शान्ता शिवा संजनयेत् प्रशान्तिं चतुर्पदाच्छादनमोजनानि ।
धर्मप्रवृद्धिं नृपतिप्रसादं विद्यागमं माधुजनेन सम्यम् ॥ ६ ॥

आ सप्त यो यावदिदं फलं स्याच्छुब्दः शिवायाः परतोऽफलश्च ।
त्रैराशिका दन्तरजैश्च शब्दैर्वदेदनिष्टं यदि वा प्रशस्तम् ॥ ७ ॥

केचिच्छिवा वीतफलं रुतं च वदन्ति चन्द्रोऽज्ज्वलशर्वरीषु ।
तथा मृतो यः परिसंस्थितः स्याद् विशेषतः कार्त्तिकशुक्लपक्षे ॥ ८ ॥

ABCDIPRS

१d °स्वप्रस्थाम् RS, स्वप्रस्थाम् ।	२b विष्वू° B, विष्वू° RS, A ends with दिग्धू°	२c अंगरणी cod.
२d °प्रदीपथं BCDIP	३c °क्षया BCDIP	
विष्वूं च BC	४a अंगरणी BCD	४b विष्वं BCDIP
५a स्तं cod.	५c °हानिश्च cod.	४d विष्वन्व° S, विष्वन्व° I
५c मृतं BCD	६a विष्वा BCDIP	६a विष्वा BCDIP जनये
BCDIP प्रथाति BCDIP	(६d विष्वगमं BCDIP	७a योगाय° CDP
विष्वा सा परते cod.	७c शांशि (सि IP)का BCDIP	७b वी-फलं BR, वीफलं
८c यो RS	८a वी-फलं BCDIP	८a वी-फलं DIP, विष्वलं S
८d विष्विताया cod.	८d वशेशिनः BCDIP	८d वशेशिनः BCDIP

पूर्वं स्वरं या कुरुते सुरौद्रं सौम्यं ततः शंसति शोभनं सा ।
अन्योन्यथा शोकभयं विप्रते शान्तापि पुंसां सहसा सृगाली ॥ ९ ॥

मैंनं समागच्छति या रवेण राजाध्वगोधायसमुद्द्वेन ।
सा शंसति स्त्रीधनवान्यलाभं शत्रुक्षयं दृष्टिदिक्षितापि ॥ १० ॥

मन्यापसव्ये न समं सृगाली यदा विरौति प्रकरोति हानिम् ।
गजार्थहानिः प्रभवेत् सदैव शशप्रकोपं मतिविभ्रमं च ॥ ११ ॥

आद्य विभागे द्विवस्थ्य काको नरेन्द्रमानं बहुसौहृदं च ॥ १२ ॥

द्वितीयभागे द्विवस्थ्य काको नभःस्थिनः शंसति कोपमुग्रम् ।
धर्मक्षतिं पापजनेन सस्त्वं रोगानुरत्वं विनयक्षतिं च ॥ १३ ॥

तृतीयभागे द्विवस्थ्य निःयं वियद्रूतः शंसति गानवानाम् ।
काको भयं वन्धुजनेन वैरं जनापवादं मतिविभ्रमं च ॥ १४ ॥

अन्ये विभागे द्विवस्थ्य काको वियद्रूतः पुत्रमुखं विप्रते ।
नृपप्रसादं धनधान्यलाभं धर्मप्रसिद्धिं सतनं नगणाम् ॥ १५ ॥

भूमिस्थिनः पुत्रयगांसि सूते काको विभागे प्रश्ने द्वितस्थ्य ।
आगेग्रामैश्वर्यमनिष्टनाशं महाप्रभावं रिपुमंकश्यं च ॥ १६ ॥

द्वितीयभागे द्विवस्थ्य काको भूमिस्थितः पापमतिं प्रसूते ।
पुंसां तथा निर्वृगतामकीर्ति युक्तानि नानाविश्ववेष्टितानि ॥ १७ ॥

तृतीयभागे द्विवस्थ्य काको भूमिस्थितः संजनयेत् प्रहर्षम् ।
धनागमं साधुजनानुरागं प्रियेण सञ्जं विनयं सुखं च ॥ १८ ॥

BCDIPRS

9b सः BCDIP 9c विवरः BCDIP 10b °गोधाष° IPRS, °गोआष°
BCD 11c °हानिः om. D, °वाजि BCIPRS 12a कालो D 12b-c
om. cod. 13d रोगातुरं न BC °क्षिति BCDIP 15a अंते BCDPR, अंगे I
15d °प्रसिद्धं CPRS 17d युक्तार्थियेना° S °चेष्टनानि BCDIP 18b संजयन् B,
संजनत् CP, corr. to संजनयेत् C R ends with 18d मंगं

चतुर्थभागे दिवसस्य काको भूमिथितः संजनयेदसिद्धिम् ।
विदेशवासं स्वकलत्रनाशं कुदुम्बदुःखं सुभयं सदैव ॥ १९ ॥

विरौति काको यदि वा रजन्यां गृहे गृहस्थ्य करोति नाशम् ।
वने नगेन्द्रस्य पुरे सदैव नृपस्य राष्ट्रस्य च तत्पुरस्य ॥ २० ॥

यस्योत्तमाङ्गं स्पृशति प्रतीपोऽभिपग्मुहुः पादतलेन काकः ।
मृत्युर्भवेत्तस्य नरस्य शीघ्रं षण्मासमध्ये सह बन्धुवर्णेः ॥ २१ ॥

वैशाखमासे निलयं च काकः कुर्याद्यदा पूर्वविमागसंस्थः ।
अश्वथवृक्षस्य जलस्थितस्य वृद्धिं विधत्ते चतुरोऽपि मासान् ॥ २२ ॥

आग्नेयभागेऽग्निभयं विषादं व्याधिं प्रकोपं परचक्रसङ्गम् ।
काको विधत्ते विनयेन पश्चात् स्वस्थानतो द्वादश योज्ञानानि ॥ २३ ॥

करोति काकः खलु दक्षिणस्थो निवासकृद्रोगभयं जनानाम् ।
उद्भेगचिन्तां भयशोकपादान्महाव्ययं राजकृतं सदैव ॥ २४ ॥

काको यदा नैऋतभागसंस्मृतदा सुवाते जनतानुरक्तम् ।
दुर्भिक्षजातं सततं च दुःखं धर्मस्य हानिं कलहं नितान्तम् ॥ २५ ॥

वृष्टिं सुभिक्षं धनधान्यवृद्धिं करोति काकः खलु पंचमस्थः ।
धर्मस्य वृद्धिं भयशोकनाशं नरेन्द्रवृद्धिं जनतानुरागम् ॥ २६ ॥

वायव्यदिवस्थः प्रकरोति काकः क्षेमं सुभिक्षं पशुपुत्रवृद्धिम् ।
नीरोगतां सर्वजनस्य सौस्थ्यं यज्ञोत्सवं यज्ञविदां सदैव ॥ २७ ॥

BCDIPS

19b भूति० S संजनयंति CDP, संजनदा० BI 19d °दुर्ब BC 20c पुरे cod. नरेन्द्रस्य D, नगर्येन्द्रस्य S वने cod. 21a प्रतापो BCDIP 21b भषण् S 21c-22a om. D 21d °रोगः S, °रोगं BCD 22a विशाख० BC 23c विषस्वं BC, विशस्वं DP विविधेन S 24c °शोकदाया० IS 25c दुर्भक्ष० B 26d °रोगं D

सौम्ये विभागे बलिभुग्निधत्ते प्रकामवृद्धिं सततं सुखानि ।
द्विजातिपूजां गुरुदेवभक्तिं व्याधिक्षयं प्रार्थितवं च हर्षम् ॥ २८ ॥

ईशानसंस्थानं करोति काको नरेन्द्रवैराणि पृथग्निधानि ।
दुर्भिक्षमार्त्तिं व्यसनं जनानां परस्परमनेहविनाशमेव ॥ २९ ॥

इति श्रीबृहद्यज्ञने काकरुताध्यायः ॥

BCDIPS

28a साम्यविंश्° BCDP

28c °पूज्या BCD

col. श्रीबृहद्यज्ञने om. S

काकहताध्यायः BC

नवषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६९ ॥

॥ १ ॥

नरेन्द्रमानं सुरतप्रसौख्यं श्यामा द्वितीये प्रहरे प्रसूते ।
मुवस्त्रलाभं कलहस्य नाशं व्याधिप्रनाशं सुतभीपिसं च ॥ २ ॥

तुनीययामेऽन्तिजयं सुवाते श्यामा नराणां गृहसंस्थितानाम् ।
भोगीषुभीशानमरिक्षयं च प्राणात्ययं बन्धनमिष्टलाभम् ॥ ३ ॥

अन्त्ये विभागे दिवसम्य सूते श्यामा सुखं पार्थिवजं च लाभम् ॥ ४ ॥

अनिष्टरूपा न कदाचिदेव स्यात् पातकी पावनसौम्यदिवस्था ।
निन्देऽपि देशे विकृतमवगाशिः प्रभृतसौरुण्यास्त्रयगांति सूते ॥ ५ ॥

श्यामा यदा देवगृहे प्रसूते शम्तेऽथ वृक्षे विदिशं विहाय ।
नदा भवेत् क्षेममथार्थवृद्धिः सुवृष्टिपृष्ठा नृपतिपृष्ठद्विः ॥ ६ ॥

इमशाननिमास्थिकसङ्कुलेषु देशेषु हानिं कुरुते प्रसूता ।
श्यामा नरेन्द्रस्य तथा पुगस्य दुर्भिक्षमार्तिं बहुरोगतां च ॥ ७ ॥

चतुर्भिरण्डेश्चतुरोऽपि मासान् श्यामा प्रसूता जनयेत् सुवृद्धिम् ।
त्रिभिस्तथा त्रीन् युगलप्रसूत्या मासद्वयं चेकमिहैकसूत्या ॥ ८ ॥

‘इति श्रीबृद्धयवने श्यामाचेष्टिताध्यायः ॥

BCDIPS

1 om. cod.	2d °प्रकारं (सं S) cod.	3c °मीषानं D	4c-d om.
cod.	6b शस्ते] यदा CDP, corr. to प्राप्त C	6c °इदि BCD	6d
*ुञान् CDP, °ुञा B, पुञ S. पुस्तान् I	7a शाशान् DP	7b देशेषु om.	
BCDIP	7d °भार्ता BCDIP	8a °रावैं BCDPS, °ैं I	8d प्रसूते cod.
8c छीमि० cod.	छीयुगल० S	8d °द्वयेनसं (श S) मि० cod.	°सूत्य CDIP
col.	श्रीबृद्धयवने om. S	°बृद्धयवने om. BI	श्यामचेष्टिं cod.

सप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७० ॥

सम्पूर्णवक्त्रे यदि सारमेयः प्रदक्षिणं याति गृहप्रवेशम् ।
प्रशस्तवर्णः कुरुतेऽर्थलाभं सौम्यं सभाच्छादनभोजनानि ॥ १ ॥

यातोऽपसन्वेन तथाप्रणाशं शत्रुक्षयं वाञ्छितमेव धते ।
किंचित् फलं रिक्तमुखोऽपि दद्यात् कृष्णः शुनो व्याधिसमन्वितश्च ॥ २ ॥

गृहस्थितानां यदि सारमेयः प्रदक्षिणो मन्युरुषं निषीदेत् ।
करोति पुत्रांश्च यशांसि सौम्यं तस्मिन् दिनेऽप्यागतदर्शनं च ॥ ३ ॥

शुनो नखाग्रे यदि याति वामं करोति यात्रां गृहप्रस्थं सदः ।
मानेन वा गच्छति तस्य मार्गं फलं तदर्थेन वदेन्मनम् ॥ ४ ॥

करोति मूत्रं यदि सारमेयो वामेन गुञ्जं हरितं सिंतं वा ।
पाथस्य दद्यात् स हि यानसिद्धिं मार्गेऽथवा भूमिनलं पवित्रम् ॥ ५ ॥

सव्योपगः स्याद्यदि मध्यदेशं पादेन कण्ठूयति दक्षिणेन ।
यातुस्तदा शंसति कार्यसिद्धिं वामेन बन्धं यदि वा विनाशम् ॥ ६ ॥

तदापसन्वेन गतोऽर्थलाभं वामेन कण्ठूयति चेत् सुतुष्टिः ।
वा वामेन रिषोश्च यशोविनाशं सर्वप्रदेशो विपरीतमेव ॥ ७ ॥

BCDIPS

1b प्रदक्षिणा DIP 1c प्रस्थः CDIP 2a शाने IPS 2c फलं रिक्तफलं
मुखो CDP 2d कृष्णः BCDIP चुतो BCDIP 3a ग्रितायां D 3d भास्यनः
C 4a स्थानात् (अ S)खाया cod. 4c तत्र S, तश्च BI, स D, श CP, corr.
to तस्य C 4d तदर्थेन BIS 5a मृत्ति CDIP, धूतं B 5b गत्वा S, यस्ता
BCDIP हरिते सिंते cod 5c पापस्य D म CDP, corr. to म C 5d
om. BCDIP order in BCDIP : 6d-7b, 6a-6c, 7c; B omits 7a-b and
6a 6b दक्षिणेन CDPS 6c तद् BCDIP, corr. to तदा C सिंशनि BCDIP
6d मानेन CDIP 7a तथा^० CPS, भया^० I 7b सुटिः D 7c त्रि (३D)
योग्य BCDIP, रिष्वं S

शुनो हि शुक्लस्य फलं हि सद्यः सारङ्गवर्णस्य फलं त्रिरात्रे ।
रक्तस्थ पक्षेण पिशज्जितस्य मासेन कृष्णस्थ तु वत्सरेण ॥ ८ ॥

वामं तथानिष्टफलं प्रदिष्टमर्धं मुनीनां च निशागमे च ।
 शरत्समुत्थं विफलं च सर्वं रोगभिभूतस्य तथार्दितस्य ॥ ९ ॥
 ऊर्ध्वनिनः श्वा यदि रौति रावान् वसन्तकाले ख्वश्वातनोति ।
 गृहोपरिस्थो गृहपस्य नाशं परस्य देशस्य च पार्थिवस्य ॥ १० ॥
 ग्रीष्मे यदा कन्दति सारमेयो हर्म्यस्य पृष्ठेऽग्निभयं विप्रते ।
 ऊर्ध्वनिनः शत्रुघ्नं भयं वा व्याधिं प्रकोपं परचक्रमज्ज्ञम् ॥ ११ ॥

वर्षासु वृष्टिं प्रत्युरा विधत्ते कालेयकः श्रोऽर्घ्यमुखस्तथाधः ।
 क्षेमं सुपुष्टिं गृहपस्य तुष्टिं नीरोगतां शत्रुविनाशमेव ॥ १२ ॥
 सदा फलं स्याच्छरदि स्वनादः स्मरग्भितसस्य मदोद्धतस्य ।
 नेत्रापि पापं फलमाशु धत्ते परस्य शब्दानुरतः पुरस्य ॥ १३ ॥

हेमन्तकाले यदि सारमेयो गत्रौ विरौति गृहपृष्ठसंस्थः ।
 कृत्वोर्ध्ववक्त्रं कथयत्यनिष्टं स्वभूपजातं जनसंक्षयं च ॥ १४ ॥

ऊर्ध्वाननस्थः शिशिरे यदि श्वा नदनिनानं कुरुते सुभिक्षय् ।
 पूरस्य देशस्य च रोगनाशं धर्मप्रवृद्धिं विनयोन्नतं च ॥ १५ ॥

इति श्रीवृद्धयने श्वाचेष्टिनाध्यायः ॥

BCDIOPS

एकसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७१ ॥

यदा पुरं यान्ति विश्रामु गावः कुर्वन्ति नाशं नृपतेः पुरम्य ।
यानाशमं त्वस्य मुतस्य नाशं रोगातुगत्वं परदेशसङ्गम् ॥ १ ॥

शिरोध्वनाला यदि वोध्वैपुच्छा गावः प्रगच्छन्ति सुखप्रमाणाः ।
प्रातः पुगत् काननमुग्रवेगाः प्रशान्ति नाम्यापि समं विनाशम् ॥ २ ॥

गोक्षीरपातं वृषभो विभत्ते यदा तदा वसपतेर्विनाशम् ।
दुर्भिर्शमार्दिं परचक्रसङ्गं रोगातुगत्वं व्यमनं पुरम्य ॥ ३ ॥

स्वयं यदा स्वाडति गौः स्वदुग्धं पयोधरम्यं कुह्ते विनाशम् ।
गोपम्य नम्या यदि वा विनाशं महामं शत्रुकुलं सर्देव ॥ ४ ॥

युग्मप्रसूता निजगोपनाशं प्राप्नोति धत्ते विषमं नदेव ।
दारेण सार्धं प्रियते यदा वा करोति गण्यं पुरम्य नाशम् ॥ ५ ॥

वत्सान्विता स्याद्यदि गौः पुरस्तादुक्ताविशेषाच्छुभवेष्टिताच्च ।
यातुर्विधत्ते विजयं प्रतापं स्ववित्तलाभं त्वरिष्यन्तयं च ॥ ६ ॥

इति श्रीबृद्धयज्वने गोचरेष्टिनाध्यायः ॥

इति श्रीयज्वनेश्वराचार्यविरचितं मीनराजजातकं समाप्तम् ॥

BCDIP

1a पूरे B, मुरे O, तरं C साइं B, मेंति OS, मार्ति CDIP 1b नृपतेषु
रथ्यं BCDIP 1c त्वयं BCDP, त्वयं I, त्वयं O 1d °सग corr. to मेंगे C
2b प्रयात्कर्त्ति C, प्रयच्छन्ति DP मुगप्रमाणः cod. 2c कानन° CPS, कांतम° B,
कांतर° I, चातन° D 3b तम्भमुरों cod. 4c तम्भायदि OPS 4d तदेव S
5a नियु (य D) गोप° BCDIOP 5b तर्देव BCDIPS 5c प्रियते OP, अयते I
6a तत्सान्विता BCDOP, तर्हवर्गता S स्थाद् om. BCDIP 6b °केष्टिनाश्च BCDIOP
6d हरि° CDIP, corr. to °सरि° C, °मरि° B col. श्रीबृद्धयज्वने om. I, यवने D
गोविचेष्टितं cod.

APPENDIX I

These verses follow XLVII. 29 in I:

सूर्यारसौराष्ट्रमगा मनुष्यं हीवं धनं संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नानाश्वरस्त्रैर्द्विणैः [विः] मुक्तं रोगैर्गुणं संयुतकष्टमृत्युम् ॥

सूर्यज्ञजीवाष्टमगा मनुष्यं नरं प्रकुर्वन्ति सुहृद्विमुक्तम् ।
[६] वमुक्तहर्ष्यं रुजया समेतं हीनाधिकांगं गुणवर्जितं च ॥

सूर्यज्ञशुकाष्टमगा मनुष्यं नरं प्रकुर्वन्ति दरिद्रताद्वाम् ।
गतप्रतापं विभैर्विहीनं पराङ्मुखं शास्त्रगुरुद्विजानाम् ॥

सूर्यज्ञसौराष्ट्रमगा मनुष्यं क्षतप्रदधं गतशौचसत्यक् ।
शीलेन हीनं विकृतप्रधानं दयाविहीनं रुजया समेतम् ॥

सूर्यमिरेज्याभृगुजा मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
नवार्तमत्यद्वृतवातभजं सदा कृतधनं नियमैर्विहीनम् ॥

सूर्यमिरेज्यार्कसुता मनुष्यं मृत्युस्थिता संजनयन्ति नित्यम् ।
दानेन हीनं क्षतपीडिताङ्गं पराङ्नासङ्गयुतं सदैव ॥

चन्द्रारसौम्याष्टमगा मनुष्यं नरं प्रकुरुते धनेन हीनम् ।
प्रभूतशास्त्रार्थयशोविहीनं पराङ्नासंयुतं सदैव ॥

चन्द्रारजीवाष्टमगा मनुष्यं धनैर्विहीनं जनयन्ति मर्त्यम् ।
विरक्तपैरं विनयेन हीनं नि.सङ्गपापं विकृतानुकारम् ॥

चन्द्रारशुक्रा यदि मृत्युसंस्था धर्मार्थकामं विनयासमेतम् ।
प्रभूतकोशं गजवाजिभाजं जितेन्द्रियं शौचसमन्वितं च ॥

चन्द्रारसौरा यदि मृत्युसंस्था नीचप्रसक्तो निजवन्धुवैरम् ।
कलीप्रियो (यं) दुष्टकलत्रपुत्रं सौख्येन हीनं परदेशरक्तम् ॥

चन्द्रज्ञजीवाष्टमगा मनुष्यं परार्तिहीनं बहुवित्तभाजम् ।
खीणामभीष्टं धनधान्यसौख्यं कुलप्रधानं गजवाहनाष्य(द्व)म् ॥

चन्द्रज्ञशुकाष्टमगा मनुष्यं धनं सुखं सत्यकथानुरक्तम् ।
उदारवाक्यं सुभगं सुगात्रं वजिप्रियं भवेसुखैः समि(मृ)द्धम् ॥

चन्द्रज्ञसौराष्टमगा मनुष्यं पुत्रैर्विहीनं धनधान्यरोधम् ।
वस्त्रैर्विहीनं सुखर्थमहीनं शत्रो(त्रू)दयं मानविवर्जितं च ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजाष्टमस्था भवन्ति दीना धनधान्यहीनाः ।
नानाविधानात्मजनापमानाः स्युर्मनवा हीनजनानुपाताः ॥

चन्द्रासुरेज्यार्कसुता मनुष्यं स्थानेऽष्टमस्थैर्धनधान्यहीनाः ।
सर्वाङ्गीर्थैर्विकलो मनुष्यः कलत्रवृत्तिः +समरंति भीरुः ॥

भौमज्ञजीवा यदि रन्ध्रसंस्था नरं प्रकुर्वन्ति धैर्विहीनम् ।
कुटुम्बिभिर्वैररतं गुदार्तं वातार्तिदं पीनप्रकोपं च ॥

भौमज्ञशुक्रा यदि रन्ध्रसंस्था रोगार्तिदं वित्तविवर्जितं च ।
धान्यांशुकैर्हीनतरं पुमांसं कुर्वन्ति कामातुरचित्तादात्यम् ॥

भौमज्ञसौरा यदि रन्ध्रसंस्था नरं प्रकुर्वन्ति शठं सुतीक्ष्णम् ।
द्वित्रिकलत्रैः सह भोगयुक्तं पित्तप्रकोपं क्षयरोगिणं च ॥

भौमामरेज्या भृगुजश्च रन्ध्रे नरं प्रकुर्वन्ति धैर्विहीनम् ।
चौरं च पैशुन्यरतं नितान्तं धर्मद्विषं कोधरतं कुवध्यम् ॥

भौमामरेज्यार्कसुताश्च रन्ध्रे रोगार्दितं लोहभयार्दितं च ।
धायैर्धैर्हीनतरं कुभार्यं कुर्वन्ति शत्रोः सुभयानि लोके ॥

भौमासुरेज्यार्कपुताश्च रन्ध्रे पापान्वितं कूरतरं पुमांसम् ।
कुर्वन्ति नारीगणवर्जितं च दा(द)यादवर्गैः सह युद्धमानम् ॥

सौम्यामरेज्यौ भृगुजश्च रन्ध्रे नरं प्रकुर्वन्ति धनैः समेतम् ।
दातारासुभ्यं कलहे रतं च विद्वांसमायुष्यं विविधं धनं च ॥

सौम्यामरेज्यार्कमुताश्च रन्ध्रे नेत्रेण हीनं कलहप्रियं च ।
वस्त्राशनोपादविविर्जितं च पराश्रयं पशुजवाविहीनम् ॥

सौम्यामुरेज्यार्कमुताश्च रन्ध्रे नरं प्रकुर्वन्ति विदेशभाजम् ।
पगङ्गनाशं(सं)वन[नं] चितकृत्यं नृगत्(द्) भयं लोकभयं निनान्तम् ॥

जीवामुरेज्यार्कमुताश्च रन्ध्रे आयुष्ययुक्तं बहुरोगयुक्तम् ।
कलत्रमन्तानमुखेन हीनं विद्या रतं कैतकितं(वकं) नरं वा ॥

अथ मृत्युस्थानकान् (के) चतुर्यहयोगमाह ॥

रवीन्दुभैमेन्दुसुनाष्टमस्था नरं प्रकुर्वन्ति मुदीनगात्रम् ।
रोगाभिभूतं परदेशरक्तं धनैर्विहीनं कुधिया समेतम् ॥

APPENDIX II

These verses follow XLVII. 74 in I.

सूर्यारशुकार्कसुताः सुरन्धे मिथता मनुप्यं ग्वलु कामयुक्तम् ।
कुर्वन्ति विचेन विवर्जितं [च] ग्वलस्वभावं स्वजनैर्विगेषम् ॥

सूर्यज्ञजीवासुरपूजिताश्वेत् (द) भवन्ति रन्धे मनुजं प्रकुर्यः ।
कामातुरं कर्मविगृह्यकं [च] निजस्वभावं च परं कुवृद्धयम् ॥

सूर्यज्ञजीवार्कसुताश्व रन्धे कुर्वन्ति नानाविवरोगयुक्तम् ।
भाग्यैर्विहीनं चपलस्वभावं हंसारतं पानरतं मनुप्यम् ॥

सूर्यज्ञशुकार्कसुताश्व रन्धे कुर्वन्ति भार्याप्युतविचहीनम् ।
कुटुम्बवैरं कुजनैश्च मैव्यं विदेशतीर्थाग्मणाभिलापम् ॥

सूर्यमरेज्याभृगुजार्कपुत्रा रन्धाश्रिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
सङ्ग्राममृत्युं † स्वधनुसमेतं कुर्वन्ति हिंसां स्वजनैर्विरोधम् ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा मृत्युस्थिता मृत्युवशं मनुप्यम् ।
कुर्वन्ति नानाविधिं (ध) रोगयुक्तं तिर्यं मृ (र्यङ्गम्) युं तुल (च्छ) स्वभावयुक्तम् ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूजिताश्वेत् (न) मृत्युस्थिताः † सर्मतुदं मनुप्यम् ।
पराङ्गनामोगरतं विवादं प्रियं प्रकुर्वन्ति विनष्टवृद्ध्य (द्वि) स ॥

चन्द्रारसौम्यार्कसुताश्व रन्धे स्थिताः प्रकुर्वन्ति मनुप्यजातम् ।
भाग्यैर्विहीनं स्वजनैर्वियोगं स्त्रीमित्रपुत्रासजनैर्विहीनम् ॥

चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गाश्वेदष्टमस्थानस्थिताः प्रकुर्यः ।
अल्पायुं चाल्पधनैः समेतं स्वल्पायुं [वै] विविष्टे श्च रोगैः ॥

चन्द्रारजीवार्कसुता यदि म्युभविष्टमे भाग्यविहीनयुक्तम् ।
कुर्वन्ति † काशमहवासयुक्तं विद्याविहीनं स्वजनैर्विरोधम् ॥

चन्द्रारशुकार्कसुताश्च मृत्युभावे स्थिताश्चेन्मनुजं प्रकुर्युः ।
अत्पायुषं लीधनमित्रहीनं रोगान्वितं क्लेशकरं कुटुम्बे ॥

चन्द्रज्जीवासुरपूजिताङ्गा रन्प्रस्थिताश्चेदतिभाग्यहीनम् ।
त रत्वं तिवृ (तीव्र)स्वभावयुक्तं कुर्वन्ति कामातुरचित्तवृत्त्य(ति)म् ॥

चन्द्रज्जीवार्कसुता यदि स्युरायुष्य end of f. 196v
.....भावे मनुजं प्रकुर्वन्ति रन्प्रेऽल्पतरां च बुध्यम् ।
चित्रैर्विहीनं स्वजनैर्विरोधं कूरस्वभावं कपथाङ्गयुक्तम् ॥

चन्द्रामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा रन्प्रस्थिताश्चेन्मनुजं प्रकुर्युः ।
कोपान्वितं वातकफान्वितं च स्वल्पायुषं मित्रजनैर्विरोधम् ॥

भौमज्जीवासुरपूजिताश्चेदन्ते गता गुप्तगं प्रकुर्युः ।
मनुष्यमधे विकलं विस्तुपं दा(द)यावर्गेषु विपत्तिमन्तम् ॥

भौमज्जीवार्कसुता मनुष्यं कुर्वन्ति नानाविधरोगयुक्तम् ।
कृगस्वभावं कलहप्रियं च वातार्तिमन्तं धनधान्यहीनम् ॥

भौमज्जशुकार्कसुता मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मृत्युम् (मर्त्यम्) ।
हस्ताक्षिरोगं गुदपीडनं वा वातैः कफैः पित्तकृतैर्विनष्टम् ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा रन्प्रस्थिताश्चेन्मनुजं प्रकुर्युः ।
पापस्वभावं पलिताङ्गयष्टि भित्रैर्विरोधं विविधाङ्गरोगम् ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा भावेऽष्टमे १ ऋयागगने वराः स्युः ।
सन्तानतापं जनयन्ति नित्यं कलत्रविच्चासजनस्य पीडाम् ॥

इति अ(त्य)ष्टमभावस्थचतुर्ग्रहयोगाः ॥

अथ अ(था)ष्टमस्थपञ्चग्रहयोगफलमाह ॥

रवीन्दुभौमज्जसिता मनुष्यं भावेऽष्टमे भाग्यविहीनमन्तम् ।
कुर्वन्ति राज्ञोऽपि भयं विवादं विचक्षयं शत्रुपराभवं च ॥

रवीन्दुभौमज्जसुरेन्द्रपूज्या रन्ध्रस्थिताश्वेजनयन्ति रन्ध्रम् ।
कलत्रमित्रासजनाङ्गपीडां नृपाङ्ग्रयं ज्ञातिभयं नितान्तम् ॥

रवीन्दुभौमज्जदिनेशपुत्रा मृत्युस्थिता मृत्युसमां च पीडाम् ।
स्वल्पायुषं कीर्तिविवर्जितं च कुर्वन्ति चौरादपि वित्तहीनम् ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा रन्ध्रस्थिताः संजनयन्ति रोगम् ।
असज्जनाङ्गीतिमहोनिकष्टं कुटुम्बवर्गादपि वित्तहीनम् ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौराः कुर्वन्ति रन्ध्रे कलहं कुटुम्बे ।
नारीवियोगं सुतमित्रकष्टं मातुभयं पितृभयं जनानाम् ॥

सूर्येन्दुभौमासुरपूज्यसौरा भावेऽष्टमे स्थानविवर्जितं च ।
आयुष्यहीनं धनहीनमेव कलत्रनाशं कलहप्रियं च ॥

सूर्येन्दुसौम्यासुरपूज्यसौराः कुर्वन्ति नानाविधकष्टभाजम् ।
रन्ध्रेऽष्टप्रसारं रभसासमेतं ॑ रात्रेधनां रात्रिचरस्वभावम् ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिता मृत्युसमानकष्टम् ।
लोकाङ्ग्रयं शत्रुभयं नराणां कुर्वन्ति दायादगणादरिष्टम् ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा रन्ध्रस्थिता रोगभयं प्रकुर्यः ।
दायादमित्रासकलत्रपीडां पुत्रार्तिदो(दं) शोकविवर्जितं च ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताश्वेमनुजं प्रकुर्यः ।
लोभान्वितं रुक्षतरस्वभावं धर्मेविहीनं हतबन्धुवर्गम् ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा भावेऽष्टमे संजनयन्ति कष्टम् ।
नेत्रान्धतां वैरिभयं जनानां रोगादिताङ्गं कलहं कुटुम्बे ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौराः कुर्वन्ति चेदष्टमभावसंस्थाः ।
दीर्घायुषं क्लेशयुतं मनुष्यं दायादवर्गेभिपूज्यमानम् ॥

भूर्यज्जीवासुरपूज्यसौराः स्वल्पायुषं बुद्धिमतां वरिष्ठम् ।
कुर्वन्ति रन्प्रे मनुजं सकोपं धराङ्गयष्टं (ष्टं) ललनाविनोदम् ॥

चन्द्रागसौम्यामरपूज्यशुक्रा भावेऽष्टमे संजनयन्ति संस्थाः ।
कामातुरं कंजविलोचनं च वित्तान्वितं क्लेशविवादतुच्छम् ॥

चन्द्रागसौम्यामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिता मृत्युसमानकष्टम् ।
कुर्वन्ति दायदजनंर्विरोधं स्वल्पायुषं रोगविमर्दिताङ्गम् ॥

चन्द्रागसौम्यासुरपूज्यसौरा ग मृत्युस्थिता मृत्युसमं मनुष्यम् ।
कुर्वन्ति नानाविधिरोगभाजं धनैश्च धान्यैश्च विहीनमेव ॥

चन्द्रागसौरासुरपूज्यसौरा: कुर्वन्ति राज्यास्पदमल्पवित्तम् ।
जनं मनुष्यैरुपगीतकीर्त्य (र्ति) कुटुम्बिभिः पूजितपादपद्मम् ॥

चन्द्रज्जीवासुरपूज्यसौरा धनैः समेतं मनुजं हि रन्प्रे ।
कुर्वन्ति भाग्यास्पदमल्पपुण्यं प्रायुष्यमन्तं ललनासुखाङ्गम् ॥

भौमज्जीवासुरपूज्यसौराश्वेदष्टमे लोकुपमन्त्र जातम् ।
कुर्वन्ति धीरं मनुजं द्विभार्यं वित्तविर्विहीनं स्वजनैर्विहीनम् ॥

इति मृत्युस्थानपञ्चग्रहफलम् ॥

अथ मृत्युस्थानषड्ग्रहयोगाः ॥

रवीन्दुभौमज्जमुरेज्यशुक्रा आयुष्यभावे मनुजं प्रकुर्युः ।
जनं जनैः पूजितपल्पवित्तं विद्यावियोगं ललनाविनोदम् ॥

रवीन्दुभौमज्जमुरेज्यसौराशित्तद्वे स्थिताश्चंचलमल्पभाग्यम् ।
जनं प्रकुर्वन्ति कलत्रमित्रसुर्विहीनं विविधार्तियुक्तम् ॥

रवीन्दुभौमज्जसितार्क्षुत्राः स्थाने स्थिता मृत्युसमं च मृत्योः ।
कुर्वन्ति काराग्रहभाजमल्पवित्तं विहीनाङ्गमरातिभीतिम् ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रक्षनैश्चराशिलद्रगता मनुष्यम् ।
नानाविधापतं कलहासदुःखं कुर्वन्ति क्रूरैः सह संविदं च ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूजयशुकशैश्वरा मृत्युगता नितान्तम् ।
कुर्वन्ति दुःखानि गदोद्भवानि दायादवर्गेः परिपीछ्यमानम् ॥

सूर्यरसौम्यामरपूजयशुकशैश्वरा मृत्युगताश्च मृत्युम् ।
कुर्वन्ति कूरां † प्रतिमल्पभागं कामानिवतं क्लेशतरं हि वर्णे ।

चन्द्रारसौम्यामरपूजयशुकाः(क)शैश्वरा रन्ध्रगताश्च रन्ध्रे ।
कुर्वन्ति नानाविधरोगभाजं कान्तोत्थसौस्थैर्विहिताङ्गयष्टिम् ॥

इति षड्ग्रहमृत्युस्थानस्थफलम् ॥

अथ सप्तग्रहमृत्युस्थानगतफलमाह ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुकाः(क)शैश्वराः संजनयन्ति मृत्युम् (मर्त्यम्) ।
झींबं शठं मानधनेन हीनं रोगातिं(त)देहं कलहप्रियं च ॥

इति श्रीषृद्धयवने रन्ध्रस्थानकद्विग्रहादिसप्तग्रहयोगपर्यन्तफलसमाप्तः ॥

अथ धर्मस्थानकद्विग्रहयोग लिख्यन्ते ॥

APPENDIX III

These verses follow XLVII 74 in W

- चन्द्रारसौम्यामरपूजिताङ्गा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 । कुताक्ष[श्व]रोगैः परिपीडिताङ्गं विवर्जितं बान्धवसज्जनैश्च ॥
- चन्द्रारसौम्याम(सु)रपूजिताङ्गा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रतापहीनं बहुपापयुक्तं सदातिर्गर्वं कुटिलं मनुष्यम् ॥
- चन्द्रारसौम्यार्कमुता मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 प्रपञ्चशीलं सुतदारहीनं सम्पीडितं श्लेष्ण्छसमानरूपम् ॥
- चन्द्रारजीवासुरपूजिताङ्गा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 विहीनवर्णं गतबुद्धिवीर्यं स्वलं [~ -] दीनमनर्थयुक्तम् ॥
- चन्द्रारजीवार्कमुता मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति [मर्त्य] नित्यम् ।
 लुभं छ्रुतञ्चं मलिनस्वभावं विहीनसत्त्वं बहुसाहसं च ॥
- चन्द्रारशुक्रार्कमुता मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति नित्यम् ।
 रजोधिकं सत्यधनेन हीनं दू(धू)तप्रसक्तं गणिकासु रक्तम् ॥
- चन्द्रजीवासुरपूजिताङ्गा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 रोगाभिभूतं परतर्कं च परैर्जितं देवगुरुप्रसक्तम् ॥
- चन्द्रेन्दुपुत्रामरपूजयसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 पुत्रात्मकं प्रीतिकरं नगणां सदा कुशीलं परधर्मरक्तम् ॥
- चन्द्रेन्दुपुत्रासुरपूजयसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 नरं नृपञ्जं बहुशास्त्रलुभं पराक्रमप्राणसमन्वितं च ॥
- सौम्या(चन्द्रा)मरेज्य(ज्या) भृगुजार्कपुत्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
 पराजयं साध्वसमेव हानिमसौर्यमोजःक्षयवित्तनाशम् ॥

सौम्य(भौम)ज्ञजीवासुरपूजिताङ्गा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मतेर्विनाशं कुजनेन सौस्थ्यं शिरोर्तिदावं ज्वरतापसुग्रम् ॥

भौमेन्दुपुत्रामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
† धर्ते नराणां च तथा प्रवादं कुबुद्धिभिः सङ्गमसुग्रैरम् ॥

भौमेन्दुपुत्रासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दुष्टारिनाशं तृपमानधर्मं सभागमं बन्धुजनेन नित्यम् ॥

भौमामरेज्याभृगुजार्कपुत्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रुणां † विधर्ते महिमामनन्तं वाणिज्यलाभं कृषिकर्मसिद्धिम् ॥

सौम्यामरेज्यभृगुजार्कपुत्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रपोषणं चौरकृतं सदैव प्रियाविष्योगं मतिमित्रनाशम् ॥

एवं चतुर्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यपूज्या मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रमादनिद्राकलहं सुवेषमालस्थतां देहकृतं च लाभम् ॥

रवीन्दुभौमज्ञसिता मनुष्यं मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
द्रोहं स्ववर्गेण परेण साथं कुर्कर्मणा माधुनिपीडनेन ॥

रवीन्दुभौमज्ञदिनेशपुत्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
शिरोर्तिपित्तज्वरवेदनाश्च बहुप्रकाराः परमं न्ययं च ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
लाभं गृहक्षेत्रपुगास्त्रातं प्रतापवृद्धिं प्रभुताविवेकम् ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
करोति नाशं धनमित्रसम्भवं क्लेशं प्रवासं भयमिष्टचिन्ताम् ॥

रवीन्दुभौमाम(सु)रपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
इष्टवियुक्तं परदाररक्तं प्रपञ्चशीलं क(कु)बलं सुनिष्टुरम् ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
तेजोविहीनं मलदिग्धदेहं सम्पीडितं भूपतिना सदैव ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
आगमवप्रादिविहारभाजं चिन्तान्वितं भक्तिपरं द्विजानाम् ॥

रवीन्दुसौम्यासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रोगेण होनं परदारसक्तं जनापवादेन युतं भद्रैव ॥

रवीन्दुजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रसन्नमूर्ते सततं कुशीलं कलत्रलभं रतभोगसौख्यम् ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यशुक्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
दयान्वितं जन्मुहितेषु युक्तं कुलप्रधानं निजधर्मवृद्धिम् ॥

सूर्यारसौम्यामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
भवेत् कुमित्रं परदारकं दौर्भाग्ययुक्तं † ओष्ठलसं कृतधनम् ॥

सूर्यारसौम्यासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
देवद्विजानामनुवल्लभं च जितेन्द्रियं दानपरं मनोज्ञम् ॥

सूर्यजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
सद्मोजनाच्छादनपानयुक्तं चतुष्पदाक्षं कृषिकर्मगत्तम् ॥

सूर्यारजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नृशंसतारोगमनिष्टसंस्थं प्रभूतदुःखं दयितोद्भवं च ॥

(the above two verses are in reverse order)

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
पामाजवराईं परदारकं नरं सुमादं कुटिलं धनं च ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरं महाव्याधियुतं दरिद्रं विदेशरक्तं परतर्ककं च ॥

चन्द्रारसौम्यासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
नरं †प्रसते प्रणयेन हीनं कमित्रसङ्गेन यतं नितान्तम् ॥

चन्द्रारजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
† सुकर्मणि धर्मेसमन्वितं च सदा विरक्तं सुकुदृश्वर्गे ॥

चन्द्रज्ञजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रतापहार्नि सततं नराणां चतुष्पदव्यालसरीसृपोथम् ॥

भौमज्ञजीवासुरपूज्यसौरा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
जिह्वाक्ष(क्षि)रोगद्वावरेव दुर्खं पराभवं दुष्टजनं सदैव ॥
एवं पंचमविकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
रक्तानिलश्लेष्मजनेत्य(मेदू)रोगं भयं प्रवासं कलहं च रोगम् ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यसारा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
कुञ्चलनं बान्धवलोकयुक्तं सुनिष्ठुरं नूनमनिष्टबुद्धिम् ॥

रवीन्दुभौमज्ञसितार्कपुत्रा मृत्युस्थिताः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
† निष्ट्रंशलावधनलुडधनाशं नृगां तथा चौरविमोषणं च ॥

रवीन्दुभौमामरपूज्यशुक्रशनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मृत्युस्थिता रोगभयेन युक्तं विदेशभाजं परपक्षरक्तम् ॥

रवीन्दुसौम्यामरपूज्यशुक्रशनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
† करोति नानाविधयुक्तमेधं हतारिपक्षं गतसाध्वसं च ॥

सूर्यरसौम्यामरपूज्यशुक्रशनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मृत्युस्थिताः सत्यधनं कुर्धमं पाषण्डनामिष्टमनिष्टमित्रम् ॥

चन्द्रारसौम्यामरपूज्यशुक्रशनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
मृत्युस्थिता मानवैश्य युक्तं संश्रायिनं (!) साधुजनेन नित्यम् ॥

एवं षड्विकल्पाः ॥

रवीन्दुभौमज्ञसुरेज्यशुक्रशनैश्चराः संजनयन्ति मर्त्यम् ।
प्रभूतवैरं प्रज्ञुरं च कष्टं कुमित्रसङ्गं विविधं च क्लेशम् ॥

इति श्रीष्टद्वयवने अ(५)ष्टमभावाध्यायः ॥

APPENDIX IV

द्वादशाष्टममूर्तीं च कूरा: सौम्यास्तु सप्तगाः ।
एवं योगे भवेद्राजा नष्टराज्यं च लभ्यते ॥ ६६ ॥

भाग्यपेऽभ्यन्तरे राशौ गते जन्मनि सर्वदा ।
लग्नपे तु विशेषेण यावज्जीवं समृद्धिमान् ॥ ६७ ॥

धने व्यये यदा लग्ने सप्तमेऽपचये ग्रहाः ।
तदा हीनकुले जातश्छत्रयोगं विनिर्दिशेत ॥ ६८ ॥

याग्यमार्गं यदि सर्वखेचरा जायते भवति जन्म विलग्ने ।
वर्षविंशति तथा च त्रिंशमे अश्ववृद्धगजवेष्टितो नरः ॥ ६९ ॥

इति श्रीयवनजातके राजयोगाध्यायः समाप्तः ॥

G

App. IV follows 57, 66 in G 68b शुचये G after the col. G adds अथ राजयोगम्[गायायः], but f. 140v ends here. At the bottom of the folio another hand has added :

उपचयम्[१] वनस्थो लग्नपे यस्य लग्नात
स भवति न रनाथः शक्तुल्यो बलेन ।
सकलसमविभूतं निर्भलवं शरीरे
गजतुर्याहरण्यं प्राप्य (break in manuscript)

cf. *Sārāvalī* 35, 32.

12811

